

Glasilo Mestne občine Ljubljana, letnik XIV, številka 9–12, december 2009, ISSN 1318-797X

Ljubljana

6,40
Poročilo
o dosežkih
zadnjega leta

18
Predstavitev nove
mestne opreme

21
Ponovna razgrnitev
Prostorskega načrta
MOL

70
Srečno 2010!

Fotografije: Miha Fras

Podžupan Jani Möderdorfer je 4. septembra pozdravil na otvoritvi letošnjega Grafičnega bienala.

21. oktobra je Center za izobraževanje Cene Štupar praznoval 50-letnico; na slovesnosti je zbrane pozdravil tudi župan Zoran Jankovič.

Podžupan Jani Möderdorfer je v imenu župana 2. septembra podelil letošnjo županovo nagrado na vsakoletni kiparski razstavi v Mestni hiši.

Župan je 9. septembra odprl letošnji Viški žabji tek na OŠ Vič.

17. septembra je bila v Mestnem muzeju in galerijah Ljubljana razstava akvarelov slikarke Alenke Gerlovič v počastitev umetničine 90-letnice, ki jo je odprl župan.

20. oktobra je bil župan slavnostni govornik na slovesnosti v počastitev 80-letnice OŠ Valentina Vodnika.

7. septembra je bila kolesarska dirka Ljubljana-Zagreb, ki se je udeležil tudi podžupan Aleš Cerin.

Na slovesnosti v počastitev 70-letnice olimpijca Mira Cerarja je slavljenču čestital tudi župan.

Letošnjega 14. Ljubljanskega maratona 25. oktobra se je udeležilo rekordno število nad 16.399 tekmovalcev.

Društvo SOS telefon za ženske in otroke, žrtve nasilja, je v družbi župana in uglednih političnih osebnosti praznovalo 20 let delovanja.

Lekarna Ljubljana je 22. septembra praznovala 60 let poslovanja.

Slovesnosti ob 50-letnici OŠ Hinka Smrekarja se je udeležil tudi župan.

17. septembra so si udeležence evropske konference managerskih asistentk EUMA ogledale Ljubljano, sprejel pa jih je tudi župan v Mestni hiši.

Podžupan Jani Möderdorfer je pozdravil na slovesnosti ob 25-letnici Rokometnega kluba Krim v Mestnem muzeju in galerijah Ljubljana.

Na slovesni počastitvi 25-letnice Turističnega društva Moste Polje je zbrane pozdravil tudi župan.

Ljubljana

Nagovor župana ob koncu leta	4
Potek 22 pred volitvami napovedanih županovih projektov	6
Podžupanja Jadranka Dakić o razvojnem ciklusu Ljubljane	14
Podžupan Aleš Čerin o dosežkih preteklega leta	16
Predstavitev mestne opreme po zamisli podžupana prof. Janeza Koželja	18
Ponovna razgrnitev Občinskega prostorskega načrta	21
Več nakupov neprofitnih stanovanj	27
67 dodatnih oddelkov vrtcev	29
Rezultati mnenjske raziskave o novem upravnem središču	30
Tržnica v času gradnje parkirne hiše	32
Nova pričevanja o mestni preteklosti	33
Kolesarska strategija Ljubljane	36
Ljubljana – zelena evropska prestolnica	37
Anketa o zadovoljstvu z delom župana	39
Poročilo o dogajanju v treh letih mandata župana Zorana Jankovića	40
Priprave na svetovno prestolnico knjige	54
Slovo od častne meščanke dr. Kristine Brenkove	57
Mestni študenti	59
Umetniki Bolšoj teatra o Ljubljani	64
Kinodvor kot odprt Kulturni center	65
Center urbane kulture Kino Šiška	67
Turneja Slovenskega mladinskega gledališča	68
Nagrajeni fotografiji Vesne Čadež	69
Decembrske prireditve	70
Četrtni razgledi	72
Obvestila	77
Okoljske meritve	79

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Dunja Wedam – novoletna Ljubljana
Spodaj: Miha Fras – otvoritev novih prostorov
vrtca Ciciban na Glinškovi ploščadi

Avtorica nepodpisanih besedil
je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet
Mestne občine Ljubljana,
Mestni trg 1. Zanj: župan
Zoran Janković. Uredniški
odbor: Mitja Meršol
(predsednik), Vesna Kos-
Bleiweis, dr. Jožef Kunič,
Eva Strmljan Kreslin, Marija
Šterbenc. Odgovorna
urednica in lektorica: Nada
Šumi, kontakt: 041/737 863,
glasilo.ljubljana@ljubljana.
si. Avtorica logotipa: Petra
Černe Oven, Studio ID,
Oblikovalska zasnova:
Miljenko Licul. Naslov
uredništva: Glasilo Ljubljana,
Dalmatinova 1, Ljubljana.
Tisk, grafična priprava,
prelom, fotoliti in trženje
oglasnega prostora:
Schwarz d.o.o., Koprška
106 D, 1000 Ljubljana.
Naklada: 117.500 izvodov.
Natisnjeno na okolju
prijaznem papirju. Glasilo
brezplačno prejme vsako
gospodinjstvo v Mestni
občini Ljubljana.

Osrečevanja

Že strnjen pregled opravljenega dela v zadnjem letu kaže, da tretje leto žanje, kar so z nezmanjšano vnemo sejali tako rekoč vsi dnevi tega mandata doslej. Vse doseženo v nenehni tekmi s samim seboj, kot je županovo vodenje mesta označil letošnji častni meščan Miran Goslar. Za lepoto mesta, kot ji pritrjuje Župančičeva nagrajenka za življenjsko delo, slikarka Jelka Reichman, in v imenu katere je svojo široko priljubljenost tvegala nič manj lepoti predani urbanist, arhitekt, oblikovalec, univerzitetni učitelj, podžupan profesor Janez Koželj, nenadomestljiva desna roka župana. Tekmi za sodobno evropsko prestolnico, kot jo vidijo mladi izobraženci, študenti Mestne občine Ljubljana, in kot jo pred mestno javnost ponovno razgrinja novi Občinski prostorski načrt Mestne občine Ljubljana, ki je na poti do razgrnitve omogočil gradnjo že 7 tisoč novih stanovanj. Za nepozaben pečat prenovljenega starega mestnega jedra, ki privlači umetnike Bolšoj teatra. Za matere z otroki, ki so na novo pripeljale v vrte poltretji tisoč otrok v 67 novih oddelkov otroških vrtcev, za učitelje, ki so namesto odpuščanj dobili še več delovnih nalog z novim strateškim premislekom o vzgoji in izobraževanju otrok, mladih in vseživljenjskem izobraževanju odraslih. Za mlade, ki jih novi Zavod Mladi zmaji z novimi mladinskimi četrtimi centri varno prestreza v svoje okrožje. Za tiste, ki si ne morejo sami kupiti stanovanja in jih je zanje skoraj tisoč kupil Javni stanovanjski sklad. Za starejše, ki se želijo za vse nazaj in naprej brezplačno naučiti jezikov, rabe računalnika in še marsičesa na sedežih četrtih skupnosti in v že štirih dnevih centrih, ali tiste, ki potrebujejo pomoč v lastnem ali skupnem novem domu, za bolne, ki jih doma ne more nihče negovati in je zanje negovalna bolnišnica – s sprva 150 posteljami – edino zatočišče, ali tiste, ki jih bodo v novem hospicu spremljali sočutni soljudje.

Tekma za vse, ki jih, polne življenjske radosti, žene v duhovni objem umetnosti na kar štiri kardinalna nova mestna kulturna prizorišča – za uresničitev katerih je izgoreval letos preminuli mestni svetnik pisatelj Peter Božič, ki se je otroško veselil tudi novega Stadiona v Stožicah –, v prenovljene knjižnice in kar štiri nove mestne knjigarne ob vseh prejšnjih, ali si zdravje krepijo na številnih novih športnih igriščih, tudi pred domačimi stanovanjskimi bloki, na brezplačno dostopnih športnih otokih za vse, pa tudi na treh velikih ljubljanskih mednarodnih športnih prireditvah, letos spet vseh z rekordno udeležbo.

Tisti, ki jim največ pomeni dana beseda, lahko preverijo potek 22 pred volitvami napovedanih projektov – s 500 dodatnimi povrhu! in precenijo, koliko teže ima v številnih postopkovnih primežih mesečna ali letna zakasnitev, sproti pa jih lahko spremljajo na spletni strani Mestne občine Ljubljana, nagrajeni z zmagovitim netkom v konkurenci javnih ustanov. Zagotovo pa lahko vsi vsaj ob koncu leta dobronamerno odpremo oči kot tista neznana gospa, ki je sredi sprehajališča mimo Tržnice ustavila drugo neznano gospo, da je lahko z njo delila občudovanje sijaja nove mestne opreme in prenovljenih pročelij. Na prvi pogled neopazna, a zlahka prvina nove mestne opreme je pozornost do gibalno oviranih, ki je ob celotnem naboru ukrepov Mestne uprave za enake možnosti občanov in občanov zaslužna za listino Občina po meri invalidov, ki jo je Ljubljani pravkar podelila Zveza delovnih invalidov Slovenije. Za zgodovino pa stoji med drugimi izrazi hvaležnosti zapisano elektronsko pismo županu, ki pravi: »Želim se vam zahvaliti, ker ne odstopate od začrtane poti razvoja slovenske prestolnice. Vseskozi spremljam projekte in vse, kar je povezano s tem, in lahko rečem, da me niste razočarali ... Veliko uspeha še naprej.« Visoko oceno so delu župana prisodili tudi anketiranci osrednjega slovenskega dnevnika za vsa njegova dosedanja mestna osrečevanja. Pred nami pa jih je še za celo leto. Med njimi priprava na kandidaturu za ugledni naslov zelena evropska prestolnica, za katero Ljubljana izpolnjuje vse pogoje in v duhu katere poteka izvajanje vseh mestnih projektov, od prostorskega načrtovanja do zanesljivega postopnega prehoda na trajnostne oblike premikanja po mestu, ki ne dopušča podražitve javnega prometa kljub izgubam, kot mesto ne pristaja na to, da bi si starši v času recesije ne mogli privoščiti za svoje otroke vrtca po enaki ceni kot doslej.

Pred slavljenjem svetovne prestolnice knjige prihodnje leto pa vsem še veliko usakodnevni osrečevanj in človeške bližine, ki jih je »našemu rodu«, v katerega trdoživost je neomajno zaupala, vse plemenito dolgo življenje želela in naklanjala pisateljica, prevajalka in urednica, častna meščanka dr. Kristina Brenkova.

Osrečujoče in osrečevanje polno leto 2010!

Nada Šumi, odgovorna urednica

Temelji prijazne Nagovor župana

Foto: Bernard Hruševar

Župan Zoran Janković

Spoštovane Ljubljančanke, spoštovani Ljubljančani!

Kot bi trenil, so minila tri leta, odkar smo s sprejemom programa na lokalnih volitvah sklenili razvojno koalicijo za prihodnost našega mesta. Zavezali smo se, da bomo po najboljših močeh prispevali k razvoju Ljubljane ter dobrobiti njenih prebivalcev.

Že kmalu po prihodu na župansko mesto me je najprej presenetilo, nato pa tudi več kot prepričalo izjemno znanje in strokovnost sodelavk in sodelavcev Mestne občine Ljubljana. Verjamem, da smo do danes že večkrat dokazali, da lahko s predanim delom, sodelovanjem in medsebojnim zaupanjem dosežemo tudi najzahtevnejše cilje, ki smo si jih zastavili.

Dobili manj, naredili več

Obljubljeni program uresničujemo kljub spremembi Zakona o financiranju občin, s katero smo bili soočeni neposredno po lokalnih volitvah in ki je za Ljubljano pomenila kazen prejšnje vlade v obliki zmanjšanja proračunskih sredstev za 60 milijonov evrov vsako leto. V preteklih treh letih smo tako od države prejeli 180 milijonov evrov manj, hkrati pa smo za naše mesto in za vse, ki v Ljubljani živite in delate, naredili za približno 170 milijonov evrov projektov več. Nastale t. i. škarje v vrednosti 350 milijonov evrov smo zapolnili z racionalizacijo poslovanja, s prodajo dela občinskega premoženja in z dodatnim zadolževanjem v višini 75 milijonov evrov.

Temelji prijazne Ljubljane

Doslej smo izvedli že več kot 500 investicijskih projektov, med katerimi me še posebej veseli uresničitev tistih, na katere ste in smo v Ljubljani čakali predolgo. Naša temeljna prizadevanja usmerjamo k skrbi za najmlajše, za starejše občane ter za čisto in zeleno prestolnico. Če bo Ljubljana prijazna na teh področjih, bo prijazna vsem. Letos smo tako uspešno dokončali zamenjavo vseh azbestnih kritin na ljubljanskih osnovnih šolah in vrtcih, ki so zdaj še prijetnejši in varnejši za zdravje naših otrok. Slednjim smo namenili tudi obnovljena igrišča in prenovljene prostore, namenjene igri, učenju in druženju.

Uredili smo 25 hektarjev novih parkov, s katerimi krepimo zelena pljuča našega mesta. Novo pridobljeni Šmartinski park, ki je nadomestil vrtičkarske lope, je v ponos Plečnikovim Žalam in gosti vsak dan več

sprehajalcev, prenovili smo Koseški bajer, svojo končno podobo dobivata tudi Severni park in park v Zeleni jami. Most čez Gruberjev prekop, ki smo ga postavili spomladi, prenovljeni Trnovski pristan, Krakovski nasip ter Breg, ki se ponaša s prvo taktilno potjo v Sloveniji, že nakazujejo idilično promenado ob Ljubljani, ki jo bomo v celoti zaključili prihodnje leto z ureditvijo nabrežja in pristanišča na Špici.

Ljubljančankam in Ljubljančanom v zrelih letih smo letos namenili novo zgrajeni Center starejših občanov Trnovo, odprli smo nov dnevni center na Ajdovščini in že tretje leto zapored organizirali brezplačne računalniške tečaje za starejše, letos prvič tudi nadaljevalnega. Meščani, ki me obiščejo na dnevih odprtih vrat, kot enega najbolj perečih problemov še zmeraj največkrat omenjajo stanovanjsko problematiko, ki jo rešujemo s pospešeno gradnjo in pridobivanjem stanovanj za neprofitni najem. V tem letu smo v ta namen odprli nov stanovanjski kompleks z 31 stanovanji na Viški cesti, 126 stanovanj v Zeleni jami in 11 bivalnih enot na Savski cesti ter začeli z gradnjo nove stanovanjske soseske Polje II s 183 najemnimi neprofitnimi stanovanji. Po novem letu bomo prevzeli tudi 419 stanovanj v Celovških dvorih. Poleg tega je Ljubljana postala prva evropska prestolnica z naslovom *Občina po meri invalidov*.

Največja projekta, ki se izvajata v Ljubljani, sta okoljski in športni

Spomladi letos smo od evropske komisije prejeli odločbo o sofinanciranju gradnje regijskega centra za ravnanje z odpadki, največjega kohezijskega projekta v državi, vrednega kar 143,9 milijona evrov. Za reševanje zmeraj pomembnejšega okoljskega vprašanja bomo prejeli 77,5 milijona evrov evropskih sredstev in s postavitvijo sodobnega centra pomagali tudi sosednjim občinam.

V Stožicah gradimo največji projekt javno-zasebnega partnerstva, z ocenjeno vrednostjo 358 milijonov evrov. Večnamenska športna dvorana in nogometni stadion bosta dokončana do zadnjega junijskega dne prihodnje leto, skupaj z njima pa bomo pridobili tudi 1.300 parkirnih mest za sistem P+R z neposredno povezavo javnega potniškega prometa do mestnega središča. Nakupovalno središče s površino 90.000 m² bo odprto v letu 2011. Vesel bom, če nam boste z izpolnitvijo vprašalnika, ki ga najdete na prihodnjih straneh, sporočili, kako naj po vašem mnenju poimenujemo nova športna objekta. Tako boste lahko tudi sami prispevali k nastajajočemu projektu.

Noben od napovedanih 22 projektov ni ostal pozabljen

Večina projektov, ki smo jih zastavili in obljubili pred volitvami, je v fazi realizacije in jih pospešeno izvajamo, drugi so zaključeni in že služijo svojemu namenu. Letos smo odprli dolgo pričakovani Center urbane kulture Kino Šiška, začeli z gradnjo garažne hiše pod Kongresnim trgom in z ureditvijo kanalizacije v Rakovi Jelši. V nekaterih primerih je občina z Mestnim svetom na čelu naredila vse, kar je bilo v naši moči in pristojnostih, zdaj pa so na vrsti zasebni partnerji ali država. Nekaj projektov, pri katerih smo bili soočeni z večjimi ovirami, pa tudi zamuja. Gradbeno dovoljenje za prenovitveno kopalnico Ilirija, za katero smo letos uspešno izvedli javni natečaj za pridobitev zasebnega partnerja, tako pričakujemo prihodnje leto, ko se bo tudi začelo graditi. Podobno velja za center sodobnih umetnosti v Rogu.

Največ nasprotovanja smo doživeli pri napovedanih in obljubljenih projektih gradnje garažne hiše pod Trznico in prenove stadiona za Bežigradom. Težko je razumeti, da po vseh predstavah in pojasnilih, javnih in transparentno izpeljanih strokovnih natečajih, obravnavah v Mestnem svetu, ko Mestna uprava z vso odgovornostjo stoji za svojim programom in želi izpeljati sprejete sklepe, posamezniki še zmeraj nagajajo, zavajajo s populizmi in žal tudi z neresnicami. Še enkrat: parkirna mesta pod Trznico bodo namenjena prebivalcem mestnega središča in obiskovalcem tržnice, ne pa ruski mafiji, kot slišim trditi civilno iniciativo. Tudi mi ne damo Tržnice, ki bo še lepša in prijaznejša tako najemnikom kot obiskovalcem. Ob njej bo nov Mesarski most, ki smo ga že začeli graditi, in dograjena zdaj nedokončana Mahrova hiša.

Vztrajanje nekaterih proti obnovi Bežigradskega stadiona pa ima za Ljubljano lahko visoko ceno, da projekt propade, Plečnikov objekt pa kot pretekla leta doživlja žalostno usodo še naprej. Nekateri so, samo da bi ohranili »svoje vrtičke«, pripravljene žrtvovati tudi to.

Ljubljane

Zorana Jankovića

Spremembe cen za ohranitev kakovosti mestnih storitev

Ekonomsko upravičene zahteve javnih podjetij za dvig cen nekaterih mestnih storitev smo lansko leto zaradi gospodarske krize prepovedali, kljub temu da so bile cene že nekaj let nespremenjene. Da bi prebivalkam in prebivalcem v težkem obdobju pomagali, smo preprečili spremembe cen storitev vse do letošnje jeseni, ko se temu žal ni bilo mogoče več izogniti. V Ljubljani imamo izjemno kakovostno oskrbo z vodo in energijo ter učinkovito ravnanje z odpadki. Storitve so v primerjavi z drugimi slovenskimi občinami tudi cenovno prijaznejše uporabnikom. Da bi raven kakovosti lahko zagotavljali še naprej, so nujno potrebne prenove dotrajane infrastrukture, za kar potrebujemo dodatna sredstva. Če bo Ministrstvo za okolje in prostor odobrilo predlog za spremembo cene odvoza in odlaganja odpadkov, se bo mesečni strošek za oskrbo z vodo, elektriko in odvoz odpadkov za povprečno štiričlansko gospodinjstvo po novem letu povečal za skupaj približno 16 evrov. Najmanj do konca leta 2010 pa se cena nobene od mestnih storitev zagotovo ne bo več spremenila.

Cene storitev javnega prevoza in predšolskega varstva ostajajo nespremenjene

Ekonomsko več kot upravičena sta bila tudi predloga podražitev javnega prevoza in vrtcev. Kljub temu smo oba zavrnila, cene teh storitev bodo v prihodnje ostale nespremenjene. Tako želimo dodatno spodbuditi uporabo mestnega potniškega prometa, ki postaja prijaznejši tudi z novimi avtobusi, letos smo jih kupili 39, pa s kartico urbano, ki v nasprotju z žetoni omogoča 90-minutno brezplačno prestopanje, in z novimi povezavami, ki smo jih letos vzpostavili do sosednje občine Brezovica. Da bi poleg uporabnikov javnega prometa okrepili tudi število kolesarjev in pešcev, smo v središču mesta še povečali območje za pešce in uredili nove kolesarske poti. Po dvajsetih letih pomanjkanja parkirnih prostorov smo se reševanja tega vprašanja lotili tudi z uvedbo enosmernih ulic, na katerih smo pridobili nove prostore za parkiranje, četrtim skupnostim pa smo brezplačno ponudili mestna zemljišča za gradnjo garažnih hiš v spalnih naseljih.

Ljubljanski vrtci so najkakovostnejši in za starše tudi cenovno najugodnejši, kar dokazuje visoka, 85-odstotna vključenost otrok v organizirano predšolsko varstvo, ki za 23 odstotkov prekaša slovensko povprečje. Na izjemno povečan vpis otrok, ki je v tem šolskem letu presegel vse statistike in pričakovanja, odgovarjamo z intenzivnim pridobivanjem novih oddelkov. V treh letih smo jih odprli 67; to pomeni kar 14 novih vrtcev, do konca iztekajočega se leta pa bo odprtih še dodatnih 19 oddelkov.

Z medsebojnim sodelovanjem do uspehov

K uspešnemu uresničevanju zastavljenega razvojnega programa največ prispevajo strokovni sodelavci in sodelavke Mestne uprave, javnih podjetij in zavodov, ki si zaslužijo pohvalo in zahvalo za svoja triletna prizadevanja in marsikatero odrekovanje. Skupaj nas je 12.000 in vsi tisti, ki so pripravljene svoje znanje usmerjati v razvoj našega mesta in pri tem sodelovati z drugimi sodelavci, bodo pri nas zmeraj zaželeni in dobrodošli.

Izvedba projektov seveda ne bi bila mogoča brez soglasij Mestnega sveta. Mestnim svetnicam in svetnikom se zahvaljujem za tvornost in dialog, posebna zahvala za aktivnost, odgovornost in strpnost pa velja članicam in članom Liste Zorana Jankovića, ki so zaradi uresničevanja izvoljenega razvojnega programa žal prevečkrat neupravičeno napadani s strani največje opozicijske stranke. Nerazumljivo je ravnanje posameznih mestnih svetnikov, ki so zato, da bi nasprotovali moji ekipi ter meni osebno, nedvomno pa tudi zaradi lastne promocije, pripravljene delovati v škodo Ljubljane. Tisti, ki me poznajo, vedo, da sem zmeraj pripravljen prisluhniti konstruktivni kritiki in predlogom, neargumentiranega kritiziranja, podtikanja in nagajanja pa ne sprejemam. Prav bi bilo, da bi posamezniki, po mnenju katerih naredimo vse narobe in ki skušajo z nekaj besedami lahkotno izničiti strokovnost in prizadevanja sodelavk in sodelavcev Mestne uprave in javnih podjetij, kdaj tudi v praksi pokazali, kaj znajo in zmorejo.

Iskrena hvala za vaše potrpljenje

Na začetku mandata sem napovedal številna gradbišča, ki bodo do zaključka projektov ovirala vsakdanje življenje mnogih Ljubljank in Ljubljančanov.

Spoštovane Ljubljankanke, spoštovani Ljubljančani!

Naj bodo praznični dnevi, ki so pred nami, takšni, kot ste si jih zmeraj želeli.

Preživite jih v objemu najdražjih, prepustite se radosti, ljubezni in veselju.

Privoščite si sprehod po praznično okrašeni Ljubljani.

In ne pozabite na prijaznost, sožitje, strpnost in spoštovanje.

Leto 2010 zapolnite z lepo mislijo in dobrimi dejanji.

Naj vas spremljajo zdravje, ljubezen in zadovoljstvo.

Srečno, Ljubljana!

Zoran Janković
župan

Takrat sem se vam za težave vnaprej opravičil, zdaj pa svojemu opravičilu dodajam še iskreno zahvalo za vaše potrpljenje in strpnost, ko se na svojih poteh srečujete z razkopanimi cestami in gradbenimi ovirami. Tudi zaradi pozitivnega pristopa večine med vami imamo s sodelavkami in sodelavci več energije in odločnosti, da zastavljeno delo izpeljemo do konca. Pri tem si prizadevamo, da bi bile motnje čim krajše. Tako smo pri nedavni obnovi predora pod grajskim hribom prvič v Sloveniji uvedli tudi nepretrgano 24-urno delo sedem dni v tednu in zahtevno sanacijo izvedli v samo dobrih treh mesecih.

Ljubljana je najlepša zaradi ljudi

Ponosen in vesel sem, da lahko živim in delam v mestu, ki je prijazno, odprto in tolerantno, zato sem toliko bolj občutljiv na vsak odmik od teh premis. Prepričan sem, da z veliko večino delimo naklonjenost in ljubezen do mesta, v katerem živimo. Želel bi, da bi bili nanj tudi ponosni. Naše mesto je majhno, če ga merimo po tem, kako hitro ga prehodimo ali pretečemo, po drugih, že omenjenih lastnostih ter toplini, srčnosti in prijetnosti pa je enakovredno ali celo večje od številnih drugih evropskih in svetovnih mest. Zato naj bo naša naloga čuvati Ljubljano in to skrb prenesti tudi na svoje otroke in vnuke. V ljubljanski strategiji razvoja vzgoje in izobraževanja tako posebno pozornost namenjamo okoljskemu ozaveščanju in vzgoji medkulturnega dialoga, spoštovanja in strpnosti, z namenom, da bi otroci pridobljeno znanje prenesli tudi na svoje starše, prijatelje in znance. Tako smo po štiridesetih letih dosegli, da so muslimani v Ljubljani dobili zemljišče za svoj kulturni hram, in s sprejetjem potrebnih dokumentov omogočili, da ga bodo lahko končno tudi zgradili. Zaradi naštetih tvornih lastnosti zato ne preseneča, da Ljubljana tudi iz tujine prejema številna priznanja, kot na primer naziv peto najbolj idilično evropsko mesto za življenje po Forbesu, najbolj pošteno mesto na svetu po Reader's Digestu in uradno tudi najbolj varno mesto v vzhodni Evropi. Zaradi izjemno dobro pripravljenega programa nas je Unesco razglasil tudi za svetovno prestolnico knjige v letu 2010.

Pred vrati volilnega leta

Prihodnje leto je volilno. Nisem se še odločil, ali bom znova kandidat za ljubljanskega župana ali pa bom tokrat to prepustil drugim. Tudi plače si v letošnjem letu še nisem izplačal, o tem boste odločili vi, spoštovane Ljubljankanke in spoštovani Ljubljančani, ki boste sodelovali v telefonski anketi in ocenili moje dosedanje delo. Ne glede na svojo odločitev želim poudariti, da se v sedanjem delovnem okolju dobro počutim in imam svoje delo rad. Biti župan je naporno in nedvomno zahteva celega človeka, hkrati pa je tudi izjemno lepo. In ne glede na svojo odločitev bom tudi zadnje leto mandata delal tako kot doslej, s polno odgovornostjo in po svoji vesti najbolje, kot znam. Svojih temeljnih stališč in načina delovanja tudi v prihodnje ne bom spreminjal. Iskrena hvala za vaše zaupanje.

Zoran Janković
župan

Potek 22 pred volitvami napovedanih

1 ● Dokončanje Barjanske vpadnice z mostom čez Gradaščico

Napovedano: za leto 2007, zaključeno: 4. decembra 2007.

Novozgrajena Barjanska cesta je štiripasovna z vmesno zelenico, obojestranskimi pločniki za pešce in kolesarskima stezama ter drevoredi. Zgrajen je most čez Gradaščico in prestavljena struga Gradaščice, urejen je obvodni prostor in celotna komunalna infrastruktura.

Projektant: arhitektonska zasnova Jurij Kobe, Arhe, d.o.o., projekt za izvedbo del Janez Repež, univ. dipl. inž. grad., za cestni del Ljuba Dalla Valle, univ. dipl. inž. grad., za most, Projekt nizke zgradbe, d.o.o.

Investitorica: Mestna občina Ljubljana in soinvestitorji VO-KA, Elektro Ljubljana, Telekom, Energetika Ljubljana.

Izvajalec del: SCT, d. d.

Vrednost naložbe: Gradnja mostu čez Gradaščico in prestavitev Gradaščice okoli 2,7 milijona evrov, izgradnja Barjanske ceste s komunalno infrastrukturo okoli 4,3 milijona evrov.

Foto: Dunja Wedam

2 ● Sklenitev notranjega cestnega obroča z ureditvijo Njegoševe ceste z mostom čez Ljubljanico in garažno hišo na Bohoričevi

Napovedana: za leto 2008, zaključena: v letu 2010.

Daljši postopek zaradi zunajsoodnih poravnjav z denacionalizacijskimi upravičenci do zemljišč, potrebnih za gradnjo povezovalne ceste Roška-Njegoševa in mostu čez Ljubljanico. Aprila 2009 porušena Gimplova hiša, septembra porušen povezovalni trakt med stavbama Poljanski nasip 40 (Cukrarna) in Ambrožev trg 3 (Palača) na podlagi pravnomočnega gradbenega dovoljenja. V teku je pridobivanje gradbenega dovoljenja za cestno povezavo in most, gradnja se začela še letos.

Projektant: Jurij Kobe, Arhe, d.o.o.

Izvajalec: SCT, d. d., izbran avgusta 2009 na pogajanjih s ponudniki.

Vrednost naložbe: 16.547.169 evrov.

Foto: Barbara Jakše Jeršič

Pogled na gradbišče avgusta 2009.

3 ● Parkirna hiša pod Trznico, prizidek k Mahrovi hiši in ureditev Vodnikovega trga s predvidenimi 616 parkirnimi mesti

Napovedana: za leto 2008, od 16. novembra 2009 je projekt v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja.

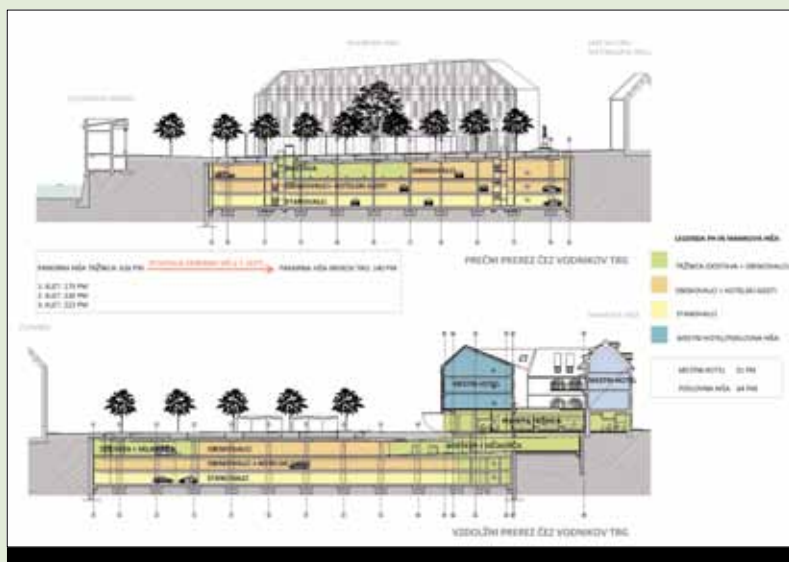
MOL je v sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) januarja 2007 razpisala javni, odprti, anonimni, enostopenjski projektni natečaj za ureditev širšega območja ljubljanskih tržnic in za najboljšo rešitev izbrala projekt biroja Kombinat - arhitekti d.o.o. Ljubljana. Izdelava projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja je zastala zaradi razglasitve področja Trznice za kulturni spomenik državnega pomena v l. 2007, po umiku v l. 2008 pa se priprava dokumentacije in druge aktivnosti intenzivno nadaljujejo. Aprila 2009 se je začel postopek priprav za odločitev o javno-zasebnem partnerstvu, poslan je bil javni poziv potencialnim promotorjem, da se udeležijo strokovnega dialoga. Prispela je ponudba enega ponudnika - ZIL inženiringa d. d.

Natečaj za ureditev širšega območja ljubljanske Trznice: 7. aprila 2008 je župan v atriju Mestne hiše odprl razstavo izbranih natečajnih rešitev.

Projektanti: Mesarski most in ureditev Petkovškovega nabrežja prof. Jurij Kobe s sodelavci (Arhé, d.o.o.), Parkirna hiša Trznica, prizidek k Mahrovi hiši in ureditev Vodnikovega trga Matej Hoefler, Kombinat - arhitekti d.o.o.

Izvajalci: Izgradnja Mesarskega mostu - SCT d.d. (nosilec posla) in GRADIS Gradbeno podjetje Ljubljana, d.o.o., za projekt ureditve Petkovškovega nabrežja in izgradnjo parkirne hiše Trznica in prizidka k Mahrovi hiši izvajalec še ni znan.

Predvidena vrednost naložbe: Mesarski most 4,4 milijona evrov, ureditev Petkovškovega nabrežja 1,2 milijona evrov, Parkirna hiša Trznica, prizidek k Mahrovi hiši in ureditev Vodnikovega trga 19,2 milijona evrov.

županovih projektov

Foto: Dunja Wedam

Pogled na gradbišče novembra 2009.

4 ● Parkirna hiša pod Kongresnim trgom s predvidenimi 730 parkirnimi mesti

Napovedana: za leto 2010, odprta: 2010.

Dela potekajo po predvidenem terminskem načrtu. 9. januarja 2009 začetek pripravljanih del za arheološke raziskave na vzhodnem delu Kongresnega trga od Gosposke ulice med stavbo Univerze v Ljubljani in robom parka Zvezda do Vegove ulice (glej stran 33). Sočasno pripravljena celotna projektna dokumentacija do faze projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja (PDG). 17. avgusta 2009 pridobljeno gradbeno dovoljenje za ureditev Kongresnega trga z gradnjo podzemne garažne hiše, zunanjo ureditvijo ploščadi novega Kongresnega trga ter prometno in komunalno-energetsko ureditvijo za potrebe garažne hiše in Kongresnega trga.

Arheološke raziskave: Mestni muzej in galerije Ljubljana, vodja Martin Horvat.

Projektant: garažna hiša IZTR d.o.o., PGD za prestavitev komunalnih vodov na območju Kongresnega trga pred začetkom gradnje LUZ, d.d., zunanja ureditev Trga in parka Zvezda Panprostor, d.o.o.

Izvajalec: Gradis, skupina G, d. d.

Vrednost naložbe: 17.700.000 evrov.

5 ● Gradnja Potniškega centra Ljubljana

Napovedana: za leto 2010. Mestna občina Ljubljana je svoje obveznosti izpolnila.

Investitor, družba TriGranit, je septembra 2008 na lokaciji začel s pripravljanimi deli. Ob začetku del se je s predajo bona Mestni občini Ljubljana zavezal zgraditi nov vrtec v Podutiku v vrednosti 2 milijona evrov. Maja 2009 je Mestni svet MOL sprejel dokument, po katerem morata biti javni in zasebni del odprta sočasno; tako je občina v projektu zaščitila javni interes. S sprejemom Občinskega prostorskega načrta je občina kot pogoj postavila tudi možnost poglobitve železnice.

Projektanti: Helmut Jan in Elea za stolpnico Emonika (I. etapa gradnje), Ravnikar Potokar arhitekturni biro d.o.o. za Železniško postajo, Real d.o.o. za Avtobusno postajo.

Izvajalec: še ni znan.

Predvidena vrednost naložbe: 350 milijonov evrov.

Foto: Dunja Wedam

6 ● Oživitev promenade med Tivolijem in Ljubljanskim gradom

Napovedana: za leto 2008, promenada je urejena.

V Jakopičevem sprehajališču urejen stalni razstaveni prostor oz. galerija na prostem. Prenovljeno in urejeno območje za ptice in za ljubitelje ptic Tičistan. V sodelovanju z Biotehniško fakulteto in Zavodom za turizem Ljubljana obnovljen rastlinjak v Tivoliju z razstavo zanimivih rastlin. Prenovljen je podhod Tivoli. Os Cankarjeva - Čopova - Prešernov trg - Stritarjeva je prizorišče številnih programov in prireditev skozi vse leto. Na Wolfovi ulici je obnovljena komunalna infrastruktura, prenovljeni so pločniki, cestišče je pokrito z novimi granitnimi kockami z ravno žgano površino, ki so delno fugirane z epoksidno maso. Posajenih je osem gabrov. Sredi Prešernovega trga so zamenjani vsi elementi kroga iz belega marmorja ter žarki, obnovljene so asfaltne površine in na novo položene granitne kocke, fugirane z epoksidno maso. Novo podobno je dobil Mestni trg z repliko Robbovega vodnjaka; pod tlemi trga so obnovljene vročevodne in plinovodne cevi ter razširjen plinovodni in vročevodni sistem, obnovljena je kanalizacijska in vodovodna napeljava, vgrajena potopna zbiralnica odpadkov in urejena kabelska kanalizacija. Na Gradu, kamor vozi nova vzpenjača, so v najem oddani prvi gostinski lokali. Obnovljena sta Razgledni stolp in Plečnikova pot na Ljubljanski grad, urejeno je grajsko pobočje.

Projektant: Univerza v Ljubljani-Biotehniška fakulteta za Tičistan, Ambient za Ljubljanski grad.

Izvajalci: KPL na Wolfovi ulici, Prešernovem trgu in Mestnem trgu, SCT na Gradu, družba Rima d.o.o., Alukomen Montal d.o.o.in Javna razsvetljava d.d. v podhodu Tivoli.

Vrednost naložb: ureditev Tičistana 26.000 evrov, ureditev rastlinjaka 10.200 evrov, ureditev Wolfove ulice 320.000 evrov, ureditev Prešernovega trga 490.000 evrov, ureditev podhoda Tivoli 240.691 evrov, Plečnikova pot na Grad 259.462 evrov (evropska sredstva 202.613 evrov, proračunska MOL 56.849 evrov), obnova Razglednega stolpa in restavratorska dela na Gradu 586.000 evrov.

Potek 22 pred volitvami napovedanih

7 ● Obogatitev programov v Tivoliju in realizacija projekta Ilirija

Napovedana: za leto 2010, novi programi v Tivoliju izvedeni, gradnja Ilirije: v letu 2010.

Odprt je prenovljeni Tičistan, nova kavarna v Tivolskem gradu, dobro so obiskane razstave na prostem, joga v parku, knjižnica pod krošnjami, gradnja Plavalno-gimnastičnega centra Ilirija se začne v začetku leta 2010.

Novembra 2008 razrešen spor z ZIL inženiringom, d.d., Mestna uprava začne pripravljati dokumentacijo za izvedbo projekta po načelu javno-zasebnega partnerstva. Junija 2009 objavljen razpis za javno-zasebno partnerstvo, na Mestnem svetu pa sprejet predlog Akta o javno-zasebnem partnerstvu za izvedbo projekta izgradnje Plavalno gimnastičnega centra Ilirija. V postopku izdaja soglasja Zavoda za kulturno dediščino, ki bo omogočil izgradnjo projekta in podpis pogodbe s projektantom ob pridobitvi gradbenega dovoljenja v letu 2010.

Projektant Ilirije: ZIL inženiring d.d.

Izvajalec: KPL d.d. za Tičistan, za Ilirijo še ni znan.

Predvidena vrednost naložbe v projekt Ilirija: 70.337.000 evrov.

8 ● Prenova Plečnikovega stadiona za Bežigradom

Napovedana: za leto 2010, predlog OPPN v začetku 2010 obravnavan na seji Mestnega sveta.

Mestni svet na seji 6. julija 2009 sprejel dopolnjeni osnutek Odloka o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja BR 1/1 Stadion, BS 1/2 Bežigrad in BS 1/4 Koroška, investitor je v fazi priprave vseh potrebnih študij za izdelavo projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja. **4. decembra 2008** razpis mednarodnega vabljenega anonimnega natečaja za urbanistično in arhitekturno zasnovno prenove Plečnikovega stadiona na pobudo Projektnega sveta za prenovo Plečnikovega stadiona. Marca 2009 ocenjevalna komisija izmed sedmih prispelih natečajnih predlogov izbrala rešitev Biroja GMP, von Gerkan, Marg und Partner Architekten iz Berlina. Izbrani projekt dosledno ohranja zaščiteno Plečnikovo originalno zasnovno in elemente stadiona, obenem pa vanj optimalno umešča zeleni program. 7. aprila 2009 razstava idejnih zasnov vabljene mednarodnega natečaja prenove Centralnega stadiona za Bežigradom v Galeriji Kresija. S sklepom Mestnega sveta je bilo ustanovljeno podjetje BŠP, ki ima 3 delničarje: GSA (59 odstotkov), MOL (28 odstotkov) in OKS (13 odstotkov). Mestna občina je vložila svoje zemljišče v vrednosti 20 milijonov evrov.

Projektant: Biro GMP, von Gerkan, Marg und Partner Architekten, Berlin.

Izvajalec: še ni znan

Predvidena vrednost naložbe: 225 milijonov evrov.

9 ● Stadion z večnamensko dvorano v Stožičah

Napovedan: za leto 2008, zgrajen: 30. junija 2010.

V sklopu ureditve Športnega parka Stožice bo zgrajena tudi Štajerska vpadnica in 1.300 parkirnih mest po sistemu P+R, med športno dvorano in stadionom bo trgovski center. 28. februarja 2008 je bil kot zasebni partner javno-zasebnega partnerstva za gradnjo Športnega parka Stožice z 51-odstotnim deležem v projektu izbran Gradis skupina G s partnerjema. Ustanovljena je bila družba GREP, d.o.o., mešana družba družb Gradis skupina G in Energoplan, MOL je javni partner. Kapaciteta stadiona 16.000 sedežev, športna dvorana 12.000 sedežev in trgovsko središče 90.000 m². Vložek MOL 190.000 m² zemljišča. Po končani gradnji delitev med partnerjema: občina bo lastnica stadiona, dvorane in celotnega zemljišča, razen zemljišča pod trgovskim centrom, ki bo skupaj s pripadajočimi parkirišči v lasti izbranega zasebnega partnerja. **28. marca 2008** podpis pogodbe za gradnjo Športnega parka Stožice. **15. aprila 2008** MOL od zasebnega partnerja pridobila bančni garanciji FACTOR BANKE d.d. in NLB d.d. za dobro in pravočasno izvedbo projekta v višini 25.000.000 evrov. **11. junija** je vodstvo družbe GREP, d.o.o., s srbskim podjetjem Delta Real Estate podpisalo predpogodbo o gradnji trgovskega dela Športnega parka Stožice, Delta pa je pozneje iz projekta izstopila. **17. novembra 2008** izdelan in sprejet OPPN. Po obstoječem gradbenem dovoljenju so potekali izkopi. 27. januarja 2009 izdano delno gradbeno dovoljenje za gradnjo večnamenskega stadiona, športne dvorane ter spremljajočega poslovno-trgovskega objekta z vso potrebno infrastrukturo, 30. marca 2009 izdano dopolnilno gradbeno dovoljenje, ki je popolno in pravnomočno. **30. junija 2009** se je na dnevu odprtih vrat za ogled gradnje predstavila avstrijska Supernova, ki bo gradila trgovski center na območju. Gradnja stadiona in športne dvorane je intenzivno v teku od **17. aprila 2009**.

Projektant: Sadar Vuga arhitekti.

Izvajalec del: Energoplan.

Vrednost naložbe: Stadion z večnamensko dvorano: 82,9 milijona evrov, trgovski center 242,5 milijona evrov.

Foto: Dunja Wedam

Pogled na gradbišče novembra 2009.

županovih projektov

Foto: Dunja Wedam

10 ● Oživitev nabrežij Ljubljanice z mostovi

Napovedana: za leto 2010, končana: 2010.

Prenovljen je Karlovški most, preurejena Gasilska ploščad na Petkovškovem nabrežju, saniran most Hrdeckega čez Gruberjev kanal, prenovljen Trnovski pristan, zgrajen nov most na Špici, urejena promenada na Bregu, prenovljen Krakovski nasip. Nabrežje Ljubljanice od Prulskega mostu do Špice bo dokončno urejeno z ureditvijo parka in pristanišča. Celostna ureditev Špice bo dokončana februarja 2010. Ob izgradnji Mesarskega mostu, ki že poteka, bo urejeno tudi Petkovškovo nabrežje.

Junija 2007 odprt prenovljen Karlovški most, katerega obnova se je začela oktobra 2006.

Novembra 2008 v sklopu prenove Trnovskega pristani 17 najstarejših dreves, nevarnih za sprehajalce, nadomeščenih z 21 večjimi vrbami. Preurejena Gasilska ploščad na Petkovškovem nabrežju je priljubljena točka za oddih in druženje. Izpraznjena je stavba samskega doma na Špici in končana sanacija mostu čez Gruberjev kanal na cesti Hrdeckega. **20. marca 2009** je bila z otvoritvijo prenovljenega Trnovskega pristani zaključena prva faza prenove nabrežij Ljubljanice po Plečnikovih načrtih. **7. maja 2009** je bil odprt nov most za pešce in kolesarje čez Gruberjev prekop na Špici, dolg 38 metrov, vez mesta z zelenim zaledjem, predmestjem in Botaničnim vrtom. **Avgusta 2009** začetek urejanja promenade na Bregu in Krakovskem nasipu z razširjenim območjem za pešce. 19. avgusta 2009 začetek del na Krakovskem nasipu, zaključek 28. oktobra 2009. Novo tlakovanje pločnika v pranam betonu in granitni cestni robniki, posajena so manjkajoča in nadomestna drevesa. Sredi Krakovskega nasipa je postavljen lesen tlak s klopami. Obnovljena je napeljava javne razsvetljave, postavljene so nove ulične svetilke, obnovljena je semaforizacija.

Projektanti: Andrej Mercina-Trije arhitekti d.o.o. za Trnovski pristan, Miha Dešman, Arhe, d.o.o., za most na Špici, arhitekturni atelje Vozlič za promenado Breg, Andrej Mercina-Trije arhitekti d.o.o. za Krakovski nasip.

Izvajalci del: Gregor Čadež, s.p. za Trnovski pristan, Gradis GPL za most na Špici, KPL za promenado Breg, Rima d.o.o., Javna razsvetljava d.d., JP LPT za Krakovski nasip.

Vrednost naložb: Gasilska ploščad (inv. Zavod za turizem Ljubljana) 103.181 evrov, Trnovski pristan (inv. Zavod za turizem Ljubljana) 484.222 evrov, promenada Breg 1.860.000 evrov, brv na Špici okvirno 1.350.000 evrov, Krakovski nasip 464.737 evrov.

Foto: Barbara Jakše Jeršič

11 ● Oživitev bregov Save z rekreativnimi površinami in izletniškimi točkami

Napovedana: za leto 2010, odstranjeni so mestni vrtnički, poteka čiščenje in urejanje prostora.

Novembra 2008 v sodelovanju z Inšpektoratom RS akcija odstranjevanja nelegalno postavljenih objektov za Savo v Črnučah. Pripravljena sta sanacijski načrt za odpravo nedovoljenih odlagališč odpadkov na vodovarstvenih območjih vodarne Jarški prod in poskusni projekt za izvedbo. Z Vlado RS dogovorjeno, da za realizacijo projekta pripravi poseben akt, na podlagi katerega bo mogoče realizirati ta in bodoče tovrstne projekte. Ministrstvo za okolje in prostor obljubilo udeležbo v višini 11 milijonov evrov. **Aprila 2009** Inšpektorat Mestne uprave Mestne občine Ljubljana končal z deli na mestnih zemljiščih, Inšpektorat RS za okolje in prostor pa mora počistiti še zemljišča v državni in zasebni lasti.

Projektant, izvajalec in predvidena vrednost naložbe še niso znani.

Foto: Miha Fras

12 ● Obnova kanalizacijskega sistema v središču mesta na Rakovi jelši

Napovedana: za leto 2010, končana: 2010.

Novembra 2008 začetek izvedbe prve faze kanalizacijskega sistema – delovni plato za čistilno napravo. Pred začetkom projekta legaliziranih le 60 objektov, novembra 2008 so imeli gradbena dovoljenja lastniki 300 hiš. Od skupaj 500 stanovanjskih hiš s postopki legalizacije niso začeli samo lastniki treh objektov. **Aprila 2008** odkupljeno zemljišče za čistilno napravo in dovoljeno cesto, urejena gradbiščna cesta in izveden delovni plato. Zaključeno je bilo javno naročilo za izbiro izvajalca za temeljenje in predobremenilni nasip, s katerim se zagotavlja potrebna trdnost terena za gradnjo čistilne naprave in dovoljene ceste. Končan je javni razpis za izbiro izvajalca za gradnjo vodovoda in kanalizacije po cesti Pot na Rakovo jelšo in po ulici Štefke Zbašnjik. **Septembra 2009** so bile zaradi delnega zdrsa terena naročene dodatne geomehanske raziskave. Čistilna naprava bo zgrajena v roku 12 mesecev potem, ko bo dosežena potrebna trdnost terena. Izbrana izvajalca sta uvedena v delo in bosta priključka na omrežje zaključila v letu 2010.

Projektant: Hidroinženiring d. o. o.

Izvajalca: SCT, d.d., CPL, d.d.

Vrednost naložbe: 3 milijone evrov.

Potek 22 pred volitvami napovedanih

13 ● Nadgradnja Regijskega centra za ravnanje z odpadki (RCERO) Ljubljana na območju odlagališča nenevarnih odpadkov Barje

Napovedana: za leto 2010, začetek gradnje RCERO z izgradnjo čistilne naprave za izcedno vodo in odlagalnega polja na odlagališču nenevarnih odpadkov Barje oktobra 2008, junija 2009 že predano v uporabo novo odlagalno polje. **Začetek izdelave projektne dokumentacije in gradnje objektov za predelavo odpadkov (MBO) je predviden oktobra 2010.** Oktobra 2008 začetek gradbenih del za izgradnjo 3. faze enotnega IV. in V. odlagalnega polja in začetek izdelave projektov za izvedbo ter gradnjo infrastrukture za čistilno napravo za izcedne vode. Redno obratovanje čistilne naprave predvideno v letu 2011. Vloga za pridobitev finančnih sredstev iz kohezijskega sklada EU zaradi zahtev EU nekajkrat novelirana; potrjena s strani pristojnih ministrstev in posredovana EU. **15. aprila 2009** Evropska komisija Službi Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko sporoči, da je 8. aprila izdala odločbo za t. i. veliki projekt Nadgradnje regionalnega centra za ravnanje z odpadki (RCERO) v Osrednjeslovenski regiji. Projekt je del Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013 (OP ROPI) in je sofinanciran iz sredstev Kohezijskega sklada. To je doslej največji kohezijski projekt Slovenije. **Projektant:** ČN - Hidroinženiring d.o.o. Ljubljana, 3. faza IV. in V. odlagalnega polja - IBE d.d. Ljubljana

Izvajalec del: ČN - Riko d.o.o. Ribnica, 3. faza IV. in V. odlagalnega polja - SCT d.d. Ljubljana
Vrednost naložbe: 143,9 milijona evrov, sofinanciranje iz sredstev Kohezijskega sklada 77,5 milijona evrov.

Foto: Miha Fras

14 ● Mestna negovalna bolnišnica

Napovedana: za leto 2010, začasni negovalni oddelek s 150 ležišči urejen v stari **Pediatrični kliniki na Vrazovem trgu v začetku 2010.**

Preureditev stare Pediatrične klinike je osnova dolgoročnega reševanja potreb po mestni negovalni bolnišnici. Prizadevanja Mestne občine Ljubljana za vzpostavitev negovalne bolnišnice v Ljubljani so omogočila, da je ideja vključena v Resolucijo o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2008 - 2013. Januarja 2009 je bil med MOL in Ministrstvom za zdravje sklenjen dogovor, da bo Univerzitetni klinični center Ljubljana začel izvajati dejavnost negovalnega oddelka v stari pediatrični kliniki že septembra 2009. Zaradi tehničnih težav in ker je nastopila možnost pandemije gripe, pa bo po zagotovilih ministrstva negovalno bolnišnico mogoče odpreti v začetku leta 2010.

Obnova prostorov in izvajanje dejavnosti bo zagotovljeno iz državnih virov.

Foto: Dunja Wedam

15 ● Gradnja 3000 novih stanovanj v Stanežičah

Napovedana: za leto 2010, s sprejetjem prostorsko izvedbenih aktov je v tem mandatu doslej omogočena gradnja približno 7.000 stanovanj, JSS MOL pa je zgradil in kupil skupno kupil 969 stanovanj za neprofitni najem (prim. razpredelnico na strani 27) ter začel z gradnjo stanovanjske soseske Polje II s 183 neprofitnimi najemnimi stanovanji.

Tako je Mestna občina Ljubljana že vplivala na znižanje tržne cene stanovanj. Za Stanežiče se pripravlja prostorski akt in dokumentacija za gradnjo primarne infrastrukture. Načrtovani del mesta bo več kot samo spalno naselje, urejeno bo po načelih trajnostnega razvoja s svojo tehnološko in poslovno cono in s prostorskimi možnostmi za 1000 do 2000 delovnih mest. Zagotovljene bodo vse oskrbne storitve, družbena infrastruktura (šole, vrtci, zdravstvo, šport in rekreacija, pokopališče itd.) in komunalna infrastruktura.

Podatki o projektantih stanovanj JSS MOL, izvajalcih del in vrednostih naložb zaradi reševanja predhodnih vprašanj še ni.

županovih projektov

16 ● Center sodobnih umetnosti - Rog

Napovedan: za leto 2010, začetek gradnje: v letu 2010.

Obnova tovarne Rog pomeni popolnoma sodoben, evropsko primerljiv pristop k revitalizaciji območja, ki je doslej trpelo zaradi neustrezne strukture izrabe prostora, in bo v Ljubljano umestila nove kreativne vsebine: kulturo v najširšem smislu, turizem, storitvene dejavnosti, kreativne industrije, stanovanja, hotel. Ateljeji in delavnice ter razstavnih prostori naštetih dejavnosti bodo oplajali mestno tkivo in nosili novo dodano vrednost. Komplex novega Roga bo v programskem smislu v delu javnega programa organiziran v sklopih: arhitektura in oblikovanje, sodobne vizualne umetniške prakse ter predstavni prostori in prostori družabnosti. **Novembra 2008** je bila potrjena programska zasnova Centra sodobnih umetnosti Rog in izveden urbanistično-arhitekturni natečaj, sodelovalo je 15 skupin arhitektov, izbrana najboljša rešitev barcelonskega studia MX – SI arhitekturnega studia arhitektov Borisa Bežana, Mare Gabriele Partide Muñoz in Hectorja Mendoze Ramireza ter sodelavca Filipa Coste in mentorja Marjana Bežana. Začetek priprav na javno-zasebno partnerstvo **junija 2009** Decembra 2009 bo Mestni svet obravnaval Akt javno-zasebnega partnerstva. V izdelavi OPPN za območje, osnutek na seji Mestnega sveta decembra 2009, sprejem predloga spomladi 2010, gradbeno dovoljenje in začetek gradnje v letu 2010.

Arhitekturni natečaj: razstava natečajnih rešitev decembra 2008.

Projektant: MX –SI arhitekturni studio, Barcelona.

Izvajalec del: javno-zasebno partnerstvo, izvajalec bo izbran na javnem razpisu.

Predvidena vrednost naložbe: 80 milijonov evrov.

Foto: Miha Fras

17 ● Dom za starejše občane z oskrbovanimi stanovanji Trnovo

Napovedan: za leto 2009, odprt: 1. oktobra 2009.

Julija 2009 so bila zaključena gradbena dela Centra starejših Trnovo, uporabno dovoljenje pridobljeno **8. septembra 2009**. V Centru, ki je zasnovan kot domski del, povezovalni del in stanovanjski del, je 60 oskrbovanih stanovanj, dom starejših z 98 sobami za 160 oskrbovancev in spremljajoči program, ki ga sestavljajo bife, frizer, pediker, lekarna in prostori četrtne skupnosti. Center starejših Trnovo sta sofinancirala investitorja JSS MOL in družba DEOS, d.d., Ljubljana v razmerju 37,65 % JSS MOL in 62,35 % družba DEOS, d.d.

40 % JSS MOL in 60 % družba DEOS, d.d. - MOL se je v okviru pogajanj z Vlado RS dogovorila o sodelovanju pri širjenju mreže institucionalnega varstva v Ljubljani. Tako bo v prihodnjih letih ministrstvo razpisalo koncesije za opravljanje institucionalnega varstva v domovih za starejše za najmanj 450 mest, od katerih je 150 že podeljenih (Črnuče). V prostorskih aktih so za ta namen opredeljene naslednje lokacije (neodvisno od tega, kdo je lastnik zemljišča): Škofovi zavodi, Stanečiče, Podutik, Kamna Gorica – zahod, Ob Adamičevi ulici, Šiška – Pod Hruško, Bežigrad – Soča, Golovec – Nova Hrušica, Polje – Slape, Rožna dolina – Brdo, Vič – Bonifacija, Trnovo – center Murgle, Trnovo – Barjanska cesta – zahod in Rudnik – Ilovica. Podpisana je pogodba za nakup 12 oskrbovanih stanovanj v Murglah.

Projektant Centra starejših Trnovo: Ravnikar Potokar arhitekti.

Izvajalec: Gradbeno podjetje Grosuplje.

Vrednost naložbe: 24 milijonov evrov.

Foto: arhiv MOL

Vrtec Kolesija je dobil novo igrišče na OŠ Livada.

18 ● Gradnja dodatnih vrtcev

Napovedana: za leto 2010, doslej v mandatu pridobljenih: 2473 dodatnih mest v 67 oddelkih vrtcev oziroma oz. 14 novih vrtcev.

Do konca leta bo na novo odprtih še 19 oddelkov za 266 otrok, spomladi 2010 pa dodatno 19 oddelkov za 266 otrok, vključeni so tudi šolski prostori v osnovni šoli Polje. V Ljubljani je v vrtce vključenih 85 odstotkov otrok, 23 odstotkov več od slovenskega povprečja. Septembra 2006 je bilo v vrtce vpisanih 10 554 otrok v 687 oddelkih, letos po pričakovanju 13 027 otrok v 754 oddelkih. Zaradi izjemno povečanega vpisa otrok je bil objavljen razpis koncesije za odprtje 50 oddelkov za otroke prvega starostnega obdobja. V letu 2008 je bil s preračunskimi otrok in odprtjem 29 novih oddelkov zagotovljen prostor v vrtcih za dodatnih 1 094 otrok, letos pa skupaj 38 novih oddelkov za 532 otrok. Uprava je pridobila zavezo o donaciji - gradnji novega vrtca v Podutiku, ki bo odprl vrata v letu 2010.

Projektanti: različni.

Izvajalci del: različni.

Vrednost naložb v vrtce (od 17. 11. 2006 do 17. 11. 2009): 3.796.125 evrov.

Potek 22 pred volitvami napovedanih

19 ● Študentski domovi ob Vojkovi

Napovedani: za leto 2010, gradnja se začne letos.

Aprila 2008 je bil zaključen arhitekturni natečaj za študentski kampus. V kampusu bo 1853 študentskih postelj in 522 študentskih stanovanj, omogočena pa bo tudi gradnja dodatnih 400 parkirnih mest za okoliške stanovalce. **Julija 2009** je Mestna občina Ljubljana za izgradnjo študentskih domov izpolnila vse svoje obveznosti, investitor pa je že pridobil gradbeno dovoljenje in izdeluje projekte.

Projektant: Rok Poles, u.d.i.a., Vegrad.

Izvajalec del: Vegrad.

Vrednost naložbe: še ni znana.

20 ● Tehnološki park

Napovedan: za leto 2010, odprt: 7. decembra 2007.

Uprava preverja širitev Tehnološkega parka tudi na področju Litostroja in Stanežič. Tehnološki park Ljubljana Brdo je pomemben korak k razvoju ustreznega podpornega okolja za visoko tehnološko podjetništvo in s tem h gospodarskemu in tehnološkemu razvoju slovenske prestolnice. Mestna občina Ljubljana je družbo Tehnološki park Ljubljana d.o.o. dvakrat dokapitalizirala z zemljišči in je zdaj njegova skoraj 70-odstotna lastnica, zgradila je potrebno komunalno infrastrukturo (vodovod, kanalizacijo, plinifikacijo, javno razsvetljavo ter dvopasovno cesto) na lokaciji Tehnološkega parka Ljubljana Brdo in sprejela Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Ur. l. RS št. 130/03); skladno s 14. členom tega odloka podjetjem Tehnološkega parka Ljubljana v fazi inkubacijske dobe ni potrebno plačevati nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Podjetja - člani TP Ljubljana, pa imajo po tem odloku 50-odstotno znižanje nadomestila za stavbno zemljišče.

Projektant: Inženiring 4M d.o.o.

Izvajalec del: SCT d.d. (gradbena jama) in GPG d.d. (objekti).

Vrednost izgradnje prve etape I. faze TPL: 42 milijonov evrov s sofinanciranjem Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 8 milijonov evrov.

Foto: arhiv TPL

21 ● Kulturni kare na Metelkovi in umetniške akademije na Roški

Napovedani: za leto 2010, Mestna občina Ljubljana je izpolnila vse svoje obveznosti.

Septembra 2008 je uredila vprašanje lastništva Metelkove in je zdaj lastnica zemljišča. S tem, ko je občina postala lastnica severnega dela Metelkove, se je odprla možnost za začetek procesa urejanja statusa tega prostora. Cilj prenove je, da bodo objekti na Metelkovi legalizirani, pridobili uporabna dovoljenja, komunalno opremo, dosegli osnovne varnostne standarde za obiskovalce in ustvarjalce ter tudi protihrupno zaščito, ki jo bo zagotovila občina. V dokumentu identifikacije investicijskega projekta (DIIP), ki je bil potrjen junija 2009, je bil na podlagi javne razprave skupaj z uporabniki opredeljen celoten investicijski projekt prenove in nadaljnji razvoj Metelkove. Dinamika prenove je odvisna od dinamike priprave projektne dokumentacije in razpoložljivih proračunskih sredstev, tako da bo investicija potekala postopoma, pri čemer bodo imele prednost najbolj kritične stavbe.

Za umetniške akademije na Roški je Mestni svet MOL sprejel potrebne prostorske načrte, na potezi je vlada, da začne z gradnjo.

Projektant umetniških akademij: Ravnikar Potokar arhitekti.

Izvajalec del: še ni znan.

Predvidena vrednost naložbe: še ni znana.

županovih projektov

Foto: Barbara Jakše Jeršič

22 ● Center urbane kulture Kino Šiška

Napovedan: za leto 2007, odprt: 28. avgusta 2009.

Do sprememb prvotnega terminskega načrta je prišlo zaradi dolgotrajnega pridobivanja požarnovarstvenega soglasja in gradbenega dovoljenja ter posledično precejšnjih sprememb podrobnejše projektne dokumentacije (PZI). Javni zavod Center urbane kulture Kino Šiška je bil ustanovljen na seji Mestnega sveta MO Ljubljana **4. februarja 2008**. Sledila je registracija in vpis v poslovni register. V letu 2008 so tekle intenzivne priprave na investicijo, od pridobivanja potrebnih elaboratov, soglasij in projektov do začetka gradbenih del septembra. S tehnološkimi inovacijami na 2.468 m² se Center uvršča med večje in tehnično najsodobnejše stavbe svoje vrste v Evropi. V veliki dvorani Katedrali 800 stojišč oziroma 450 sedišč na 743 m², ki se lahko prilagajajo posameznim, večinoma glasbenim in gledališkim dogodkom, v mali dvorani Komuni pa 150 sedišč na 205 m² za intimnejše, večinoma eksperimentalne in debatne dogodke. Ima tudi razstavni prostor v zgornjem preddverju, poimenovan Kamera, in kavarno z mizami in stoli Rex. Po ustanovitvi Moderne galerije leta 1948 je Center urbane kulture prvi kompleksnejši primer odločitve katerekoli javne oblasti v Sloveniji, da ustanovi novo infrastrukturno žarišče, namenjeno sodobnim umetniškim zvrstem. V Kinu Šiška so svoj prostor našli umetniki, ki delujejo na področju sodobne urbane kulture in se ukvarjajo s glasbeno, odrsko, vizualno in intermedijsko umetnostjo. Prostor je v kratkem času postal kulten, za svojega so ga vzeli tako obiskovalci kot kulturni producenti, zato se je ta velika investicija hitro izkazala za zelo upravičeno.

Projektant stavbe v letu 1961: Božidar Gvardjančič, u.d.i.a.

Projektantki prenov v letu 2009: Anja Planišček, u.d.i.a., in Nena Gabrovec, u.d.i.a.

Izvajalec del: SCT, d.d.

Vrednost naložbe: 6,5 milijona evrov. Mestni občini je uspelo pridobiti tudi evropska sredstva iz Norveškega finančnega mehanizma 310.506 evrov (pogodba) in iz evropskih regionalnih spodbud 800.000 evrov (odločba pristojnega ministrstva)

Na podlagi 50. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07) in 51. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo) župan Mestne občine Ljubljana izdaja

SKLEP

o ponovni javni razgrnitvi

Dopolnjenega osnutka Odloka o Strateškem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana z Okoljskim poročilom za Strateški prostorski načrt Mestne občine Ljubljana ter

Dopolnjenega osnutka Odloka o Izvedbenem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana z Okoljskim poročilom za Izvedbeni prostorski načrt Mestne občine Ljubljana

I.

Mestna občina Ljubljana z javnim naznanilom obvešča javnost, da se ponovno javno razgrnejo Dopoljnjeni osnutki Odloka o Strateškem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: SPN MOL) z Okoljskim poročilom za Strateški prostorski načrt Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: OP za SPN MOL) ter Dopoljnjeni osnutki Odloka o Izvedbenem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: IPN MOL) z Okoljskim poročilom za Izvedbeni prostorski načrt Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: OP za IPN MOL).

II.

Gradivo bo od 15. decembra 2009 do 15. januarja 2010 javno razgrnjeno v prostorih:

- Gospodarskega razstavišča, v preddverju Marmorne dvorane B 2, Dunajska 18, Ljubljana,
- Oddelka za urejanje prostora Mestne uprave Mestne občine Ljubljana, Poljanska 28, Ljubljana,
- Četrtni skupnosti Bežigrad, Vojkova 1, Ljubljana,
- Četrtni skupnosti Center, Štefanova 9, Ljubljana,
- Četrtni skupnosti Črnuče, Dunajska 367, Ljubljana Črnuče,
- Četrtni skupnosti Dravlje, Draveljska 44, Ljubljana,
- Četrtni skupnosti Golovec, Litjska 38, Ljubljana,
- Četrtni skupnosti Jarše, Kvedrova 32, Ljubljana Nove Jarše,
- Četrtni skupnosti Moste, Ob Ljubljani 36 a, Ljubljana,
- Četrtni skupnosti Polje, Polje 12, Ljubljana Polje,
- Četrtni skupnosti Posavje, Bratovševa ploščad 30, Ljubljana,
- Četrtni skupnosti Rožnik, Viška 38, Ljubljana,
- Četrtni skupnosti Rudnik, Pot k ribniku 20, Ljubljana,

- Četrtni skupnosti Sostro, Cesta II. grupe odredov 43, Ljubljana,
- Četrtni skupnosti Šentvid, Prušnikova 106, Ljubljana Šentvid,
- Četrtni skupnosti Šiška, Kebetova 1, Ljubljana,
- Četrtni skupnosti Šmarna gora, Pločanska 8, Ljubljana Šmartno,
- Četrtni skupnosti Trnovo, Devinska 1 b, Ljubljana,
- Četrtni skupnosti Vič, Tbilisijska 22 a, Ljubljana.

V prostorih Gospodarskega razstavišča bo javno razgrnitev spremljala »Razstava ob razgrnitvi novih prostorskih aktov MOL«. Slovesna otvoritev razstave bo 14. 12. 2009 ob 12.00 uri.

V prostorih Gospodarskega razstavišča bo gradivo na vpogled od ponedeljka do vključno sobote od 10.00 do 18.00 ure, na Oddelku za urejanje prostora v poslovnem času, na sedežih četrtnih skupnosti pa v poslovnem času in ob sredah do 18.00 ure.

V prostorih posameznih četrtnih skupnosti bo gradivo Dopolnjenega osnutka IPN MOL razgrnjeno v delih, ki se nanašajo na območja teh četrtnih skupnosti.

Gradivo bo v času javne razgrnitve dostopno javnosti tudi na spletni strani Mestne občine Ljubljana (<http://www.ljubljana.si>).

III.

Javne obravnave bodo na Gospodarskem razstavišču, v Marmorni dvorani B 2, Dunajska 18, Ljubljana:

- 5. januarja 2010 ob 17.00 uri za območja četrtnih skupnosti Črnuče, Posavje, Bežigrad in Center,
- 6. januarja 2010 ob 17.00 uri za območja četrtnih skupnosti Rudnik, Trnovo, Vič in Rožnik,
- 7. januarja 2010 ob 17.00 uri za območja četrtnih skupnosti Jarše, Moste in Golovec,
- 11. januarja 2010 ob 17.00 uri za območja četrtnih skupnosti Polje in Sostro,
- 12. januarja 2010 ob 17.00 uri za območja četrtnih skupnosti Šentvid, Šmarna gora, Šiška in Dravlje.

IV.

Pisne pripombe in predloge k razgrnjenim gradivom se lahko poda kot zapis v knjige pripomb na krajih razgrnitve, pošlje po pošti na Oddelku za urejanje prostora Mestne uprave Mestne občine Ljubljana, Poljanska 28, 1000 Ljubljana z navedbo zadeve: »Pripomba na SPN MOL«, »Pripomba na OP za SPN MOL«, »Pripomba na IPN MOL« ali »Pripomba na OP za IPN MOL« ali odda na spletni strani Mestne občine Ljubljana (<http://www.ljubljana.si>), do vključno zadnjega dne javne razgrnitve, to je 15. januarja 2010.

V.

Ta sklep se objavi na spletni strani Mestne občine Ljubljana (<http://www.ljubljana.si>), na oglasnih deskah lokacij, navedenih v točki II. tega sklepa ter v časopisih Dnevnik in Delo.

Št.: 3500-32/2007-266

»Ponosna sem, da sem del Podžupanja Jadranka Dakić

Foto: Bernard Hruševar

Podžupanja Jadranka Dakić

Mesto, državo in svet je zajela recesija, Ljubljana pa na tristo in več mestih gradi in prenavlja stadion, šole, vrtce, četrtno mladinske centre, pročelja, komunalno infrastrukturo, tlake, parke, mostove, nabrežja ... S kakšno finančno politiko je bilo v preteklem letu, natančneje od 17. novembra 2008 do 17. novembra 2009, mogoče servisirati ta izjemen razvojni razmah?

Za Mestno občino Ljubljana načeloma ni razlike med običajnim in recesijskim obdobjem, prej nasprotno: recesija pomeni celo priložnost. To se je pokazalo v zadnjem času, ko se nam je marsikdaj ponudila možnost za cenejše gradnje. Proračun sestavljamo tako, da najprej pogledamo, koliko imamo virov oz. prihodkov, koliko imamo prenesenih obveznosti, katere so potrebne zadeve, ki jih financiramo brez kakršnihkoli zadržkov na področju socialnega varstva, zdravstva, predšolske vzgoje, šolstva, kulture, športa, preostali delež pa namenimo investicijam. Investicije izvajamo po načrtu, ki si ga je župan zastavil v svojem predvolilnem programu, kjer je ključnih 22 projektov, v letih 2007 do 2009 pa smo uresničili še več kot 500 drugih projektov.

Lahko prihranke pri gradbenih investicijah okvirno ovrednotite?

Natančne primerjalne cene nimamo, ker smo ponudbe pridobivali v različnem času, zagotovo pa se ne motim, če rečem, da gre pri nekaterih projektih za 20 do 30 odstotkov nižje cene gradbenih del.

Lahko ob tem ocenite tudi število delovnih mest, ki jih Ljubljana pomaga državi ohraniti s svojimi projekti, in kakšne preostale pozitivne kratkoročne in dolgoročne finančne posledice prinaša razvojni cikel prestolnice za državo kot celoto?

Prav o tem in zakaj v tem času sploh toliko investiramo, me pogosto sprašujejo in vselej povem, da smo z močnim investicijskim ciklusom bistveno prispevali k zaposlenosti naših izvajalcev, podizvajalcev, proizvajalcev in trgovcev gradbenih in ostalih izdelkov, ki jih vgrajujemo, prevoznikov, pa seveda še vrste drugih ljudi, ki sodelujejo pri posameznih projektih, kot so arhitekti oz. projektanti, končno tudi zaposleni v državni in občinski upravi. Dolgoročno pa bo Ljubljana lahko vesela novih in prenovljenih vrtcev brez azbestnih streh, varnih in prijaznih šol, mladinskih centrov, ki so zrasi v tem času, in centrov za starejše, pa seveda boljše cest s področji za parkiranje, predvsem P+R, ter garažnih hiš, novih fasad itd. Prav tako si glavno mesto končno zasluži stadion. Za odločilno nogometno tekmo za udeležbo na svetovnem prvenstvu se je še meni kot ženski zdelo, da bi bilo prav, da bi jo igrali v Ljubljani in na velikem, pravem stadionu, poleg pa seveda nujno potrebujemo večnamensko športno dvorano, kakršne vidimo drugje tudi v manjših mestih.

Kateri projekti so po vašem taki, ki jim nedvomno pripada državno sofinanciranje?

Zagotovo je to Športni park Stožice, predvsem večnamenska športna dvorana, kjer je država v določenem trenutku že pokazala interes in imela celo že rezervirana sredstva v višini 11 milijonov evrov v proračunu, ki so potem čudežno izginila. Od večjih bi omenila še negovalno bolnišnico, ki je v Ljubljani nujno potrebna in za katero se borimo že celoten mandat, mora jo pa po zakonu ustanoviti država; pa odprava črnih odlagalšč in nelegalnih gradenj, ki je spet v pristojnosti države, sofinanciranje Ljubljanskega potniškega prometa za prevoz Neljubljančanov, sofinanciranje nekaterih javnih zavodov na področju kulture in cela vrsta manjših in za obe strani pomembnih projektov.

Se je donatorska darežljivost izkazala tudi v preteklem letu in za katere programe obstaja največ tovrstne podpore?

V letošnjem letu smo pridobili okoli 1,5 milijona donacij. S tem smo dokončno zamenjali vse azbestne strehe na vrtcih in šolah, kar nekaj zanimanja so donatorji pokazali ob letošnji šestdesetletnici Živalskega vrta, poleg tega pa so bile donacije namenjene kulturnim ustanovam, med katerimi prednjači Festival Ljubljana z obnovo Križank in Gradu.

S kolikšnimi sredstvi bodo proračunski uporabniki razpolagali v letu 2010? Se bo treba dodatno zadolžiti in za koliko predvidoma?

Proračun za leto 2010 smo sestavili v višini 321 milijonov evrov. Najprej smo pokrili področja, kot so zdravstvo, socialno varstvo, vzgoja, šolstvo, kultura, šport, nekaj investicij pa smo morali premakniti v prihodnje obdobje, saj recesija še vedno traja in nas omejuje pri prodaji nepotrebne premoženja. Letos smo morali predvsem iz tega razloga tudi znižati proračun; rebalans proračuna je iz 343 milijonov znižan na 315 milijonov evrov, ker nimamo dovolj prihodkov. Potreba po investicijah obstaja, lahko bi jih izvedli več, a nam žal virov zmanjkuje najprej že zaradi tolikokrat omenjenih 60 milijonov evrov sredstev na letni ravni, ki so bila Ljubljani s spremembo zakonodaje odvzeta konec leta 2006, pa zaradi premajhne prodaje nepremičnin, delno pa tudi zaradi izpada dohodka pri davkih, ki se jih v recesiji plačuje manj. V naslednjem letu je predvideno zadolževanje le v višini 10 milijonov evrov, s tem da je 7 milijonov predvidenih odplačil, kar pomeni, da se bomo po načrtu, ki je zdaj predviden, dodatno zadolžili le za 3 milijone evrov.

Kako odgovarjate na pomisleke, da je zadolžitev občine v tem mandatu preveč narasla?

31. decembra 2006 je znašal dolg, ki se šteje v zadolženost MOL, 57 milijonov evrov, ta zatečena zadolžitev pa se bo do konca letošnjega leta povečala na 121 milijonov evrov. Ne glede na to pa je bistveno, za kaj smo se zadolžili, saj bomo kljub skoraj 180 milijonom evrov nižjim sredstvom, ki nam pripadajo po Zakonu o financiranju občin, uspeli sofinancirati do konca leta 2009 po predlaganem drugem rebalansu nekaj manj kot 170 milijonov evrov več izvedenih nalog. Za primerjavo, če to seštejemo – je to več kot naš celoten letni proračun!

Je ob racionalizaciji poslovanja Mestne uprave, za katero ste prevzeli vsestransko skrb že od samega začetka mandata, sploh še kje mogoče računati na notranje rezerve?

Rezerve obstajajo zmeraj. Velika rezerva je prav gotovo pri zaračunavanju nadomestila za stavbna zemljišča. Ugotavljamo, da je zato, ker nimamo evidenc, kar nekaj zemljišč takih, za katera se nadomestilo ne plačuje. Drugi del so manjša javna zemljišča, ki so ob zasebnih hišah v naseljih in jih zasebniki celo uporabljajo, pa jim jih je le potrebno ponuditi v odkup. Pri tem nas spet ovirajo pomanjkljive evidence; te zdaj dopolnjujemo in to bo dobra rezerva za prihodnje proračune. Žal je to delo dolgočasno, ker je potrebno oditi na teren in preverjati parcelo za parcelo, zato ocenjujemo, da bosta za celotno evidentiranje potrebni vsaj dve leti, tako da lahko računamo na večji priliv v letu 2011. Kljub slabim časom za prodaje pa menimo, da je občina lastnica še kar nekaj zanimivih

tega ustvarjanja»

o razvojnem ciklusu Ljubljane

nepremičnin za posameznike in tukaj smo začeli zelo sistematično pregledovati premoženje, ki je potrebno za pokrivanje občinskih potreb, in iskati dodaten balast, ki ga ne potrebujemo in nam povzroča le dodatne nepotrebne stroške.

Kako pa je s prilivi mestnega inšpektorata in redarstva?

Redarska služba, kakršno imamo zdaj, je veliko bolj dosledna, predvsem pa skušamo avtomobile spraviti z avtobusnih postajališč, rumenih pasov, s prehodov za pešce in zelenic. Tu je velik napredek, pozna pa se tudi pri prihodu občine. Kazni za napačno parkiranje pa smo morali zvišati, da nas tisti, ki tam parkirajo, sploh upoštevajo. Osnovni namen sicer tukaj ni polnjenje proračuna, temveč več reda na teh tako občutljivih površinah. Kar se lisičenja in odvoza s pajkom tiče, pa se po več letih enakih cen nista več sama pokrivala; nesmiselno bi bilo, da občina to pokriva iz drugih sredstev, konec koncev teh stroškov ni treba plačevati nikomur, le parkirati je treba tam, kjer je to predvideno, oz. pametneje je uporabljati javni prevoz, ki bo tako lahko tudi hitrejši.

So podjetja v okviru Javnega holdinga Ljubljana in podjetja, katerih soustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana in nad katerimi ste prevzeli nadzor, v preteklem letu poslovala po vaših pričakovanjih?

Vsa podjetja poslujejo dobro in v interesu Ljubljane in njenih prebivalcev, znotraj Holdinga pa tudi v interesu občin solastnic in njihovih občanov. Dobro opravljene storitve so prva naloga, zato tu ne smemo pričakovati posebnih dobičkov. Del podjetij bo zmeraj v izgubi in jih bo vedno potrebno subvencionirati. Tu je prvi zagotovo LPP, letos tudi Snaga, saj se je nivo čiščenja in zbiranja odpadkov izredno dvignil.

Za del javnosti je nerazumljivo, da Energetika Ljubljana posluje z dobičkom, ob tem pa so nekatere cene komunalnih storitev višje. Morda to lahko ponovno pojasnite?

Prav pred kratkim smo bili pred zelo težko odločitvijo, ko smo ugotovili, da nekatere cene moramo zvišati, če hočemo zagotoviti normalno poslovanje podjetij. Energetika ima res dobiček, vendar od lanskega leta prepolovljen. Z državo se dogovarjamo za zamenjavo lastniškega deleža v TE-TOL-u, ki naj bi ga prevzela Energetika in zamenjala z Geoplinom, kjer je Energetika že solastnica. Takoj zatem bo dokapitalizirala TE-TOL, ki je potreben velike investicije v plinsko parno enoto. Če se to ne bi zgodilo, bi bilo lahko čez deset let ogroženo ogrevanje Ljubljane.

VO-KA ima zastarele cevi in velike vodne izgube, zato je nujno v Ljubljani prenoviti praktično kompletan vodovod, da ne govorimo o kanalizaciji, ki je na veliko področjih sploh ni. Dobiček Energetike smo letos porabili za to, da smo kupili avtobuse, za katere LPP nima sredstev, v proračunu pa je tudi premalo denarja. Cene avtobusne vozovnice izrecno ne želimo podražiti, saj se je z uvedbo urbane, s katero lahko v uri in pol za ceno ene vozovnice prestopamo brezplačno, celo pocenila. Želimo namreč, da bi se čim več prebivalcev Ljubljane preusmerilo na mestni javni promet.

Kako pa je s projektom povezovanja poslovnih procesov v Holdingu, ki ga vodite?

Prepričana sem, da je s to odločitvijo narejen velik premik pri racionalizaciji poslovanja javnih podjetij, vključno s Holdingom. Vse skupne službe bodo od 1. aprila 2010 na enem mestu in bodo skrbele za vsa podjetja. Več kot 200 ljudi se bo preselilo na lokacijo obstoječe stavbe Energetike na Verovškovi in oskrbovalo vsa podjetja na poenotenem področju financ, računovodstva, kontrolinga, kadrov, pravnem področju, področju javnih naročil, informatike. Reorganizacija je na papirju izvedena, sočasno pa smo se odločili procese podpreti tudi z enotnim informacijskim sistemom SAP, ki omogoča zanesljivo in hitro poslovanje in bo predvidoma vklopljen 1. maja 2010. Takrat bomo seveda vsi držali pesti, da ne bo kaj narobe. V naslednji fazi je treba proučiti, kako ta sistem narediti združljiv z informacijskim sistemom Mestne uprave, ki prav tako ni poenoten, za racionalno poslovanje pa bi bilo to nujno potrebno.

Kako pa ste zadovoljni s poslovanjem drugih mestnih podjetij?

Sreča je, da imamo povsod dobra vodstva, ki so razumela osnovno zahtevo, da postanejo del mesta. Prej so bila prepuščena sama sebi, zdaj pa priznavajo, da je v sodelovanju z mestno upravo velik napredek, da laže in bolje delajo.

V lanskem letu smo iz Holdinga izločili javna podjetja Žale, Parkirišča in Tržnice, saj pretežno opravljajo dejavnost na področju Mestne občine Ljubljana. Če prvo deluje že tradicionalno stabilno, pa je bilo nekaj pretresov v Javnem podjetju Ljubljanska parkirišča in tržnice, saj so imeli v zadnjem času poleg več organizacijskih sprememb tudi nekaj kadrovskih. Najprej sta se združili dve podjetji, nato pa smo prenesli na novo podjetje še vzpenjačo, pozneje del Javne razsvetljave, pa zadolžili smo jih za novo področje optike, res pestro, zdaj ponovno iščemo še direktorja oziroma direktorico.

Tehnološki park deluje odlično in načrtuje, da bo zgradil še eno novo stavbo, ki jo bo delno sam financiral, iščemo pa tudi možnosti delnega financiranja z evropskimi sredstvi. Gospodarsko razstavišče ima nekaj rezerv v zemljiščih, ki jih lahko unovči in tako pokrije nove potrebe, žal je tudi tukaj recesija naredila škodo, saj so prav tako padle cene. Lekarne so v zadnjem času izjemno uspešne. Vemo, da smo od njih v preteklosti pridobivali znatna sredstva in verjetno jih bomo še v prihodnje. V tem in prihodnjem letu pa so v investicijskem ciklusu, ko odpirajo nove lekarne ali prenavljajo stare. Prenovili so tudi poslovno stavbo na Komenskega ulici, ki jim jo Mestna uprava dala v upravljanje.

Pri vseh javnih podjetjih in zavodih pa ne merimo v prvi vrsti njihove finančne uspešnosti, ampak so prvi in najpomembnejši cilj njihove dobre in kakovostne storitve, seveda poleg racionalnega poslovanja.

Smo v primerjavi z letom 2006. ko ste nastopili mandat, letos bistveno na boljšem v pridobivanju evropskih sredstev?

Bistveno je, da smo v letošnjem letu pridobili odločbo za RCERO, projekt, ki ga prejšnja vlada ni izpustila iz predalov in je vreden 143,9 milijona evrov, iz kohezijskih sredstev pa bo sofinanciran v vrednosti 77,5 milijona evrov. Sicer pa smo na vseh preostalih področjih letos pridobili že skoraj 2,7 milijona evrov evropskih sredstev.

Prihodnje leto se izteče prvi mandat sedanje mestne vlade. Kateri ukrepi mestne finančne politike, ki ste jih kot prva finančnica uvedli v tem mandatu, bodo olajšali delo v prihodnjih letih in še naprej zagotavljali vsestranski razcvet Ljubljane?

Za nas, ki prihajamo iz gospodarstva, je naravno, da skušamo pozitivnega duha iz gospodarstva prenesti v javno upravo, kar pomeni predvsem hitrost, nove ideje, pripravljenost, vključiti se v projektne skupine, sodelovati. Zmeraj znova sem presenečena, koliko dobrih strokovnjakov je tukaj in kako se znajo izkazati, kako postanejo, ko sedejo skupaj, resnično zmagovalna ekipa. Želela bi, da zaposleni nikdar ne bi pozabili, da je sodelovanje in takojšnja reakcija na problem le izziv, ki ga morajo vsak trenutek sprejeti, saj bo s tem vsakomur laže. Kar največje poenotenje procesov bo prineslo manj dela v prihodnje, manjše možnosti napak, manj papirja.

Kako se počutite ob toliko novih pridobitvah v Ljubljani v tako kratkem obdobju treh let?

Ko pridem v družbo več ljudi in me prepoznajo, začnejo hvaliti župana. Pred kratkim me je najbolj presenetil mlad poštar, ki ga sicer sploh ne srečujem. Ko sem zadnjič neko jutro šla pozneje od doma, me je ustavil in rekel: »Vi ste pa pri županu Zoranu Jankoviću, gospa? S kolegi v službi in zasebno se veliko pogovarjamo o tem, kakšne spremembe so v zadnjem času v Ljubljani. Pozdravite našega župana in ga pohvalite, ker je toliko naredil!« Vesela sem, ko hodim po Ljubljani in vidim, kako ljudje občudujejo vse te nove pridobitve, in ponosna, da sem del tega ustvarjanja.

Največji uspeh je enakomeren razvoj vseh dejavnosti v mestu

Podžupan Aleš Čerin o dosežkih preteklega leta

Foto: Bernard Hruševar

Podžupan Aleš Čerin

Ob lanskoletnem delovnem pregledu leta ste med drugim omenili odločilno vlogo sedanje mestne vlade ob referendumu o pokrajinah, ki je z nizko udeležbo doživel poraz, in ob pozivu volivcem, ki je odločilno vplival na zmago levega trojčka socialnimi demokrati na čelu. Tako je mesto v državi s celotno ministrsko ekipo dobilo nekofliktno programsko sogovornico, ki pa ji objektivne ovire postavlja svetovna recesija. Je ta ovira premostljiva, tudi če država Ljubljani ne bo mogla vrniti v prejšnjem mandatu odvzetega denarja? Kako?

S predsednikom in nekaterimi ministri nove vlade smo začeli pogovore o razmerjih med državo in glavnim mestom že v začetku leta. Dejstvo, da je predsednik vlade z ekipo kmalu po začetku mandata obiskal Ljubljano, kaže na pripravljenost za odprt in konstruktiven dialog, v nasprotju s prejšnjo vlado, ki glavnega mesta v celotnem mandatu ni obiskala niti enkrat. Vendar je začetek pogovorov z vlado o vrnitvi 60 milijonov evrov, ki jih je Ljubljana še za časa prejšnje vlade uveljavljala s tožbo pred rednim sodiščem, na nek način blokiralo stališče vladne službe za zakonodajo, ki mu je vlada sledila, da mesto nima pravne podlage za vrnitev sredstev in s tem majhne možnosti, da v tem sodnem postopku uspe. Tako so pogovori o vrnitvi tega prikrajšanja, ki je nastalo s spremembo zakona o financiranju občin v letu 2006, zašli v slepo ulico, ne glede na to, da se je v problematiko glavnega mesta z zanimanjem vključil tudi novoizvoljeni predsednik države dr. Danilo Türk. Vendar je najpomembnejše spoznanje, da je dozorela politična volja, da se kljub recesiji uredijo razmerja med državo in prestolnico.

Lahko naštejete konkretne dosežke dosedanjega dobrega sogovornišva z državo?

Največji dosežek dobrega sogovornišva je novela Zakona o glavnem mestu, ki jo je državni zbor konec oktobra v prvi fazi sprejel s prepričljivo večino. Res je sicer, da so spremembe in dopolnitve tega zakona nastajale praktično polovico leta, vendar za Ljubljano pomenijo ogromen korak naprej pri opredelitvi statusa prestolnice.

Novela zakona o glavnem mestu temelji na dveh novostih, prvi predvideva 0,73 odstotka zbrane dohodnine v Sloveniji. To je fiksni znesek, ki pripada glavnemu mestu za naloge, ki jih mesto opravlja za državo. Ta delež izhaja iz študije, ki jo je naročila Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. V Ljubljani smo prepričani, da je ta delež ovrednoten pre nizko, a z našimi argumenti nismo uspeli.

Druga pomembna novost predlagane spremembe Zakona o glavnem mestu pa je ta, da se lahko posamezni projekti, ki jih dogovorita država in mesto, vključijo med odhodke posameznih uporabnikov državnega proračuna neposredno, brez javnega razpisa. To pomeni, da glavno mesto v posameznem letu poleg navedenega fiksnega zneska lahko prejme tudi sredstva za posamezne projekte, ki so v interesu mesta in države.

Podlaga za te posamezne projekte pa je dogovor med predsednikom vlade in županom. Naj spomnim, da je bil osnutek takega dogovora, ki obsega okrog 80 zadev – niso pa vse povezane s sredstvi – pripravljen že v času prejšnje vlade in ga vsekoli ažuriramo glede na to, katere zadeve so že urejene in katere nove prihajajo na mizo.

Čeprav bo zakon začel veljati za leto 2010 – mi smo zahtevali njegove učinke že v letošnjem letu –, si poleg omenjenega fiksnega dela veliko obetamo od financiranja projektov, ki jih ima Ljubljana zares veliko.

Posebej moram pohvaliti odlično sodelovanje z ministrstvi in ministri nove vlade, ki so resnično pripravljeni razreševati odprte zadeve. Tako smo na primer z ministrstvi za okolje in prostor, kmetijstvo in prehrano ter za promet tvorno sodelovali pri nastajanju dolgoročnega Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana, z Ministrstvom za zdravje glede negovalne bolnišnice, prostorske in razvojne problematike Univerzitetnega kliničnega centra, z Ministrstvom za notranje zadeve glede redarstva, prometne in siceršnje varnosti, z Ministrstvom za gospodarstvo zlasti na področju energetike, z Ministrstvom za šolstvo in šport glede vrtcev, šol, športnih objektov in denacionalizacijske problematike in z Ministrstvom za kulturo glede objektov, programov in projekta Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010.

Za zaprtje zadev med državo in mestom, ki se vodijo pred sodišči, pa so posebej pomembne začete aktivnosti z Ministrstvom za pravosodje. Na mizo smo dali prav vse odprte sodne postopke med državo in mestom in njunimi organizacijami z ambicijo, da jih sporazumno razrešimo in tudi vgradimo varovalko, da do novih sodnih sporov ne bo prihajalo.

Pohvaliti se moram tudi s tem, da se nam je z Ministrstvom za zunanje zadeve posrečilo dogovoriti za režim parkirnih prostorov za diplomatska predstavništva, kar sicer ni ne vem kako pomembna zadeva, vendar jo s prejšnjo garnituro nismo uspeli doreči.

Posebej pa moram poudariti vzpostavitev stalne koordinacije med Upravo enoto Ljubljana Ministrstva za javno upravo in našimi službami, ki skrajšuje in olajšuje postopke izdaje gradbenih dovoljenj, za katera je mesto zainteresirano.

Posebna odlika sedanjega mandata je tudi izjemna učinkovitost dela Mestnega sveta, tako po številu sprejetih sklepov kot po gospodarni izrabi časa zasedanj. Kako vam to uspe ob uglednih individualistih, ki sestavljajo svetniško skupino Liste Zorana Jankovića, ki jo vodite, in ne vselej konstruktivnih nasprotovanjih dela opozicije?

Z učinkovitostjo dela Mestnega sveta smo svetniki resnično lahko zadovoljni.

Čeprav iz vrst opozicijskih svetnikov slišimo marsikatero kritiko, je dejstvo, da je Mestni svet celo vrsto izredno pomembnih dokumentov – kot denimo Dopolnjeni osnutek Občinskega prostorskega načrta MOL – sprejel z aklamacijo, se pravi s soglasjem, kar pomeni, da je bil v takih primerih Svet enoten ne glede na politične opredelitve posameznih svetniških skupin.

Zasluga za tako stanje gre v veliki meri poslovniku, ki seveda omogoča vsakršno izražanje mnenj in stališč na eni strani, na drugi pa posebej z omejevanjem časa razprav omejuje brezplošno politiziranje.

Svetniška skupina LZJ s svojo večino, intelektualnim nabojem, disciplino in kulturo dialoga brez dvoma daje intonacijo delu Mestnega sveta. Očitki opozicije, da je lista navaden glasovalni stroj, so zlonamerni že zaradi tega, ker je temeljno pravilo delovanja liste, da vsaka svetnica in svetnik o vsakem vprašanju razpravlja in glasuje po svoji vesti in prepričanju. Svetnice in svetniki naše liste v razpravah sodelujemo izrazito racionalno tudi zaradi tega, ker je praksa pokazala, da je običajno naša razprava povod za brezplošno repliciranje, ki vsem jemlje čas, koristi pa nikomur. S to restriktivno politiko razpravljanja na srečo jemljemo veter iz jader nekaterim svetnikom, ki mislijo, da vse vedo in vse znajo in so a priori proti praktično vsakemu predlaganemu sklepu, saj jim je več za samopromocijo kot za dobro Ljubljane.

Tudi letos je prišlo do kadrovskih zamenjav na vodstvenih mestih znotraj uprave, v mestnih javnih podjetjih pa so odprti razpisi. Za katere lastnosti lahko po treh letih vodenja kadrovske politike v upravi rečete, da so za vodstvenega delavca najpomembnejše? Se v obdobju, ko je v teku toliko projektov kot še nikoli v zgodovini Mestne uprave doslej, srečujete tudi z izgorelostjo ključnih

Sodelavec in kako jim stojite ob strani, da zmorejo tako povečan obseg nalog?

Za vodilnega delavca v gospodarstvu kot tudi v Mestni upravi so po mojem mnenju pomembne štiri kvalitete, in sicer profesionalnost oziroma opremljenost z znanjem in izkušnjami, sposobnost odločanja, razvojna usmerjenost ter poistovetenje s cilji Ljubljane. Glede na to, da smo z našim prihodom uveljavili menedžerski princip vodenja, kar pomeni, da je kupec kralj – v našem primeru je kupec občan –, je bilo potrebno izostriti te kvalitete. Nobenega dvoma ni, da imamo na vodilnih mestih vrhunsko strokovno opremljene vodilne delavce, ki so sposobni menedžerskega vodenja, a jih je bilo potrebno z jasno določenimi cilji, pooblastili in samozavestjo tudi podpreti. Ni bilo enostavno v upravi tako značilno subordinacijo (prelaganje odločitev in odgovornosti navzgor) spremeniti v sposobnost vsakodnevnega odločanja. Zato ni naključje, da smo prav šoli vodenja posvetili posebno pozornost in vsi vodilni iz MU in holdinga so jo vzeli za svojo kot sestavni del izpopolnjevanja. Na vodilnih mestih smo zamenjali kar nekaj ljudi, oziroma bolje rečeno, so se zamenjali sami, ker niso ustrezali navedenim štirim kriterijem. Vodilni vedo, da presežka rezultatov in uspeha ni brez dodatnega dela in napora, zato o izgorelosti ne slišimo prav pogosto. Ta je seveda odvisna od posameznika, posebej pa, kako zaupa sodelavcem in zna za delegiranje nalog pritegniti celotno ekipo, ki jo vodi.

Kateri so v vaših očeh največji uspehi letošnjega leta?

Zame je ob noveli zakona o glavnem mestu največji uspeh letošnjega leta enakomeren razvoj vseh dejavnosti v mestu. Posebej v času gospodarske krize nobeno področje ne more biti favorizirano niti ni podhranjeno. Tako smo na eni strani sprejeli celo vrsto prostorskih aktov, ki so nastajali v najbolj priznanih birojih in ateljih, izbranih na domačih in mednarodnih natečajih, in pomenijo širok razvojni potencial Ljubljane na vseh področjih. Mnogi od teh so »vidni«, kot Kino Šiška, Športni park Stožice, garaža pod Kongresnim trgom, Žale, parki, bregovi Ljubljane in staro mestno jedro. Na drugi strani pa je očiten napredek pri manj vidnih oziroma »mehkih« dobrinah, kot so povečanje števila otrok v vrtcih, novi objekti in prostori za mladino in starejše, več kulturnih prireditev in dogodkov, varstva in športa.

Na platnici nove publikacije Telesna športna aktivnost v Ljubljani ste zapisali poetično misel, da ni »lepšega kot jutranji svit v objemu ljubljanskih zelenic, parkov in pešpoti ali poslušanje zvenjenja veriznice, ko se s kolesom zliješ v eno«, kjer ste spet pokazali svoj pisateljski dar in radost nad vizijo Ljubljane kot mesta športa. Kateri športni objekti in športne prireditve po vašem najbolj bogatijo Ljubljano ob športnem parku Stožice kot prvovrstnem megaprojektu in kje sami preživite največ športu namenjenega prostega časa?

Če me sprašujete za najšportni objekt v Ljubljani, je to zame POT, fascinantni obroč okoli Ljubljane, ki mu v svetu ni para. Ne gre samo za zgodovinski spomin, ampak za v naravi urejeno pot, ki skozi vse leto družijo staro in mlado, športnike in rekreativce, ki tu najdejo svoje trenutke veselja in sprostitve. Ljubljano najbolj bogatijo trije množični športni dogodki, Pot ob žici, Kolesarski maraton Franja in Ljubljanski maraton. Vsi trije dogodki so prerasli v vseslovenske in tudi mednarodne okvire. Sicer je Ljubljana športno mesto, tako da cele vrste domačih in mednarodnih športnih dogodkov, posebej v košarki, rokometu, hokeju in nogometu niti ne omenjam. Razen pozimi, ko se v okviru prostega časa predajam smučanju in hoji v hribe, je moja glavna rekreacija kolo, s katerim sem prevozil praktično vse poti in griče v Ljubljani. Večinoma pa me poti s kolegi vodijo ven iz Ljubljane.

Katera delovna področja v Mestni upravi bi si glede na delovne rezultate v tem mandatu še posebej zaslužila knjižno monografsko predstavitev? Ste morda tudi sami že zastavili pero za novo knjigo?

Monografsko predstavitev bi si zaslužili kar vsa po vrsti, ali bolje, moštvo kot celota. Vsak, glede na zahtevnost področja in sposobnost, vloga pomemben delež v uspeh celote, tako da bi zelo težko izpostavil posamezno področje. Peresa za novo knjigo še nisem zastavil, ga bom pa zagotovo po zaključku mandata, saj je dogodkov in oseb na pretek za še eno uspešnico.

Knjiga Vasje Butina o zgodovini Živalskega vrta Ljubljana

(Ilustriral Marjan Manček, oblikoval Lucijan Bratuš, izdali Mestna občina Ljubljana in Živalski vrt Ljubljana, 120 strani, broširano, cena 10 evrov.)

Knjiga *Živalski vrt Ljubljana, Jubilejni pogled v zgodovino in prihodnost* Vasje Butina je izšla ob praznovanju šestdesetletnice ustanovitve te pomembne prestolnične in slovenske kulturne ustanove v najširšem pomenu besede in je izvirno pionirsko zgodovinsko delo na Slovenskem, ki bi ga bil vesel vsak živalski vrt na svetu. Zagotovo pa bo knjiga razveselila slehernega obiskovalca in ljubitelja tega lepega doma svetovnih živali pod Rožnikom, saj bo odslej opazoval živali opremljen z zgodovinskimi podatki o tem, kako je vrt nastajal, kaj pomeni v zgodovinskem in evropskem kontekstu, in ga znal še bolj ceniti, če se bo zavedal, da so naš živalski vrt evropski inšpektorji ocenili za enega najlepših v Evropi.

Zgodovino ljubljanskega živalskega vrta nam pisec pripoveduje ob razgrnitvi daljne zgodovine prikazovanja živali v prestižnih zasebnih zverinjnih kraljev, cesarjev in graščakov, pa tudi potujočih menažerijah in cirkusih. Ker je avtor zadnjih dvajset let tudi sam pomemben soustvarjalec sodobnega živalskega vrta, katerega bistvena naloga je najprej ohranjanje in razmnoževanje ogroženih živalskih vrst, izobraževanje, znanstveno raziskovanje in varovanje narave, je zajemal iz bogatih in verodostojnih virov. To so poleg zgodovinskih knjig in člankov dopisi, sklepi, odločbe, načrti in drugo arhivsko gradivo Zgodovinskega arhiva Ljubljana, arhiva Mestne uprave Mestne občine Ljubljana in arhiva Živalskega vrta Ljubljana, pa tudi izjemno natančen avtorjev osebni spomin. Zgode in nezgode z živalmi, strokovna prizadevanja direktorjev vrta, strokovnih sodelavcev in oskrbnikov živali, ki knjigo oživljajo s pripovedovalskim darom, pa se opirajo tudi na anekdot polne publicistične zapise v časopisih in revijah, v katerih novinarji in fotografi zadnjih 60 let naklonjeno spremljajo to našo priljubljeno ustanovo.

Butinova zgodovina živalskega vrta nam med drugim tudi omogoča, da nam na posebno slikovit način oživijo predeli Ljubljane, kjer so nekoč stali zverinjaki ali so se udomili prvi zametki živalskega vrta v sodobnem pomenu besede – vse do ustanovitve državnega gospodarskega podjetja Zoološkega vrta Mesta Ljubljane 10. marca 1949. Prva lokacija vrta na današnjem prostoru stavbe RTV na tedanji Kolodvorski 12 je v knjigi prikazana tudi z ohranjenimi fotografskimi posnetki, znameniti slon Soliman, ki ga je leta 1552 v Ljubljano pripeljal 25-letni avstrijski nadvojvoda in poznejši cesar Maksimilijan II. pa je poleg drugih prizorov z živalmi dobil izvirno ilustracijo zgodovinarja in ilustratorja Marjana Mančka. Ilustracije k branju zanimive zgodovinske pripovedi o daljni in bližnji zgodovini živalskih vrtov z osrednjim prikazom zgodovine Živalskega vrta Ljubljana prikupno vabijo mlade bralce po letih in po srcu. Zgodovinska pripoved Vasje Butina pa še zdaleč ni le jubilejni pogled na prehojeno pot, ampak je v avtorjevi dvojni vlogi soodločevalca – kot predsednika Sveta Živalskega vrta Ljubljana in kot direktorja Mestne uprave Mestne občine Ljubljana – nič manj tudi zavzet prikaz ambiciozne razvojne vizije vrta, ki naj temelji na dosedanjem pozitivnem zgodovinskem izročilu in ki je s sedanjim županom Zoranom Jankovičem dosegljiv bolj kot kdajkoli v njegovi dosedanji pestri in včasih burni zgodovini.

Foto: Miha Fras

Avtor knjige *Živalski vrt Ljubljana, Jubilejni pogled v zgodovino in prihodnost* Vasja Butina na tiskovni konferenci 10. septembra v Živalskem vrtu. Ob njem (levo): mestna svetnica prof. dr. Milena Mileva Blažič, (desno) župan Zoran Jankovič in direktorica mag. Zdenka Ban Fislinger.

Najnovejši »razvoj Ljubljane Končana je celostna ureditev mestne opreme

Foto: Bernard Hruševar

Podžupan prof. Janez Koželj

»Finočuteči Kamil Sitté vprašan, kako naj se Ljubljano na novo dozida, je menil, naj bi se ji ohranilo dosedanjí starodavni značaj. Ali življenje zahteva kaj drugega; novi rod živi drugače, ustvarja si okolico po drugačnih potrebah, nego so jih imeli očaki. Da bo steklo po Ljubljani mnogo vode, predno bo mesto ob njenih bregovih v izobraženem pohajkovalcu moglo roditi enako občutje, kakor Stara Ljubljana, je moralo takoj po potresu biti jasno onemu, kdor si je bil v svesti, da tudi staro ni bilo zraslo na en dan in da je bilo delno mikavno radi tega, ker sta iz njega odsevala žitje in duh nešteti izginulih rodov,« je zapisano v poglavju Razvoj Ljubljane v umetniškem oziru v spominski knjigi o popotresni Hribarjevi Ljubljani. Ko smo po dobrih sto letih dobili v županu Zoranu Jankoviću drugega Ivana Hribarja in v prvem mestnem urbanistu podžupanu prof. Janezu Koželju nadaljevalca Plečnikovega celostnega urejanja mesta v skladu z duhom prostora in potrebami časa, je mesto že v prvih treh letih mandata pridobilo novo cestno in ulično opremo kot temeljno sestavino z umetniškim čutom urejene evropske metropole. Prof. Koželj je s svojim sodelavcem arhitektom Jernejem Vidmarjem ustvaril katalog in standarde cestne in ulične opreme, ki sta jo s sodelavcem v veliki meri tudi sama oblikovala. Na tem mestu posamezne elemente opreme prvič prikazujemo postavljene v prostoru, prihodnje leto pa bo izšel tudi katalog z načrti in fotografijami v knjižni obliki. Ob inavguraciji te temeljne prvine mestne podobe je prof. Koželj pojasnil tudi konceptualna izhodišča nove mestne opreme.

Likovna podoba mesta v novejša mestni zgodovini

Problem zgodovine urejanja mestnega prostora je, da upravljalci mesta nikoli niso imeli volje, vztrajnosti in odločnosti, da uvedejo sistem in se ga držijo. Vedno je prihajalo do poskusov, potem pa so se vselej našli izgovori, da načrtanega ni bilo mogoče izvesti. Sedanja zamisel pa ima prednico v Komisiji za likovno podobo mesta v novejši zgodovini Ljubljane, ki je poskušala vso mestno »podrast«, kot so jo imenovali, katalogizirati, popisati, izrisati in sprejeti kot sistem celostne ureditve mesta, podobno kot je načrtana celostna grafična podoba.

Od celostne grafične podobe do celostne urbane opreme

»Župan mi je kot prvo nalogo novembra leta 2006 dal pooblastilo, da sem skrbnik celostne grafične podobe mesta. Mesto namreč še vedno nima operacionaliziranega sistema te podobe, da bi se na primer povsod na isti način pojavljala mestni grb. Sistem pa je v delu, vedno več je elementov, ki se ponavljajo in so urejeni. Tako kot uvajanje celostne grafične podobe traja cela tri leta, smo vzporedno v teh treh letih iz tistega, kar je na voljo in so uvedli že pred nami, sestavili v sistem elementov mestne opreme in zavrgli vse tisto, kar se je nabralo zaradi nesistemskega ravnanja skozi desetletja. Ta sistem je zdaj blizu popolnosti.

Ulično pohištvo in cestna oprema

V glavnem so vsi elementi že opredeljeni in določeni. Gre za elemente mestne opreme, ki smo jih razdelili v dve družini: eno je sistem uličnega pohištva, kamor sodi vse tisto, kar je nad tlemi, in sistem cestne opreme. S pojmom cestne opreme razumemo cesto samo, robnike, klančine itn., ulična oprema pa je tisto, kar stoji ali se umesti v prostor (*street furniture*),« pojasnjuje koncept mestne opreme prof. Koželj.

V katalogu uličnega pohištva manjka le še Ljubljanska klop

V sistemu ulične opreme, ki je že katalogiziran, manjka še zelo malo. Tak element je Ljubljanska klop, ki bi bila uporabna za vse primere. Zasnovana je že klop za staro mestno jedro, Plečnikova klop, načrtovalce prof. Koželj pa želi pridobiti še avtorske klopi, ko ima vsak arhitekt ali krajinski arhitekt možnost zasnovati svoj tip klopi. Gre za del sistema, ki vključuje avtorske stvaritve. Če je Maja Simoneti naredila klop v Šmartinskem parku, je to Klop Maje Simoneti, če jo naredi arhitekt Vozlič, je to Vozličeva klop. V vabljeni natečaj za Ljubljansko klop so bili povabljeni štirje arhitekti, ki so se ukvarjali s prostorom in že imajo potrebne reference.

Politika uvajanja sistema predvideva standardizirani in odprti sistem mestne opreme

Tako je vpeljan sistem obvezne uporabe standardiziranih prvin in standardiziranih rešitev. Drug sistem pa je odprt, ko se lahko mesto skozi natečaje ali druge oblike povabil odloči, da se nekatere poteze skozi tok zgodovine oblikujejo avtorsko. Tam je dopuščeno, da avtor naredi svojo klop ali svojo osvetljavo prostora. »Dober primer je Cankarjevo nabrežje, kjer se srečata oba sistema: na eni strani sistemska ureditev, kjer je točno določen sistem konzolnih luči, kolikšne so razdalje med njimi, na drugi strani ob vodi pa gre za odstopanje od sistema, ki se prilagaja obrečni sprehajalni poti. Tako je cestno ureditev Stritarjeve ulice in Ciril Metodovega trga avtorsko oblikoval studio Kombinat, ki ureja tržnični prostor. Tudi novo sprehajališče ob Krakovskem nasipu je avtorsko urejeno zunaj sistema,« pojasnjuje prof. Koželj.

Najhitrejša pot do logičnih rešitev oblikovanje »domá«

Prav je povedati, da sta prof. Koželj in njegov kolega sodelavec Jernej Vidmar naredila ogromno elementov kar sama, ker se je pokazalo, da je to najbolj preprosto, ker tako mesto ne posega v nikogaršnje področje in prihrani javne razpise. »Ti elementi so logični, razumni,« pravi prof. Koželj, ki se v tem primeru celo odreka podpisu pod svoje avtorsko delo.

v umetniškem oziru»

po zamisli podžupana prof. Janeza Koželja

Foto: Jagoda Jejčič

Pogled na reprezentativno prenovljeni Krakovski nasip po arhitekturni zasnovi studia Trije arhitekti.

Fotografije: Matevž Paternoster

Najnovejši »razvoj Ljubljane v umetniškem oziru«

Končana je celostna ureditev urbane opreme po zamisli podžupana prof. Janeza Koželja

Fotografije: Matevž Paternoster

Lep primer nove podobe obstoječe ulične opreme je preoblikovanje postajališča, ki ga je mesto naročilo avtorju prof. Milošu Florjančiču.

Preoblikovanje ulične opreme, ki je na voljo na trgu, kot del sistematičnega urejanja mesta

Novi koši za smeti so preoblikovani, redesignirani nemški koši. »Kupili smo tisto, kar je na trgu, da pa bi stimulirali lastno industrijo in oblikovanje, smo naredili redesign, stiliziranje opreme, ki je že obstajala, da sistema ne bi kršili. Gre za posebno pomemben napor, da tisto, kar že imate, preuredite znotraj tega, da ne bi bilo treba novih natečajev in novih elementov. V tem je tudi fleksibilnost sistema. V sistem je tako vgrajeno, da se lahko znotraj samega sebe prenavlja, presnavlja, ne da bi bil ves čas strikten tudi v pogledu izvedbe. Preoblikovane elemente izdeluje podjetje iz Horjula celo bolje od nemškega.« Gre za dva tipa smetnjakov, eden se imenuje koško, ki je odprt, drugi pa je miško. Tako se sistem lahko preoblikuje v duhu časa in potreb. »Z velikimi dvestoliterskimi koši lahko zagotovimo čist prostor. Oprema je tako tudi del sistematičnega urejanja mesta, ni sama sebi namen,« utemeljuje novo opremo podžupan.

S preoblikovanjem se sistem nenehno bogati

Lep primer nove podobe obstoječe opreme je preoblikovanje postajališča, ki ga je mesto naročilo avtorju prof. Milošu Florjančiču, da bi tako pridobilo metropolitansko postajališče. Tako postajališče je že vpeljano pri Pošti na Slovenski cesti, oblikovano pa je za postajališča večjih frekvenc in glavne mestne vpadnice. Tako se sistem bogati znotraj sebe. Prof. Koželj in Jernej Vidmar sta med drugim izrisala celoten sistem robnikov, ki so jih prej zlagali iz kock in so nastajale škrbine. Na določenih mestih so vpeljani pokrovi za kanalizacijo z mestnim grbom. Prof. Koželj je povedal, da celo uličnih tabel ni bilo več, ne na glavnih trgih ne na vogalih, kot so v vsakem mestu, češ da so bili dovolj kažipotni, ki pa jih po njegovem mnenju nihče ne opazi.

Sistem urbane opreme potrebuje strog nadzor skrbnika

Oblikovanje uličnega pohištva in cestne opreme ter umeščanje v prostor poteka pod strogim nadzorom skrbnika podžupana prof. Janeza Koželja: »Upam, da bo tudi za mano, ko me ne bo več na tem mestu, sistem imel skrbnika, ker brez skrbnika ne funkcionira. Podobno velja za celostno grafično podobo, kjer je težko doseči že enotno rabo mestnega grba, kar kaže na to, da je družba sesuta. Ko sem startal, sem naredil več kot tisoč posnetkov, kako je sistem ves čas razpadal. Bilo je sedem različnih košev za smeti in še vsega drugega po sedem različic. Vse, kar se je nabralo, je bilo še zmerom v rabi – ne glede na to, da je že propadlo, da ni bilo več funkcionalno in je vse skupaj povozil čas. Mesto je bilo tri mandate zapuščeno, pričujoči katalog mestne opreme pa je izhodišče za sistematično urejanje estetske podobe slovenske prestolnice kot urejenega evropskega mesta.«

Ohranjanje zgodovinske identitete Ljubljane

Načelnik mag. Miran Gajšek ob razgrnitvi Občinskega prostorskega načrta

Fotografiji: arhiv MMGL

Razglednica Kongresnega trga iz leta 1939.

Ostanki Plečnikovega tlaka, ki bodo po izgradnji parkirne hiše pod Kongresnim trgom restavrirani.

Glavni problem na področju prostorskega planiranja v Sloveniji je zakonodaja, ki je tako postopkovno kot v pogledu izrazoslovja neuskkljena s področnimi zakonodajami, zato razgrnitev Dopolnjenega osnutka Občinskega prostorskega načrta nekoliko zamuja. Najdlje so trajala pogajanja s sektorjem za kmetijstvo, ker je ta del po obsegu in po pomenu največji in najzahtevnejši. Ker novi dolgoročni prostorski načrt nastaja po dvajsetih letih, načelnik mag. Miran Gajšek ocenjuje, da za Ljubljano kot glavno mesto Republike Slovenije, največje mesto statistične regije ter zelo pomembno evropsko glavno mesto, 10-odstotno povečanje urbane površine vsekakor ni preveč.

Povečana zazidava predvideva zmanjšanje kmetijskih površin. Za koliko?

Gre za približno 2 do 3,5 odstotka površine teritorija Ljubljane. Tako Ljubljana še vedno ostaja zelo zelena, ohranjajo se zeleni gozdovi, 90 odstotkov kmetijskih površin in vodne površine. Zaradi pomena, funkcije, identitete in oblike glavnega mesta pa je potrebno nekatere površine spremeniti v zaključeno urbanizacijo.

Rakova jelša je v registrih še vedno vodena kot kmetijska površina, čeprav je že zdavnaj zazidana. Je bil v pogajanjih sporen tudi ta del mesta?

Tako Rakova jelša kot tudi Sibirija sta se zgodili kot nenačrtni gradnji, grajeni na črno proti Ljubljanskemu barju. V šestdesetih, predvsem pa v sedemdesetih in tudi osemdesetih letih preteklega stoletja so bile deloma legalizirane z znamenitimi legalizacijskimi prostorskoureditvenimi dokumenti v času ministra Mihe Jazbinška. Te parcele so enakovredne in hiše enako postavljene, kar ni slabo. Tudi če zdaj gledamo slume v južnoameriških mestih, so izredno zanimivi, čeprav jih niso ustvarjali urbanisti. Problem je nastal predvsem tam, kjer se stavbe zajedajo do vode in tako ni dostopa do Ljubljanice in Isčice. To je bila največja napaka.

Bodo hiše ob Gradaščici in Malem grabnu porušene?

Prav tu je največja zadrega, saj mora biti že od časov rimskega prava prehod do vode prost. Uzurpacija privodnih zemljišč je najbolj neprijetna, čeprav je z vidika individualnega uporabnika lepo imeti hišo ob reki in svoj lastni pristan. Vendar to v mestu ni mogoče. To lahko sankcionira le država, ki po zakonu

obvladuje vodni prostor. Zato mora biti tukaj tesno sodelovanje Ministrstva za okolje in prostor in Mestne občine Ljubljana, če hočemo zagotoviti proste prehode ob vodi na levem in desnem bregu. To je nujno zaradi vzdrževanja bregov, za katere zdaj ni dobro poskrbljeno.

Ob pridobivanju gradbenega dovoljenja za Mesarski most je mesto predlagalo, da bi bil vodni prostor v pristojnosti občine. Je v državi posluh za tak predlog in ali je država v tem mandatu dobra sogovornica?

Seveda. Pohvaliti je treba državo, da je konstruktivno sodelovala na pogovorih in v mediaciji. Zadovoljni smo z novim generalnim direktorjem Direktorata za okolje in prostor dr. Mitjem Pavlihom, ki je urbanist; njegova vloga je ključna, saj mora usklajevati vse sektorje. Občina predlaga, da bi bil vodni prostor v njeni pristojnosti, in država bi morala to financirati. Do neurejenega stanja je prišlo predvsem zato, ker so bile ukinjene območne vodne skupnosti, ki jih je bilo osem. Dokler so obstajale, denar ni bil centraliziran v Ljubljani in so vse reke dobro obvladovali tamkajšnji komunalni inženirji. Zato smo v Mestni občini Ljubljana ministru Erjavcu predlagali, da bi ponovno vzpostavil nekdanje območne vodne skupnosti. Cilj je, da uredimo vzdrževane sprehajalne poti ob vseh vodotokih v Ljubljani.

Katere kriterije mesto upošteva, ko načrtuje nove posege v prostor z novogradnjami, dozidavami in rušenji?

Obdobje Ljubljane, ki jih identitetno varujemo, je sedem. Prva je rimska Emona, ki je v veliki

meri skrita, hkrati pa prikazana s Plečnikovo nadgradnjo. Plečnik je znal z uporabo klasičnih in klasicističnih elementov arhitekture in urbanizma nadgraditi historične vrednote; najlepši primer tega je zagotovo njegov genialno kreativno prikazan rimski zid. Pomembno je, da v rimski Emoni še vedno čuvamo kardo, glavno mestno os, se pravi os Dunajska-Slovenska-Barjanska. Potem je srednjeveška Ljubljana, ki je tudi zelo dobro zaščiten, predvsem okoli Gradu, tretja je baročna Ljubljana z izjemno arhitekturo Andrea Pozza. Ohranjamo poglede na Stolnico in na Grad. Četrto obdobje je industrializacija s prihodom železnice. Iz tega časa je Cukrarna in klasicistična arhitektura. Ključna oseba sodobnega urbanizma je Fabiani, ki je v tehničnem poročilu na razpisnem natečaju upošteval vse moderne prijeme načrtovanja mest s poudarkom na prometu, kjer je imel v mislih izdelavo krožne ceste, postavitev višjih pomembnejših stavb. Za obdobje med obema vojnoma, ki ga zaznamuje Plečnikova arhitektura, pa se moramo zavedati, da je Plečnik ustvaril eno izmed glavnih mest Kraljevine SHS. To je bil politični program, ker je z uporabo klasične arhitekture in urbanizma celotnih potez in ansamblv v Ljubljani (Tržnica, Križanke po 2. vojni) zavestno ustvarjal prestolnico, akropolo. Gre torej za politični program, ki ga je uresničeval skupaj z arhitektom Matkom Prelovškom. To, kar je začel že Ivan Hribar in nadaljeval Juro Adlešič, je bilo izredno pomembno, saj so se župani poslej zavedali, na kakšen način lahko kot glavni politiki zastavijo razvoj mesta.

Ohranjanje zgodovinske identitete Ljubljane

Načelnik mag. Miran Gajšek ob razgrnitvi Občinskega prostorskega načrta

Katero urbanistično-arhitekturno dediščino novi plan ohranja iz časa po drugi svetovni vojni?

To je sedmo identitetno obdobje, ki ga zaznamuje predvsem prof. Edvard Ravnikar, ki je ključna osebnost urbanizma tega časa s projektom Trga revolucije, sedanjega Trga republike, ki na mikrolokaciji odraža makroobliko Ljubljane, stik poti iz Sredozemlja v Srednjo Evropo iz z Alp v Jugovzhodno Evropo oziroma na Balkan. Tu je postavil dve stolpnici, dejansko dva trikotnika z odrezanimi vogali, ki zavestno označujeta prehod skozi Ljubljanska vrata, ki je izjemna geostrateška prednost Republike Slovenije in Ljubljane. Tega se vse premalokrat zavedamo. Kompleks Trga republike je ena od najbolj reprezentativnih stvaritev funkcionalističnega obdobja po drugi vojni v Ljubljani. Na simpoziju ob 100-letnici rojstva prof. Ravnikarja je prof. Miloš Florjančič pokazal, na kakšen način je kompleks Trga republike premišljeno povezan s prizidkom Šubičeve gimnazije, tremi stebri uršulinskega samostana in filigransko izredno dobro obdelanimi modernimi materiali: z opeko in betonom je znal Ravnikar ustvariti nekaj, kar je videti, kot da je bilo tam že od nekdaj.

Tudi avtocestni sistem H (južna avtocesta, Kranj, Koper, Maribor), ki je bil zasnovan v šestdesetih letih, ohranjamo tako, da odraža značilno simboliko mesta. Po drugi vojni se začne tudi izgradnja izredno kvalitetno narejenih stanovanjskih sosesk (BS 3, Bonifacija v Šiški, Štepanjsko naselje). V teh naseljih so danes glavni problem po štirje avtomobili na družino, medtem ko je v času izgradnje premogla družina manj kot en avtomobil. To rešujemo s plombami, z zagotavljanjem garažnih mest po proizvodni ceni, hkrati pa za stolpič, ki nastane, načrtujemo večje število garažnih in parkirnih mest. Ključni urbanistični koncept, ki smo si ga zastavili za nov ljubljanski plan, je, da ohranjamo dinamično ravnovesje med naštetimi sedmimi identitetami, ki so tudi zaščitene kot arhitekturna in urbanistična dediščina, in med glavnim mestom v polnoletni državi. Zato načrtujemo Ljubljano z nekaterimi večjimi projekti, kot so Športni park Stožice, Partnerstvo Šmartinska, Partnerstvo Celovška in drugi, pri čemer mesta ne širimo navzven, ampak skušamo po načelih mestne prenovе narediti znotraj avtocestnega obroča čim več.

Pri Partnerstvu Šmartinska pravkar zaključujemo urbanistično fazo, posamezni investitorji že začenejo graditi, BTC ima gradbena dovoljenja za Kristalno palačo. Bistveno je, da mesto v času krize ne prepušča načrtovanja trgu, ampak smo pred tremi leti zastavili tako, da javno-zasebno partnerstvo združuje interese zasebnih partnerjev, ki jih je zdaj že 14, in mesta, ki se opira na državo, kajti to je tudi državni projekt, in na Evropsko unijo. To delamo zavestno ne le kot lokalna skupnost, ampak kot glavno mesto Republike Slovenije, kar je v tej državi ustavna kategorija.

Kako pa je s pripravo podrobnih prostorskih načrtov?

Nekatere že izdelujemo, drugi pa pridejo na vrsto, ko bodo bolj jasno izražene investicijske namere. Gre v bistvu za manjše spremembe obstoječih izvedbenih prostorskih načrtov.

Kje so bile take prostorske namere že izražene in predvidevajo opaznejše posege, ki bi utegnili meščanke in meščane najbolj zanimati? Eden takih je nedvomno tudi rušenje Hotela Slon.

Kar zadeva Hotel Slon, vozlišče Slovenske ceste in Čopove ulice, je to srčika mesta v prometnem smislu, kot je v smislu dogajalnega središča Tromostovje. Prejeli smo pobudo Hotela Slon in pobudi lastnikov Čopove Devetke in gostilne As, da nekatere stvari na tem mestu spremenimo in ti posegi so zdaj usklajeni s spomeniškim varstvom, akt pa je v javni razgrnitvi. Fasadni plašč hotela je zaščiten in bo tak, kot je, tudi ostal, gabariti pa bodo zaradi ekonomike deloma višji, vendar tako, da bo pogled od Tivolija po Cankarjevi cesti s pogledom na Stolnico, ki ustvarja identiteto baročne Ljubljane, ostal ohranjen. Bo pa Hotel Slon predvsem v parterju izredno dobro organiziran. Načrte je izdelal prof. Boris Podrecca. Med sabo bodo povezani gledališka pasaža, Čopova, Nazorjeva in Slovenska cesta.

Kaj pa prinaša preureditev Kongresnega trga, pri katerem ste bili do nedavna vodja projekta?

Pri Kongresnem trgu sem bil vodja tega projekta do gradbenega dovoljenja, zdaj je to prevzela Mateja Duhovnik. Projekt je bil dvakrat predstavljen zainteresiranim prebivalcem in širši javnosti. V projektu sodelujejo strokovnjaki arboristi, dendrologi iz podjetja Tisa, tako da bodo platane ostale nepoškodovane. Arheološka dela so v teku, izvajajo se gradbena dela in garažna hiša pod Kongresnim trgov bo prihodnjo jesen gotova. Osebnost sem izredno vesel tega projekta, ker gre tukaj za pristop po t. i. načinu urbanega palimpsesta. Na tem mestu se srečujemo s Plečnikovim delom, tlakom med Uršulinsko cerkvijo in filharmonijo, ki je bil potem prekrit z asfaltom in je nastal banalen park. Zdaj bo to odkrito in tlak bo ponovno urejen po Plečnikovem načrtu. Arhitekt garažne hiše je Gregor Rihar, arhitekt ureditve parterja Kongresnega trga pa kolega Andrej Prelovšek s svojimi sodelavci. To bo ogromna peščevo površina, ki ponovno vzpostavlja pomen Kongresnega trga kot prizorišča pomembnega zgodovinskega dogodka iz leta 1821, ko je bila Ljubljana vpisana v svetovno zgodovino. S tem želimo poudariti, da ima Ljubljana izjemno geostrateško lego, hkrati pa želimo na nekaterih drugih območjih spet vzpostaviti pogoje za to, da bi se tukaj odvijali pomembni politični dogodki. Dati možnost za alociranje kakšnih evropskih institucij. Kot vemo, si sedanja vlada prizadeva za to, pri čemer je posebej aktiven minister Lahovnik.

Kakšen pa je bil prvotni Plečnikov tlak?

To je bil neke vrste beton, bile pa so tudi granitne kocke. Plečnik je zaradi finančne stiske gradil z betonom namesto s kamnom. Beton, ki je lahko tudi izredno kvaliteten, je zaščiten, ker je Plečnik zaščiten kot kulturna dediščina.

Zapora mestnega središča prinaša velike spremembe. Kaj vse bo še drugače?

Kar zadeva urbanistični koncept, ki ga imamo in je dogovorjen z županom in podžupanom prof. Koželjem kot ključno osebnostjo, je ta, da ima Ljubljana tri tipe mestnega prostora: ožje jedro, ki ga mesto izdeluje za gradbenim dovoljenjem in z zaključkom med Roško

in Njegoševo po projektu prof. Jureta Kobeta. Nastale bodo velike spremembe predvsem v prometnem smislu. Tu nastaja peš cona, hkrati pa mora biti vse dostopno za invalide, starejše in vse tiste, ki težko hodijo. Promet bo tu spravljen pod zemljo, da bi odprli ta najlepši del Ljubljane ob Ljubljani za pešce. Od Šentjakobskega mostu z Bregom do Vodnikovega trga bo prostor zaprt za promet, razen intervencijskih poti in dostave. Breg je eden od najlepših primerov, kako bo to delovalo, pri čemer primerno rešujemo problem parkiranja za stanovalce. Zaenkrat bo za stanovalce Brega parkirišče pred Sazujem na Novem trgu, pozneje na prostoru Nuka II, potem pa v garaži pod Gruberjevo palačo. Ob gradnji podzemne garaže bomo ponovno obnovili čudovit baročni park pred palačo.

To je del razvoja Ljubljane ob Ljubljani, kjer želimo vzpostaviti pogoje za to, da se ob celotni Ljubljani in Gruberjevem kanalu mesto stakne z reko na način javnega interesa, kar pomeni maksimalni dostop do Ljubljane in Gruberjevega kanala. Če Ljubljano pogledamo s tega zornega kota, je Center Ljubljane otok med Ljubljano in Gruberjevim kanalom. S tem želimo ob Blejskem otoku narediti še Ljubljanski otok, upam pa tudi, da bodo na slovenski obali čim prej naredili otok pred občino Izola. Tam je v tem smislu sprejet tudi prostorski plan, saj se moramo zavedati, da ljubljanska metropolitanska regija sega do obale. Vsi manjši posegi v prostoru v centru so del jasnega urbanističnega koncepta. Center je najožji del Ljubljane s praviloma najkvalitetnejšo arhitekturo, z najbolj zgoščenim zgodovinskim spominom. Drugi del prostora sega v Šentvid, Črnuče, deloma tudi v Kozarje in Polje. Tretji tip pa so posamična naselja, kot so Gameljne, obsavska naselja. Te tri tipe načrtujemo različno. Pri tem zavestno ohranjamo šesterokrako zvezdasto strukturo Ljubljane, hkrati pa dodajamo pomensko identiteto kot novo kvaliteto.

V centru šestpasovnice torej ne bodo možne. Kje pa bodo dodatni pasovi za javni promet razbremenjevali prometno gnečo?

To omogočamo zunaj centra, na primer za Bežigradom. Z bulvarjem se spreminja tudi identiteta mesta v humanizirano mesto, ki je namenjeno pešcu, kolesarju. Treba bo omejiti tudi hitrost javnega prometa, hkrati pa se ob aveniji lahko pojavijo tudi višje stavbe, kot je načrtovana Emonika ali kakršen je Smelt. Štiri magistrale - Tržaška cesta, Celovška cesta, Šmartinska cesta in Dolenjska cesta - se bodo spremenile iz cest v avenije. Tu se nam zdi najpomembnejše, da z arhitekturo poudarimo povezanost s širšim evropskim prostorom. Hiše, ki so na Tržaški cesti, bi tako morale bolj odražati mediteranskega duha. Hiše proti severu, ob Celovski, pa identiteto gora. To, kar je pred kratkim umrla arhitekt Ilija Arnautovič naredil v BS 3 s »peršingli«, je bila ravno metafora kamniških planin. Dolenjska cesta ne predvideva visokih dominant zaradi stika z Barjem, kjer je najtežje graditi. Bo pa avenija tudi štajerska vpadnica, sedanja Titova cesta, in pa Zaloška in Litijska cesta, ki vodita neposredno proti vzhodu. Z vsemi temi prometnicami se dogaja troje: povsod poskušamo obvladovati avtomobilski promet s prevlado javnega prometa, kolesarskega in peš prometa, ker ne gre za velike razdalje, drugič pa je koncept takšen, da se lahko na severu pojavijo višje stavbe kot na jugu, ker je na severu zaradi savskega proda odlično temeljenje in je sever tudi povprečno varnejši kot jug. Z vsemi temi prometnicami želimo

Območje Partnerstva Šmartinska po prvonagrajeni natečajni zasnovi studia Hosoya Schaefer arhitekti, tridimenzionalna vizualizacija natečajne rešitve.

izraziti umeščenost Ljubljane v širši evropski prostor, med štiri evropske makroregije: Sredozemlje in Alpe, centralno Evropo in Balkan. Tukaj želi Ljubljana v oblikovnem in funkcionalnem smislu odigrati pomembno vlogo v 21. stoletju.

Kako konkretno nameravate doseči večjo humanizacijo prometnic?

Na začetku na vseh vpadnicah načrtujemo sistem parkiraj in se odpelji: v Šiški, Črnučah, v okviru Športnega parka Stožice, kar posebej poudarjam, ker je projekt drag, ob Šmatinski, Tržaški, Barjanski, Dolenjski. Najprej želimo rešiti barjanski del in Športni park Stožice. Drugi ukrep je omejitev hitrosti, ki je pomembna zaradi hrupa, izpustov trdnih delcev in varnosti. V Ljubljani vozimo prehitro. Sam menim, da bi morala biti kar precejšnja omejitev znotraj avtocestnega obročja, znotraj mesta pa sploh na 30 kilometrov na uro. Manjša hitrost namreč ne pomeni manjše pretočnosti. Darsu smo tudi predlagali, da bi dosegli omejitev hitrosti tudi na ljubljanskem avtocestnem obroču, npr. na 110 kilometrov na uro, saj bi tako dosegli tudi bistveno večjo varnost. Konec pomladi je minister Patrick Vlačič poslal kar šest pobud za državne prostorske načrte, prej pa še štiri leta ni zgodilo nič. Po njegovi zaslugi se končno začne načrtovati ljubljansko železniško vozlišče. Ko bo ta državni prostorski načrt, v katerem bo Mestna občina aktivno sodelovala, zaključen, bo v prvi fazi izbrana tista varianta, ki bo potem pomenila dokončno rešitev ljubljanskega železniškega vozlišča.

K humanizaciji sodi tudi poudarjeno oblikovanje parternega prostora. Količkanje je bil zelo nepriljubljen ukrep, a če pogledamo urejena mesta na zahodu, je prostor s tem opredeljen, določen. Mislim, da smo s tem dojeli, da smo iz družbene lastnine, kjer je bilo vse naše, prešli na jasno določljivo lastnino, kje je javno, kje je zasebno, poljavno. Ulično pohištvo po zamisli prof.

Koželja pa je zagotovo ena najpomembnejših oblik humanizacije prostora.

Kdaj lahko pričakujemo izgradnjo železniškega vozlišča s poglobitvijo železnice skozi središče mesta?

S stališča Mestne občine mora biti poglobitev verificirana tudi skozi državni prostorski načrt. Realno je, da se s sprejetjem variant načrtov v štirih ali petih letih začne gradnja. S podžupanom prof. Koželjem sva v projektni nalogi *Ljubljansko železniško vozlišče* in v ocenah stroškov variant ocenila, da gre za nihanje med 2,3 in 3,2 milijarde evrov. To je vsota polovice avtocestnega programa. Izgradnja tega vozlišča bo trajala 15 let. Tudi investicije v železniško infrastrukturo so zelo dobro orožje proti krizi. V Bruslju ostaja zaradi napačne regionalne politike 3 milijarde evrov neporabljenega denarja, ker se denar atomizira na 200 občin. V Ljubljani smo pripravili konkretne projekte zato, da bi se ta denar začel koristiti. V Sloveniji edino Dars lahko prejema denar iz kohezijskih skladov, odkar je rešen problem z vinjetami, ker gre za pirenko avtocesto. Pomembno je poudariti, da smo od osamosvojitve po vsej Sloveniji v avtocestnem programu porabili ogromno denarja, zdaj pa je na vrsti Ljubljana, ker so tukaj največji prometni problemi v državi. Zato mora zdaj Ljubljana zgraditi železniško vozlišče in dokončati avtocestni ring, pri čemer je treba šteti kot enoto povezavo z Luko Koper in letališčem Jožeta Pučnika.

Kako bi povzeli premike v urbanizmu v sedanjem mandatu?

To, kar se je dogaja v času sedanjega mandata, pomeni ogromen premik tako pri načrtovanju kot pri izgradnji in pri upravljanju z mestom. Najbolj razveseljuje pa je, da bo večina zastavljenih projektov tudi narejena.

Razstave urbanističnih in arhitekturnih natečajnih rešitev na mestnih razstaviščih

Leto 2007

15. 2. – 3. 3.: Novo na Ljubljani; prostorska rešitev za ureditev Špice z brvijo čez Gruberjev kanal, novega Mrtvaškega mostu in prestavljenega Mrtvaškega mostu z okroglo mizo 27. 2. v Galeriji Kresija.

13. 4. – 13. 5.: Ljubljana 2025; predlog prostorske vizije dolgoročnega razvoja mesta Ljubljane v Galeriji Kresija.

10. – 2. 11.: Javna razgrnitev Dopolnjenega osnutka Strateškega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana v Galeriji Kresija.

12. 4. – 8. 5.: Razstava o Plečnikovih Žalah, razstava maket v Steklenem atriju in 20 panojev v Osrednjem atriju Mestne hiše.

2. 4. – 20. 4.: Videti Tivoli, javna predstavitev idejnih projektov prilagoditve delov parka Tivoli, primernih za samostojno gibanje slepih in slabovidnih v Zgodovinskem atriju Mestne hiše.

12. 12. – 10. 1. 08: Špica – novi mestni park, predstavitev aktualnih projektov, povezanih z ureditvijo Špice in predstavitev paviljona z Gospodarskega razstavišča.

12. 3. – 31. 3.: Tičistan, razstava projektov za ureditev predela mestnega parka Tivoli, javni natečaj Zavoda za turizem, v Osrednjem in Desnem atriju Mestne hiše.

24. 10. – 5. 11.: Projekt Kolizej, razstava projekta nove koncertno-operne dvorane na mestu starega Kolizeja v središču mesta, v Osrednjem in Desnem atriju Mestne hiše.

7. 11. – 12. 11.: BTC City, predstavitev arhitekturnih in programskih sprememb v BTC CITY-ju, v Osrednjem in Desnem atriju Mestne hiše.

Leto 2008

8. 4. – 30. 4. in 22. 4. – 30. 5.: Urbanistično načrtovanje Ljubljane v 20. stoletju, arhitekturna razstava v galeriji Kresija in Jakopičevi galeriji.

7. 4. – 17. 4.: Ureditev širšega območja ljubljanske tržnice, razstava natečajnih rešitev v Zgodovinskem atriju Mestne hiše.

18. 4. – 2. 5.: Urbanistični načrti za Poljane (mestni predel Poljan, novi Klinični center, javni prostor ob Ljubljani), Europam 9 v Ljubljani: Trajnostno mesto in novi javni prostori v Zgodovinskem atriju Mestne hiše.

22. 4. – 30. 5. ponovna Javna razgrnitev Dopolnjenega osnutka Strateškega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana v Jakopičevem razstavišču.

8. 5. – 24. 5.: Partnerstvo Šmartinska, predstavitev rešitev mednarodnega urbanističnega natečaja: Partnerstvo Šmartinska v Zgodovinskem atriju Mestne hiše.

4. 9. – 21. 9.: Severna mestna vrata – Bavarski dvor, razstava natečajnih arhitekturnih rešitev v Osrednjem atriju Mestne hiše.

11. 11. – 30. 11.: Urbanistično arhitekturni natečaj za ureditev tovarne Rog v Osrednjem atriju Mestne hiše.

Leto 2009

7. 4. – 13. 4.: Prenova centralnega stadiona za Bežigradom, razstava idejnih zasnov vabljenega mednarodnega natečaja v Galeriji Kresija.

6. 10. – 26. 10.: Kopališče Kolezija, Center zdravja in dobrega počutja, razstava prispelih arhitekturnih rešitev v Osrednjem atriju Mestne hiše.

27. 10. – 20. 11.: Cukrarna in Ambrožev trg, razstava natečajnih elaboratov v Osrednjem atriju Mestne hiše.

Ljubljana mora (p)ostati

Vodja priprave novega prostorskega načrta

V času od prve razgrnitve osnutka Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana aprila 2008 pa do razgrnitve tokratnega dopolnjenega osnutka, ki se začne 15. decembra, je imelo 50 notranjih in zunanjih sodelavcev Oddelka za urejanje prostora Mestne uprave polne roke zahtevnega dela, da je evidentiralo in se opredelilo do 3800 pripomb, ki so jih občani in ustanove naslovili na mestno upravo. Vodstvo se je sočasno pogajalo s področnimi ministri, posebej dolgotrajno z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, saj sta tako mesto kot država zavezana evropskim direktivam in globalnim stremljenjem po ohranitvi zdravega življenjskega okolja, Ljubljana pa svoji viziji idealnega sonaravnega mesta v objemu zelene gozdne in podeželske krajine. Le četrtina pripomb je bila takih, da jih načrtovalci niso mogli upoštevati, vse druge pobude pa so jih navdihovale pri iskanju številnih inovativnih rešitev. Ob njih pa je ustvarjenih še vrsta novih standardov, ki bodo Ljubljano s postopnimi in natančno začrtanimi koraki vodili k dolgoročno začrtani viziji moderne evropske metropole, a hkrati prikupnega mesta po meri ljudi.

Koliko imajo občani in občanke in drugi investitorji ob razgrnitvi dopolnjenega osnutka novega prostorskega načrta še stvarnih možnosti, da bodo njihove pripombe, pobude in želje upoštevani, potem ko je bila prva razgrnitev deležna tako množičnega odziva?

Glede na široko publiciteto, ki jo je osnutek novega prostorskega načrta doživel ob lanski razgrnitvi, ocenjujem, da je velika večina občanov in potencialnih investitorjev, ki se z rešitvami v sedanjem planu ne strinjajo, svoje pripombe podala. Lahko zagotovim, da so naši strokovni sodelavci – glavno težo so poleg delavcev našega oddelka pa tudi drugih oddelkov Mestne uprave nosili strokovnjaki Ljubljanskega urbanističnega zavoda, Urbanističnega inštituta RS in podjetja Oikos – vse pobude natančno proučili in z vsemi, ki jih je bilo le mogoče upoštevati, osnutek načrta dopolnili. Že to, da le četrtina pobud ni upoštevanih, pove svoje. To so tiste, kjer so bili predlogi za zazidljivost parcel na vodovarstvenih površinah, varovani krajini ali pa na kmetijskih površinah povsem zunaj naselij. Zato pričakujemo, da bo med tokratno javno razgrnitvijo pripomb bistveno manj. Tokrat bodo seveda obravnavane le tiste pripombe, ki v dosedanjih fazah še niso bile posredovane oz. nanje niso bili podani odgovori. Občani in občanke lahko dajejo pripombe ves čas javne razgrnitve. Zaželeno je, da jih posredujejo prek interneta, ker jih bomo lahko hitreje kakovostno obdelali. V ta namen smo vzpostavili poseben spletni formular na domači strani Mestne občine Ljubljana, kjer bo prikazan tudi razgrnjeni načrt. Možnost elektronskega pregledovanja načrta se je že ob prvi razgrnitvi pokazala kot zelo uporabna in ocenjujem, da je občanom zelo pomagala pri pregledovanju urbanističnih rešitev. Tudi ko bo načrt sprejet, ga bomo obdržali na spletu, da bo lahko vsakdo sam

Pogled na bodoče umetniške akademije po arhitekturni zasnovi studia Ravnikar Potokar, tridimenzionalna vizualizacija rešitve iz podrobnega prostorskega načrta.

preveril pogoje za gradnjo na svoji parceli. To hkrati pomeni tudi posodobljenje instituta lokacijske informacije, ki jo občani danes pridobivajo izključno tako, da naslavljajo vloge na Mestno upravo, od zdaj pa si jo bodo po tej poti lahko izdelali sami, če bodo to želeli.

V javnosti se pojavljajo ugovori na t. i. plombe, pozidave v že naseljenih območjih v okviru t. i. strnjevanja mesta znotraj avtocestnega obroča, med drugim naj bi nekatera stanovanja povsem izgubila osončenost in s tem kvaliteto bivanja, končno pa tudi ceno. Tak primer je znan tudi v Dravljah, kjer je položaj razrešil podžupan prof. Koželj s kompromisno rešitvijo. So ti pomisleki upravičeni in kje vse še lahko nastopijo?

V novem načrtu so ravno pravila, kaj in kako se sme graditi, postavljena bolj natančno in za celotno občino enotno. Za vsa večja območja, ki omogočajo gradnjo več objektov, obsežnejše rekonstrukcije ali prenove, so zahtevani občinski podrobni načrti. Ti so vezani na posamezne investicije in programe komunalnega opremljanja. O konkretnih urbanističnih rešitvah na teh območjih bodo tako občani razpravljali v okviru priprave podrobnih prostorskih načrtov. V novem načrtu pa so za ta območja podane usmeritve: predvsem namenska raba, dopustni tipi stavb, število etaž, izraba in zahtevani delež zelenih površin. Tako načeloma po sprejemu novega načrta ne bi smelo več prihajati do primerov, kot se je zgodil v Dravljah. Za vsa druga območja, ki so pretežno že pozidana in kjer so možne samo zapolnitve vrzeli, to je pozidave posameznih parcel ali prizidave in dozidave, pa so postavljena pravila, ki so za vsa območja enotna.

Kako pa je bilo s pravili zazidave doslej in v čem so v novem prostorskem načrtu spremenjena? Se pojavljajo tudi novi kriteriji?

Ta pravila so bila postavljena tudi doslej, ker pa so se prostorski dokumenti sprejemali v zelo različnih obdobjih, so bila razmeroma neenotna. Novost v sedanjem prostorskem načrtu je kriterij osončenja. Ta kriterij doslej ni obvezujoč niti v zakonodaji niti v občinskih dokumentih, se pa kaže, da je zelo pomemben za zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja. Drugi kriterij je kriterij varstva pred hrupom, kjer sledimo evropskim direktivam, ki se jim je zavezala naša država. Ti kriteriji po eni strani obvezujejo občino, da bo zmanjšala hrup na prometnicah, po drugi pa investitorje, da ob hrupnih prometnicah ne bodo gradili stanovanj, oziroma, če jih že bodo, da bodo zagotovili zahtevano protihrupno zaščito. Ob teh dveh bistvenih kriterijih je še vrsta drugih, ki vplivajo na to, kako se obravnava posamezna gradnja. To ne pomeni omejevanja svobode investitorjev, določamo pa merila in pogoje, ki postavljajo jasna pravila glede obnašanja v prostoru, poudarjajo javni interes, ščitijo pa tudi sosede. Stanovanjska območja smo na primer razdelili na tako imenovana čista stanovanjska območja, splošna stanovanjska območja in naselja podeželskega značaja. Vsakdo, ki bo gradil v določenem okolju, bo tako vedel, kaj lahko tam gradi in kaj lahko pričakuje. Če je to kmečko naselje, se bo moral investitor vnaprej zavedati, da so tukaj razmere za bivanje drugačne kot v čistih stanovanjskih območjih; v teh okoljih se je treba vnaprej sprijazniti z vonjem hlevov in hrupom kmečkih strojev. V čistih stanovanjskih naseljih pa od zdaj investitorji ne bodo mogli več graditi hrupnih delavnic in proizvodnih obratov,

lepo mesto z visoko kulturo bivanja

Tomaž Souvan o trajnostnem razvoju Ljubljane

Športni park Svoboda, urbanistični preizkus za pripravo arhitekturno-urbanističnega natečaja.

tako da prinaša novi načrt Ljubljani tudi zagotovila za višji bivalni standard od dosedanjega.

Kaj svetujete občanom, na kaj naj bodo pri javni razgrnitvi še posebej pozorni?

Občani naj pozorno pregledajo, kakšne možnosti gradenj imajo. Zavedati pa se morajo, da novi načrt postavlja strožje zahteve glede okolja: hrupa, komunalnega opremljanja, zadostnih zelenih površin. V vsakem bivalnem okolju smo rezervirali tudi površine za parke, da bodo starši lahko otroke peljali na zrak pred hišo, ne zmeraj nujno le v Tivoli ali na Golovec. K temu nas usmerjajo tudi evropske direktive.

Ali je za nove parkovne površine predvideno, da jih bo vzdrževalo mesto? Bo to v moči proračuna?

To bo za mesto vsekakor velik zalogaj, a tako je uresničevanje vizije sonaravnega trajnostnega mesta in z njim zagotavljanje kvalitetnejšega bivalnega in delovnega okolja. Ljubljana mora ostati lepo mesto in mora vsem prebivalcem, ki danes še nimajo ustreznega družbenega standarda, ta standard omogočiti. Lahko rečem, da je velik dosežek tega prostorskega načrta, da so bile posebej preverjene vse potrebe, ki zadevajo družbeni standard, določene so bile tudi nove lokacije zanje: za domove za starejše, za šole in vrtce, ki nimajo zadostnih površin, smo zagotovili površine za širitev. Preverjene so bile tudi potrebe po novih športnih površinah, pri čemer uvajamo novo kategorijo otoka športa za vse. Trije taki otoki so bili pravkar odprti.

Kje pa bo mesto vzelo denar za vso to družbeno infrastrukturo, posebej če

upoštevamo še vedno visok delež površin brez vodovoda in kanalizacije v občini?

S tem, ko se bo v Ljubljani več gradilo, bo tudi več denarja, ker je pogoj, da bodo investitorji prispevali ustrezen delež za javno infrastrukturo. Investitorji, ki gradijo stanovanjske stavbe, bodo morali zagotavljati ustrezen delež zelenih površin, otroških igrišč in športnih igrišč. V skladu z evropskimi direktivami, ki zahtevajo, da do leta do leta 2015 Ljubljano opremimo s kanalizacijo na vseh območjih, smo natančno opredelili, v katerih predelih bo kanalizacija obvezna, v katerih bodo lahko delovale skupne čistilne naprave in le v redko poseljenih odročnejših območjih bodo še naprej mogoče greznice.

Kako ste z načrtom poskrbeli, da Ljubljana reši svoje zadrege s prometom, sicer značilne za vsa večja evropska mesta? Podžupan prof. Janez Koželj v nekem pogovoru navaja, da so nekatera mesta za ureditev prometa potrebovala celo štiri desetletja. Kakšno dinamiko prometne ureditve v skladu s sedanjim načinom življenja lahko pričakujemo v Ljubljani?

Promet je v Ljubljani notorični problem, z njim nihče ni povsem zadovoljen. Plan prinaša tisti del urejanja prometnih razmer, ki ga Ljubljana lahko načrtuje v okviru svoje pristojnosti na ravni lokalne skupnosti. Tu ne gre le za vplive na območju mesta, ampak na veliko širšem področju, še posebno, če upoštevamo 130.000 dnevni migrantov, ki dokazujejo, da Ljubljana ni le mesto Ljubljančanov, ampak središče širše regije oz. države. V novem prostorskem načrtu je poseben poudarek na javnem prometu in na račun zmanjšanja osebnega prometa. Že takoj v prvi fazi predvidevamo rumene pasove za javni promet in

taksije. Inovativna rešitev je pri tem možnost, da te pasove uporabljajo tudi bolj številčno zasedeni osebni avtomobili. V kasnejši fazi na vpadnicah še vedno načrtujemo mestno železnico na lastnem vozišču. Za to smo rezervirali potrebne površine, sama realizacija pa ni nikjer na svetu samo na plečih občine, ampak mora pomagati tudi država in tudi regije, ko bodo ustanovljene.

Na severni obvoznici in avtocestah smo rezervirali površine za morebitno razširitev ljubljanskega obroča v šestpasovnico na podlagi idejnih preveritev, ki jih je pripravila država. To, da smo rezervirali potrebne površine, pa še ne pomeni, da take rešitve brezpogojno podpiramo, saj menimo, da bo ta tema zahtevala še dodatna preverjanja, predvsem v tej smeri, da bi morda sredstva raje vložili v izboljšanje javnega prometa, v prevoz po železnici ali uvedbo tramvaja, skratka, v neko obliko bolj trajnostnega urejanja prometa.

Načrtujemo nove površine za sistem parkiraj in se odpelji na začetku vseh obvoznic, kjer naj bi potniki iz regije pustili svoje avtomobile in se z udobnim avtobusom odpeljali v mesto.

K večji uporabi javnega prevoza bodo po našem prepričanju pripomogli tudi novi normativi za gradnjo parkirnih mest, ki investitorjem v mestnem središču in ob mestih vpadnicah, kjer je standard javnega prometa najvišji, omogočajo izgradnjo nižjega števila parkirnih mest.

Reševanje stiske s parkirnimi prostori v starejših stanovanjskih naseljih in soseskah omogočamo z gradnjo garažnih površin pod obstoječimi parkirnimi in, kjer je to mogoče, tudi parkovnimi površinami. Poudarek dajemo kontinuiranim kolesarskim potem, pri tem bi posebej poudaril krožno kolesarsko pot ob Savi, ki bo povezala športne in rekreacijske površine.

Čeprav si Ljubljana zelo prizadeva za posodobitev ljubljanskega železniškega vozlišča, v načrt nismo mogli vnesti rešitev novega železniškega omrežja, ker je načrtovanje železniške infrastrukture v pristojnosti države. Razveseljivo pa ugotavljamo, da se v javnosti v zadnjem času povečuje naklonjenost trajnostnim rešitvam na področju prometa, kar posebej kaže živahno sodelovanje javnosti v mednarodnem projektu Civitas Elan, kjer sodeluje tudi Ljubljana, in ki je lahko prva faza uresničevanja novega prostorskega načrta. Plodno je tudi sodelovanje kolesarskih interesnih združenj, ki so se vključevala v pripravo načrta.

Precej pripomb se je nanašalo na nekatere načrtovane nove ceste, na primer iztek predora pod Golovcem na Hruševsko cesto, kjer se je proti predlagani rešitvi osnovala celo civilna iniciativa. Kako na to odgovarja dopolnjeni osnutek prostorskega načrta?

Celotno prometno omrežje je bilo ponovno preverjeno, posebej še ceste, katerih izgradnja ali rekonstrukcija je predvidena v bližnji prihodnosti. Rešitev Hruševske ceste je zdaj taka, da ne posega v obstoječe stanovanjske površine, ampak se v predoru izteče na Kajuhovo cesto. Ponovno je bila preverjena tudi trasa južne tangencialne, ki poteka skozi območje Ilovece severno ob južni avtocesti, kjer smo upoštevali pripombe občanov in traso

Ljubljana mora (p)ostati lepo mesto z visoko kulturo bivanja

Vodja priprave novega prostorskega načrta Tomaž Souvan o trajnostnem razvoju Ljubljane

delno spremenili. Tudi za severni iztek Dunajske so strokovnjaki izdelali novo, boljšo rešitev, ki ne posega v naselja. Naj omenim tudi načrtovano povezavo med Nemško in Celovško cesto, kjer je bilo precej pripomb prebivalcev z območja naselja Poljane v Šiški. Ta cesta je bila slabo ocenjena tudi v okoljskem poročilu, ker je potekala čez vodovarstveno površino. Povezava pa je potrebna, zato zdaj predlagamo edino še možno traso severno od Škofovih zavodov, ki pa ima zahtevno prečkanje železnice.

Veliko strahov sproža gradnja na poplavnih območjih. Kako načrt varuje Ljubljano pred to tovrstno ogroženostjo?

Ljubljana ima to nesrečo, da leži velik del mesta na območjih, ki so potencialno ogrožena s poplavami. Občasno so s poplavami prizadete vse zaledne površine Ljubljanice in njenih pritokov, pa tudi Save. Odgovorno načrtovanje je lahko samo tako, ki te možnosti kar najbolj zmanjšuje. Zato je v grafični del novega prostorskega načrta vključena tudi opozorilna karta poplav, ki prikazuje območja poplav glede na njihovo pogostost. Na območjih poplav je posege v prostor treba načrtovati v skladu s predpisi o vodah ter zanje pridobiti projektne pogoje in vodno soglasje pristojnega organa za upravljanje voda. Načeloma pa so na njih, do izvedbe ukrepov, ki bi poplavno ogroženost preprečili, prepovedani vsi posegi, ki bi lahko ogrožali življenja oziroma materialne dobrine prebivalcev, in vse dejavnosti, ki imajo lahko ob poplavi škodljive vplive na vode ali povečujejo poplavno ogroženost območja. Ti ukrepi pa bodo določeni na podlagi karte razredov poplavne nevarnosti, ki jo je naročila Mestna občina Ljubljana, za katero pričakujemo, da bo izdelana še pred sprejemom prostorskega načrta. To pa pomeni, da bo mogoče na nekaterih območjih omejitve ukiniti – ob zagotovitvi določenih ukrepov seveda.

Ministrstvo za okolje in prostor ima trenutno v pripravi državni prostorski načrt za varstvo povodja Malega grabna, ki zajema občine Horjul, Dobrovo, Polhov Gradec, Brezovico in Ljubljano. Ta načrt, ki se bliža zaključku izvedbe, bo podal ukrepe, da se južni del Ljubljane razbremeni nevarnosti poplav.

Ljubljana se je z dolgoročno razvojno vizijo napotila v idealno sonaravno mesto. Kako se bo rešila svojih nadležnih gramoznic?

Drži, da imamo v Ljubljani kar nekaj nesaniiranih gramoznic in peskokopov, kot so gramoznice v Gameljnah, Obrijah, Stanežičah ali peskokopa v Podutiku in Sadinji vasi. Gramoznice nameravamo sanirati v nove kmetijske površine. S tem delno nadomeščamo kmetijske površine, ki jih namenjamo zazidavi, hkrati pa bo ta sanacija pomagala rešiti velik problem Ljubljane, ki nima deponij za neškodljive gradbene odpadke, ki nastanejo pri rušenju stavb ali pa pri gradbenih izkopih. V opušenem delu peskokopa v Sadinji vasi naj bi tudi predelovali gradbene odpadke, s predelavo pa pridobivali spet nove gradbene materiale.

Krajinski park Ljubljansko barje je bil komaj razglašen, pa že načrtujete nove posege vanj. Kako je to mogoče?

Z novim prostorskim načrtom res posegamo tudi na nekatera zavarovana območja. Tak primer je Ljubljansko barje, ki je varovano v okviru evropskega projekta Natura 2000, vendar se tu žal ni mogoče izogniti potrebi po širitvi deponije odpadkov na Barju. Čeprav se s predelavo bistveno zmanjšuje količina predvidenih odloženih odpadkov, bodo nove površine še vedno potrebne, saj gre za regionalno odlagališče. Vendar to ni nerešljiva težava. V načrt je vgrajeno, da posebej habitate, kjer gnezdi ptice, nadomestimo na drugih površinah na Barju. Treba bo organizirati taka okolja, da se bodo ptice tja preselile in našle bivalno okolje na drugih predelih Barja. To pomeni zasaditev vegetacije, ki jim bo zagotovila primerno življenjsko okolje. V načrtu je natančno predvideno, kje so ta območja in kaj je treba na njih postoriti. To je tudi del uresničevanja okoljskega poročila, v katerem so te zahteve postavljene. Zato ni bojazni, da bi se v tem pogledu izneverili trajnostnemu razvoju mesta. Nasprotno, ta vidik je pri našem načrtovanju ves čas v ospredju.

Župan Zoran Janković je napovedal, da bo Ljubljana kandidirala na mednarodnem razpisu za zeleno evropsko prestolnico, in ob tem navedel obsežne »zelen« utemeljitve. Je eden od argumentov lahko tudi novi prostorski načrt?

V tem načrtu je možnosti za razglasitev Ljubljane kot zelene evropske prestolnice veliko. Omenil sem že nove parkovne površine, velikopotezne ureditve obrežij Ljubljanice in Save, območja za urejene vrtičke, nove športne površine, pa nove drevoredne ureditve cest.

Kaj vse pomeni sprejetje novega prostorskega dokumenta v bližnji prihodnosti petih let za investitorje in morda tudi za pridobivanje evropskih sredstev ob nacionalno pomembnih investicijah?

Predvsem bo zdaj mogoče graditi tam, kjer imajo občani oz. investitorji zemljišča. Teh možnosti je v novem načrtu bistveno več, to pa bo po našem mnenju prispevalo tudi k znižanju cene stanovanj in poslovnih prostorov. Gradnja pa naj bi potekala izključno na območjih, ki bodo komunalno opremljena. Poskrbeti bo treba, da bo zgrajena tudi druga potrebna infrastruktura, kot so vrtci, otroška igrišča, rekreacijske površine ... Občina bo morala pobude investitorjev ter potrebe in finančne možnosti uokviriti v posamezne etape, kar pa je tudi že v teku. Etapni plan bo izdelan za posamezne petletke ali sedemletke. Samo etapna strategija namreč zagotavlja racionalno uresničevanje posameznih zamisli. Nemogoče je povsod vse začeti naenkrat, ker ta trenutek ni niti takih potreb niti možnosti. Načrt zahteva, da je komunalna in družbena infrastruktura urejena in tam, kjer je temu pogoju že zadoščeno, bomo

začeli graditi najprej, sočasno pa bomo tudi v okoljih, kjer je pomanjkanje največje, urejali komunalne razmere. Zato zdaj pospešeno urejamo komunalno infrastrukturo na Rakovi jelši, ki je primer najbolj komunalno podhranjenega območja. Pri opremljanju s kanalizacijo bo imelo prednost tudi vse vodovarstveno območje Ljubljane.

Vse to bo prispevalo k izboljšanju podobe Ljubljane in k enakomernejšemu razvoju posameznih območij, kar je glavni cilj novega prostorskega načrta. Evropska sredstva pa je v tem trenutku mogoče pridobiti predvsem na področju prometa in komunale. Tuo smo zastavili velike regijske projekte prek Regionalne agencije Ljubljanske urbane regije.

Koliko zazidalnih preveritev, na podlagi katerih nastajajo podrobni prostorski načrti, je bilo v času priprave novega načrta že narejenih in za katera območja?

V MOL ves čas pripravljamo in sprejemamo podrobne prostorske načrte, skladno z investicijskimi potrebami. Posebno v zadnjih letih so te aktivnosti živahne. V letu 2007 je Mestni svet sprejel 11 predlogov prostorsko izvedbenih aktov, 9 v letu 2008 in v letu 2009 doslej že 14, skupaj torej 34. Na podlagi teh aktov lahko investitorji začnejo graditi. Gre za naslednja območja: Bežigrad, Zgornji Kašelj, Dravljje, Zgornja Hrušica, Stara Šiška, Roška kasarna, območje Potniškega centra Ljubljana, Ruski car, Korotansko naselje, Gmajna in za območje Tobačne tovarne.

Zakon o prostorskem načrtovanju občinam nalaga, da sprejmejo svoje načrte do določenega roka. Za kateri datum gre in kdaj lahko realno pričakujemo, da bo Občinski prostorski načrt Mestne občine Ljubljana dokončno sprejet?

Država pravkar sprejema spremembe Zakona o prostorskem načrtovanju, v njih naj bi podaljšala občinam roke za sprejem prostorskih načrtov do konca leta 2010. V Ljubljani pa kljub temu načrtujemo, da bomo sprejeli nove planske akte, to je strateški in izvedbeni načrt MOL, do poletja prihodnjega leta.

Šele do poletja 2010, zakaj?

K temu nas zavezujejo zakonski postopki. Sprejemanje načrta ni le v občinski pristojnosti, ampak mora na predlog akta dati soglasje država. Po javni razgrnitvi, ki bo zaključena sredi januarja, bo treba obdelati vse prispelle pripombe in oblikovati stališča do njih. Potrudili se bomo, da bi to fazo, vključno z izdelavo končnega predloga prostorskega načrta, zaključili v dveh mesecih. Vzeli si bomo resnično minimalen možni čas, ki pa bo kljub vsemu odvisen od števila in zahtevnosti pripomb. Predlog prostorskega načrta moramo nato skupaj s končnim okoljskim poročilom poslati v soglasje ministrstvu in drugim pristojnim državnim organom, ki imajo za izdajo soglasja zakonski rok dva meseca in pol. Po tem mora načrt potrditi še Mestni svet, s čimer bo dokončno sprejet in operativen.

Več nakupov neprofitnih najemnih stanovanj

Pogovor z direktorico JSS MOL Jožko Hegler

Idejna zasnova naselja Tobačna mesto arhitektov Aljoše Dekleva in Tine Gregorič s sodelavci.

Foto: Miha Fras

14. julija je župan Zoran Jankovič predal namenu 126 neprofitnih stanovanj upravičencem iz 12. javnega razpisa JSS MOL.

Koliko upravičencev je na letošnjem razpisu dobilo neprofitna najemna stanovanja, za kakšna stanovanja gre oz. za koliko starih in koliko novih je bilo oddanih v najem in v katerih delih mesta? Za koliko ponudba še vedno zaostaja za povpraševanjem?

Na 13. javnem razpisu za dodelitev približno 400 neprofitnih stanovanj v najem, objavljenem 8. novembra 2008, se je prijavilo 2 909 prosilcev. Na prednostno listo, objavljeno 11. julija 2009, se je uvrstilo 2 547 udeležencev, ki izpolnjujejo razpisne pogoje, med katere naj bi 345 najvišje uvrščenim udeležencem dodelili 345 stanovanj. Seznam upravičencev do dodelitve neprofitnega stanovanja je bil objavljen 5. decembra 2009. Stanovanja so predvidena v soseski Celovski dvori, kjer gre za novogradnjo, in na posameznih drugih lokacijah na območju Mestne občine Ljubljana ter na Vrhniku, kjer gre za starejša stanovanja.

Kot izhaja iz podatkov 13. javnega razpisa, bi potrebovali vsaj še 2.000 stanovanj, če bi želeli zadostiti trenutnim potrebam. Tabela kaže trend naraščanja števila prosilcev, ki kandidirajo za neprofitno stanovanje.

Razpisi za najemna stanovanja v Mestni občini Ljubljana in število dodeljenih stanovanj od leta 1999 do vključno leta 2008

Leto objave razpisa	Razpisano število stanovanj	Število prispelih vlog	Število dodeljenih stanovanj	% rešenih
neprofitni razpis				
1998	280	830	269	32,4
1999	63	788	67	8,5
2001	50	491	49	10
socialni razpis				
1998	100	1207	99	8,2
2001	100	1184	96	8,2
neprofitni razpis z in brez lastne udeležbe				
2004 – 9. JR	230	1666	234	14
2005 – 10. JR	150	1532	159	10,4
2006 – 11. JR	300	1615	330	20,4
		1441 upravičenih		
2007 – 12. JR	300	2130	294	13,8
		1857 upravičenih		
2008 – 13. JR	okvirno 300	2909	358	14,04
		2.547 upravičenih		
SKUPAJ	dodeljenih stanovanj			

Koliko pa je na letnih ravni zamenjav neprofitnih stanovanj, ko se družina poveča ali si kupi lastno stanovanje?

Po Pravilniku o zamenjavah stanovanj MOL (Ur. list RS, št. 41/07), ki določa pogoje in kriterije, imajo najemniki neprofitnih stanovanj možnost, da zaprosijo za zamenjavo stanovanja. Zaradi kroničnega pomanjkanja neprofitnih najemnih stanovanj v Ljubljani imamo veliko več upravičencev do zamenjave stanovanj, kot jih zmoremo realizirati. Na leto dobimo okvirno 40 vlog za zamenjavo stanovanj, uresničiti pa jih uspemo približno 30 do 40. Tako je čakalna doba za zamenjavo stanovanja približno tri leta, na čakalni listi pa je 192 prosilcev za zamenjavo. Praviloma vsi prosijo za zamenjavo iz manjšega v večje stanovanje. Zaradi samostojne rešitve stanovanjskega vprašanja, smrti ali deložacije se nam letno izprazni približno 100 stanovanj.

Zaradi velikega števila prijav, ki vam vzamejo za obdelavo vse leto, ste že za prihodnje leto napovedali dveletni razpis. Prinaša tak razpis še druge prednosti?

Prednost je tudi v načrtovanju stanovanjskih rešitev posameznikov na daljše časovno obdobje, vendar je hkrati slabost za tiste, ki morajo dalj časa čakati, da prvič vstopijo v ta proces. Za tak način pa smo se odločili tudi zato, ker zaradi oteženih ekonomskih razmer na letni ravni ne bomo zmogli zagotavljati niti primerne števila stanovanj.

Znani ste kot pobudnica in zagovornica varčnih hiš v pasivni gradnji. Koliko stanovanj v mestni lasti oz. v upravljanju sklada že izpolnjuje te standarde?

JSS MOL je jeseni 2007 izvedel energetske sanacije dveh večstanovanjskih stavb: Steletovo 8 s 60 stanovanji in Kvedrovo 17 z 20 stanovanji. Smo pa z našimi aktivnostmi zagotovili veliko promocijo tovrstne gradnje. Predvsem pa so naše nove investicije načrtovane za energetske varčne rabe.

Pravkar se je začela gradnja 183 najemnih neprofitnih stanovanj in štirih poslovnih enot, kjer bo desetina stanovanj namenjena za osebe z omejeno spodobnostjo gibanja in je predvidena kot energetske varčne gradnje s sončno elektrarno za kritje stroškov elektrike skupne rabe. Je tako zasnovanih stanovanjskih gradenj v Ljubljani že več?

Vse novogradnje, kjer sta bila investitorja MOL ali JSS MOL, imajo določen delež stanovanj grajen brez arhitektonskih ovir, torej jih lahko uporabljajo tudi osebe na invalidskem vozičku. Poleg tega so nekatera stanovanja tehnično prilagojena za bivanje slepih ali gluhih ljudi.

V stanovanjskem programu MOL za leti 2008 in 2009 načrtujemo naslednje novogradnje:

Več nakupov neprofitnih najemnih stanovanj

Pogovor z direktorico JSS MOL Jožko Hegler

Foto: arhiv JSS MOL

Opravljena je prva faza rušenja nelegalno postavljenih objektov na Koželjevi, stanovalci pa preseljeni v ustrezna stanovanja.

- sosesko Dolgi most s 27 stanovanji v nizkoenergetskem standardu,
- stanovanjsko stavbo na Vinčarjevi kot stavbo za posebne namene za 14 varovancev Zveze društev za cerebralno paralizo, v celoti grajeno brez arhitektonskih ovir in z nizkoenergetskim standardom, in
- stanovanjsko stavbo na Pipanovi z 22 bivalnimi enotami v pasivnem standardu, da bo strošek ogrevanja in priprave tople vode minimalen.

Meščani, ki nameravajo pomagati pri nakupu stanovanja svojim otrokom, sprašujejo, ali jim občina oz. Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana, ki ga vodite, lahko ponudita kakršnekoli ugodnosti, da bi mlade družine lahko prišle do stanovanja?

Mlade družine, ki varčujejo v Nacionalni stanovanjski varčevalni shemi, lahko pridejo hitreje do stanovanja po modelu odkupa stanovanj v obliki deljenega lastništva v javno-zasebnem partnerstvu. Namenjen je varčevalcem, ki s privarčevanimi sredstvi ne zmorejo nakupa primerne stanovanja. Pogoji za vstop v model so, poleg varčevanja v Nacionalni stanovanjski varčevalni shemi, še stalno prebivališče v Mestni občini Ljubljana in dohodki, ki so predpisani za pridobitev neprofitnega najemnega stanovanja na listi B. V okviru razpisa JSS MOL lahko prosilci, ki izpolnjujejo razpisne pogoje, skupno z JSS MOL kupijo stanovanja, ki ustrezajo razpisnim pogojem, v razmerju 60 odstotkov prosilec, 40 odstotkov JSS MOL. Prosilec nato v roku 15 let od JSS MOL odkupi preostali delež stanovanja, v vmesnem času pa plačuje za uporabo solastniškega deleža JSS MOL mesečno nadomestilo.

V mestu poteka gradnja več sto stanovanj, veste natančneje, koliko ta trenutek? Meščani sprašujejo, kako kvalitetne so te novogradnje, ali lahko kot poznavalka stanovanjskega trga o tem poveste kaj več?

JSS MOL vodi evidenco samo za stanovanja MOL in JSS MOL. Natančno statistiko o novogradnjah pa vodi Zavod za statistiko RS. Ne le da se gradi veliko stanovanj, temveč je veliko že dograjenih. Kakovost stanovanj je mogoče meriti na več načinov: glede na lokacijo, funkcionalnost in tehnično kakovost izvedbe. Razen glede lokacije, kjer novih neprofitnih stanovanj ne gradimo v ožjem mestnem središču, in nekaterih tehnoloških dodatkov, naša stanovanja celo presegajo tista stanovanja, ki se tržijo kot nadstandardna.

Kakšne napotke lahko daste mladim družinam, da bi čim hitreje prišle do stanovanja, če jim na Skladu JSS MOL ne morete pomagati?

Ena izmed možnosti, ki je omogočena od 1. januarja letošnjega leta, je tudi subvencioniranje tržne najemnine. Več o tem je mogoče prebrati na naši spletni strani, podstran http://jssmol.si/upravne.asp?tekst=odlocanje_o_subvencijah.inc

Pogosto je slišati, da ima JSS MOL veliko praznih stanovanj. So ta morda naprodaj in obstajajo tudi taka, ki bi jih kupec lahko kupil za nižjo ceno, ker so potrebna temeljite obnove?

JSS MOL nima praznih stanovanj, ker jih oddaja na podlagi javnih razpisov upravičencem do dodelitve neprofitnih stanovanj v najem. Če je stanovanje nezasedeno, to pomeni, da je bodisi v postopku dodelitve upravičencu bodisi v prenovi ali celoviti adaptaciji pred dodelitvijo.

Stanovanjska soseska Stara Šiška po arhitekturni zasnovi studia Genius loci.

JSS MOL, ki upravlja s stanovanji Mestne občine Ljubljana, ne odprodaja najemnih stanovanj, saj je glede na udeležbo na razpisih izredno veliko število nerešenih prosilcev za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem.

V letnem programu prodaje mestnih nepremičnin na področju stanovanj so predvsem posamezni deleži bodisi stanovanj bodisi skupnih delov v večstanovanjskih stavbah. Poleg tega pa je tudi nekaj stavb v ožjem središču mesta (Ciril Metodov trg 16, Gornji trg 30, Hrenova, Križevniška) oz. posamezna stanovanja (Slovenska 28), ki jih zaradi spomeniškovarstvenih specifičnosti in s tem povezanimi visokimi stroški prenove ni smotno oddajati v neprofitni najem.

Pravkar je mesto odprlo Dom starejših v Trnovem s 160 nastanitvenimi mesti in 60 oskrbovanimi stanovanji. Koliko domov in oskrbovanih stanovanj za starejše pa se v Ljubljani obeta v bližnji prihodnosti?

V stanovanjskem programu Mestne občine Ljubljana za leti 2008 in 2009 smo načrtovali gradnjo oskrbovanih stanovanj na lokaciji ob Domu starejših občanov Šiška. Občina je lastnica zemljišča, na katerem se bodo gradila oskrbovana stanovanja (okoli 60 oskrbovanih stanovanj). Ker nismo uspeli doseči dogovora o soinvestiranju z Nepremičninskim skladom PIZ, d.o.o., bomo soinvestitorja iskali z javnim razpisom. Poleg tega je JSS MOL vložil zemljišče v skupni projekt z zasebnim partnerjem in bo tako pridobil 12 oskrbovanih stanovanj od skupno 65 v Murglah.

Sklad ponuja starejšim tudi odkup stanovanja tako, da stanovalci ohranijo doživljenjsko služnostno pravico stanovanja, ki ga prodajo Skladu, in doživljenjsko rento. Koliko ljudi se je doslej odločilo za tako možnost in kakšna stanovanja je Sklad s tem pridobil?

Po tem stanovanjskem inštrumentu je bilo v zadnjih letih veliko povpraševanja, vendar se starejši ne odločajo za realizacijo iz različnih razlogov, bodisi da zapustijo nepremičnino otrokom, jo prodajo na trgu itd. V zadnjih štirih letih je bil realiziran le en nakup stanovanja v velikosti 130,56 m².

Koliko stane Sklad gradnja kvadratnega metra stanovanja v tem trenutku in koliko novogradenj predvidevate za leto 2010?

Na ceno gradnje vplivajo različne okoliščine in je zato od projekta do projekta različna. Giblje se od 920 €/m² (Zelena jama) do 1.908 evrov/m² (Center starejših Trnovo).

Koliko novih neprofitnih stanovanj v celoti pa bo imel Sklad predvidoma ob koncu sedanjega mandata?

JSS MOL bo imel ob koncu mandata 630 novih neprofitnih stanovanj, brez prevzemov od drugih oddelkov MOL, in sicer: • v letu 2007 na Cesti v Gorice: 114 stanovanj in 5 stanovanj, kupljenih na prostem trgu, • v letu 2008 Na Herši 3 stanovanja, na Trgu komandanta Staneta 4 in 3 na prostem trgu kupljena stanovanja, in • v letu 2009 na Viški cesti 31 stanovanj, v Zeleni jami 63 (+ 63 SSRS), v Centru starejših Trnovo 60 oskrbovanih stanovanj 12 pa na trgu kupljenih stanovanj. • V letu 2010 je predviden nakup 342 stanovanj (+ 75 SSRS) v Celovških dvorih.

V tem mandatu za 2 473 otrok več prostora v vrtcih

Marija Fabčič

načelnica Oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje

Foto: Miha Fras

Vrtec Ciciban je na Glinškovi ploščadi 16. novembra dobil nove prostore.

Velika težava, na katero mesto vztrajno opozarja državo, je neurejena centralna evidenca vpisa otrok v vrtce, ki bi morala biti zakonsko predpisana. Za Ljubljano, ki se ponaša z najvišjo, 85-odstotno, vključenostjo otrok v vrtce v Sloveniji, nudi pa gostoljubje tudi otrokom iz sosednjih občin, je evidenca nepogrešljiva. Šele po vsakoletnem vpisu se namreč izkaže, koliko otrok je dejansko ostalo nesprejetih, saj starši vložijo prošnje tudi v pet vrtcev hkrati. Letos je vpis otrok presegel vsa pričakovanja. Od septembra 2006, ko je bilo v vrtec vpisanih 10 554 otrok v 687 oddelkih, pa do zaključka letošnjega šolskega leta, ko imamo 13 027 otrok v 754 oddelkih, je uprava z investicijami in racionalno organizacijo oddelkov v vrtcih pridobila kar 2 473 dodatnih mest v 67 oddelkih. To pomeni 14 novih vrtcev. Program zagotavljanja dodatnih prostih mest v vrtcih, ki se ga je uprava lotila takoj po zaključenem vpisu, je temeljil na izkazani potrebi po več kot 1 200 dodatnih mestih za otroke, ki so ostali na čakalnih seznamih.

Letos 9 486 vlog za 5007 otrok, od tega 4 058 otrok s stalnim bivališčem v Mestni občini Ljubljana

Vpis v vrtce se je letos glede na lani še povečal, saj je na razpisanih 2 900 prostih mest prispelo 9 486 vlog za 5 007 otrok, od tega 4 058 otrok s stalnim bivališčem v Mestni občini Ljubljana (podvojene vloge). Junija se je zaradi podvajanja vlog izkazalo, da dejansko potrebujemo prostor za 3 739 otrok. Tako je po sprejemu 2 492 otrok v vrtce ostala potreba po zagotovitvi še dodatnih 1 247 mest. Do konca leta bomo pridobili, adaptirali in na novo odprli 19 oddelkov za 266 otrok; 16 smo jih že odprli, spomladi 2010 pa bo odprlo vrata še 19 oddelkov za 266 otrok. Vključeni so tudi šolski prostori v osnovni šoli Polje. Tako bo na čakalnem seznamu ostalo 715 otrok. Na podlagi zadnje novele pravilnika o normativih in kadrovskih pogojih, ki ga je izdal minister za šolstvo in šport, pa je mogoče začasno povečati število otrok v heterogenih oddelkih za 2 otroke, o čemer je pravkar sklepal MS MOL na seji 23. novembra 2009. Tako bomo lahko v 33 oddelkih sprejeli 50 otrok in bo moralo po trenutnih evidencah na prostor počakati še 665 otrok. Za otroke v teh oddelkih bomo zagotovili dodaten strokovni kader, tako da kakovost dela ne bo v ničemer nižja.

Dodatno preverjanje podvojenih vlog in zagotavljanje novih mest

Na oddelku skupaj z vrtci ponovno preverjamo dejansko potrebo staršev po sprejemu otrok v

vrtec in ažuriramo čakalne liste. V vrtcu Najdihojca se je namreč potreba zmanjšala na 16 otrok, v vrtcu Vodmat na 24 otrok, v vrtcu Ledina pa na 41 otrok. Podatek, da so morali v upravi Vrta Ciciban poklicati 600 družin, da so v nove oddelke vpisali 56 otrok, je nadvse zgovoren, saj pomeni, da so dejanske potrebe staršev bistveno nižje od spomladanskega vpisa. Dodatna težava je tudi v tem, da si s statističnimi podatki o rojstvu otrok v Sloveniji in Ljubljani Urada za statistiko RS pravzaprav ne moremo pomagati, saj so ob objavi otroci stari že eno leto in že potrebujejo prostor v vrtcu, postopki za izgradnjo novih vrtcev ali prizidkov od identifikacije investicije do pridobitve celotne upravne dokumentacije in dovoljenj ter izgradnje pa trajajo v povprečju tri leta.

Razpis koncesije za 50 oddelkov za otroke prvega starostnega razreda

Ker tudi izjemno povečanje števila oddelkov ne bo zadostovalo za sprejem vseh otrok v vrtce, smo 20. novembra 2009 razpisali koncesijo za odprtje 50 oddelkov za otroke prvega starostnega obdobja na področjih, kjer prostora v vrtcih najbolj primanjkuje. Veljavni prostorski akti ne zagotavljajo lokacij za novogradnje oz. prizidke za področje vrtcev, zato čakamo na sprejem novega Občinskega prostorskega načrta, pri katerem smo sodelovali z usklajevanjem predlogov za novogradnje in širitve vrtcev. Vsa zemljišča za predvidene novogradnje ali prizidke vrtcev niso v lasti Mestne občine Ljubljana, postopki odkupa

zemljišč pa so ponekod iz različnih razlogov, kakršen je na primer dedovanje, dolgotrajni.

Pridobivanje gradbenih in uporabnih dovoljenj za vrtce v stanovanjskih blokih v občinski lasti se lahko konča celo z zapiranjem vrtcev

V stanovanjskih naseljih, kjer imamo v pritličjih blokov prostore v lasti Mestne občine Ljubljana, mora uprava za preureditve prostorov v vrtec pridobiti gradbeno in uporabno dovoljenje, za izdajo gradbenega dovoljenja pa je potrebno pridobiti soglasja stanovalcev. Prav to se je v praksi izkazalo za skoraj nemogoče. V preteklem šolskem letu smo imeli težave s pridobivanjem soglasij na dveh lokacijah v stanovanjskih blokih in na eni od teh lokacij smo v letošnjem šolskem letu morali vrtec zapreti, ker stanovalci pod nobenimi pogoji niso želeli dati soglasja.

Kot alternativno rešitev uprava sofinancira organizirano varovanje otrok na domu

Kot pomoč staršem za organizirano varovanje otroka na domu Mestna občina Ljubljana sofinancira dejavnost Sezama, društva staršev in otrok, ki se je letos za to pomoč prijavil edini in izpolnjuje tudi vse pogoje, objavljen pa je že razpis za tovrstno pomoč za naslednje leto. Ob naštetih ukrepih, s katerimi poskušamo po najboljših močeh zagotoviti kar največ novih mest v vrtcih, pričakujemo razumevanje staršev in širše javnosti.

Cukrarna bo postala nova

Rezultati mnenjske raziskave o novem

Prvonagrajena natečajna rešitev nove zgradbe Cukrarne, ki bo na enem mestu združevala mestno, pokrajinsko in državno upravo, po zamisli arhitekta Marka Studna s sodelavci Mihom Dobrinom, Ilko Čerpes in Borisom Matičem.

Spoštovane Ljubljančanke, spoštovani Ljubljančani!

Kulturno dediščino nacionalnega pomena Cukrarno bomo ohranili in upoštevali želje meščank in meščanov ter zaposlenih. Racionalna in energetske varčna stavba bo zasijala v lepo urejenem in zelenem okolju. Obnova kulturne dediščine nacionalnega pomena Cukrarne, znane predvsem po ustvarjanju pesnikov in pisateljev slovenske moderne, ter združitev vseh upravnih storitev na enem mestu so veliki in pomembni projekti, ki se ne dogajajo vsak dan. Zgodijo se le na vsakih 200 let, pravijo strokovnjaki, zato jim je treba nameniti posebno pozornost. Že pred samim načrtovanjem novega upravnega središča, ob urejanju in veliki preobrazbi tako pomembnega degradiranega prostora, kot je Cukrarna, se je županu Zoranu Jankoviču in Mestni upravi zdelo nujno, da občane in zaposlene povpraša po njihovih željah, pričakovanjih, mnenjih, idejah, pobudah in predlogih. Odziv je bil zelo dober.

Zelo pomembno je, kako se obiskovalci ob obisku zgradbe in tamkajšnji zaposleni počutijo. Prav tako je za občane izjemna pridobitev, da bo novo upravno središče omogočalo bistveno višjo raven kakovosti upravnih storitev na enem mestu, brez beganja z enega konca Ljubljane na drugega. Taka rešitev prinaša tudi bolj gospodarno upravo poslovanje, ker bodo storitve opravljene bistveno hitreje in s precej nižjim stroški. Izvedeti smo želeli, kakšna so vaša pričakovanja glede namembnosti nove upravne zgradbe, kako naj bosta urejeni zunanost in notranost, hkrati pa tudi pričakovanja glede organizacije in kvalitete upravnih storitev. Ker si opravljanja storitev brez ljudi ne moremo predstavljati, je anketa spraševala tudi po stopnji strokovnosti, znanja, izkušenj, kompetentnosti in zunanji podobi, ki jo uporabniki pričakujejo od zaposlenih.

Z veseljem lahko povemo, da je izbrana rešitev preslikava pričakovanj. Raziskavi Psihološke značilnosti pričakovanj občanov o storitvah v novi upravni zgradbi mesta Ljubljane in Raziskava o gradnji novega upravnega središča mesta Ljubljana so opravili v podjetjih Taktika plus in Ninamedia, kjer imajo s tourstnim raziskovanjem že dolgoletne izkušnje.

S pomočjo diagnostičnih in usmerjenih intervjujev občanov in zaposlenih, fokusnih skupin in raziskovalnih dogodkov smo prišli do kvalitativnih rezultatov. V poglobljene raziskave je bilo vključenih 240 ljudi, pri čemer so bile upoštewane demografske značilnosti, ki odražajo sestavo meščanov Ljubljane ter zaposlenih v Mestni upravi in javnih službah. Izvedli smo raziskavo med občani Ljubljane, raziskavo med predstavniki pravnih oseb, ki poslujejo na območju Mestne občine Ljubljana, med zaposlenimi v službah Mestne uprave, javnih zavodov in podjetij, Upravne enote Ljubljana, Geodetske uprave ter Inšpektoratov in anketo v glasilu Ljubljana, ki je bila podprta tudi z brezplačno telefonsko linijo. Tako je bilo anketiranih 1 650 občanov Ljubljane, 300 poslovnežev, 143 predstavnikov interne javnosti, na brezplačno telefonsko linijo pa je poklicalo 39 občanov.

Zmagovalna natečajna arhitekturna rešitev je predlog Marka Studna s soavtorji Mihom Dobrinom, Ilko Čerpes in Borisom Matičem. Z dobrim načrtovanjem je mogoče stare in močno dotrajane zgradbe obnoviti in jih vrniti v novo uporabo in užitek meščanom, smo ugotovili ob njihovem projektu. Cukrarna bo postala nova mestna znamenitost, ki se kar najbolj ujema z rezultati raziskave, ki smo jo opravili med občani in zaposlenimi. Za sodobno upravno središče, celovito urejenost Cukrarne, prepoznavnost območja in novo prometno ureditev, ustvarjalno upoštevanje arhitekturne dediščine, prepletanje upravnih funkcij in spremljajočih dejavnosti, kakovost javnih prostorov, prenovo parkov in nabrežja ter energetske učinkovit in okolju prijazen mestni prostor ste se zauzemali v intervjujih in anketah udeleženci raziskave, vse to pa so tudi uresničeni cilji arhitekturnega natečaja.

Tako kot so nas predhodni rezultati raziskav usmerjali pri izbiri arhitekturne rešitve na natečaju za celovito urejanje področja Cukrarne, jih bomo upoštevali tudi pri nadaljnjem načrtovanju novega upravnega središča. Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili vsem, ki ste prispevali svoj ideje in svoj delež pri oblikovanju končne rešitve.

*Vasja Butina, vodja Projektne skupine
Cukrarna – Uprava na enem mestu*

mestna znamenitost

upravnem središču

Prostor upravnega središča.

Povzetek raziskav

Vse naj bo na enem mestu hitro in enostavno

»Upravne storitve naj bodo združene na enem mestu. V ta namen bi lahko prenovili območje Cukrarne,« so večinsko soglašali občani. Ob vse hitrejšem tempu življenja je urejanje upravnih zadev na enem mestu ugodna časovna rešitev, je menila večina vprašanih v raziskavah. Edini pomislek, ki so ga izrazili, se je nanašal na prometno dostopnost upravnega središča, zato naj bi z načrtovanjem prometa v okolici zgradbe zagotovili čim boljše dostopnost z različnimi prometnimi sredstvi iz vseh možnih smeri. Okoli samega upravnega središča so si vprašani zaželeli čim več zelenja, predstavljajo si urejen park s klopmi za počitek. Izbrana arhitekturna rešitev se ujema z željami občanov.

Okolju prijazna stavba

»Ne želimo si steklene palače in razkošne zgradbe,« so poudarjali udeleženci raziskave. Veliko bolj so bili naklonjeni ohranjanju tradicionalnih elementov gradnje s poudarkom, naj bo zgradba vpeta v okolje, zgrajena iz okolju prijaznih in okoljsko varčnih materialov. Pri tem se jim zdi pomembno, da se o okoljskih standardih razmišlja predvsem dolgoročno. Na natečaju izbrana rešitev ohranja kulturno dediščino, saj bodo ostale ohranjene s spomeniškim varstvom zaščitene stavbe, dodali pa jim bodo nekaj novih stavb. Izbrana rešitev je precej prožna, zato bomo o uporabi ustreznih materialov lahko še razmislili in jih prilagodili predlogom občanov in zaposlenih. Rešitev vsebuje tudi energetske varčne gradnje, kot je predvideno v arhitekturnem načrtu in ste jo poudarjali tudi občani.

Osrednja točka naj bo svetel in prostoren mestni atrij

Občani in zaposleni so soglašali, naj notranja razporeditev prostorov odraža organizacijske ravni upravnih storitev, osrednji prostor pa naj bo velika in pregledna avla. Bodoča Cukrarna bo takšno avlo imela, saj so arhitekti upoštevali želje občanov in zaposlenih po svetlih prostorih in opremljeni iz naravnih materialov. Prostori naj bi bili opremljeni s slikami, zelenjem in vodno popestritvijo (vodomet, akvarij, fontana), ki v delovno okolje vnaša ozračje umirjenosti. Takšno vlogo naj bi imele tudi nežne in svetle uporabljene barve. Osrednji motiv zmagovalne rešitve so privlačni notranji javni prostori.

Arhitekti so osrednje poslojpe upravnega središča zasnovali kot prostoren in svetel mestni atrij, ki bo z vmesnim krilom povezan s staro Cukrarno. V njej so predvideli odstranitev vseh dotrajanih sten in stropov ter sanacijo in prenovo zgolj obodnih sten in ostrešja. Cukrarna bo tako zaživela kot enkraten pokrit prostor z odprtim programom. Prostor bo namenjen tudi kulturnim dogodkom.

»Isto dušo kot avla naj bi ohranile tudi pisarne,« so si želeli tako občani kot zaposleni. Medtem ko so občani poudarjali, da si želijo odprti tip pisarn za večje število zaposlenih, ki opravljajo iste ali podobne storitve, si zaposleni želijo zaprti tip pisarn za največ dva zaposlena. Organizacija notranjosti se večinoma ujema z željami sodelujočih v raziskavi, le želja zaposlenih po manjših, zaprtih pisarnah se je le delno preslikala v arhitekturni načrt.

Spremljajoče storitve v upravnem središču

Ob velikem številu zaposlenih v zgradbi in številu vsakodnevnih obiskovalcev bo poleg upravnih storitev na voljo še vrsta spremljajočih dejavnosti. Papirnica, trafika, fotokopirnica, kavarna, restavracija, sodni tolmač, notar, trgovina, organizirano varstvo za otroke obiskovalcev, pošta in banka so najpogostejše želje po spremljajočih dejavnostih, predvideli pa so jih tudi arhitekti.

Informacije ob pristnem stiku iz prve roke in po klasičnih medijih

V veliki stavbi, ki bo obsegala okoli 60 tisoč kvadratnih metrov, je za izogibanje zmede in zastojem zelo pomembno informiranje. Smerokazi, informacijske table in zaslone morajo biti pregledni in vidni, udeleženci raziskave pa so izrazili tudi željo po informativnih v živo. Najbolj zaupajo informacijam iz prve roke, ob pristnem stiku z ljudmi. Menijo še, da so za starejše generacije zgolj naprednejše tehnologije premalo informativne, saj jih veliko ljudi ne zna uporabljati. Za lažjo orientacijo bi bilo smiselno ločevanje upravnih področij in storitev po barvah, so predlagali udeleženci. Informacije o delovanju upravnega središča bi večina želela pridobiti po klasični poti, najpogosteje prek našega glasila Ljubljana, drugih časopisov, interneta ali televizije, nekoliko manj po elektronski pošti in z letaki.

Upravne storitve tudi v prostem času uporabnikov

Občani si želijo, da bi upravno središče obratovalo v takšnem delovnem času, da bi lahko storitev opravili tudi v svojem prostem času. Zaposleni pa si želijo predvsem poenoten poslovni čas delovanja upravnih organov. Več kot polovica vprašanih si želi delovanje upravnega središča čez ves dan od ponedeljka do petka, nekaj manj kot polovica pa vključno s soboto. Zaposleni imajo o delu ob sobotah večinoma drugačno mnenje. Da bi se izognili čakalnim vrstam, vprašani predlagajo možnost prijave po spletu, telefonsko naročanje, predhodni dogovor in sistem s številkami v čakalni vrsti. Postopke bi lahko pospešili z elektronskim poslovanjem, pooblaščenimi podjetji, »mobilnimi« in »univerzalnimi« uradniki. Mobilni in univerzalni uradniki bi vas lahko obiskali na domu, lahko bi bili dosegljivi na dislocirani enoti in storitev v upravnem središču proti plačilu opravili namesto vas.

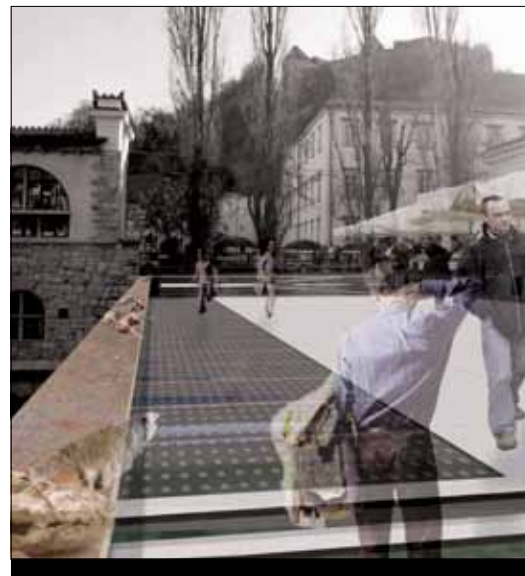
Zaposleni naj se stalno usposablja

Sama preureditev prostorov ne prinaša sprememb, če ne bo poskrbljeno tudi za zaposlene. Občani menijo, da morajo biti zaposleni dobro strokovno usposobljeni za opravljanje upravnih storitev. V odnosu do občanov in občanov morajo biti pozitivno naravnani, spoštljivi in prijazni. Zaposleni pa zase menijo, da morajo biti strokovni, organizirani, dobro informirani in hitri. Tudi njim se zdi pomemben prijazen pristop do občanov. Zunanja podoba zaposlenih naj bo urejena, ni pa potrebno, da bi bili uniformirani. Tudi zaposleni uvedbo uniform zavračajo. Bolj kot oblika je tako občanom kot zaposlenim pomembna vsebina, zato si oboji želijo, da bi se zaposleni udeleževali rednih usposabljanj za vsebinsko kakovostno opravljanje upravnih storitev in za kakovostno komunikacijo z meščani, za oblikovanje prijetnega komunikacijskega okolja pri opravljanju upravnih storitev. Arhitekturna rešitev se je kar najbolj približala željam občanov in občanov ter zaposlenih, uprava pa bo pri organizaciji dela in usposabljanju zaposlenih po svojih najboljših močeh upoštevala vsa pričakovanja na obeh straneh urejanja upravnih zadev.

Slikovit utrip Tržnice v času gradnje parkirne hiše

Prizidek k Mahrovi hiši projektanta studia Kombinat.

Mesarski most po projektu arhitekturnega studia Atelier arhitekti.

9. oktobra je župan Zoran Janković skupaj s projektanti Četrtni skupnosti center, prodajalcem na Tržnici, stanovalcem, predstavnikom RKC in drugi zainteresirani javnosti v Mestni hiši predstavil tržni red v času gradnje parkirne hiše pod Tržnico, ki bo potekala v dveh fazah. Od 16. novembra je gradnja parkirne hiše v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja. V času gradnje bo ostal zaščiteno varovani kostanj in drevored kostanjev na spodnjem delu tržnice, druga drevesa pa bodo odstranjena in jih bodo po gradnji nadomestila nova. Geološki zavod Slovenije je podal strokovno utemeljitev, da je gradnja pod Tržnico varna in cenejša od gradnje pod Gradom, zapora mestnega središča v tem delu mesta pa bo v času gradnje zlahka gostila tržne programe in ves čas ohranjala tako prodajo kot tradicionalno sobotno družabnost.

Faza I: prva arheološka izkopavanja

bodo potekala ob Mahrovi hiši na sedanjem prostoru s tekstilnim programom. Prodaja tekstila se bo v tem času preselila na Petkovškovo nabrežje, do katerega bo mogoče dostopati po Mesarskem mostu, ki bo v tem času že zgrajen, in bo tam ostala do izgradnje parkirne hiše, ko se bo preselila v povsem preurejene najete prostore sedanje pokrite Tržnice pod Semeniščem.

Faza I A: razširjena arheološka izkopavanja

bodo potekala na celotnem prostoru sedanje tržnice na Vodnikovem trgu, zato bo na njem ostala le prodaja sveč. V tem času se bo tržni prostor s sedanjega Vodnikovega trga pomaknil na bližnje lokacije. Ob Semenišču in župnišču bo še vedno potekala prodaja sveč, rezano cvetje bo ostalo na Dolničarjevi ulici. Stojnice s sadjem in zelenjavo bodo dobile prostor za Semeniščem, klopi s sadjem in zelenjavo na Pogačarjevem trgu, prav tako integrirano pridelana živila. Ob Kresiji na Pogačarjevem trgu bodo dobili prostor trnovski vozički, na vogalu proti Mačkovi ulici in na Mačkovi ulici pa fiksne stojnice s sladkim programom. Na Stritarjevi ulici bomo

lahko kupovali ekološko pridelano hrano, na Ciril Metodovem trgu ob stavbi župnišča bo potekala prodaja gob in borovnic, na novem Mesarskem mostu pa bodo naprodaj sadike in lončnice.

Faza II: gradnja parkirne hiše

Tudi v tem času bodo tržni prostori v enakem razporedu kot v fazi I A nameščeni na bližnjih ulicah in tako dajali slikovit utrip temu razširjenemu delu mestnega središča brez prometa.

Urejena Tržnica z zgrajeno parkirno hišo

bo na prostor sedanjega Vodnikovega trga prinesla uveljavljeni prodajni režim, le da z bistveno bolj urejenimi standardi, saj bodo prodajalci in kupci svoja vozila lahko parkirali v garažni hiši, kjer bo urejena deponija odpadkov, v njej bodo servisni prostori, hlajena skladišča in garderobe ter parkirni prostori za stanovalce. V pritličju Mahrove hiše, kjer bo hotel z lesenim pročeljem v znamenju kmečkih naselij, od koder prihajajo na trg živila, pa bomo kupovali v moderni pokriti tržnici kruh, pecivo, delicatose, mlečne izdelke in meso.

Prometna ureditev v času gradnje Mesarskega mostu

V času gradnje Mesarskega mostu, ki se je začela 23. novembra in bo končana najpozneje junija 2010, na Adamič-Lundrovem nabrežju in Petkovškovem nabrežju velja posebna prometna ureditev. Na Adamič-Lundrovem nabrežju bo urejeno gradbišče med obstoječim robnikom nabrežja in pretežnim delom obstoječe dovozne ceste na tržne površine. Dostava na Tržnico poteka iz Kopitarjeve ulice do konca arkad, kjer je na Pogačarjevem trgu urejeno obračališče. Dostava, dovoljena od 6. do 9. ure in od 14. do 16. ure, za zelenjavni in cvetlični trg poteka po zahodni dovozni cesti in po vzporednih dovoznih cestah na Tržnico z izvozom na Kopitarjevo ulico. V petek in soboto med 9. in 13. uro izvajalec ne bo opravljal prevozov na območju Tržnice. Dovoz na Petkovškovo nabrežje bo dovoljen le stanovalcem, ki imajo parkirna mesta oz. garaže znotraj dvorišč, dostava je dovoljena od 6. do 9.30 ure.

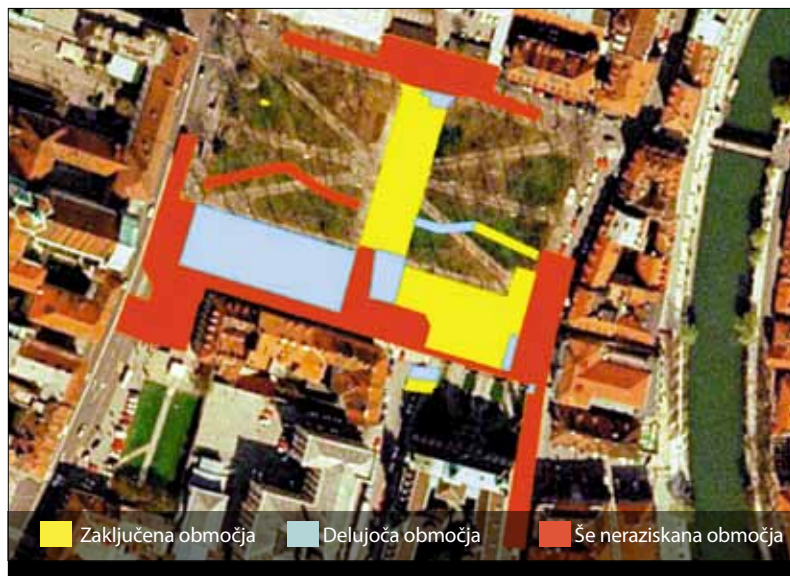

Foto: Dunja Wedam

Gradnja Mesarskega mostu se je začela 23. novembra, v času gradnje pa velja posebna prometna ureditev.

Nova pričevanja o mestni preteklosti

Vodja arheoloških izkopavanj Martin Horvat o novih najdbah

Prikaz arheoloških raziskav na Kongresnem trgu.

Prikaz arheoloških raziskav na Ciril Metodovem trgu, na Stritarjevi in Kopitarjevi ulici.

Dosedanje arheološke najdbe v Ljubljani pričajo v večtisočletni zgodovini mesta, vsako novo poseganje v prostor pa ponuja arheologom možnost za nova odkritja. Tudi tokratno obsežno komunalno urejanje Kopitarjeve ulice, Vodnikovega trga, Ciril Metodovega trga in Kongresnega trga, v kateri bodo prihodnje leto avtomobili v podzemni novi garaži prepustili prostor obnovljeni Plečnikovi ureditvi trga, je prineslo nova, v nekaterih primerih nadvse presenetljiva pričevanja o preteklosti Ljubljane. Ker so se večkrat pojavile dezinformacije, da se odkopavanje in konserviranje najdb dogaja brez ustreznih strokovnih postopkov in strokovnega nadzora arheologov, smo prosili vodjo arheoloških raziskav izvajalca Mestnih galerij in muzejev Ljubljana Martina Horvata, da pojasni, kako so raziskave dejansko potekale in za kakšne najdbe gre na naštetih gradbiščih, ki so razen Kongresnega trga že vsa opremljena z novo komunalno infrastrukturo in prekrita z avtorsko oblikovanimi novimi tlaki in optimistično napovedujejo novo obdobje družabnega življenja v mestnem središču. Tudi na Starem in Gornjem trgu, kamor se na željo tamkajšnjih lastnikov trgovin in lokalov seli komunalno prenavljanje po glavni turistični sezoni, so arheologi že izvedli predhodne arheološke raziskave in zgodovinske sledi čakajo, da jih možje radovednega poklica odkrijejo in z razlago vpnejo v pripoved o pradačni mestni preteklosti, katere ponosni dediči smo.

Povejte, prosim, katere zgodovinske zapise o Ljubljani so osvetlile dosedanje arheološke raziskave?

Starejše raziskave so odkrile naselbino na Grajskem griču iz bronaste in železne dobe. Grobišče na dvorišču Sazuza z več kot 300 žganimi žarnimi grobovi iz 13. do 5. stol. pr. n.š., naselbino lesenih hiš iz mlajše železne dobe, posamične grobove pod Kazino in v Ljubljani iz tega obdobja, novejša pa so nam pokazale mestno naselje Tribuno pod Grajskim gričem s tlakovanimi ulicami in pravokotnem rastru in lesenimi stavbami, zelo velika verjetnost pa obstaja, da je bilo podobno naselje tudi na območju Kopitarjeve ulice. Posamezne grobove iz prazgodovinskega časa smo našli tudi na območju Nuka II. Mlajša plast razkriva antično Emono z ohranjenim mestnim obzidjem in obrambnima jarkoma ob obzidju, o Emoni pričajo tudi ceste, ki vodijo v Celje, na Vrhniko (Navport) in Drnovo (Neovidunum), ob cestah pa so se širila antična grobišča. Ob antični Emoni je v 11. in 12. stoletju nastala srednjeveška Ljubljana, ki je obsegala Stari trg, Mestni trg in Novi trg, v 16. stoletju pa so srednjeveško obzidje prezidali in razširili.

Vaš poklic nosi ljudski vzdevek žličkar, ki govori o zahtevni preciznosti in počasnosti dela hkrati, zato je pri marsikom zbudilo začudenje in celo javno ogorčenje, da arheološke plasti odkopavajo bagri. Gre v teh primerih res za nedopustno prisilo investitorja ali za rutinski strokovni postopek?

Naše raziskave potekajo ob upoštevanju strogih kulturnovarstvenih načel in v okviru predpisanih upravno administrativnih postopkov. Samo razkrivanje zgodovinskih zapisov poteka po načelu stratigrafskega izkopavanja. Po grobem strojnem odzvoju in odvozu, ki poteka pod nadzorom arheologa, se izvede fino strojno čiščenje površine arheoloških plasti. Mlajše depozite odstranjujemo pred starejšimi, sočasno pa že poteka fotografsko, risarsko in geodetsko dokumentiranje vseh mejnih površin inčasno deponiranje najdenih artefaktov. Sam fizični izkop izvaja ekipa arheologov, tehnikov in delavcev. Ko izkopavamo plasti, kjer ne pričakujemo najdb, nam pomaga minibager, ki premešča nakopano zemljo.

Fotografije: arhiv MMGL

Levo: ostanki zaklonišč med drugo svetovno vojno, desno: gradnja zaklonišč.

Temelja za spomenik konjenika Aleksandra I. in doprsje generala Radetzkega.

Nova pričevanja o mestni preteklosti

Vodja arheoloških izkopavanj Martin Horvat o novih najdbah

Fotografije: arhiv MMGL

Temelj Kloštrskih vrat.

Prve arheološke raziskave na Kongresnem trgu ste začeli že februarja letos, potem pa se je zdelo, da je delo zastalo. Zakaj?

Februarja smo naredili predhodne raziskave s 53 jedrnimi vrtnami, na tej podlagi pa načrtali tri območja, kjer izkopavanja potekajo etapno. Največje območje je parkirišče med Vegovo in Slovensko cesto. Na tem mestu smo predvidevali ostaline dveh jarkov in obzidja antične Emone, katerega del predstavljajo tudi severna emonska vrata in cesta proti Celeji, ob kateri se je razprostiralo grobišče. Drugo območje obsega parkirišče pred stavbo Univerze, kjer so se izkopavanja že zaključila. Tretje območje pa poteka čez sredino parka Zvezda vse do stavbe Kazine. Tukaj gre za področje nekdanjega vrta kapucinskega samostana.

Kaj ste našli na Kongresnem trgu in kako daleč ste pogledali v preteklost Ljubljane?

V enem od nasutij smo našli delno poškodovano prazgodovinsko žaro, ki verjetno sodi v sklop velikega prazgodovinskega grobišča na levem bregu Ljubljanice. Očitno je bila ob gradbenih delih že v antičnem času izkopana in tukaj odložena. V žganini ni bilo pridatkov, našli pa smo jih v bližini žare. Naj omenim predvsem šmarješko oz. čolničasto fibulo, pa tudi odlomke keramike, okrašene z bronastimi žebeljčki. Iz antičnega časa smo po pričakovanju našli in dokumentirali zunanji rob mogočnega obrambnega jarka in večje število grobov. Posebno dragocen je žarni grob, ki glede na najdene pridatke sodi v najstarejšo fazo izgradnje Emone. Delno pa nas je presenetilo odkritje delov zgradb ob zunanjem robu jarka, kjer naj bi se že razprostiralo severno emonsko grobišče. Stavbe so opremljene s kanali za odvodnjavanje, hipokavstom, se pravi sistemom talnega gretja, ter mozaiki in freskami iz 1. in 2. stol. našega štetja. Za oskrbo z vodo so bili sezidani vodnjaki in posebni leseni zbiralniki. Ob zidu ene od antičnih stavb smo odkrili tudi dva skeletna grobova dojenčkov v grobnih skrinjah iz antičnih opek, t. i. tegul. Stavbe so bile porušene v začetku 4. stol. našega štetja.

Iz novoveškega obdobja smo pričakovano našli na del novoveškega obrambnega zidu, bastiona, grajenega konec 16. stoletja, na severni rob novoveškega obrambnega jarka s kolesnicami ob robu jarka, na ostanke stavbe, ki je bila morda stražarnica, ob Vicedomskih vratih, se pravi na vhodu v novoveško mesto oz. ob mostu čez obrambni jarek.

Ste našli tudi ostanke Kapucinskega samostana, ki je bil zgrajen med letoma 1602 in 1608 na območju današnjega parka Zvezda, ali cerkve sv. Janeza Evangelista in križnega hodnika na vzhodnem delu parka, na zahodnem delu katerega so bili takrat vrtovi in drevesnica?

Samostan je imel še v baroku, vse do leta 1773, ko ga je cesarica Marija Terezija zatrla, pomembno družabno religiozno vlogo: na vsak veliki petek so na njegovem osrednjem vrtu uprizarjali odmevne pasijonske procesije. Samostana uradno niso nikoli ukinili, so ga pa Francozi leta 1810 spremenili v kasarno, cerkev pa v konjušnico. Mestni svet je potem leta 1817 sklenil, da ga je treba odstraniti.

Zidovi kleti baročnih objektov.

Leta 1820 so ruševine samostana zasuli in zasilno uredili ploščad, kjer so v času znamenitega kongresa Svete alianse, ko so po Ljubljani hodile tako znamenite osebnosti, kot je bil ruski car, neapeljski kralj in nemški cesar, prirejali vojaške parade. Leta 1824 so park preuredili po francoskih vzorih in zasadili drevored kostanjev, ki se križa v osmih smereh. Pri tokratnem izkopavanju smo našli južni zid Kapucinskega samostana z gospodarskim objektom.

Po izgradnji garaže pod Kongresnim trgom je Oddelek za urejanje prostora oz. na natečaju izbrani arhitekt predvidel obnovo spomeniško zaščitenega Plečnikovega tlaka na prostoru, kjer je danes parkirišče. Je ta tlak pod parkiriščem dobro ohranjen?

Prenove tega prostora se je Plečnik lotil leta 1928 in tlak smo našli popolnoma ohranjen. Ohranjeni pa so tudi prodnati tlaki prvotnega Kongresnega trga iz leta 1820. Našli smo tudi ostanke temeljev za doprorni kip maršala Radeztkega, postavljenega leta 1860, ostanke temeljev kipa konjenika kralja Aleksandra Karadorđevića, postavljenega leta 1939, ob južnem in severnem robu parka Zvezda pa tudi zaklonišča, grajena med okupacijo Ljubljane leta 1943.

Koliko arheoloških izkopavin pa je bilo najdenih na Ciril Metodovem trgu, Vodnikovem trgu, Kopitarjevi in Stritarjevi ulici, kjer je bila letos kompletno obnovljena komunalna infrastruktura, novi tlaki pa ustvarjajo podobo enotnega prostora najbolj reprezentativnega dela mestnega središča?

Zanimivo je, da je bilo to območje v preteklosti deležno pogostih gradbenih posegov in ob njih številnih analiz, vendar pa do letos na tem območju še ni bilo raziskav po arheološki metodi. Zemeljska dela pod arheološkim nadzorom so se začela 6. julija letos in v tem času smo na več mestih zaustavili gradnjo, ker se je pokazala možnost najdb ali, kot rečemo strokovno, kjer smo zaznali arheološki potencial. Na teh mestih smo pred nadaljevanjem del izvedli predhodne arheološke raziskave.

Na Kopitarjevi ulici smo z arheološkimi raziskavami začeli 14. julija letos in na podlagi še nedotaknjenih arheoloških plasti poleg novoveških nasutij, ki so služila za izravnavo terena proti Ljubljani, na katerem so bile zgrajene baročne stavbe, proti vsem pričakovanjem našli na ostanke prazgodovinske poselitve. Količina in dobra ohranjenost lončenine, ki smo jo našli, nam pripovedujeta o tem, da je šlo na tem prostoru v prazgodovini za intenzivno poselitve, to pa je pomembno novo vedenje, ki smo ga zdaj pridobili o zgodovini Ljubljane.

Zakaj pa so se zavlekle arheološke raziskave pred Vodnikovim hramom na Vodnikovem trgu?

Na tem mestu so se potrdile naše domneve o legi mestnih vrat. Dokumentirali smo Samostanska ali Kloštrska vrata, ki so z mogočnim obrambnim sistemom varovala srednjeveško in novoveško Ljubljano pred nepovabljenimi gosti. Prav na tem delu

Žarni grob s pridatki z začetka 1. stol. n. š.

Antični nakit: fibula, lasnica, okrasna glava lasnice, uhan z obeski, prstan s ključem.

Rekonstruirana prazgodovinska žara.

Antično posodje.

Drevesa so v času gradnje parkirnih hiš skrbno zavarovana

Erik Vidmar iz podjetja Tisa o varovanju mestnih dreves

V javnosti se pojavljajo navedbe, da se v času gradenj komunalne infrastrukture in garaže pod Kongresnim trgom dramatično uničujejo stoletne platane. Povejte, prosim, kako je sistemsko poskrbljeno za zaščito drevoj, do kakšnih poškodb korenin je prišlo na koreninah in kako ste morebitno nastalo škodo popravili.

V vsej dolgi praksi, kar se na Tisi ukvarjamo s sanacijo dreves, še ni bilo tako dobro poskrbljeno za drevesa ob gradnji v njihovi bližini. Na Kongresnem trgu smo glede na projekt, ki ga je pripravil LUZ, najprej ob robu gradbene jame postavili koreninsko zaveso. Koreninska zavesa je videti tako, kot kaže spodnja slika.

Ob robu gradbene jame garažne hiše se izkoplje 30 do 50 centimetrov širok in do 2 metra globok jarek. Vsi izkopi v območju korenin se opravijo ročno, vse odkopane korenine se ohranijo, kolikor to dovoljuje prostor. Rez korenin mora biti povsem gladka in čista, rane se zaprejo s sredstvom za celjenje ran (Drawipas, Lac Balsam, Tervanol F). V času, ko so drevesa gola, jih je potrebno varovati pred mrazom, soncem in izsušitvijo. Izkopani jarek se zasuje, vsaka plast posebej se dobro zalije z vodo.

Izkopana zemljina do globine 90 centimetrov se odstrani, globlji izkop se deponira ob jarku, ta se uporabi za zasip jarka do globine 90 centimetrov. Jarek v globini 20 do 90 centimetrov se napolni s substratom, sestavljenim iz 25 vol. odstotkov zeolita zrnivosti od 2 do 5 milimetrov (Montanit 2 - 4, Žalec) in 75 odstotkov živice, najprimernejša je z dobrega travnika (ne črnica z Barja). Če je živica z njive, je potrebno dodati 40 l zrelega humusa na kubični meter. Vrhnjih 20 centimetrov se napolni z grobim humoznim substratom, sestavljenim iz po 50 odstotkov njivne zemlje in listovke (ali mešanice enakih delov bele šote in črne šote) z dodatkom 6 kg/m³ depotnega gnojila, s poudarkom na dušiku s 4- do 6-mesečnim sproščanjem hranil (Osmocote, Plantacote, Triabon). Ta morajo biti na voljo v času rasti korenin (od začetka aprila naprej).

Ko je odkopana gradbena jama, je potrebno koreninsko zaveso varovati pred ogrevanjem, izsušitvijo in mrazom. Pokrita mora biti z debelim, vsaj 200 g fiksiranim geotekstilom, v primeru napovedanega dolgotrajnega mraza pa je potrebna dodatna zaščita. Poleti je potrebno skrbeti za primerno vlažnost. Po zasipu ostane koreninska stena v celoti pod zemljo, zato mora biti ves uporabljeni material razkrojljiv.

Res je, da smo v primeru garažne hiše šli bliže kot 5 premerov debla, vendar je bila površina pod platanami tlakovana, tako da tam ni bilo večjih korenin. Koreninski sistem platan na Kongresnem trgu je bil minimalno poškodovan. Sistemsko to v Ljubljani še ni urejeno, odvisno je od gradbišča do gradbišča. Moram pa povedati, da zelo lepo sodelujemo s podjetji, ki imajo pogodbo z Mestno občino Ljubljana, saj nas poznajo in nas prej pokličejo, preden pride do izkopa v bližini dreves.

je bilo območje izkopavanj razširjeno z namenom, da se z novimi komunalnimi vodi izognemo posegom v obstoječe zidane strukture.

Dolgo časa je med gradbenimi deli na Ciril Metodovem trgu zevala tudi gradbena jama ob Robbovem vodnjaku. Ste tudi na tem delu našli kaj posebnega?

Predhodne arheološke raziskave so bile opravljene tudi na trasi za vročevod na Ciril Metodovem trgu. Ruševinska plast pod modernimi cestišči ter nasutji po naših domnevah pomeni plast izravnave terena po velikonočnem potresu, ki je prizadel Ljubljano aprila leta 1895. Pod njo so se ohranili temelji zgodnjenovoveških hiš s pripadajočimi tlaki, ki so prekrivali utrjeno nasutje. Vse kaže, da je bilo to antično cestišče.

Je tudi Stritarjeva ulica razkrila nove sledi mestne zgodovine?

Poleg temeljev srednjeveških in novoveških hiš nas je pri arheoloških raziskavah na Stritarjevi ulici presenetilo odkritje hudourniške struge, po kateri se je še v srednjem veku meteorna voda z Grajskega griča stekala v Ljubljano. Ob strugi smo odkrili sledove srednjeveške stavbe, ki po preliminarni obdelavi pripadajoče lončenine sodi v 12. stoletje. Najdbe iz obdobja, ko se je začela razvijati srednjeveška Ljubljana, so zelo redke in pomenijo pomemben kamenček v zgodovinskem mozaiku Ljubljane.

Kako pa bo z drevesi na Tržnici ob gradnji garažne hiše, bodo razen zaščitenegega kostanja res vsa nadomeščena?

Drevesa bodo nadomeščena po vsej verjetnosti z japonsko soforo, ostane pa zaščiteni kostanj in drevored kostanjev na spodnjem delu Tržnice ob Plečnikovih arkadah.

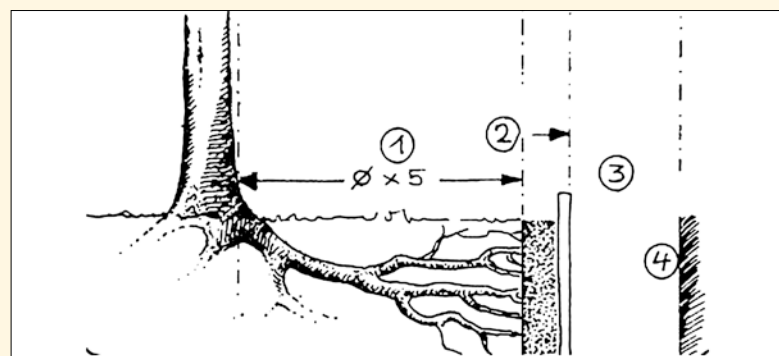
Meščani pogosto sprašujejo, zakaj se nekatera na novo posajena drevesa sušijo. Prosim, če sto pojasnite in poveste, ali v takih primerih drevesa potem tudi nadomestite in v kolikšnem času?

Na novo posajena drevesa se posušijo zaradi različnih razlogov: lahko gre za slab saditveni material, za neprimeren čas saditve, za sušo, neprimeren substrat ali boleznijo sadik. Drevesa zamenjamo naslednjo sezono. Čas za sajenje je ali v zimskem času, ko tla ne zmrzujejo, ali v pomladanskem času pred olistanjem. Lahko sadimo tudi poleti, vendar morajo biti drevesa za to vnaprej pripravljena, ni pa priporočljivo.

S kakšnimi pojasnili lahko kot strokovnjak dendrolog še preženete skrbi meščanov za mestna drevesa?

Za drevesa se v Ljubljani skrbi strokovno, kar pomeni, da skrbimo oziroma poskušamo zagotoviti za uspešno rast drevesa dovolj prostora, hranilne snovi, vodo in zrak, in preprečiti vse, kar drevesom škodi, to pa so onesnažen zrak in tla, poškodbe korenin, poškodbe debla, poškodbe krošnje in zbita tla. Ko drevo posadimo, je majhno. Zavedati se moramo, da bo z leti zraslo. Velikost odraslega drevesa je odvisna od vrste. Kako veliko bo odraslo drevo, moramo vedeti ob nakupu, ker se hitro lahko zgodi, da mu namenimo premalo prostora.

Rast drevesa moramo spremljati vsako leto. Preden drevo posadimo, moramo vedeti, kako veliko drevo želimo, tako da ga oblikujemo sproti in ne takrat, ko postane preveliko.

Vir: European treeworker, 2002

Koreninska zavesa 1 - Minimalna razdalja med debelom in odkopom, 2 - Zaščitna cona za korenine, 3 - Delovno območje, 4 - Temelji

S kolesom do prestolnice

Z visoko bivalno kulturo

Celovita kolesarska strategija Ljubljane

Foto: Dunja Wedam

V Evropskem tednu brez avtomobila je širše središče mesta na voljo pešcem in kolesarjem.

Kolesarjenje za vsakodnevne namene, kot so vožnje v službo, šolo in po najrazličnejših opravkih, je sodoben in evropski način gibanja v urbanem okolju. Vse več ljudi prepozna prednosti take izbire premikanja, zagotovo pa je to tudi ena najcenejših oblik prevoza, prijazna okolju in ljudem, obenem pa učinkovita, saj marsikdaj s kolesom na kratke razdalje hitreje dosežemo cilj kot z drugimi prevoznimi sredstvi.

Ljubljana na poti do naslova kolesarjem prijazno mesto

Vendar pa ni vse tako bleščeče. Ljubljanska kolesarska mreža (LKM) namreč ugotavlja, da je slovenska prestolnica »kolesarjem neprijazno mesto« in da v celotni infrastrukturi ni »sto metrov čiste« vožnje, pri kateri ne bi naleteli na past, še posebej v času obnov in prekopavanj. Uporabniki in druge ustanove, ki proučujejo kolesarjenje v mestu, se s tem strinjajo, problemov se zaveda tudi Mestna občina Ljubljana. Prav zato se je skupaj s partnerji lotila oblikovanja *Kolesarske platforme mesta Ljubljane*, ki poskuša najti odgovor, kako s celovito kolesarsko strategijo urediti pomanjkljivosti tega načina prevoza. To je ukrep v okviru evropskega projekta z naslovom *Mobilizacija meščanov za kakovostno bivanje*, kratko, *Civitas Elan*.

Potrebni je več kolesarskih stez, stoyal za kolesa in javnih kolesarnic ter prokolesarska prometna ureditev nasploh

Ob povzetku opazovanj med obračanjem pedal skozi Ljubljano spoznamo, da največ nevšečnosti povzročata pomanjkanje oziroma neustreznost kolesarskih stez. Tudi na urejenih progah ne teče vse gladko, saj so na njih pogosto parkirana vozila.

Mestna uprava poskuša to odpraviti s postavitvijo količkov, vendar pa so tudi ti lahko moteči, saj je potrebnega kar nekaj manevriranja na ozki stezi med količki in stebri prometnih signalizatorjev, in še to območje pogosto zavzamejo zasanjani pešci. Poleg vsega je po oceni slovenskega *Regionalnega centra za okolje* zelo malo stoyal za varno zaklepanje koles in javnih kolesarnic. Ustanova je kritična tudi do ljubljanske železniške in avtobusne postaje, kjer glede na količino koles ustreznih mest za varno parkiranje koles praktično ni. LKM kot problem navaja še splošno slabo ureditev, kolesarjem neprijazno in neprilagojeno zakonodajo ter nizko raven prometne kulture. Urbanistični inštitut pa dodaja, da je promet načrtovan in voden »proavtomobilsko« in da je otežena tudi kombinacija uporabe javnega potniškega prometa in kolesa.

Celovita kolesarska strategija med drugim predvideva redne naložbe v mestno kolesarsko infrastrukturo

Omenjene nevšečnosti naj bi vsaj deloma odpravila celovita kolesarska strategija, ki med drugim vključuje stalen delež letnih naložb v kolesarsko infrastrukturo: izgradnjo kolesarskih

vpadnic – kolesarskih poti brez mešanja z motornim prometom s prednostjo v križiščih, izboljšanje projektantske prakse načrtovanja cest in kolesarskih stez ter razširitev možnosti kombinacije uporabe kolesa in javnega prometa. Občina se letos med drugim intenzivneje loteva urejanja kolesarskih stez, njihovega povezovanja v sklenjeno omrežje, urejanja območij za pešce, kjer lahko vozijo tudi kolesarji, kolesarskih parkirišč in pokritih kolesarnic. Oblikovanje strategije vključuje še okrepitev projekta mestnega kolesa in delovanje koordinatorskega centra za kolesarjenje v Mestni občini Ljubljana ter splošno promocijo kolesarjenja kot alternativne oblike premikanja po mestu.

Prometna kultura kolesarjev za večjo kulturo bivanja

Vprašanje pa je, ali bodo ti ukrepi spremenili miselnost kolesarjev. Ne zgodi se namreč redko, da se kolesarji ne morejo sporazumeti z drugimi udeleženci v prometu, in večkrat so za nered na ulicah krivi sami, saj ne upoštevajo prometnih pravil. Tako kot se avtomobilisti vedejo brezbržno ali celo nasilno do kolesarjev, tako se tudi pešci ne počutijo varne v družbi kolesarjev, ki suvereno vijugajo med njimi. Kolesarji pogosto ogrožajo celo svoje kolesarske sovoznike, zlasti ko po kolesarski stezi vozijo v napačno smer. Ta prekršek je poleg izsiljevanja prednosti in hitrosti po podatkih policije tudi najpogostejši vzrok nesreč, v katerih so udeleženi kolesarji. Če pa bodo organizacije in posamezniki združili moči ter začeli aktivno uresničevati skupno vizijo za kakovostnejše bivanje, ni dvoma, da se bo izboljšala tudi kultura vožnje s kolesom.

Statistika vliva optimizem

Razmere se z leti nekoliko izboljšujejo, o čemer govori tudi statistika Policijske uprave Ljubljana. Po teh informacijah je bilo v letošnjih prvih štirih mesecih v 5.895 prometnih nesrečah udeleženih 411 kolesarjev, pri čemer jih je umrlo 8, huđo telesno poškodovanih pa je bilo 52 ljudi. V enakem obdobju lani je bilo v 8.804 nesrečah udeleženih 528 kolesarjev, umrlo jih je 7, huđe telesne poškodbe pa je utrpelo 69 ljudi. Kljub premikom na bolje delo še ni končano, zlasti ker si je občina zastavila cilj, da bo do leta 2012 število nesreč zmanjšala za 20 odstotkov in dosegla prav tolikšno povečanje s kolesom opravljenih poti.

Kontakt: simona.berden@ljubljanasi

Roman Jakič je pred nedavnim postal predsedujoči politično-svetovalnemu odboru CIVITAS

Direktor ŠRC Tivoli in mestni svetnik Roman Jakič na otvoritvi novega balinišča na zunanjem igrišču Rokometnega kluba Krim.

Mestni svetnik, predsednik Komisije za mednarodne odnose MS in direktor Javnega Zavoda Tivoli Roman Jakič je bil 19. oktobra 2009 v poljskem Krakovu, kjer je potekala konferenca foruma CIVITAS, na predlog Evropske komisije za dve leti izvoljen na položaj predsedujočega politično-svetovalnega odbora CIVITAS. V pobudo CIVITAS je Roman Jakič vključen že od leta 2003, zadnji dve leti pa je bil tudi član odbora (Political Advisory Committee – PAC. Politično-svetovalni odbor je skupina visoko motiviranih politikov, predstavnikov vseh 163 evropskih mest, ki sodelujejo v mreži CIVITAS Forum. Njegova osnovna vloga je, prepoznati politične prednostne naloge, pripravljati politična priporočila, določati teme, ki so pomembne za čistejši in boljši promet v mestih, in predstavljati pobudo CIVITAS na srečanjih z visokimi predstavniki Evropske unije. Delo odbora se izraža tudi v dokumentih, ki strateško usmerjajo pobudo CIVITAS in naslavljajo politike tako na evropski kot državni in lokalni ravni. V Forumu sodeluje 163 mest, člane in predsedujočega pa dokončno potrdi Evropska komisija glede na splošna merila zastopanosti in aktivni vlogi pri spodbujanju politik, ki so v skladu s cilji pobude CIVITAS. V odboru je zastopanih med 10 in 15 članov. Mestna občina Ljubljana aktivno sodeluje v projektu CIVITAS s programom *Mobilizacija meščanov za kakovostno bivanje*, ki ga na kratko imenujemo CIVITAS ELAN. To je skupna pobuda petih evropskih mest: Ljubljane, Genta, Zagreba, Brna in Porta. Izvajanje programa finančno podpira Evropska komisija (7. okvirni program). Namen projekta je razvoj trajnostnega, čistejšega in energetsko varčnejšega prevoznega sistema. Veliko pozornosti je namenjene razvoju uporabnikom prijaznega javnega prometa, kolesarjenju, hoji, uporabi alternativnih virov energije, dostopnosti storitev ter meščanom prijazni, enostavni in varni rabi javnega prometa.

Ljubljana – zelena evropska prestolnica

Alenka Loose

načelnica Oddelka za varovanje okolja

Znamenita prednost Ljubljane je njeno zeleno zaledje. Tudi v samo mestno jedro se zajedata gozdni površini, ki sta velik rekreacijski potencial, obenem pa ugodno vplivata na mestno podnebje. Naravno okolje daje mestu prijaznejšo podobo, prebivalcem omogoča bolj humano bivanje, hkrati pa ustvarja prijeten vtis tistim, ki ga obiščejo prvič. Zelena prestolnica pa ne pomeni, da skrbimo zgolj za naravne vrednote in parke ter zelene površine, ampak prav toliko prizadevanje za trajnostno naravnani razvoj na vseh področjih varovanja okolja in ohranjanja narave. Ker Ljubljana poleg naravnih danosti to skrb zavzeto izkazuje na podlagi v tem mandatu sprejetega Programa varstva okolja za Mestno občino Ljubljana v obdobju 2007 do 2013, že pripravlja kandidaturo za naslov zelena evropska prestolnica. Naslov ji zagotovo pripada prav tako samoumevno kot svetovna prestolnica knjige 2010, s katerim se že ponaša.

Foto: Dunja Wedam

Mestna uprava pripravlja upravljavski načrt za Krajinski park Rožnik, Tivoli in Šišenski hrib.

Kaj prinaša naslov zelena evropska naslovnica?

Pobudo za ta naslov je leta 2006 predstavil tedanji župan estonske prestolnice Talin Jüri Ratas in k pripravi strokovnih izhodišč za podeljevanje tega naslova povabil prestolnice držav članic Evropske unije. Ljubljana se je povabilu takoj odzvala in skupaj s predstavniki še drugih 14 prestolnic pomagala pripravljati kriterije za pridobitev naslova, o čemer so pripravljavci podpisali poseben memorandum. Talinski župan je memorandum predstavil predsedniku Sveta EU Barrosu, komisarju za okolje Dimasu in komisarki za regionalne politike Hübnerjevi.

Kriteriji, ki jih Ljubljana izpolnjuje za pridobitev naslova

Prvi pogoj je sprejeti program varstva okolja, nadaljnji pa uresničevanje strateških ciljev tega programa. Prvi strateški cilj je vzpostavitev sistema trajnostne mobilnosti s hojo peš in kolesarjenjem. Uprava se v tem pogledu trudi že ves mandat. Peščem je podarila že velik del mestnega središča in pri tem z električnima Kavalirjema poskrbela za brezplačno prevažanje vseh, ki težko hodijo, nosijo prtljago ali želijo hitreje doseči drug konec mestnega središča. Mednarodni projekt Civitas Elan, ki ga vodi in koordinira prav Ljubljana, s svojimi akcijami skrbi za večjo uporabo javnih prevoznih sredstev in alternativne načine prevoza, mesto načrtno širi kolesarske steze, hkrati pa ves čas potekajo ozaveščevalne akcije po šolah in v širši javnosti, še posebej dosledno pa znotraj mestne uprave. Posebej odmevni sta bili razstavi *Dejanja so glasnejša od besed*, *Vdihni Ljubljano* in obe razstavi *Narava in zdravje* v letih 2008 in 2009.

V zaključni fazi je priprava Energetskega koncepta Mestne občine Ljubljana

Energetski koncept je ključnega pomena za zagotavljanje energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije kot drugega strateškega cilja programa varstva okolja. V tem pogledu mesto prehaja na energetske učinkovite sijalke javne razsvetljave, ki ustrezajo uredbi o svetlobnem onesnaževanju, poteka analiza porabe energije v stavbah v občinski lasti, Oddelek za varstvo okolja je izračunal svoj ogljični odtis in se pripravlja na uvedbo standarda EMAS, v letu 2010 bo izračunan ogljični odtis za celotno Mestno upravo in podjetja v okviru Javnega Holdinga Ljubljana. V pripravi so projekti uporabe sedanjih daljinskih sistemov za distribucijo toplote za daljinsko hlajenje stavb, postavljena je prva sončna elektrarna na stavbi Energetike Ljubljana.

Največja prednost Ljubljane je čista pitna voda iz pipe, ukrepi uprave pa to prednost ohranjajo potomcem

Dolgoročno oskrbo Ljubljane z naravno pitno vodo, tretjim strateškim ciljem mestnega okoljskega programa, bo mestu zagotovila popolna obnova vodovodnega in kanalizacijskega sistema, izgradnja sistema, kjer ga še ni, in sanacija vodovarstvenih območij. Ob tem že 40 let potekajo redne meritve zraka, spremljamo pa tudi kakovost podzemne vode in redno obveščamo javnost o rezultatih. V sedanjem mandatu je mesto tudi poskrbelo za intenzivno čiščenje nelegalno odloženih odpadkov in se namenilo degradirana območja gramoznic sanirati in vzpostaviti v prvotno stanje. Odsek za razvoj podeželja in upravne zadeve pa posebej skrbi za ozaveščanje kmetovalcev v zalednem mestnem podeželju in sofinancira vrsto programov za razvoj podeželja.

Ljubljana – zelena evropska prestolnica

Foto: Dunja Wedam

Prve vzorčne vrtičke v Štepanjski vasi po zamisli podžupana prof. Janeza Koželja in Jerneja Vidmarja je župan Zoran Jankovič javnosti predstavil 2. decembra 2009.

V Ljubljani smo v tem mandatu dobili 25 hektarov novih parkovnih površin, vrsto obnovljenih parkovnih in zelenih površin in koordinirali postopke pri razglasitvi Krajinskega parka Ljubljansko barje

Šmartinski park, Severni park Navje, Koseški bajer, Hrvatski trg, Trnovski pristan, Krakovski nasip, začetek urejanja parka Špica in priprava na ureditev zelenih obsavskih površin na območju odstranjenih vrtičkov, prvi dve vzorčni vrtičkarski območji s tipskimi lopami, otroška igrišča z obnovljenimi parkovnimi površinami in cela vrsta novih drevoredov, prihodnje leto pa še razsežen park ob večnamenski dvorani v Stožicah govorijo o tem, da Mestna uprava zelo pozorno skrbi za zelena pljuča Ljubljane.

Razglasitev Krajinskega parka Ljubljansko barje in priprava upravljaljskega načrta za Krajinski park Rožnik, Tivoli in Šišenski hrib ter Odloka o gozdu s posebnim namenom so zelo pomembna prizadevanja za ohranjanje naravnih ekosistemov v Ljubljani in okolici.

Ali je Ljubljana prijazna tudi pticam, da se v njej dobro počutijo, bo pokazal *Atlas ptic v Mestni občini Ljubljana*, ki bo zaključen čez dve leti in bo kazalec okoljskih razmer tudi za prebivalce. Podobno bo opredeljena tudi kakovost gozdnih tal v občini. Posebno veselje pa se obeta vrtičkarjem, ki so dobili prvi dve urejeni vrtičkarski območji v Štepanjski vasi in v Dravljah. Če k temu prištejemo še vse vsakoletne množične akcije za čistejšo in lepšo Ljubljano in čiščenje Ljubljanice pa prizadevanje uprave, da bi vzdrževanje obvodnih prostorov prešlo v pristojnost lokalnih skupnosti, smo povedali skoraj vse. O načrtih in o sami pripravi kandidature pa bomo spregovorili še nadvorneje in jo podprli s številnimi strokovnimi študijami, ki jih za Mestno upravo izdelujejo vrhunski zunanji strokovnjaki.

Foto: Dunja Wedam

Spomladi bo dokončno urejeno tudi drugo vzorčno vrtičkarsko območje v Dravljah.

Foto: arhiv MOL

Vrtički v Dravljah na začetku gradnje.

Prvi vzorčni vrtički bodo že decembra na voljo najemnikom

Mestna uprava je na veselje vrtičkarjev konec novembra že uredila dve vzorčni vrtičkarski naselji v Dravljah in Štepanjskem naselju po zamisli podžupana prof. Janeza Koželja in Jerneja Vidmarja in ureditvenih načrtih, ki jih je izdelal Dušan Stupar. Naložba je upravo veljala skupaj 280.000 evrov, v naslednjem letu pa za Dravlje načrtuje še nakup manjkajočih lop za slabih 60.000 evrov. V kompleksu Štepanjsko naselje je 14 vrtičkov, na katerih so postavljene že vse lope (9 jih je daroval izdelovalec Lesimplex), v Dravljah pa je pripravljenih 49 vrtičkov. Na njih so postavljene prve štiri lope, preostale pa pridejo na vrsto spomladi. Za vrtičke že zdaj prihaja več prošelj občanov, kot jih bo tokrat na voljo, razpis za najem pa bo izšel v drugi polovici decembra. Najemniki bodo pogodbo predvidoma lahko sklenili v začetku leta 2010, stroške najemnine pa bo uprava zaračunavala od marca oz. ko se začne setvena opravila. Ker zemljišča še niso uradno ocenjena, za zdaj še ni znana cena najema. Vrtički so zaradi parcelacije različnih velikosti in merijo od 50 m² do 130 m², cena pa bo obračunana po velikosti zemljišča. Glavni pogoj za najem je stalno bivališče v Mestni občini Ljubljana, prednost bodo imeli upokojenci oz. starejši, drugi prednostni kriteriji pa bodo naštetih ob razpisu. To je seveda šele začetek. Razgrnjeni Dopolnjeni osnutek Občinskega prostorskega načrta, ki bo na ogled od 15. decembra 2009 do 15. januarja 2010, predvideva še več drugih lokacij za vrtičkarstvo. Pri izbiri lokacij zemljišča zanje niso nujno v mestni lasti, lahko stojijo tudi na zasebnih. Mestna občina bo naslednja vrtičkarska območja le komunalno opremila, občani pa si bodo predpisane tipske hišice postavili sami. Gre za eno najbolj simpatičnih mestnih pridobitev, ki številnim meščanom pomeni pomembno možnost, da so v stiku z zemljo, priljubljeno prostočasno dejavnost in dodatno možnost okolju prijazne pridelave hrane za lastne potrebe, hkrati pa za nove zelene mestotvorne površine.

Zadovoljstvo Ljubljančank in Ljubljančanov z delom župana

Telefonska anketa

MODRA ŠTEVILKA
080 29 22

Ob prevzemu mandata pred tremi leti se je župan Zoran Janković odločil svojo redno mesečno plačo med letom zamrzniti in višino osebnega dohodka ob koncu vsakega leta prepustiti oceni Ljubljančank in Ljubljančanov.

Slednji svoje mnenje o uspešnosti županovega delovanja izrazijo v telefonski anketi, ki jo agencija Ninamedia vsako leto izvaja v mesecu decembru. Če je delež zadovoljnih Ljubljančank in Ljubljančanov v anketi manjši od deleža tistih, ki so župana Zorana Jankovića podprli na lokalnih volitvah leta 2006 (takšnih je bilo 63 odstotkov), si župan izplača le 50 odstotkov svoje letne plače.

Konec leta 2007 so rezultati telefonske ankete pokazali kar 86-odstotni delež zadovoljnih prebivalcev in prebivalcev Ljubljane. Župan je prejel celotno plačo, nato pa je znesek, ki je predstavljal delež nezadovoljnih (14 odstotkov), podaril v dobrodelne namene.

Decembra lani so rezultati ankete pokazali, da je bilo z delom župana zadovoljnih 84 odstotkov vprašanih, župan pa je 16 odstotkov plače podaril pomoči potrebnim.

Letošnja telefonska anketa bo med polnoletnimi državljani v gospodinjstvih na območju Mestne občine Ljubljana potekala med 10. in 18. decembrom 2009. Kot vsakič doslej, zagotavlja izvajalec tudi tokrat popolno transparentnost postopka, zato se lahko raziskovalcem v prostorih agencije Ninamedia pridružite vsi tisti, ki bi to želeli.

Sočasno s potekom telefonske ankete (med 10. in 18. decembrom 2009) bomo vaše mnenje o županovem delu sprejemali tudi na brezplačni telefonski številki 080 29 22. Pokličite nas vsak delovni dan od 8. do 16. ure, zunaj delovnega časa pa bo vaš klic sprejel telefonski odzivnik. Poleg vaše ocene, pripomb ali predlogov, ki jih boste sporočili, vas bodo izvajalci raziskave povabili tudi k sodelovanju v anketi.

Vprašalnik telefonske ankete, ki bo potekala med 10. in 18. decembrom 2009:

1. Kako zadovoljni ste z delom ljubljanskega župana Zorana Jankovića v letu 2009?

Njegovo delo ocenite na lestvici šolskih ocen od 1 do 5, pri čemer je 1 nezadostno in 5 odlično (kot »zadovoljni« bomo upoštevali ocene od 3 do 5, kot »nezadovoljni« pa oceni 1 in 2).

1. nezadostno	4. prav dobro
2. zadostno	5. odlično
3. dobro	6. ne vem, ne morem oceniti

2. Po osamosvojitvi Slovenije je imela Ljubljana 2 županji in 3 župane. Kateri med njimi je (bil) po vašem mnenju pri svojem delu najuspešnejši?

1. Jože Strgar	4. Danica Simšič
2. Dimitrij Rupel	5. Zoran Janković
3. Viktorija Potočnik	6. Ne vem

3. Prejšnja vlada je z novelo zakona o financiranju občin Mestni občini Ljubljana vzela 57,6 milijona evrov letno. MOL si prizadeva, da bi odvzeta sredstva država povrnila, in sicer:

3.1. Vlada je MOL z dopolnitvijo Zakona o glavnem mestu namenila 16 milijonov evrov letno. Ali se s tem strinjate?

1. da	3. ne, to je preveč
2. ne, to je premalo	4. ne vem, me ne zanima

3.2. Ali se strinjate, da MOL in vlada medsebojno zunajodno poravnata obstoječe spore?

1. da	2. ne	3. ne vem, me ne zanima

3.3. MOL predlaga vladi prenos 400 stanovanj iz Stanovanjskega sklada RS na Javni stanovanjski sklad MOL. Ta stanovanja bi bila namenjena neprofitnemu najemu v MOL. Ali se s tem strinjate?

1. da	2. ne	3. ne vem, me ne zanima

4. Župan Zoran Janković pri svojem delu sprejema tudi odločitve, s katerimi se nekateri posamezniki in skupine ne strinjajo. Gledano v celoti, ali menite, da župan dela v korist mesta in meščanov?

1. da	2. ne	3. ne vem

5. Kateri od posebej izpostavljenih projektov, ki jih je MOL izvedla, se vam zdi najbolj pomemben? Možnih je več odgovorov.

1. pridobitev 25 hektarjev novih parkov
2. pridobitev 969 novih neprofitnih stanovanj
3. otvoritev novih 67 oddelkov oz. za 14 vrtcev
4. odprtje Centra urbane kulture Kino Šiška
5. odprtje Centra starejših občanov Trnovo
6. ureditev območja za pešce v središču Ljubljane
7. ureditev nabrežij Ljubljane (Breg, Krakovski nasip, Trnovski pristan ...)
8. ne vem, ne morem se odločiti

6. Župan Zoran Janković se še ni odločil, ali se bo prihodnje leto na lokalnih volitvah ponovno potegoval za župana Ljubljane. Mu svetujete, da ponovno kandidira?

1. da	2. ne	3. ne vem

7. Ali imate kakšne predloge, pohvale in graje za sedanjega župana? (vpiši) _____

Demografija:

- Spol _____
- Starost _____
- Izobrazba _____
- Zaposlitveni status _____
- Četrtna skupnost _____

Rezultate ankete in končno poročilo raziskave bomo skupaj z izvajalci predstavili še pred koncem iztekajočega se leta.

Vljudno vabljeni k sodelovanju!

Nagradna anketa: Kako naj bo ime novemu Športnemu parku v Stožicah, športni dvorani in nogometnemu stadionu?

Ljubljana bo 30. junija 2010 bogatejša za nov športni park, novo športno dvorano in nogometni stadion. Vabimo vas, da nam posredujete predloge, katero ime bi bilo najprimernejše. Vaše predloge bo pretehtala strokovna komisija. Predlagatelji z najboljšimi predlogi, ki bodo izžrebani, bodo nagradjeni z vstopnicama za otvoritveni tekmi na stadionu in v dvorani.

1. Objekta (dvorana, stadion) naj se poimenuje po:

- a. znanem športniku/ci
- b. znanem Slovencu/ki
- c. mestu Ljubljana
- d. kraju, kjer objekta stojita (Stožice)
- e. imenu podjetja, ki bi objekta s finančnimi sredstvi vzdrževalo
- f. drugo _____

2. Predlagam ločeno poimenovanja športnega parka, dvorane in stadiona

- a. ime centra: _____
- b. ime dvorane _____
- c. ime stadiona _____

3. Predlagam enotno poimenovanje športnega parka, dvorane in stadiona

- a. eno ime za celoten športni park: _____

Predloge lahko po pošti posredujete do 31. decembra 2009 na naslov: Mestna občina Ljubljana, Oddelek za šport, Mestni trg 1, Ljubljana, s pripisom: »Nagradna anketa Športni park Stožice«.

Podatki o predlagatelju

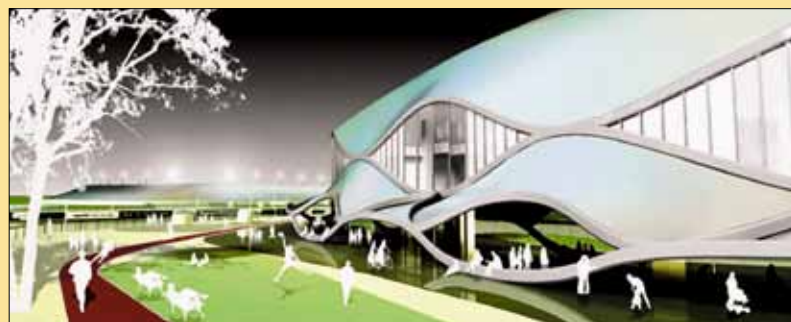
Ime in priimek _____
Naslov (ulica, hišna številka, pošta) _____

Elektronski naslov _____
Mobilna številka _____

Izjava predlagatelja

S podpisom dovoljujem, da Mestna občina Ljubljana in Javni zavod Športno rekreacijski center Tivoli uporabljata moje osebne podatke iz nagradne ankete za namene nagradne ankete in neposredno trženje – obveščanje o novostih poslovanja in ponudbe Javnega zavoda Športno rekreacijski center Tivoli. Če bodo predlogi imen iz nagradne ankete uporabljeni v poimenovanju Športnega centra, dvorane ali stadiona, v celoti prenašam avtorske pravice na Mestno občino Ljubljana in Javni zavod Športno rekreacijski center Tivoli.

Kraj in datum: _____ Podpis predlagatelja: _____

Poročilo o dogajanju v treh letih

Ekipe sodelavk in sodelavcev Mestne občine Ljubljana na čelu z županom Zoranom Jankovičem je izpolnila prva tri leta mandata, v katerih je bilo za razvoj Ljubljane in v dobrobit Ljubljančank in Ljubljančanov izvedenih že več kot 500 investicijskih projektov. Ljubljana je med drugim pridobila 25 hektarjev novih parkov, za 14 vrtcev novih oddelkov predšolskega varstva in skoraj 1000 najemnih neprofitnih stanovanj. V vrtcih in osnovnih šolah je bilo zamenjanih vseh 45 azbestnih kritin, urejeno je bilo mestno središče s širokim območjem za pešce, prenovljena nabrežja Ljubljanice ...

V nadaljevanju so predstavljeni projekti, napovedani v volilnem programu leta 2006. Za lažji pregled izvedenega so projekti opredeljeni z rokom, obljubljenim pred volitvami, in s presekom stanja po treh letih (17. 11. 2006 – 17. 11. 2009) županovanja župana Zorana Jankoviča.

I. Sledimo začrtani viziji

Ljubljana bo sodobna evropska prestolnica, prepoznavna po svoji gospodarski in družbeni uspešnosti, kulturni raznolikosti, urejenosti, čistem okolju, varnosti, prijaznosti in gostoljubnosti. Na odprto, sproščeno in ustvarjalno mesto bomo vsi skupaj upravičeno ponosni, saj bo imelo posluš za vse svoje prebivalke in prebivalce. Ponosni smo tako na vsakodnevna priznanja in zahvale Ljubljančank in Ljubljančanov kot tudi na prejete nazive iz tujine – bili smo izbrani za peto najbolj idilično evropsko mesto po Forbesu, za najbolj pošteno mesto na svetu po Reader's Digestu, uradno smo najvarnejše mesto v vzhodni Evropi. Zaradi izjemnega programa je komisija Unesca Ljubljano razglasila tudi **za svetovno prestolnico knjige v letu 2010.**

II. Sprememba filozofije zaposlenih

Obljubili smo, da bomo v tem mandatu:

- Modernizirali mestno upravo, ki mora postati najučinkovitejša servisna služba v državi, ter jo preselili na skupno lokacijo.
- Reorganizirali Javni holding Ljubljana (JHL) v uspešno gospodarsko družbo.

V prvih treh letih (17. 11. 2006 do 17. 11. 2009) smo naredili naslednje:

- Mestno upravo smo uspešno reorganizirali v letu 2007, v letu 2008 ustanovili še Oddelek za šport in z njim združili Agencijo za šport. Ob tem smo sprostili 5 lokacij, stavb oz. prostorov in jih namenili za prodajo, oddajo oz. druge namene. Končni učinek bo dosežen s selitvijo celotne Mestne uprave na skupno lokacijo, zato je bila v letošnjem letu na javnem natečaju izbrana arhitekturna zasnova za upravno središče na območju Cukrarne. To bo za Ljubljano izjemna pridobitev, saj bodo občani lahko vse uredili na enem mestu.
- Smo v zaključni fazi reorganizacije Javnega holdinga Ljubljana:
 - Prenos pravnih služb in služb za javna naročila javnih podjetij na Javni Holding Ljubljana je bil izveden 1. 1. 2009
 - 1. 4. 2010 bo izveden prenos finančno-računovodskih, planskih in kadrovske službe ter službe za informatiko na skupno lokacijo.
 - 1. 5. 2010 začne delovati poenoten poslovno-informacijski sistem.

III. Sodelovanje z državo

Poudarili smo:

- Pomen sodelovanja mesta in državne uprave, ki je pogoj za aktiven razvoj obeh.

V tretjem letu (17. 11. 2008 -17. 11. 2009) smo:

- Dogovorili vsebino Zakona o glavnem mestu.
- S pristojnimi ministrstvi smo dogovorili:
 - prenos objekta Grad Fužine iz MOL na državo,
 - ureditev negovalne bolnišnice s 150 ležišči v prostorih stare Pediatrične klinike,
 - vzpostavitev linije mestnega potniškega prometa do Brezovice,
 - vse potrebno za sprejem Izvedbenega prostorskega načrta,
 - sporazumno reševanje medsebojnih nerešenih terjatev in lastniških razmerij.

Projekt	Rok izvedbe, zastavljen pred volitvami 2006	Stanje na dan 17. 11. 2009
1. Dokončanje Barjanske vpadnice z mostom čez Gradaščico	Leto 2007	Projekt je zaključen, otvoritev je bila v letu 2007. Letos smo v neposredni bližini dokončali tudi prenovo parka pri Gradaščici.
2. Sklenitev notranjega cestnega obroča z ureditvijo Njogoševe ceste z mostom čez Ljubljanico in garažno hišo na Bohoričevi	Leto 2008	Z zahtevnimi in dolgotrajnimi denacionalizacijskimi postopki smo pridobili vsa potrebna zemljišča in izvedli rušitve obstoječih objektov. Pridobivamo gradbeno dovoljenje za gradnjo mostu in povezovalno cesto, gradnja se bo pričela še letos, zaključek predviden v letu 2010.
3. Parkirna hiša pod mestno Tržnico	Leto 2008	Ministrstvo za kulturo je umaknilo nesmiselno zaščito, s katero je kulturni minister prejšnje vlade preprečil začetek del za gradnjo parkirne hiše. Izveden je bil javni arhitekturni natečaj za ureditev širšega območja ljubljanskih tržnic. Pridobili smo gradbeno dovoljenje za gradnjo Mesarskega mostu, dela se že izvajajo in bodo dokončana aprila 2010. Pridobivamo gradbeno dovoljenje za gradnjo garažne hiše in prizidka k Mahrovi hiši. Gradnja se bo začela v letu 2010.
4. Parkirna hiša pod Kongresnim trgom	Leto 2010	Projekt je v izvedbi, dela potekajo skladno s terminskim načrtom. Garažna hiša bo končana v letu 2010.
5. Gradnja Potniškega centra Ljubljana	Leto 2010	Mestna občina Ljubljana je s sprejemom občinskega prostorskega načrta izpolnila svojo obveznost. Ob tem je omogočila poglobitev železnice (kadarkoli) in zahteva, da se gradnja javnega in zasebnega dela izvaja sočasno. Zdaj je na vrsti zasebni investitor, da prične z izvedbo.
6. Oživitev promenade med Tivolijem in Ljubljanskim gradom	Leto 2008	Projekt je zaključen, promenade je urejena. V Jakopičevem sprehajališču je urejen stalni razstaveni prostor oz. galerija na prostem. Urejen je podhod. Prenovili smo Wolfovo ulico, Prešernov trg, Mestni trg, Stari trg, Ciril-Metodov trg in Stritarjevo ulico, na katerih je v celoti zamenjana tudi komunalna infrastruktura. Na novo vzpostavljenem območju za pešce sta prebivalcem in obiskovalcem brezplačno na voljo dve električni vozili Kavalir. Obnovili smo Plečnikovo pot na Ljubljanski grad in uredili grajsko pobočje, obnovili smo Razgledni stolp.

mandata župana Zorana Jankovića

Projekt	Rok izvedbe, zastavljen pred volitvami 2006	Stanje na dan 17. 11. 2009
7. Obogatitev programov v Tivoliju, realizacija projekta Ilirija	Leto 2010	Izvedeni so novi programi v Tivoliju: prenovljeno in urejeno je območje za ptice in ljubitelje ptic Tičistan, v Tivolskem gradu je odprta nova kavarna. Za gradnjo Plavalno gimnastičnega centra Ilirija smo objavili razpis za javno-zasebno partnerstvo. Pridobivamo soglasje ZVKDS, sledi podpis pogodbe s projektantom, postopek pridobitve gradbenega dovoljenja, izbor zasebnega partnerja in začetek gradnje v letu 2010.
8. Prenova Plečnikovega stadiona za Bežigradom	Leto 2010	Mestna občina Ljubljana je z vloženim zemljiščem 28 % družbenik v družbi BŠP (GSA 59 %, OKS 13 %). Izveden je bil mednarodni natečaj za prenovo stadiona in izbran zmagovalni projekt. Predlog Občinskega podrobnega prostorskega načrta bo obravnavan na seji Mestnega sveta v začetku leta 2010. Pridobivanje gradbenega dovoljenja in začetek gradnje v letu 2010.
9. Stadion in večnamenska športna dvorana v Stožicah	Leto 2008	Projekt je v izvedbi. Stadion in športna dvorana bosta dokončana 30. 6. 2010. V sklopu projekta bo zgrajena tudi Titova cesta in pridobljenih 1.300 parkirnih mest za sistem P+R. Med obema športnima objektoma bo nakupovalno središče s površino 90.000 m ² .
10. Oživitev nabrežij Ljubljance z mostovi	Leto 2010	Obnovili smo Karlovski most in most Hradeckega, odprli smo nov most čez Gruberjev kanal na Špici. Prenovljena sta Trnovski pristan in Krakovski nasip, urejena je promenada na Bregu. Nabrežje Ljubljance od Pruskega mostu do Špice bo v celoti urejeno z ureditvijo parka in pristanišča. Mesarski most je v gradnji in bo dokončan aprila 2010, prav tako Petkovškovo nabrežje, Mrtvaški most in most pri Cucrarni. Projekt bo v celoti dokončan v letu 2010.
11. Oživitev bregov Save z rekreativnimi površinami in izletniškimi točkami	Leto 2010	Na mestnih zemljiščih so bile odstranjene črne gradnje, poteka čiščenje in urejanje prostora. Inšpektorat RS mora počistiti še zemljišča v državni in zasebni lasti. Ministrstvo za okolje in prostor je za prihodnje leto obljubilo udeležbo v višini 11 milijonov evrov.
12. Obnova kanalizacijskega sistema v središču mesta (Rakova jelša)	Leto 2010	Projekt je v izvedbi in bo s priključki na omrežje zaključen v letu 2010. Do avgusta 2007 je bilo izdanih gradbenih dovoljenj za 156 objektov, do septembra 2009 pa že za 310 objektov.
13. Nadgradnja Regijskega centra za ravnanje z odpadki (RCERO) Ljubljana na območju odlagališča nenevarnih odpadkov Barje	Leto 2010	Projekt je v izvedbi. Letos smo odprli novo odlagalno polje na odlagališču nenevarnih odpadkov Barje. Ljubljana je za projekt, vreden 143,9 milijona evrov, pridobila evropska kohezijska sredstva v višini 77,5 milijona evrov. To je doslej največji kohezijski projekt Slovenije.
14. Mestna negovalna bolnišnica	Leto 2010	Po dogovoru z Ministrstvom za zdravje RS bo v prostorih stare Pediatrične klinike na Vrazovem trgu v letu 2010 urejena negovalna bolnišnica s 150 ležišči.
15. Gradnja 3000 novih stanovanj v Stanežičah	Leto 2010	Za Stanežiče je v pripravi prostorski akt in dokumentacija za gradnjo primarne infrastrukture. Na drugih lokacijah na območju Mestne občine Ljubljana pa smo s spremembo prostorskih aktov omogočili gradnjo približno 7.000 stanovanj. S povečanjem ponudbe na trgu smo tako že pripomogli k znižanju tržnih cen stanovanj, v prihodnje pričakujemo tržno ceno (razen ekskluzivnih lokacij) 2.000 €/m ² , ki jo je napovedal župan. Javni stanovanjski sklad MOL je v treh letih pridobil skupaj 969 stanovanj za neprofitni najem. Začeli smo z gradnjo stanovanjske soseske Polje II s 183 neprofitnimi najemnimi stanovanji.
16. Obnova Roga	Leto 2010	Na javnem natečaju je bila izbrana najboljša urbanistično-arhitekturna rešitev, pripravljamo razpis za javno-zasebno partnerstvo. Pridobivanje gradbenega dovoljenja in začetek gradnje v letu 2010.
17. Dom za starejše občane z varovanimi stanovanji (Trnovo, Šiška)	Leto 2009	Projekt je zaključen, otvoritev Centra starejših Trnovo je bila v letu 2009. Poleg doma za 160 starejših občanov je v Centru tudi 60 oskrbovanih stanovanj. Podpisali smo tudi pogodbo za nakup 12 oskrbovanih stanovanj v Murglah. Za 60 oskrbovanih stanovanj v Šiški bomo v letu 2010 izdelali projektno tehnično dokumentacijo ter pridobili gradbeno dovoljenje.
18. Gradnja dodatnih vrtcev	Leto 2010	V treh letih smo odprli 67 novih oddelkov predšolskega varstva, kar pomeni 14 novih vrtcev. Objavili smo razpis koncesije za odprtje 50 oddelkov za otroke prvega starostnega obdobja. Pridobili smo donacijo vrta v Podutiku, začetek gradnje bo v letu 2010. Vključenost v ljubljanske vrtece je 85-odstotna in je za približno 20 odstotkov višja od slovenskega povprečja.
19. Študentski domovi ob Vojkovi	Leto 2010	Mestna občina Ljubljana je svojo obveznost izpolnila. Zasebni investitor bo z gradnjo pričel v kratkem. V študentskem kampusu bo 1.853 študentskih postelj in 522 študentskih stanovanj, omogočili bomo tudi gradnjo dodatnih 400 parkirnih mest za okoliške stanovalce.
20. Nadaljevanje naložb v tehnološke parke	Leto 2010	Projekt je zaključen, otvoritev Tehnološkega parka Brdo je bila v letu 2007. Izvaja se nadgradnja parka. Preverjamo možnosti za širitev le-tega na področju Litostroja in Stanežič.
21. Kulturni kare na Metelkovi in umetniške akademije na Roški	Leto 2010	Mestna občina Ljubljana je svoje obveznosti izpolnila. Uredili smo vprašanje lastništva Metelkove in postali lastniki zemljišča. Upravljanje smo prepustili avtonomiji Metelkova mesto. Mestna občina Ljubljana bo zagotovila protihrupno zaščito za okoliške stanovalce. Sprejela smo prostorski akt, ki omogoča gradnjo umetniških akademij na Roški. Zdaj je na vrsti vlada, da začne z gradnjo.
22. Center mladinske kulture v Šiški	Leto 2007	Projekt je zaključen, otvoritev Centra urbane kulture Kino Šiška je bila v letu 2009.

Ljubljana z 17. november 2008 –

Foto: arhiv JSS MOL

16. januarja letos je JSS MOL predal namenu prenovljene bivalne enote na Savski 1.

Foto: Miha Fras

Soba v 1. oktobra odprtem Centru starejših Trnovo.

Brošura Telesna in športna aktivnost v Ljubljani, ki sta jo v sodelovanju pripravila mestni Oddelek za zdravje in socialno varstvo ter Oddelek za šport, izčrpnost predstavlja možnosti za športno-rekreativno dejavnost v mestu in učinke telesne dejavnosti na zdravje izpod peresa športnih strokovnjakov.

Leto številnih novih pridobitev

Sedanje mestno vodstvo je Ljubljano v kratkem času treh let preobrazilo v urejeno moderno evropsko prestolnico. Mesto je bogatejše za ključne infrastrukturne pridobitve na vseh področjih, simbolično pomenljivo pa pri tem vodi kultura s štirimi inovativnimi ustvarjalnimi prizorišči, prihodnje leto pa se jim bo pridružila še vrsta novih pridobitev s stadionom Stožice in večnamensko dvorano na čelu. Tudi tam je v programsko snovanje že vključena kulturna ponudba. Kultura pa bo imela svoj prostor tudi v novem upravnem središču Cukarna.

Da je bilo mogoče v tako kratkem času izpeljati ali pognati v tek skoraj vseh 22 napovedanih županovih projektov in ob tem še nad 500 drugih, ima poleg vizionarskega vodstva in strokovno usposobljene uprave zasluge Mestni svet, ki je letos sprejel 290 sklepov na 11 rednih zasedanjih in 140 sejah odborov. Med sprejetimi dokumenti so najpomembnejši: ● Odlok o rebalansu proračuna Mestne občine Ljubljana za leto 2009, ● Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja BO 1/1 Lesnina, ŠT 1/1 območje ŽG in ŠO 1/1 Kurilnica (za islamski versko-kulturni center), ● Odlok o urejanju in čiščenju občinskih cest in javnih zelenih površin, ● Odlok o sprejemu otrok v vrtec, ● Odlok o urejanju in oddaji vrtničkov v zakup, ● Sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Mladi zmaji – Centra za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladih, ● Strategija razvoja vzgoje in izobraževanja v Mestni občini Ljubljana za obdobje 2009 – 2019, Izziv za povečanje kakovosti vzgoje in izobraževanja otrok, mladine in odraslih, ● Akcijski načrt za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2008 do 2010, ● Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Lutkovno gledališče Ljubljana, ● Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Muzej in galerije mesta Ljubljane in ● Občinski program varnosti Mestne občine Ljubljana.

Pomembno delo so opravile tudi četrtne skupnosti, ki so v zadnjem letu sprejemale odločitve na 118 rednih, izrednih in dopisnih sejah in svojimi načrti malih del, ki so bila v celoti izvedena, poskrbele, da je prebivalcem v krajevnih okoljih življenje v marsičem olajšano.

Socialna varnost in zdravje meščank in meščanov tudi letos prva mestna skrb

Prvi strateški dokument tega mandata je bila Strategija razvoja socialnega varstva v MOL za obdobje od 2007 do 2011. Niti recesija niti naložbeni razvojni cikel pri tem nista okrnila najpomembnejše skrbi mestne uprave za uspešno uresničevanje zdravstvene in socialno varstvene politike, ki občini zakonsko nalaga plačila in doplačila stroškov storitev v domovih za starejše in v posebnih socialno varstvenih zavodih, financiranje družinskega pomočnika oz. pomočnice, zagotavljanje socialno varstvene storitve pomoč družini na domu, skrb za izvajanje osnovne zdravstvene in lekarniške dejavnosti ter plačevanje mrliškopregledne službe in prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje brezposelnim.

Tudi letos je mesto namenilo sredstva za denarne pomoči za socialno najbolj ogrožene in sofinanciralo številna javna dela ter najrazličnejše dopolnilne programe, ki jih izvajajo nevladne organizacije in nekateri javni zavodi, izbrani na javnih razpisih; trenutno je izbranih 83 organizacij, ki izvajajo 117 različnih programov. Letos je uprava za to namenila 3.775.725 evrov, kar je za 13 odstotkov več kot lani (v letu 2008: 3.353.442 evrov). Sofinancirani programi so namenjeni najranljivejšim skupinam prebivalstva, kot so brezdomci in brezdomke, revni, starejši, ljudje z različnimi oblikami zasvojenosti (alkohol, prepovedane droge, motnje hranjenja), imigranti in imigrantke, ljudje z različnimi oblikami oviranosti, ženske, ki so žrtve nasilja, ljudje s težavami v duševnem zdravju, socialno izključeni mladi, Romi in Romkinje. Sofinancirani so tudi programi promocije in ozaveščanja o zdravem načinu življenja, ki so namenjeni kar najširši javnosti.

Projekt *Ljubljana – zdravo mesto* se osredotoča na prijazno in zdravo mestno okolje za meščanke in meščane, kamor med drugim sodi tudi skrb za telesno aktivno življenje in zdravo staranje. Tema dvema temama sta posvečeni tudi zadnji dve publikaciji, ki ju je v sodelovanju z drugimi oddelki pripravil Oddelek za zdravje in socialno varstvo; prvo z naslovom *Zdravo staranje*, ki je bila izdana v lanskem letu, in drugo, letošnjo, z naslovom *Telesna in športna aktivnost v Ljubljani*. Slednja izčrpnost predstavlja možnosti za športno-rekreativno dejavnost v Ljubljani za vse starostne skupine in izpod peresa športnih strokovnjakov in strokovnjakinj opozarja na pozitivne učinke telesne aktivnosti za zdravje. Veliko priznanje za prizadevanje, da bi bilo mesto prijazno vsem skupinam prebivalstva, pa je listina *Občina po meri invalidov*, ki jo je Ljubljana dobila sredi novembra.

2008 November ● Zdravstveni dom Vič ima nove naprave za neprekinjeno napajanje v I. nadstropju v vrednosti 11.186 evrov.

December ● V Kosezah je odprla vrata **nova lekarna** v že opremljenih najetih prostorih.

2009 januar ● JSS MOL je odprl **prenovljene bivalne enote v stavbi na Savski 1**, ki je v lasti Mestne občine Ljubljana. V pritličju deluje vrtec Mladi rod, s prvim nadstropjem, kjer so bivalne enote, pa upravlja JSS MOL. Na voljo je 11 bivalnih enot površine od 15 do 20 m², ki imajo vsaka opremljeno kuhinjsko nišo, lastno kopalnico in shrambo. Skupna vrednost adaptacije je bila 351.835 evrov (okoli 1.120,00 evrov/m² skupne neto površine vseh prostorov).

Februar ● V stavbi Kresije so bile urejene **nove javne sanitarije za gibalno ovirane osebe in prostora s previjalno mizico** v vrednosti 90.000 evrov. ● Uprava zavoda Lekarna Ljubljana se je preselila v prenovljene poslovne prostore na Komenskoga ulici in za prenovno stavbo namenila 1.897.321 evrov.

April ● Aprila 2009 je JSS MOL kupil **31 stanovanj v novi stavbi ob Viški cesti** v vrednosti 3.176.996 evrov.

Maj ● Odprto je **ново zavetišče za brezdomce v Plečnikovem podhodu**, ki ga sofinancira MOL.

nasmehom III

17. november 2009

Junij • V zdravstvenem domu v Šentvidu so usposobili varnostno razsvetljavo v vrednosti 4.999 evrov.

Julij • JSS MOL je kupil **126 novih stanovanj v novi stanovanjski stavbi v Zeleni jami** v vrednosti 15.420.605 evrov.

Avgust • Zdravstveni dom v Polju je prenovil celotno pritličje v vrednosti 663.499 evrov.

September • Zdravstveni dom za Bežigradom je generalno prenovil toplotno postajo v vrednosti 78.494 evrov. • Odprta je **nova varna hiša za ženske, žrtve nasilja**, ki jo sofinancira MOL.

Oktober • JSS MOL je v soinvestitorstvu z Deosom, d.o.o., odprl **Center starejših Trnovo za 160 oskrbovancev in 60 oskrbovanih stanovanj** v vrednosti 20.547.179 evrov. • Prostori nekdanje lekarne na Ajdovščini so bili preurejeni v nov, že šesti dnevni center za starejše v vrednosti 42.000 evrov.

• V **zdravstvenem domu v Šiški** so sanirali toplotno postajo za pripravo tople vode, uredili dodatne splošne ordinacije v II. nadstropju in sanirali južno fasado v skupni vrednosti 578.057 evrov.

November • V Centru starejših Trnovo je **Lekarna Ljubljana** odprla novo enoto in za nakup prostorov namenila 450.000 evrov. • Mestni svet MOL je obravnaval **Poročilo za leto 2009 o uresničevanju Akcijskega načrta za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2008 do 2010**, na podlagi katere je Ljubljana dobila listino **Občina po meri invalidov**.

December • JSS MOL je kupil **12 oskrbovanih stanovanj v Murglah** v vrednosti 1.182.070 evrov. • JSS MOL končuje z **izgradnjo stavbe za oskrbo umirajočih (hospic) za 9 oskrbovancev na Hradeckega 17** v vrednosti 1.500.448 evrov. • Na pobudo Mestne občine Ljubljana Ministrstvo za zdravje končuje s pripravami na ureditev **prvega negovalnega oddelka v Ljubljani s 150 ležišči** v prostorih stare Pediatrične klinike na Vrazovem trgu. • Z delom pričena **Zavod Pristan**, ki je kot prvi zasebni izvajalec prejel koncesijo za izvajanje javne službe storitve pomoč družini na domu.

Znatno več neprofitnih najemnih stanovanj

Najbolj zaželen napredek razvoja Ljubljane v sedanjem mandatu, posebno pri mladih družinah, je zagotovo gradnja stanovanj, ki sta jih uprava in Mestni svet s sprejetjem prostorsko izvedbenih aktov doslej omogočila kar 7000, JSS MOL pa je zgradil in kupil skupaj 969 stanovanj za neprofitni najem. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije se je gradnja stanovanj v Ljubljani v primerjavi z letom 2006 povečala za trikrat, župan pa napoveduje še večji padec cene kvadratnega metra stanovanj ob koncu letošnjega in na začetku prihodnjega leta. Samo v obdobju od 17. novembra 2008 do 29. oktobra letos pa so dopolnjeni osnutki in predlogi urbanističnih dokumentov omogočili gradnjo 3.860 stanovanj.

Gre za naslednje dokumente, ki jih je sprejel Mestni svet:

• Dopolnjeni osnutek Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za del območja urejanja **ŠŠ 1/1-2 Stara Šiška – 78 stanovanj** • Dopolnjeni osnutek Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za del območje urejanja **BS 1/2 Bežigrad – 130 stanovanj** • Dopolnjeni osnutek Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za del območje urejanja **MS 8/5 Zgornji Kašelj – 76 stanovanj** • Predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za plansko celoto **Š4 Dravlje – 600 stanovanj** • Predlog Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dela območij urejanja **MS 6/3 Zgornja Hrušica in MG 6/1 – 110 stanovanj** • Predlog Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dela območij urejanja **ŠŠ 1/1-2 Stara Šiška in ŠR 1/2-1 Bellevue – 240 stanovanj** • Predlog Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja **CI 7/21 Roška kasarna, CS 7/22 Spodnje Poljane, CV 8 Gruberjev prekop, CR 8/1 Gruberjev prekop in CT 46 Roška cesta – 80 stanovanj** • Predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o zazidalnem načrtu za območje **Potniškega centra Ljubljana – 600 stanovanj** • Predlog Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja **BS 4/1 Ruski car, BS 4/2 Stožice, BS 4/3 Ježica in BS 4/4 Mala vas – 390 stanovanj** • Predlog Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja **ŠŠ 2/2-1 in ŠŠ 2/2-2 Korotansko naselje – 800 stanovanj** • Predlog Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja **BS 6/4-1 Gmajna in BR 6/1 Stare Črnuče – 250 stanovanj** • Predlog Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje **Tobačne tovarne – 700 stanovanj**.

• JSS MOL je v zadnjem letu zgradil in kupil **neprofitna najemna stanovanja** v vrednosti 40.678.658 evrov, vrednost 419 novih neprofitnih stanovanj v Celovski dvorih, vseljivih v letu 2010, pa znaša 48.590.165 evrov.

• V zadnjem letu so bile sofinancirane **obnove stavbnih lupin** v vrednosti 3.700.000 evrov.

Dih zelene evropske prestolnice Ljubljane

Razstava **Vdihni Ljubljano**, ki jo je Oddelek za varstvo okolja pripravil letošnjega oktobra in je bila postavljena ob 40-letnici merjenja okoljskih podatkov, je med drugim pokazala, koliko čistejši zrak dihamo danes v primerjavi s šestdesetimi leti preteklega stoletja. Čeprav je danes največji onesnaževalec promet, pa so vpeljava nove prometne politike z uvajanjem hibridnih vozil in biodizelskega goriva, akcije za zmanjšanje prometa z osebnimi vozili in povečanjem javnega prometa, hiš v t. i. pasivni gradnji, prva sončna elektrarna, gradnja podzemnih garaž v središču in stanovanjskih naseljih, predvsem pa odprava kurišč na klasična trda goriva z izgradnjo plinovodnega in vročevodnega omrežja, ki se v tem mandatu pospešeno nadaljuje v vseh predelih Ljubljane, odločni znanilci tistih

*Spoštovani donatorji
Mestne občine Ljubljana!*

V letošnjem letu smo z vašo pomočjo:

- *zgradili prizidek k vrtcu Jelka*
- *zamenjali okna v OŠ Nove Jarše*
- *uredili novo otroško igrišče v Živalskem vrtu Ljubljana*
- *v celoti obnovili platneno streho nad poletnim gledališčem Križanke*
- *delno obnovili trakt J na Ljubljanskem gradu, kjer bo bodoči Muzej zgodovine slovenskega prostora*
- *zgradili zunanje panoramsko dvigalo v Lutkovnem gledališču Ljubljana*

*Za vaš prispevek se vam najlepše
in iskreno zahvaljujem!*

*Zoran Jankovič
župan*

Foto: Domen Pal

Zveza delovnih invalidov Slovenije je MOL podelila listino Občina po meri invalidov. Slovesna podelitev je bila v soboto, 5. decembra 2009, v Mestnem muzeju.

Foto: Dunja Wedam

Prvi slovenski paliativni center Hospic na Hradeckega 17 za 9 oskrbovancev bo odprl vrata še letos.

Ljubljana z

17. november 2008 –

Foto: Miha Fras

Že šesti Dnevni center za aktivnosti starejših v nekdanji lekarni Ajdovščina na Gosposvetški je odprl vrata 20. oktobra.

Foto: JSS MOL

JSS MOL je 9. aprila predal namenu 31 neprofitnih stanovanj v Viški sončavi.

Foto: Barbara Jakše Jeršič

20. marca je bil odprt preurejeni Trnovski pristan po Plečnikovih predlogih.

Foto: Barbara Jakše Jeršič

Končana je II. faza urejanja Severnega parka Navje.

sprememb, ki vodijo Ljubljano v trajnostno sonaravno mesto 21. stoletja, v idealno vrtno mesto po meri ljudi. Pred nastopom sedanjega mandata velik del slovenskega glavnega mesta ni imel vodovoda in kanalizacije, zato gradnja tega omrežja v zadnjih treh letih prav tako pospešeno poteka. Najpomembnejša projekta, ki Ljubljanji zagotavljata dolgoročno varovanje okolja, sta pred začetkom mandata napovedana županova projekta RCERO za predelavo nenevarnih odpadkov na odlagališču Barje in izgradnja kanalizacije in čistilne naprave na Rakovi je! Izboljšava hidravličnega delovanja kanalizacijskega sistema pa nam bo prinesla čistejšo Ljubljano. Vsakoletne spomladanske akcije čiščenja Ljubljane, vsakoletna razstava *Narava in zdravje*, vrsta ciljanih okoljskih raziskav zunanjih strokovnjakov, razglasitev Krajinskega parka Barje in pripravljen načrt za upravljanje krajinskega parka Rožnik, Tivoli in Šišenski hrib, kompletna zamenjava azbestnih streh na vrtcih in osnovnih šolah, nagradna igra ločevanja odpadkov, okolju prijazen režim v upravi, mednarodni projekt Civitas Elan, ki spodbuja kolesarjenje, kandidatura Ljubljane za naslov zelene evropske prestolnice, zasaditev novih drevedov in ureditev novih parkov ter prenova starih ob sistematični podpori programskim novostim zalednemu podeželskemu okolju Ljubljane kažejo na to, da je vse delo uprave dobesedno prežeto in navdihnjeno s skrbjo za okolje. Če se to v tem trenutku kaže v vrsti naložb v komunalno infrastrukturo in v izpolnjevanju okoljskega merilnega sistema, ki je v fazi prenove in selitve na novo lokacijo, ki ustreza standardom za meritve prometnega onesaženja zraka, pa to skrb za daljšo prihodnost zagotavlja novi Občinski prostorski načrt, ki je za potrditev na državni ravni zadostil najstrožjim merilom varovanja naravne dediščine zelene Ljubljane.

Komunalna infrastruktura

2008 November • Zgrajen vodovod s hidropostajo in postavljen pitnik na Cankarjevem vrhu na Rožniku v vrednosti 280.000 evrov. • Obnovljen je bil vodovod na Spodnjem Rudniku, na Groznikovi ulici, Poti na Grič, Ulici bratov Martinec, Klančarjevi ulici, Vesti I, II, IV in V, Hudourniški ulici in Vinterci (v vrednosti 435.376 evrov), obnovljen vodovod na Cesti v Bronovec (70.000 evrov), obnovljen vodovod na Podutiški cesti, Murkovi in Kropovi ulici (210.000 evrov). • Zaključena je izgradnja 560 metrov napajalnega vodovoda in izvedenimi vsemi hišnimi priključki obstoječih hiš in turističnih objektov Šmarne gore s pridobljenim uporabnim dovoljenjem v letu 2009. Vodovod zagotavlja ustrezne količine pitne vode porabnikom iz črpalnišča, zgrajenega nad 360 m globoko vrtino. Z izgradnjo 50 m³ vodohrana je zagotovljena tudi ustrezna požarna varnost na Šmarni gori. Vrednost naložbe 435.951 evrov.

December • Urejeni so bili 203 ekološki otoki za ločeno zbiranje odpadkov v vrednosti 249.697 evrov.

2009 Januar • Izboljšava hidravličnega delovanja kanalizacijskega sistema v Ljubljani v vrednosti 5.405.131 evrov je sofinancirana iz kohezijskih skladov EU; potekala je vse leto 2009 in bo predvidoma končana septembra 2010 (vrednost celotnega projekta je 13.119.250 evrov). • Zgrajen je vodovod s hišnimi priključki v vasi Volavje in vodohran v vrednosti 664.000 evrov. • Začela se je postopna izgradnja vodovoda s hišnimi priključki in črpalniščem ter dodatnim virom napajanja na Selu pri Pancah, ki bo predvidoma končana marca 2010; letošnja vrednost naložbe 1.296.000 evrov. • Dobili smo tudi prvo sončno elektrarno na strehi poslovno-tehnične stavbe Energetike Ljubljana v vrednosti 348.000 evrov.

Marec • Na območju Papirnice Vevče je bila zgrajena kanalizacija in obnovljen vodovod po Poti heroja Trtnika, Cesti 13. julija, Vidregarjevi ulici in Litijski cesti; vrednost naložbe 3.353.400 evrov.

• Obnovljena sta bila vodovod in kanalizacija na Oražnovi ulici v vrednosti 415.800 evrov. • Obnovljen je vodovod na Oslavijski ulici v vrednosti 44.200 evrov. • Obnovljen je vodovod na Poti na Labar in Poti v mejah v vrednosti 227.945 evrov. • Prenovljen je Trnovski pristan, s katerim je bila zaključena prva faza urejanja nabrežij Ljubljane, v vrednosti 483.961 evrov. • Zgrajen je odpadni kanal pri Semenarni ob Dolenjski cesti v znesku 114.160 evrov. • Prestavljen je odpadni kanal in asfaltirano cestišče po Poti na Visoko v Bizoviku v vrednosti 27.500 evrov.

April • Na Gasilski in Verovškovi ulici sta bila obnovljena vodovod in kanalizacija, vključno s hišnimi priključki v vrednosti 843.500 evrov. • Ljubljana je dobila sredstva evropskih skladov za izgradnjo čistilne naprave za izcedne vode v sklopu projekta RCERO, za katero so bila 15. aprila pridobljena sredstva kohezijskega sklada in katere gradnja se je začela novembra lani, končana pa bo maja 2010 v predvideni vrednosti 1.560.656 evrov. • Zgrajena je odpadna in padavinska kanalizacija, obnova vodovoda, javna razsvetljava ter urejena cesta s pločnikom na Dolinškovi cesti v vrednosti 382.830 evrov.

Maj • V Murglah je bila dokončana gradnja komunalne opreme po rušenju stanovanjske barake; vrednost naložbe 142.353 evrov. • Zgrajene so komunalne naprave in urejene ceste v novem naselju Zelena jama v vrednosti 2.555.500 evrov. • V soinvestorstvu z občino Brezovica zgrajen kanalizacijski zbiralnik od gostilne Gorjanec so občinske meje z Brezovico v vrednosti 826.872 evrov.

Junij • Zgrajena je bila 3. faza odlagalnega polja IV, V v sklopu projekta RCERO na odlagališču nenevarnih odpadkov Barje. Odlagališče sprejema odpadke za 350.000 prebivalcev. Največ je komunalnih odpadkov, lani je bilo vseh vrst odpadkov 183.000 ton, od tega je bilo 7 ton izločenih in predelanih ali predanih v reciklažo. Povprečna količina sprejetih odpadkov je 600 ton dnevno. Vrednost letos izvedenih del je 4.551.989 evrov. • Zaključeni sta bili obnova vročevodnega omrežja na Komenskega ulici (v območju Kolodvorske ulice) in izvedba vročevodnega priključka za objekt Lekarna Ljubljana v vrednosti 24.516 evrov.

Julij • Zgrajen je bil plinovod po Dolinškovi cesti v vrednosti 41.119 evrov. • Zavod za turizem Ljubljana je poskrbel za popolno prenavo tivolskega podhoda v vrednosti 248.755 evrov, ki so ga vandali že kmalu neusmiljeno poškodovali in ga je uprava ponovno sanirala.

Avgust • Urejenih je bilo 34 ekoloških otokov za ločeno zbiranje odpadkov v vrednosti 21.530 evrov. • Zgrajene so bile nove podzemne zbiralnice odpadkov na lokacijah: Breg 6, Breg 16, Trubarjeva 33, Rimska 9, Valvazorjeva 5, Štefanova 12 v vrednosti 270.148 evrov.

September • Zgrajena je odpadna in padavinska kanalizacija, vodovod, plinovod, vročevod, javna

nasmehom III

17. november 2009

razsvetljava in izvedena ureditev cest za stavbe JSS MOL v **Zeleni jami** v znesku 731.524 evrov. ● **Na Kopitarjevi ulici, Vodnikovem trgu in Ciril Metodovem trgu** so bili **obnovljeni in prestavljeni komunalni vodi, urejena križišča**, Ciril Metodov trg pa je tudi na novo pretlakovan; naložba v vrednosti 1.905.500 evrov. ● **Breg** je postal eno najlepših mestnih sprehajališč: **obnovljena je komunalna infrastruktura, na novo je pretlakovan s sečoveljskim peščenjakom in granitnimi kockami, zasajena so nova dodatna drevesa in nameščena nova mestna oprema** v vrednosti 1.860.000 evrov. ● **Oktober** ● **Sneberska cesta** je na območju Zgornje in Spodnje Zadobrove dobila **obnovljen vodovod, obnovljeno in zgrajeno sekundarno kanalizacijo ter plinovodno omrežje**. Zgrajen je bil tudi zbiralnik C0 od Zaloga do Zadobrovske ceste; skupna vrednost naložbe 2.103.672 evrov. ● **Obnovljen** je bil **vodovod Podmolnik** v vrednosti 14.000 evrov.

November ● Zaključena je etapna izgradnja **vodovoda Prežganje, vključno s hišnimi priključki** in pridobljenim uporabnim dovoljenjem za ta vodovodni sistem. Vodovod se oskrbuje s sprejemljivimi količinami pitne vode iz zajetja Pečovje, kjer je bila v letu 2009 **vgrajena čistilna naprava**, ki je začela obratovati novembra. Vodovod zagotavlja ustrezne količine še sprejemljive pitne vode in ustrezno požarno varnost vsem porabnikom na Prežganju. Naložba v vrednosti 557.075 evrov. ● **Povezovalni vod med vodovodnima sistemoma Sela pri Pancah in Lipoglav**, zgrajen v letu 2009, od novembra zagotavlja ustrezne količine pitne vode iz sistema Sela pri Pancah; nadomestil je neustrezno pitno vodo iz sedanjega zajetja pitne vode v Lipoglavu. V pripravi je izgradnja dodatnih dveh 50 m³ vodohranov, ki bodo poleg že zagotovljenih ustreznih količin pitne vode še dodatno zagotovili ustrezno požarno varnost tudi na celotnem področju Lipoglava. Vrednost naložbe .1571.740 evrov. ● Zaradi odločbe Inšpektorata, izdane ob nevarnosti odpadanja keramične obloge stene, je MOL avgusta 2009 začela s **sanacijo predora pod Grajskim hribom**, ki je potekala 24 ur dnevno, vključno s sobotami, nedeljami in prazniki. Na podlagi raziskav je bila izvedena trajna sanacija predora z odstranitvijo plasti do nosilnega betona (plast za drenažo vode, notranja betonska obloga), pripravo površine za vgradnjo hidroizolacije (nanos plasti brizganega betona), izdelava hidroizolacije s PVC folijo, filcem in čepasto folijo, betoniranje tunnelske obloge s specialnim tunnelskim opažem (okoli 30 cm betona), izdelavo vzdolžne drenaže (čistilne niše, ki jih v predoru pred sanacijo ni bilo, so nameščene na 65 metrov), ureditvijo pločnikov s kinetami, izdelavo asfaltnega vozišča in obnovo elektrostrojnih instalacij. Projekte za izvedbo sta izdelala podjetje Geoportal, d.o.o. (gradbeni del) in Javna razsvetljava, d.d., (elektrostrojna oprema). Barvanje tunela je zaradi ugodnih razmer za sušenje predvideno prihodnje poletje. Skupna vrednost obnove predora pod grajskim hribom in povezava izhoda iz predora na Karlovsko cesto ter Kopitarjevo ulico je bila 5.978.548 evrov.

December ● Na novo bo urejeno **širše območje Špice** za ureditvijo nabrežja Ljubljane in parka na Špici v vrednosti 1.870.000 evrov. ● **Novo podzemne zbiralnice odpadkov** so zgrajene na ulicah: Trubarjeva 33, Breg 6, Breg 16, Rimska 27, Igriška 2, Veselova 17, Rimska 9 in Štefanova 12, skupaj v vrednosti 762.000 evrov. V izgradnji pa so zbiralnice na Tomšičevi 3, Gregorčičevi 16, Igriški 1, Vrtači 21, Puharjevi 2 in Levstikovi ulici 18.

Novi vodni zajetji

● **Vrtina Vn-1/08 na Vnajarjih, globine 150 m, razpolaga z 2 l/s ustrezne pitne vode in bo ob izgradnji vodovoda Janče II. faza nadomestila v letu 2004 namerno poškodovane vrtime na Jancah, kjer se uporabniki soočajo s pomanjkanjem pitne vode in z neustrezno pitno vodo.** ● **Vrtina Tr-1/08 nad Trebeljevim, globine 154 m, razpolaga s 15 l/s ustrezne pitne vode in bo ob izgradnji napajalnega voda od vrtime do vodovodnega sistema Trebeljevo nadomestil ta vodni vir, zdaj z mobilno čistilno napravo opramljeno zajetje Pečovje. Zajetje Pečovje bo v skladu s predpisi postal rezervni vodni vir predvsem za potrebe požarne varnosti. Hkrati se bo iz tega vira izvedlo napajanje z ustreznimi količinami pitne vode tudi za celotno področje Malega vrha in za vse bodoče novogradnje na tem območju, odpravljena pa bodo vsa dosedanja neustrezna zajetja. Na ta vodni vir bo priključen tudi vodovod Dolgo Brdo in izdelan povezovalno-izravnalni vod Volavlje – Janče II. faza, saj ima ta vrtina poleg izredno kakovostne in zdravstveno ustrezne pitne vode tudi zadostne količine pitne vode za uporabnike na že zgrajenih vodovodnih sistemih in za bodoče novogradnje. Gradnja je v fazi izdelave projektov za pridobitev gradbenih dovoljenj. Hkrati potekajo postopki odkupov zemljišč.**

Naložbe v zelene površine zadnjega leta

2008 November ● Mestna občina Ljubljana je **odstranila vse nelegalne vrtičkarske objekte ob Savi v Črnučah** na zemljiščih v občinski lasti; vrednost del 626.891 evrov.

2009 Februar ● Urejena je **I. faza Koseškega bajerja z okolico** v vrednosti 1.559.577 evrov.

April ● **Šmartinski park** na prostoru nekdanjih vrtičkov je postal eden najlepših ljubljanskih parkov. Teren je oblikovan z navozom zemlje, ozelenitvijo in parkovno opremo; skupna vrednost naložbe 523.000 evrov. ● Popolnoma je **prenovljen Hrvatski trg** po Plečnikovi zasnovi z rekonstruiranimi potmi, novim tlakanjem, dodatno ozelenitvijo in namestitvijo nove parkovne opreme v skupni vrednosti 310.344 evrov. ● **Obcestni drevored ob Linhartovi** je obnovljen s posekom starih dreves in zasaditvijo novih v vrednosti 34.210 evrov.

Junij ● Zavod za turizem Ljubljana je poskrbel za **obnovo Plečnikove vremenske hišice** v Miklošičevem parku v vrednosti 12.594 evrov. ● **Novo igrišče** je postavljeno **ob Trnovskem pristanu** v vrednosti 18.000 evrov.

Julij ● Postavljeno je **novi otroško igrišče ob Klemenovi ulici** v vrednosti 6.500 evrov.

September ● Celovito prenovno je doživelo **otroško igrišče na Trgu 9. maja**: nova je ozelenitev, igralni otoki z vrhunskimi novimi igrali in parkovno opremo v skupni vrednosti 181.000 evrov. ● **Prenovljen je**

Foto: Barbara Jakše Jeršič

20. marca je bil odprt po Plečnikovih načrtih prenovljen Hrvatski trg.

Foto: Dunja Wedam

24. aprila se je prostor nekdanjih neuglednih vrtičkov na 12 hektarjih preobrazil v prijeten Šmartinski park.

Foto: Miha Fras

28. oktobra je zaživel tudi reprezentativno preurejen Krakovski nasip.

Foto: Barbara Jakše Jeršič

Končana je I. faza ureditve Koseškega bajerja.

Ljubljana z 17. november 2008 –

Fotografije: Miha Fras

Botanični vrt in Zavod za turizem Ljubljana sta poskrbela za preureditev rastlinjaka v Tivoliju, ki je brezplačno na ogled od 26. novembra.

Pot spominov in tovarištva je letos dobila 75 novih dreves. Na sliki: učenci OŠ Jožeta Moškriča sadijo drevo na Poti.

Mestna občina je v Parku narodnih herojev postavila spomenik Stanetu Kavčiču, ki ga je župan skupaj s predsednikom vlade odkril 27. oktobra. Na sliki: avtor kipar Metod Frlic ob spomeniku.

Oder 28. avgusta odprtega Centra urbane kulture Kino Šiška je že postal kulturni mestni prostor.

bil Severni park Navje, na katerem je bil preoblikovan teren, narejene nove peščne poti in nameščena parkovna oprema; vrednost naložbe 2.250.000 evrov.

November • Urejeni so **vzorčni vrtički v Štepanji vasi in v Dravljah** v vrednosti 280.000, za nakup manjkajočih lop v Dravljah je prihodnje leto namenjenih še 60.000 evrov.

Snaga, ki je vpeljala povečani režim čiščenja mesta, se je v letu 2009 tudi z naložbami posvečala predvsem varovanju okolja. Vsa njihova nova vozila ustrezajo naj sodobnejšim standardom EURO 5. Kupili so tudi dve poltovorni vozili na električni pogon, pometalni stroj na električni pogon, službena osebna vozila pa so predelali za uporabo zemeljskega plina.

Parkovna oprema

V Ljubljani smo v zadnjem letu postavili 65 parkovnih klopi, 5 lesenih podestov v Šmartinskem parku, 17 pasjih WC-jev, 45 košev za smeti, 7 stojal za kolesa, več kot 660 količkov za zaporo prometa na zelenicah ali peščenih površinah, 30 igral za otroška igrišča ter 680 metrov varovalne ograje ob Ljubljani na Petkovškovem nabrežju. Postavili smo tudi tri nova otroška igrišča: na Trgu 9. maja ob OŠ Vita Kraigherja, v Trnovskem pristanu in ob Klemenovi ulici. Vrednost izvedenih del je 381.100 evrov.

Mestna drevesa

V letu 2009 je bilo redno vzdrževanih 270 dreves: zamenjan je bil drevored ob Linhartovi cesti in zasajena nadomestna drevesa ob Celovski, Opekarski, Metelkovi, Taboru, Hribarjevem nabrežju, Vegovi, Slovenski, Slovenčevi, Letališki, Vojkovi in Kranjčevi. Na novo je bilo zasajenih 365 dreves, od tega na področju Koseškega bajerja 44, v Šmartinskem parku 106, na Bregu 25, Na Mivki 73, na Hrvatskem trgu 25, pri podhodu na Vilharjevi 8, na Trgu 9. maja 6 in nazadnje 8 na novem parkirišču na Plečnikovih Žalah. Na PST je podjetje BMW doniralo 50 dreves, Zeleni prstan 12, 2 lipi pa sta darovala občana, ko sta starša praznovala rojstni dan. Poleg tega bo letos (s 15. 11. se je začela jesenska saditev) zasajenih še 100 dreves na PST in 290 dreves za obnovo drevoredov v Ulici Jana Husa, Privoza, Janežičeve in Goce Delčeva ter za nadomestitve med letom posekanih dreves na več lokacijah. Skupna vrednost znaša 340.000 evrov.

Pokopališče Žale

April • Razširjen je bil del žarnega pokopališča Žale po načrtih akademika arhitekta Marka Mušiča iz leta 1988. Ljubljana je tako pridobila nov komunalni objekt, ki obsega 5000 m² in je namenjen zgolj žarnim pokopom. Vsega skupaj je na novo zgrajenem delu 1727 grobov, od tega 253 talnih grobov ter 474 grobov v žarnih nišah; širitev v investicijski vrednosti 1.904.807 evrov bo zadoščala od 7 do 8 let.

Kultura na čelu vstopanja Ljubljane v prestolnico 21. stoletja

Enega največjih premikov v sedanjem mandatu je Ljubljana naredila na področju kulture, ko se je s preišljeno strategijo razvoja na tem področju postavila na čelo dolgoročnega razvoja Ljubljane z idejo sodobne urbane kulture 21. stoletja in knjige kot nosilke razvoja človeštva, ki jo je Unesco nagradil z naslovom Ljubljana - svetovna prestolnica knjige 2010.

Center urbane kulture Šiška, bogata kulturna vsebina na Gradu, katerega prenova pospešeno poteka in bo dokončana do konca mandata, z Muzejem zgodovine Slovencev v središču, polnokrva vloga mestnega umetniškega in družinskega kina Kinodvor kot novega središča kulturnega dogajanja filmoljubcev, novo središče gledališča za otroke in mlade z novim Odrom pod zvezdami v Mestnem domu, začetek gradnje Trubarjeve hiše literature, prenova prostorov za najstarejše ljubiteljsko šentjakobsko gledališče, novo prizorišče plesne in ljubiteljske kulture v Španskih borcih in nova dvorana Mini teatra na Križevniški ulici so velike materialne pridobitve letošnjega leta. Ob njih so vse leto potekale intenzivne priprave na *Ljubljano – svetovno prestolnico knjige 2010*, ki se je uspešno promovirala v Parizu, Varšavi, Londonu in na frankfurtskem sejmu, na slednjih s projektnim sodelovanjem z Zavodom za turizem Ljubljana. Maja je Mestna občina podpisala dogovor o sodelovanju pri izvedbi projekta z Ministrstvom za kulturo RS in Javno agencijo za knjigo RS. Združitve ljubljanskih knjižnic v enotno Mestno knjižnico Ljubljana, Mestne galerije, Bežigradske galerije, Jakopičeve galerije, Mestnega muzeja Ljubljana, nastajajoče Trubarjeve hiše literature in nastajajočih ateljejev v Švicariji v Mestni muzej in galerije Ljubljana, Lutkovnega gledališča in Gledališča za mlade in otroke v Center za kulturo otrok in mladih v stavbi Mestnega doma je prinesla boljše možnosti uporabnikom, znižanje stroškov delovanja, učinkovitejšo programsko politiko in boljše izhodišče za nastop v mednarodnem kulturnem okolju. S predvidenim prehodom Arhitekturnega muzeja v državno kulturno ustanovo in prodajo Fužinskega gradu pa bo Ljubljana v kratkem zgradila kompleks tovarne Rog in tako dobila prvovrstno razstavišče sodobnih vizualnih umetnosti. Ker bodo umetniški ateljeji za bivalnimi ateljeji za rezidenčne umetnike predvidoma zaključeni šele v letu 2012, mesto išče dodatne lokacije in je letos uredilo ateljeja na Gornjem trgu 24 in Trubarjevi 23. Ob tem je treba povedati, da so kot vsako leto ob vseh velikih investicijskih podvigih redno stekli vsi razpisi za projekte in programe v kulturi s področja uprizaritvenih umetnosti, glasbene umetnosti, likovne umetnosti, intermedijske umetnosti in kulturne vzgoje.

2008 December • Mednarodni grafični likovni center je postal bogatejši za **Kafe Galerijo v Gradu Tivoli** v vrednosti 120.000 evrov.

nasmehom III

17. november 2009

2009 Februar • V sodelovanju s Slovenskim mladinskim gledališčem smo med 1. in 8. februarjem 2009 izvedli **festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri**. Na ogled je bilo 49 brezplačnih predstav, tem pa so sledile ustvarjalne delavnice, pogovori in druge dejavnosti kulturno-umetnostne vzgoje. Skupaj smo našli več kot 7500 obiskovalcev. *Bobri* bodo v letu 2010 še večji in bolj raznovrstni, odvijali pa se bodo med 1. in 8. februarjem na različnih prizoriščih v Ljubljani.

April • **Park herojev v Črnučah** ima novo parkovno ureditev in **7 obnovljenih doprskih kipov** v vrednosti 18.000 evrov. • Popolnoma je **obnovljen spomenik železničarjem na Zaloški cesti** v vrednosti 57.800 evrov.

Maj • Na Ljubljanskem gradu je **obnovljen Erasmov stolp in dokončana obnova Friderikovega stolpa** v vrednosti 423.676 evrov.

Junij • Mestni **kino Kinodvor** je bil poleti temeljito prenovljen; naložba v vrednosti 234.454 evrov.

Julij • Obnovljen je bil **Razgledni stolp H1 in trakta C in E2 na Ljubljanskem gradu** v znesku 1.095.360 evrov.

Avgust • Ljubljana je odprla povsem prenovljeno stavbo nekdanjega Kina Šiška. **Center urbane kulture Kino Šiška** je središče sodobne in urbane ustvarjalnosti v Ljubljani ter v širšem slovenskem prostoru. Je prvi in edini projekt svoje vrste v regiji, namenjen koncertnim, gledališkim, plesnim in eksperimentalnim dogodkom, skrbel pa bo tudi za produkcijske pogoje (vadbo, laboratorije in studie). S svojim programom Kino Šiška predstavlja in združuje urbanost, multikulturalnost, politično neobremenjenost, tehnološko naprednost in spodbuja inovativnost, kreativnost ter mednarodna povezovanja. Več o programu: [http://www.kinosiska.si/sl/Vrednost naložbe 6,5 milijona evrov](http://www.kinosiska.si/sl/Vrednost%20naložbe%206,5%20milijona%20evrov). • Poletno gledališče Križanke je kot donacijo v naravi dobilo **novi streho z novo nosilno konstrukcijo**. • V poletnih mesecih so v **Kinodvoru prenovili sistem prezračevanja in ogrevanja**, poleg tega so kupili novo klimatsko napravo in uredili strojne ter električne napeljave; skupna vrednost 180.000 evrov. Pomemben del prenove je tudi **zvočna izolacija male dvorane** Kinodvora, ki je v prvem letu delovanja ekipi služila kot prostor za izvedbo ustvarjalnih delavnic v sklopu programa za otroke in mlade Kinobalon, seminarje in predstavitve ter filmskim projekcijam za filmske sladokusce. Zvočno izolirana mala dvorana s sedeži za 25 gledalcev in neposredno povezavo s tehnično opremo v projekcijski kabini v novi sezoni omogoča tudi filmske projekcije.

September • Stavba na Vodnikovem trgu je bila **delno prenovljena za šentjakobsko gledališče**, ki ima zdaj v njej upravne in vadbene prostore; naložba v vrednosti 38.200 evrov.

Oktober • 23. oktobra so bili odprti **novi prostori Mini teatra na Križevniški ulici** (več kot 700 m²) v središču Ljubljane med Križankami, Mestnim muzejem in Zoisovo palačo, s katerim je Ljubljana dobila nov kulturni biser. Mini teater pa seveda še naprej ostaja s svojo dvorano tudi na Ljubljanskem gradu. • Mestno gledališče ljubljansko je dobilo **novi dvigalo za invalide** in **obnovilo Malo sceno** v vrednosti 315.200 evrov.

• Na Trgu narodnih herojev je bil 27. oktobra **odkrit doprski kip** predsednika slovenskega izvršnega sveta v obdobju 1967-1972 **Staneta Kavčiča**. Postavitev kipa v vrednosti 20.822 evrov je v celoti financirala MOL.

November • **Španski borci**, novo središče plesne in ljubiteljske kulture, imajo od junija 2009 nove upravitelja, zavod En knap, doživeli pa so tudi pomembno prenovo, saj so bogatejši za povsem novo in sodobno dvorano z 50 sedeži ter nov plesni studio, v zgornjih prostorih pa bo v sodelovanju En Knapa in Mestne knjižnice Ljubljana zaživela nova čitalnica in mediатеka. Naložba je znašala 250.000 evrov. Španski borci tako dobivajo nove vsebine s področja gledališča, plesa, glasbenih in vizualnih umetnosti ter ljubiteljske kulturne dejavnosti, pomembno pa je, da bodo te vsebine zadovoljevale širok krog obiskovalcev.

• **Obnovljeni so bili sgrafiti v Stolpu strelecov** v vrednosti 28.000 evrov. • Mestni dom, domovanje Lutkovnega gledališča Ljubljana, je dobilo **novi veliko dvorano Oder pod zvezdami**, zgrajeno pa je bilo tudi **dvigalo za invalide**. Odprtje je predvideno v začetku leta 2010. Naložba je skupaj vredna 1.700.000 evrov.

December • Končana bo **obnova prostorov na Ljubljanskem gradu za Muzej zgodovine Slovencev** v vrednosti 1.500.000 evrov ter obnovljeni in dokončani prostori v traktu J na Gradu v vrednosti 1.248.174 evrov. • Intenzivno potekajo **gradbena dela za Trubarjevo hišo literature** na Ribjem trgu, ki bo odprta ob začetku projekta Ljubljana – svetovna prestolnica knjige marca 2010; vrednost naložbe 367.638 evrov.

Nadstandardna vzgoja in izobraževanje

Z novo strategijo za obdobje 2009 do 2019 so bili v tem mandatu postavljeni povsem novi standardi na področju vzgoje in izobraževanja v Ljubljani. Bistven preskok v pristopu do vzgoje in izobraževanja je grožnja, da bo treba zaradi nizke rodnosti šole zapirati in učitelje odpuščati, pokazala celo potrebo po odpiranju novih šol in dodatnem delu učiteljev, če naj razumemo izobraževanje odraslih kot komplementarni del sistema izobraževanja otrok in mladine. Ne le, da so vrtni in šole postali varnejši, ker so dobili ograje in zdravju prijazne neazbestne strehe, nova igrišča in sodobna igrala, da je od leta 2006 zgrajenih in odprtih 67 novih oddelkov vrtcev, da je v času, ki ga otroci preživljajo v varstvu ali v šoli, dobro poskrbljeno za prehrano in prostočasne dejavnosti, ampak so postavljeni tudi novi vzgojni in učni standardi. Mladi so z novimi učno-vzgojnimi programi dobili boljše možnosti za razvoj svojih dispozicij, nadarjenosti in osebnostnih lastnosti, možnost pa se imajo vključiti tudi v mednarodno izobraževanje, v prostem času imajo na izbiro več kulturnih programov, poleti pa je poskrbljeno tudi za letovanje na morju otrokom iz socialno šibkejših družinskih okolij. Mestne štipendije za nadarjene in spodbujanje mladih raziskovalcev z rednimi letnimi programi so pika na i postavljenim standardom, prav tako pa tudi že trije mladinski četrti centri, povezani

Foto: Barbara Jakše Jeršič

Avgusta je poletno gledališče Križanke kot donacijo dobilo novo streho z novo nosilno konstrukcijo.

Foto: Miha Fras

Prenovljeni Dom Španskih borcev, novo središče plesne in ljubiteljske kulture, ki ga vodi Zavod En knap, je odprlo vrata 19. novembra.

Foto: Miha Fras

Miniteater je dobil nove prostore na Križevniški ulici 23. oktobra.

Foto: Ana Rokvič

Oder pod zvezdami je nova velika večnamenska dvorana na podstrežju Mestnega doma.

Ljubljana z 17. november 2008 –

Foto: Barbara Jakše Jeršič

Od letos so na vseh šolah azbestne kritine odstranjene in nadomeščene z novimi, zdravju prijaznimi. Na sliki: nova kritina na OŠ Šentvid.

Foto: arhiv MOL

V Vrtcu Najdihojca, enoti Gorazdova 6, so urejeni prostori za 2 nova oddelka z razdelilno kuhinjo.

Foto: arhiv MOL

V Vrtcu Kolezija, enoti Koseski, so urejeni prostori za nov oddelok.

Foto: Miha Fras

Vrtec Črnuče je v dislocirani enoti Škratki dobil prostor za 14 otrok.

v novi Javni zavod Mladi zmaji – Center za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladih, ki odlično skrbi za mlade na socialnem robu, Urad za preprečevanje zasvojenosti pa za ozaveščanje o zdravem odraščanju. Pomembno novo sporočilo vzgoje in izobraževanja v tem mandatu je knjiga, ki jo dobijo malčki in prvošolčki kot podarjeno vstopnico v vzgojno-izobraževalni proces, kjer potem ljubezen do nje gojijo v *Bralni znački* in s projekti, kot sta bila letos *Ljubljana bere* in *Trubar in mi*, prihodnje leto pa bo za to veliko možnosti v okviru programov Ljubljane – svetovne prestolnice knjige 2010.

V tem mandatu je bilo za programe in investicije za vzgojo in izobraževanje porabljenih 208,3 milijona evrov, od tega samo za gradnje in obnove šol in vrtcev skupaj 47,2 milijona evrov, spodaj pa navajamo naložbe v obdobju zadnjega leta. Sredstva za vzgojo in izobraževanje so se od začetka mandata v treh letih povečala za 23,3 milijona evrov oziroma za 42 odstotkov. Spoštovanja vredne so donacije na področju vzgoje in izobraževanja. Uprava si vztrajno prizadeva, da bi država vzpostavila centralno evidenco vpisa otrok v vrtnice. Urad za mladino pa vodi preureditev prostorov nekdanje diskoteke Black Jack v nov mladinski center Črnuče, ki bo odprt januarja 2010 (ocenjena vrednost naložbe znaša 142.960 evrov).

September in oktober 2009

Šole ● **Na OŠ Bežigrad** so izvedli I. fazo zamenjave oken na južni strani z namestitvijo senčil, uredili razdelilno linijo jedilnice in oder za prireditve, zamenjali električno instalacijo z novimi lučmi in uredili strop jedilnice, prostor za jutranje varstvo in nadstrešek nad vhodnim delom v vrednosti 202.082 evrov. ● **Na OŠ Bičevje** so obnovili deklishe in fantovske sanitarije in dokončali zamenjavo oken v vrednosti 285.972 evrov. ● **Na OŠ Božidarja Jakca** je letos obnovljena centralna kuhinja in končana II. faza zamenjave oken v vrednosti 564.643 evrov. ● **Na OŠ Danile Kumar** so delno zamenjali garderobe v kleti stavbe II in izvedli I. fazo zamenjave oken v stavbi I v vrednosti 151.967 evrov. ● **Na OŠ Dravljje** je dokončana ograja, zamenjana okna, urejena akustika v telovadnici, zamenjana kuhinjski kotel in pomivalni stroj v vrednosti 159.394 evrov. ● **Na OŠ dr. Vita Kraigherja** so obnovljeni tlaki v mali telovadnici in sanirani zidovi po študiji ZRMK, obnovljeni so strešni snegolovi in delno zamenjana kritina v vrednosti 132.239 evrov. ● **Na OŠ Franceta Bevka** so zamenjana še zadnja okna, urejena je specialna učilnica za biologijo z novo opremo in meteorna kanalizacija na dvorišču v vrednosti 192.475 evrov. ● **Na OŠ Hinka Smerkarja** je urejena toplotna postaja v starem delu stavbe, urejena je klančina za dostop v skladišče v vrednosti 116.648 evrov in zamenjana azbestna streha. ● **Na OŠ Jožeta Moškriča** je delno zamenjana dotrajana oprema (stoli, mize in omare), urejen prostor za odpadke in postavljena ograja ter videonadzorni sistem varovanja objekta ter asfaltirana dostopna pot za šolski kombi v vrednosti 84.836 evrov. ● **Na OŠ Karla Destovnika Kajuha** je zamenjana dotrajana oprema knjižnice, urejen trakt učilnic višje stopnje z zamenjavo opreme in ureditvijo električne napeljave, urejena je tudi posredna kanalizacija v vrednosti 259.760 evrov. ● **Na OŠ Ketteja in Murna** so tudi letos obnovili garderobe in avlo v 2. nadstropju in v 5 učilnicah zamenjali opremo, zamenjali stranske vhode, obnovili kanalizacijo v pritličju in zamenjali azbestno streho nad veliko telovadnico v vrednosti 311.979 evrov. ● **Na OŠ Kolezija** je urejena električna napeljava v avlah in urejena varnostna razsvetljava po celotni šoli v vrednosti 112.603 evrov. ● **Na OŠ Koseze** so urejene dodatne učilnice v obstoječih kabinetih, kjer je zamenjana oprema, izvedena pa je tudi II. faza zamenjave oken v vrednosti 225.183 evrov. ● **Na OŠ Ledina** je zamenjana dotrajana oprema po učilnicah, urejena je specialna učilnica, zamenjana so okna v prizidku v vrednosti 132.581 evrov. ● **Na OŠ Livada** je dokončana obnova ograje, nameščena so senčila na južni fasadi objekta in urejeno igrišče za vrtec Kolezija v vrednosti 114.980 evrov. ● **Na OŠ Majde Vrhovnik** je obnovljena specialna učilnica za fiziko in kemijo in zamenjana oprema, obnovljena so vhodna vrata in zamenjana oprema zbornice v vrednosti 131.048 evrov. ● **Na OŠ Martina Krpana** so zamenjana dotrajana vratna krila in podboji učilnic v pritličju, zamenjana okna, nameščene so žaluzije, popravljena je vodovodna napeljava, zamenjan grelnik vode, zamenjana streha nad učilnicami 1. triletja, premontiran je izmenjevalec registra in obnovljena pločevinasta streha nad veliko telovadnico v vrednosti 411.714 evrov. ● **Na OŠ Milana Šuštaršiča** je obnovljena fasada, zamenjana so okna in obnovljena toplotna postaja v vrednosti 194.262 evrov. ● **Na OŠ Mirana Jarca** so delno obnovljeni tlaki v učilnicah in na hodniku v vrednosti 19.295 evrov. ● **Na OŠ Miška Kranjca** je urejena varnostna razsvetljava po celotni šoli, postavljena je ograja, obnovljeni so umivalni prostori po učilnicah, urejen strop v kotlarni in urejena detekcija plina v kotlarni v vrednosti 91.450 evrov. ● **Na OŠ narodnega heroja Maksa Pečarja** je zamenjana streha nad telovadnico stare šole, obnovljen je vezni hodnik med telovadnico in šolsko stavbo, urejena je kanalizacija šolskega igrišča z ureditvijo asfaltnih površin, zamenjana so vrata in podboji na stari šoli v vrednosti 193.070 evrov. ● **Na OŠ Nove Fužine** so obnovljene sanitarije za dečke in deklice, v delu objekta na novo odprta še dva nova oddelka vrtca Pedenjped, za katerega je urejeno tudi igrišče, zamenjana je azbestna streha v vrednosti 210.450 evrov. ● **Na OŠ Nove Jarske** sta urejena knjižnica in kabinet z novo opremo, zamenjane so garderobne omare za predmetno stopnjo v vrednosti 63.308 evrov. ● **Na OŠ Oskarja Kovačiča** sta urejena dva glavna vhoda na lokaciji Galjevica v vrednosti 63.965 evrov. ● **Na OŠ Polje** je interventno urejena poškodovana streha na PŠ Kašelj v vrednosti 10.813 evrov. ● **Na OŠ Poljane** je urejeno notranje stopnišče za povezavo do tehnične učilnice, zadnja faza obnove oken in urejeno kanalizacijsko črpališče ter strelvodna instalacija celotne stavbe v vrednosti 193.347 evrov. ● **Na OŠ Prežihovega Voranca** so obnovljene učilnice in hodnik v nadstropju, zamenjana okna, delno zamenjana oprema učilnic, izdelan pa je tudi projekt PDG preureditve razdelilne kuhinje v centralno v vrednosti 329.438 evrov. ● **Na OŠ Prule** je urejena električna napeljava in strop v jedilnici, obnovljeni so tlaki v jedilnici in zamenjana azbestna streha, urejeno je novo avtoovosno obračališče – tudi za OŠ Oskar Kovačič, opravljene so predhodne arheološke študije za ureditev šolskega igrišča v vrednosti 71.287 evrov. ● **Na OŠ Riharda Jakopiča** je delno zamenjana dotrajano pohištvo in zamenjan pomivalni stroj v kuhinji v vrednosti 11.989 evrov. ● **Na OŠ Savsko naselje** je obnovljena velika telovadnica, zamenjana azbestna

nasmehom III

17. november 2009

streha in delno obnovljena napeljava centralnega ogrevanja ter urejeni tlaki in puščanje kinete v garderobnih prostorih bazena v vrednosti 215.915 evrov. ● **Na OŠ Spodnja Šiška** je urejena asfaltna ploščad pred vhodom v vrednosti 46.511 evrov. ● **V Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše** so zamenjana okna in urejen tlak pred vhodom ter nameščena senčila v vrednosti 99.318 evrov. ● **Na OŠ Šmartno pod Šmarno goro** je urejena električna napeljava, nadomeščeni tlaki v starem delu šole in delno zamenjana dotrajana oprema v vrednosti 201.852 evrov. ● **OŠ Toneta Čufarja** ima obnovljene sanitarije pri kuhinji in jedilnici in urejen vetrolov v vrednosti 75.453 evrov. ● **Na OŠ Trnovo** je obnovljena specialna učilnica z novo opremo, zamenjana so vrata in obnovljena ravna streha, zamenjane pa so tudi table v vrednosti 170.504 evrov. ● **Na OŠ Valentina Vodnika** je obnovljen desni trakt učilnic v pritličju, urejena je akustika učilnic, zamenjani so tlaki ter oprema na Adamičevi v vrednosti 209.683 evrov, zamenjana azbestna streha, zamenjani radiatorji, sanirana ravna streha, azbestna fasada in zamenjana okna v vrednosti 330.862 evrov. ● **Na OŠ Vič** so zamenjana okna na stavbi na Abramovi, obnovljeni tlaki v veliki telovadnici in obnovljena skupna toplotna postaja v vrednosti 275.577 evrov. ● **Na OŠ Vide Pregarc** je zamenjana streha nad veliko telovadnico v vrednosti 50.765 evrov. ● **Na OŠ Vižmarje-Brod** je delno zamenjana oprema, obnovljene so učilnice za razredno stopnjo, zamenjana so okna in urejena fasada in kompletno zamenjana delno azbestna streha v vrednosti 224.870 evrov. ● **Na OŠ Vodmat** se celostno ureja šolsko športno igrišče z ograjo; v I. fazi je urejeno igrišče za razredno stopnjo, za predmetno pa je nameščena plezalna piramida Corocord v vrednosti 2.965 evrov. ● **Na OŠ Vrhovci** je obnovljena električna napeljava v starem delu v vrednosti 109.498 evrov. ● **Na OŠ Zalog** so zamenjana okna, zamenjane garderobne omare za predmetno stopnjo, obnovljene sanitarije pri telovadnici v vrednosti 205.863 evrov. ● **Na OŠ Zadobrova** so urejeni kanalizacijski jaški in umivalniki po učilnicah v vrednosti 24.554 evrov. ● Gradnja prizidka **PŠ Zgornji Kašelj** se je začela v letu 2008 in se nadaljevala v letu 2009. V letu 2010 je predviden zaključek investicije, ureditev igrišča ter dobava opreme in drobnega inventarja. Ocenjena vrednost investicije znaša 5.135.201 evrov.

Vrtci ● **V Vrtcu Ciciban**, enoti Ajda, je obnovljena pralnica, v enoti Mehurčki je urejeno senčenje teras, v enoti Pastirčki so obnovljene jaslne sanitarije in garderobe in urejeni 4 novi oddelki 1. starostnega obdobja, urejena je varnostna razsvetljava v enotah Pastirčki in Mehurčki (v vrednosti 487.276 evrov), v enoti Lenka je zamenjana azbestna streha v vrednosti 367.630 evrov. ● **V Vrtcu Črnuče** so urejeni prostori hišniškega stanovanja OŠ Maksa Pečarja za 2 nova oddelka vrtca v vrednosti 88.904 evrov, v **enoti Ostržek** so obnovljeni stropi in električna instalacija, v **enoti Sapramiška** je popravljena streha, obnovljena je ograja v **enoti Ostržek** v vrednosti 137.723 evrov, v **enoti Sonček** je predvidena izgradnja prizidka in ureditev dveh novih igralnic s spremljajočimi prostori, zaradi stanja obstoječega objekta pa tudi njegova obnova (prenova obstoječega objekta, sanacija strehe, oken, teras za izhode, preureditev kotlovnice na plin, ureditev kuhinje itd.). Gradbeno dovoljenje je bilo pridobljeno septembra 2009. Začetek gradnje je predviden novembra 2009, zaključek investicije pa septembra 2010. Ocenjena vrednost investicije znaša 2.042.574 evrov. ● **Vrtec dr. France Prešeren** ima na enoti na Prešernovi ulici zamenjano azbestno streho, sanirano azbestno fasado in zamenjana okna ter obnovljeno teraso, v **enoti na Puharjevi** je obnovljen del sanitarij v vrednosti 33.616 evrov, zamenjana azbestna kritina in drugi azbestni elementi v vrednosti 269.592 evrov. ● **V Vrtcu Galjevica, enoti Galjevica**, so zamenjali pomivalni stroj v kuhinji, v **enoti Orlova** so sanirane zunanje sanitarije, urejeni tlaki v 4 igralnicah, zamenjani radiatorji, okna in urejena varnostna razsvetljava, v **enoti Pot k ribniku** je sanirana zunanja ploščad oz. igrišče v vrednosti 180.312 evrov. ● **V Vrtcu H. C. Andersena, enoti Palčica**, je urejeno dvigalo za otroke s posebnimi potrebami, urejena je asfaltna ploščad pred **enoto Krtki**, interventno je obnovljena toplotna postaja na Rašiški 7, izveden je projekt obnove toplotne postaje za **enoto Lastovica** v vrednosti 45.645 evrov. ● **V Vrtcu Jarše, enoti Mojca**, je urejena varnostna razsvetljava in javljalci požara, v **enoti Rožle** je urejena varnostna razsvetljava in javljalci požara, električne razdelilne omare in enopolne sheme v vrednosti 28.347 evrov. ● **V Vrtcu Jelka** je urejen leseni prizidek za 2 nova oddelka v vrednosti 68.578 evrov, v **enotah Jelka, Sneguljčica in Vila** je dokončana zamenjava oken, zamenjana parnokonvekcijska pečica v enoti Sneguljčica v vrednosti 68.578 evrov. ● **V Vrtcu Kolezija, enoti Kolezija**, je urejeno igrišče za vrtec Kolezija na OŠ Livada v vrednosti 165.656 evrov, v **enoti Koseski** so urejeni prostori za nov oddelk v vrednosti 118.641 evrov, v **enoti Murgle** pa so zamenjana še zadnja okna, zamenjane so predelne stene v **enoti Mencingerjeva** v vrednosti 178.283 evrov. ● **V vrtcu Ledina** so zamenjani regulacijski ventili in parnokonvekcijska pečica v kuhinji, v celoti je prenovljeno igrišče in nameščena igrala v vrednosti 369.197 evrov. ● **V vrtcu Miškolin, enoti Rjava cesta**, so urejeni prostori za nov oddelk v vrednosti 118.641 evrov, zamenjano je stavbno pohištvo, urejen priključek za plinovod, v **enoti Zajčja dobrava** je obnovljena kotlarna in odstranjen dimnik ter asfaltirana ploščad za vrtcem, zamenjan je pomivalni stroj v vrednosti 262.551 evrov, zamenjana azbestna kritina in drugi azbestni elementi v vrednosti 81.946 evrov. ● **V Vrtcu Mladi rod, enoti Čira-čara**, so urejeni prostori za nov oddelk v vrednosti 345.000 evrov, v **enoti Kostanjčkov vrtec** je izvedena predzadnja faza obnove vrtca, urejen priključni vročevod in urejen skupni razvod ter toplotna postaja in odstranjen rezervoar za kurilno olje, v **enoti Vetrnica** pa so delno prenovljeni stropi in urejena uprava vrtca v vrednosti 354.554 evrov. ● **V Vrtcu Mojca, enoti Muca**, so urejene zunanje sanitarije, v **enoti Tinkara** je obnovljena ograja, v **enoti Rožle** so obnovljene sanitarije in garderobe, v **enoti Kekec** je obnovljena sanitarna vertikala v vrednosti 307.672 evrov, zamenjana je azbestna kritina in drugi azbestni elementi v vrednosti 196.923 evrov. ● **V Vrtcu Najdihojca, enoti Biba**, so obnovljeni hodniki in garderobe, zamenjane dotrajane garderobne omare na hodnikih, urejeni tlaki na terasah prve starostne skupine in urejena dva nova oddelka vrtca, dva pa prilagojena, zamenjana je oprema v vrednosti 225.566 evrov, v **enoti Gorazdova 6** so urejeni prostori za 2 nova oddelka z razdelilno kuhinjo v vrednosti 368.752 evrov, v **enoti Palček** je obnovljen betonski zid pod ograjo in zamenjana ograja okoli igrišča vrtca, zamenjana azbestna kritina in drugi azbestni elementi v vrednosti 102.090 evrov. ● **V vrtcu**

Foto: arhiv MOL

Prostor novega oddelka Vrtca Kolezija v enoti Koseski.

Foto: arhiv MOL

Novo igrišče na OŠ Livada za vrtec Kolezija.

Foto: Nada Žgank

Od 1. septembra se na celovito preurejenem šolskem igrišču igrajo otroci OŠ Vita Kraigherja.

Foto: arhiv MOL

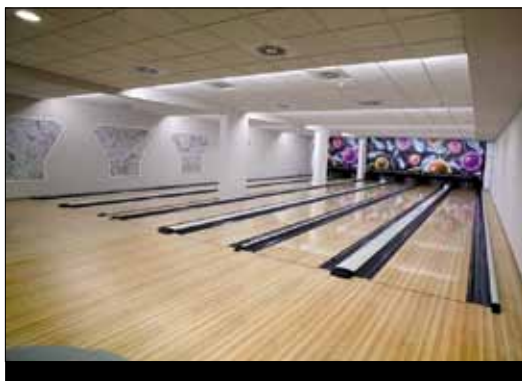
Novo šolsko igrišče na OŠ Valentina Vodnika.

Ljubljana z 17. november 2008 –

Fotografije: Miha Fras

Nov otok športa za vse v stanovanjskem naselju BS 3 za igranje nogometa, košarke in odbojke je odprt od 24. novembra.

Prenovljeni bowling center v Tivoliju je rekreativcem na voljo od 17. novembra.

26. oktobra so bile v Centralnem kopališču Tivoli prenovljene vhodne avle, garderobe, zunanji most in urejena otroška igralnica.

Od 26. septembra je odprto obnovljeno balinišče in zunanje rokometno igrišče Športnega parka Krim.

Otona Župančiča, enoti Čebelica, so obnovljeni hidranti v vrednosti 10.304 evrov, v **enoti Čuri Muri** so zamenjana okna in vrata v atrije, dokončno urejene sanitarije in popravljen omet, zamenjani radiatorji in urejene predelne stene, nameščena senčila v vrednosti 295.704 evrov, v **enoti Mehurčki** je urejeno skladišče za kuhinjo in urejena drevesa v vrednosti 31.712 evrov, v **enoti Ringaraja** in **enoti Živžav** so obnovljeni hidranti. ● **V vrtcu Pedenjped** so urejeni prostori za 2 nova oddelka prve starostne skupine in urejeno igrišče za OŠ Nove Fužine v vrednosti 106.461 evrov. ● **V vrtcu Pod Gradom, enoti Stara Ljubljana**, so obnovljene sanitarije in električna instalacija, v **enoti Strossmayerjeva** je obnovljena fasada, obnovljene so terase v **enoti Poljanska 24**, obnovljene so stopnice v **enoti Zemljemerska** v vrednosti 129.356 evrov. ● **V vrtcu Šentvid, enoti Sapramiška**, je urejen en nov oddelek vrtca v vrednosti 78.389 evrov, obnovljene so sanitarije in zamenjana okna na **enoti Vid**, interventno je urejena kanalizacija v **enoti Sapramiška**, kjer je urejen tudi napušč, urejeni so tlaki teras v **enoti Mravljinec**, izdelan je projekt celostne ureditve atrijev s postavitvijo igral v vrednosti 191.983 evrov. ● **V vrtcu Trnovo** je zamenjana ograja, urejena igralna površina pod kozolcem, zamenjan je sušilni stroj v vrednosti 44.844 evrov. ● **V vrtcu Viški gaj, enoti Bonifacija**, so urejeni prostori za 2 nova oddelka s prenovljenimi sanitarijami v nekdanjih prostorih OŠ Bičevje, obnovljena je kuhinja in urejeno igrišče s postavitvijo igral v vrednosti 449.119 evrov. ● **V Viških vrtcih, enoti Bičevje**, so zamenjane talne obloge z ureditvijo podlage v treh igralnicah, zamenjana je toplotna postaja in priključen vodovod, v **enoti Jamova** je zamenjana ograja, urejeno senčenje na južni strani stavbe, izvedeni projekti za ureditev igrišča za **enoto Rožna dolina**, kjer so urejeni tudi hodniki v vrednosti 178.838 evrov, v **enoti Jamova** je sanirana azbestna fasada, zamenjana so okna v vrednosti 76.880 evrov. ● **V vrtcu Vodmat, enoti Bolgarska 20**, so urejene zunanje sanitarije in terase pred igralnicami, v **enoti Klinični center** sta obnovljeni dve toplotni postaji in kanalizacija, v **enoti Korytkova** so urejene sanitarije v vrednosti 205.212 evrov. ● **V vrtcu Vrhovci, enoti Brdo**, je obnovljena kotlovnica v vrednosti 88.785 evrov, v **enoti Rožnik** so zamenjana okna in vrata, obnovljeni leseni stropi v igralnicah in urejena električna napeljava ter zamenjana ograja v vrednosti 181.684 evrov. ● **V vrtcu Zelena jama, enoti Zelena jama**, je obnovljen strelovod, urejeni so posedeni zunanji tlaki v vrednosti 46.066 evrov. ● **V ZU Janeza Levca** je dokončana zamenjava oken doma na Karlovski, popravljen streha in obnovljeni tlaki v telovadnici v vrednosti 62.745 evrov.

Počitniški domovi v letih 2008 in 2009

● **V Počitniškem domu v Zambratiji v Republiki Hrvaški** je bila izvedena adaptacija stavbe. V prvi polovici leta 2008 je bila zaključena prva faza obnove Počitniškega doma v Zambratiji. Druga faza obnove se je začela januarja 2009 in bila zaključena maja 2009. Za obnovo stavbe je Mestna občina Ljubljana v letih 2008 in 2009 iz proračuna namenila 1.029.064 evrov. ● **Počitniški dom Pacug - nadomestna gradnja**: Oktobra 2008 se je začelo rušenje obstoječega objekta montažne gradnje in izgradnja novega počitniškega doma za letovanje otrok v Pacugu. Investicija je bila zaključena maja 2009. Za izvedbo investicije je v letih 2008 in 2009 Mestna občina Ljubljana iz proračuna namenila 590.354 evrov. **V letu 2008 so se investicijsko vzdrževalna dela izvajala v:** ● **Počitniškem domu Piran** - zamenjana so bila dotrajana okna in polkna. Za izvedbo investicije je v letu 2008 MOL iz proračuna namenila 52.501 evrov. ● **V Počitniškem domu Srednji vrh** je bila urejena zaščitna ograja ob cestišču. Za izvedbo investicije je v letu 2008 MOL iz proračuna namenila 5.330 evrov. ● V letu 2009 se investicijsko vzdrževalna dela izvajajo tudi v **Počitniškem domu Poreč**. Ocenjena vrednost investicije z zamenjavo oken, polken, vrat ter drugih vzdrževalnih del na objektu znaša 131.328 evrov.

Živalski vrt Ljubljana

Letos je praznoval 60 let Živalski vrt Ljubljana, za katerega jubilej je direktor Mestne uprave in predsednik Nadzornega sveta Vasja Butina napisal zgodovinsko knjižico, sam vrt pa je bil deležen vrste novih investicij: ● prenovljen je bil šimpazijak (decembra 2008 v vrednosti 90.802 evrov), ● v ogradi za pumo je bilo napeljavno talno gretje (decembra 2008 v vrednosti 1.074 evrov), ● zgrajen je bil nov servisni kompleks z izgradnjo platoja in namestitvijo zabojnikov (decembra 2008 v vrednosti 25.740 evrov), ● napeljali so talno gretje v ogradi za zveri (februarja v vrednosti 1.395 evrov), ● namestili so krmilne posode in obnovili stopnice v bivališču morskoga leva (februarja v vrednosti 2.982 evrov), ● uredili so izvorno otroško igrišče z lesenimi igrali in ga odprli prav na dan šestdesetletnice ustanovitve 28. marca 2009 v vrednosti 123.188 evrov, ● namestili okvir za praznjenje zabojnika v servisnem kompleksu (marca v vrednosti 1.080 evrov), ● rekonstruirali pokriti izpust v ogradi za žirafe (aprila v vrednosti 87.023 evrov), ● postavili hišico za kavomat (julija v vrednosti 695 evrov), ● razširili okrepčevalnico (julija v vrednosti 41.957 evrov) in ● sanirali vodovodno napeljavo (julija 2009 v vrednosti 15.917 evrov).

Mestu športa naproti

Z intenzivno gradnjo Športnega centra Stožice, pripravami na gradnjo bežigrskega stadiona ter plavalnega centra Ilirija in nacionalnega gimnastičnega centra Pegan - Petkovšek, novim rolkarskim poligonom in prvimi otoki športa za vse, ki jih bodo sčasoma dobile vse večje stanovanjske soseske v mestu, se Ljubljana vse bolj bliža svojemu strateškemu cilju, da postane mesto športa. Ljubljana je to že zdaj s svojimi vrhunskimi športnimi ekipami in posamezniki. Poleg tega pa se mesto športa odraža v vse večji športni aktivnosti prebivalcev in številnih športno rekreativnih programih, od katerih jih je uprava v letu 2009 sofinancirala 120 s 481.000 evri. Krona tega dogajanja so tri množične športne prireditve: *Pohod ob žici*, ki se ga je letos udeležilo okoli 23.000 pohodnikov, *Kolesarski maraton Franja* z letošnjimi 4000 udeleženci in *14. Ljubljanski maraton*, ki se ga je udeležilo rekordno število 16.399 tekmovalcev

nasmehom III

17. november 2009

iz 53 držav in se ponaša tudi z reprezentativno mednarodno udeležbo. Ena najlepših športnih novic letošnjega leta pa je izbrana natečajna arhitekturna rešitev za kopališče Kolecija, s katero bo mesto spet pridobilo težko pričakovani olimpijski bazen, in začetek odpiranja t. i. športnih otokov za vse. Do konca novembra so bili odprti že trije in sicer na Steletovi v Štepanjskem naselju, na Puhovi v BS 3 in v Tivoliju v vrednosti 150.000 evrov. Za nadaljnji razvoj vrhunskega športa v Ljubljani je pomemben nov program mestnih panožnih športnih šol za obetavne športnike, v katerih je s sofinanciranjem Mestne občine Ljubljana zaposlenih 41 trenerjev.

2008 December • Urejena je **Ledena dvorana Zalog**, ki ima nove tribune, garderobe in spremljevalne prostore v vrednosti 337.088 evrov.

2009 Februar • Ob **športni dvorani na Kodeljevem** je zgrajen prizidek s fitnessom in novimi garderobami v vrednosti 851.500 evrov.

Junij • Prenovljeno je **šolsko igrišče na OŠ Vodmat** v vrednosti 200.000 evrov.

September • Ljubljana je dobila prvi pravi **rolkarski park v Savskem naselju** ob Stolpniški ulici v vrednosti 114.000 evrov. • V **Športnem parku Ljubljana** je odprto novo **Malo nogometno igrišče** z zunanjimi fitness napravami, skupaj v vrednosti 100.000 evrov. • Na 200 m² športne površine je urejeno novo balinišče in prenovljeno zunanje rokometno igrišče v **Športnem parku Krim** v skupni vrednosti 100.000 evrov. • Začele so delovati mestne panožne športne šole z 41 trenerji v vrednosti 250.000 evrov

Oktober • Prenovljeno je **Centralno kopališče Tivoli**: bazen v Tivoliju ima obnovljene vhodne avle, garderobe in vzpostavljeno novo športno igralnico za otroke v vrednosti 600.000 evrov, obnovljen je bil tudi zunanji most, ki povezuje bazen in savno, v vrednosti 200.000 evrov. • Nove preplastitve so dobila **športna igrišča na Puhovi in Pečnikovi ulici** v vrednosti 70.000 evrov.

November • Odprti so prvi trije **otoki športa za vse na Steletovi, Puhovi in v Tivoliju** v vrednosti 130.000 evrov. • Prenovljen je **bowling center v Tivoliju**.

Uresničevanje trajnostne prometne politike

Mestna uprava že pripravlja celovito strategijo kolesarskega prometa v Mestni občini Ljubljana, odločilna poteza prometne politike sedanjega mandata pa je zagotovljena poglobitev železnice, ki jo je mesto s sprejetim odlokom postavilo kot pogoj investitorju Potniškega centra Ljubljana. Pomembna letošnja pridobitev je zapora mestnega središča z ureditvijo enosmernega prometa v središču in nekaterih delih mesta zunaj središča, urejanje mirujočega prometa z zagotavljanjem znatno povečanega števila parkirnih mest (letos skupaj 1500 novih parkirnišč) in gradnjo parkirnih hiš v središču mesta ter stanovanjskih naseljih, medtem ko prometno pretočnost postopoma izboljšujejo nova parkirnišča na vpadnicah s t. i. sistemom parkiraj in se odpelji in načrtovano širitvijo cest s posebnim voznim pasom izključno za javni promet. Velika pridobitev za (ponovno boljšo) pretočnost in varnost prometa je celovita sanacija grajskega predora.

Bistveno poenostavitev prinaša kartica mestnega potniškega prometa urbana, ki bo s 1. januarjem prihodnje leto poleg monete edino plačilno sredstvo in s katero je ob prestopanju v času ure in pol mogoče prihraniti strošek za ponovno plačilo vožnje. Do konca oktobra 2009 je bilo prodanih 221.000 urban. Urbana ponuja tako uporabo na avtobusu kot na parkirišču, kar pomeni, da se pojavlja nova možnost za kombinirano potovanje na krajših razdaljah znotraj mesta, ki voznikom prihrani naporno iskanje parkirišča.

Ob tem povejmo, da je obdobju med 17. novembrom 2008 in 17. novembrom 2009 Ljubljana dobila 5 novih avtobusnih prog: 24 Bizovik, 28 Mali Lipoglav, 29 Tuji grm, 6B Vnanje gorice in 19 B Barje – Jezero. Neizpolnjena je letos ostala le želja občanov in področne četrtne skupnosti Vič za uvedbo proge po Cesti dveh Cesarjev, ki bo uvedena prihodnje leto. Poleg prepuščanja mestnih površin pešcem in postopne selitve avtomobilov v podzemne garaže, vsekakor pa z zelenico in za parkiranje prepovedanih javnih površin uprava vse večjo pozornost posveča tudi varnosti v cestnem prometu. Poleg že tradicionalne povečane skrbi za varne šolske poti, spremljanja ob vstopu v šolo, tekmovanja šolarjev Kaj veš o prometu? in vsakoletnega likovno-literarnega natečaja na temo varnosti v cestnem prometu je od letos mestna redarska služba opremljena z mobilnim radarskim sistemom za merjenje hitrosti na cestah, kot ga uporablja Policija. Izvirna prometna novost letošnjega leta sta Kavalirja, električni vozili, ki meščanom lajšata opravke po mestnem središču. - Akciji, ki evropska mesta vodijo v prometno politiko trajnostne mobilnosti, pa sta Evropski teden mobilnosti, letos z naslovom *Dobra klima našega mesta*, in Civitas Elan, v katerih je Ljubljana posebno uspešna in zavzeta. V tem okviru Ljubljana načrtno širi kolesarsko mrežo in spodbuja alternativne oblike prometa.

Ceste, kolesarske steze, parkirišča

2008 November • Semaforizirano je bilo križišče Ulica bratov Komel-Nemška cesta in Barjanska-priključek na avtocesto v vrednosti 134.163 evrov.

December • Na območju Mestne občine Ljubljana so bila izvedena **večja vzdrževalna dela na cestah**, kot so sanacije asfaltnega vozišča, dograditve, zamenjava ojačitve voziščne konstrukcije, manjše preusmeritve cest v obsegu cestnega sveta, sanacije odvodnjavanja ter obsežnejše nadomestitve obstoječih cestnih naprav in ureditev. Dela so bila opravljena na • Ulici Luize Pesjakove, • Matjaževi ulici, • Topniški ulici, • Knobleharjevi ulici, • Šerkovi ulici, Belokranjski ulici, • Mislejevi ulici, • Novinarski ulici, • Bratinovi ulici, • Janševi ulici, • Kamniški ulici, • Tugomerjevi ulici, • Turnerjevi ulici, • Ogrinčevi ulici, • Scopolijevi ulici, • Ulici bratov Židan, • Pleteršnikovi ulici, • Svetosavski ulici, • Valjuhovi ulici, • na Litijski cesti pri bencinski črpalki OMW, • Bohoričevi ulici, • na Rudniku, • na cesti Gabrje - Vnajnarje, • na cesti Gabrje - Vine, • Ižanski cesti, • Cesti II. grupe odredov, • v Sadinji vasi, • na Repčah, • Agrokombinatški cesti, • na avtobusnem obračališču v Zalogu, • na Cvetlični poti, • na Verovškovi ulici, • Slovenčevi ulici, • Dobrunjski

Foto: Miha Fras

V Štepanjskem naselju je bil 17. novembra odprt športni otok za vse.

Foto: Nada Žgank

3. septembra je bil odprt prvi rolkarski park v Savskem naselju.

Foto: Miha Fras

Ob Športnem parku Ljubljana je od 1. oktobra na voljo še malo nogometno igrišče.

Foto: Miha Fras

Na Večni poti je od 15. oktobra odprta kolesarska pot.

Ljubljana z

17. november 2008 –

Foto: Miha Fras

Mestna uprava je mestnim redarjem in policistom PU Ljubljana z izročitvijo 26 koles olajšala delo na terenu.

Foto: Domen Pal

Skozi Črno vas od 25. avgusta vozi dolgo pričakovani mestni avtobus, proga 19 B.

Foto: Miha Fras

Štepanjsko naselje je 21. oktobra dobilo parkirišče s 100 parkirnimi mesti.

Foto: Miha Fras

Ob Šmartinskem parku je od 29. oktobra urejeno parkirišče Žale s 87 parkirnimi mesti.

cesti, ● Čerinovi ulici, ● Ulici Jožeta Jame, ● Maistrovi ulici, Koseški ulici, ● na Dolenjski cesti, ● Avšečevi ulici, ● Cesti v Mestni log, ● Pod topoli, ● Flajšmanovi ulici, ● Savski cesti, ● Tesovnikovi ulici, ● v Stožicah, ● Korenčanovi ulici, ● Masarykovi cesti, ● Poti do šole, ● Sketovi ulici, ● na odseku Sketova ulica - Močnikova ulica, ● na odseku Zaloška cesta - Malenškova ulica, ● na odseku Grablovičeva ulica - Njegoševa cesta. V letu **2008** smo za **večja vzdrževalna dela na cestah** porabili 2.499.767 evrov. ● Na **Maistrovi ulici** od Masarykove ulice do Tabora je bil zgrajen pločnik, urejena so bila parkirna mesta ob cesti in postavljena prometna signalizacija v vrednosti 84.008 evrov. ● Zgrajena je bila povezovalna cesta z nivojskim prehodom čez železniško progo Ljubljana-Metlika med **Dolenjsko cesto in IC Rudnik** v vrednosti 1.703.800 evrov. ● Umeščene so bile **kolesarske steze ob Savski ulici od krožišča Žale do Davčne ulice, ob Flajšmanovi cesti ter od Zaloški cesti od Mrtnaškega mostu do Njegoševe ceste** z ustrežno rekonstrukcijo cestišča in postavitvijo prometne signalizacije v vrednosti 161.499 evrov.

2009 Januar ● Opravljena so bila **večja vzdrževalna dela**, kot so rezkanje oziroma rušenje asfaltnih površin, popravilo robnikov in robnih travnikov, dvig kap, hidrantov, rešetk in pokrovov na novo višino, izdelava cestnih požiralnikov ter asfaltiranje vozišč ● na Moškričevi ulici na odseku od Na peči do Kajuhove ceste, ● Gortanovi ulici na odseku od Goce Delčeve do Kosovelove ulice, ● Goce Delčeva ulici na odseku od Gotarjeve do h. št. 37, ● Slovenčevi ulici na odseku od Tolstojeve do Mašera Spasičeve ulice, ● Masarykovi ulici na odseku od Gosposvetske do Dvoržakove ulice, ● Cesti na Brdo na odseku od Poti za Brdom do Za opekarno, ● Podutiški cesti, ● Litostrjski cesti in Komenskega ulici. Vrednost izvedenih del je **1.435.728** evrov.

Maj ● Asfaltirana je bila **Ramovševa ulica** po končani gradnji komunalne infrastrukture; vrednost 164.800 evrov. ● Na **Verovškovi cesti od Drenikove ulice do Gasilske ulice** so uredili območje umiritve prometa z zamikom vozišča, izgradnjo pločnika in postavitvijo prometne signalizacije v vrednosti 104.921 evrov.

Junij ● Urejeno je **parkirišče parkiraj in se odpelji na Rudniku** z delnim asfaltiranjem (v vrednosti 79.697 evrov), **parkirišče na Trgu mladinskih delovnih brigad** je dobilo nov avtomatski vhodno-izhodni sistem, avtomatsko blagajno in videonadzor (v vrednosti 92.305 evrov), nova začasna parkirna mesta bodo še letos zagotovljena z zasutjem gradbene jame na območju Nuka 2, v polnem teku pa je **gradnja parkirne hiše pod Kongresnim trgom** kot eden od napovedanih županovih projektov za leto 2010. V pripravi je **gradnja parkirne hiše pred Arhivom Slovenije, gradnja garažne hiše pod glavno Tržnico** na Vodnikovem trgu se začneja prihodnje leto

Julij ● LPP je izbral ponudnika avtobusov AC Intercar za **nakup 29 zgibnih in 5 enojnih mestnih avtobusov** v vrednosti 9.457.446 evrov ter za nakup 5 hibridnih midiavtobusov podjetja Avtobus d.o.o. v vrednosti 1.135.274,90 evra z dobavo v prvi polovici 2010. ● Zgrajena je **povezovalna cesta Mivka med Barjansko in Opekarsko** v dolžini 360 metrov. Cesta je sestavni del notranjega mestnega obroča. Ob prenovi je bila na novo urejena komunalna infrastruktura (primarni vodovod, elektrokabelska in meteorna kanalizacija, javna razsvetljava) ter obojestranski hodniki za pešce s kolesarsko stezo in vzdolžnim drevoredom japonske češnje. Ob cesti so postavljene tudi ograje, ki so oblikovane po zahtevah urejevalca, arhitekta in v soglasju z lastniki zemljišč, skupaj v vrednosti 1.300.000 evrov.

August ● Medtem ko so bila lani urejena tri parkirišča: na Korenčanovi ulici ob pokopališču Dravlje (v vrednosti 29.500 evrov), parkirišče za Bežigradom (v vrednosti 11.686 evrov) in parkirišče na Trgu mladinskih delovnih brigad (v vrednosti 54.744 evrov), smo avgusta letos **z ureditvijo enosmernih cest na obrobju zaprtega mestnega središča** pridobili ● 1.200 novih parkirnih mest v mestnem središču.

● Na **Črnovaški cesti** je postavljenih 9 avtobusnih postajališč in ustrezna prometna signalizacija za novo avtobusno progo mestnega prometa št. 19 B Barje - Jezero, ki vozi do Črne vasi, v vrednosti 180.000 evrov.

Oktober ● Na **Krakovskem nasipu** je obnovljena javna razsvetljava in semaforizacija, izvedeno novo tlakovanje v pranjem betonu, nameščene so nove klopi v vrednosti 339.886 evrov. ● Urejena je **nova kolesarska steza** s hodnikom za pešce na območju Gozdarskega inštituta Slovenije **ob Večni poti**. V prvi fazi je bila ob Gozdarskem inštitutu Slovenije izvedena ureditev nove kolesarske poti v dolžini 330 metrov, površina za pešce, avtobusno postajališče, cesta je opremljena z ustrežno horizontalno in vertikalno signalizacijo, urejeno je odvodnjavanje meteornih vod ter zatravitev na novo nastale brežine z zelenico in živo mejo, skupaj v vrednosti 195.256 evrov. Naslednja faza bo ureditev kolesarske steze in pešpoti med Tivolijem in Kikljevo ulico. ● Odprto je **novi parkirišče v Štepanjskem naselju** v vrednosti 100.000 evrov. ● **Prenovljeno je parkirišče ob Plečnikovih Žalah** s 87 parkirnimi mesti. Skupni strošek ureditve 2. etape II. faze Šmartinskega parka s sanacijo vzhodne fasade ob Žalah in ureditvijo parkirišča Žale znaša 772.383 evrov.

December ● Obnovljena so bila **križišča in zamenjane semaforske krmilne naprave** na ● križišču Vipavska-Gerbičeva, ● Celovška-Ul. Jožeta Jame, ● Celovška-Andreja Bitenca, ● Celovška-Kosmačeva, ● Dunajska-Dimičeva, ● Dunajska-MOC, ● PP Dunajska -Smelt, ● Tivolska-Šubičeva in ● Tržaška-MOC; skupna vrednost 410.500 evrov.

Ureditev mestnega središča

Ob ureditvi Prešemovega trga, Wolfove ulice, Plečnikovega podhoda v Zvezdi in podhoda na Ajdovščini in tamkajšnje ploščadi, prostora pred Dramo, Mestnega trga, obnovi pročelja na Slovenski cesti in na vrsti reprezentativnih historičnih stavb ter Trnovskega pristana ob Ljubljani je letos mestno središče še veliko lepše: Stritarjeva ulica, Ciril Metodov trg, Vodnikov trg z začetkom obnove Vodnikovega spomenika, Kopitarjeva ulica, obnovljen grajski predor,

nasmehom III

17. november 2009

Breg, Špica, Krakovski nasip so z novo cestno in ulično opremo s številnimi klopami za posedanje, romantično lučno kuliso, pitniki, litoželeznimi koški in vrsto drugih uporabnih detajlov ter ob zapori mestnega središča ustvarili edinstven prostor za druženje in elitni del glavnega mesta, s katerim se lahko mesto in država predstavita kot moderno mesto, ki spoštuje svoje zgodovinske vrednote.

Avгust • Razen vodnjaka in stopnic na obrežju Ljubljanice je urejena promenada na Bregu z novo komunalno infrastrukturo, pretlakovanjem, novo razsvetljavo in zasaditvijo dreves v vrednosti okvirno 1.350.000 evrov. • Obnovljena je bila Kopitarjeva ulica z vso komunalno infrastrukturo.

Oktober • Pretlakovani so bili Ciril Metodov trg, Vodnikov trg in Stritarjeva ulica s kompletno urejeno komunalno infrastrukturo. Ureditev je skupaj z obnovo Kopitarjeve ulice znašala okoli 2,5 milijona evrov. • Prenovljen je Krakovski nasip z novimi pločniki in lesenim tlakom in klopami v središču nasipa v vrednosti 464.737 evrov.

Prometna skrb za pešce, kolesarje in gibalno ovirane

Za prometno varnost predvsem ranljivih in šibkejših udeležencev v prometu, pešcev ter kolesarjev so bila izvedena nova območja omejene hitrosti (6 lokacij), fizične ovire za umirjanje prometa (standardne grbine, zvočne in optične ovire, skupaj 16 lokacij), ovire za preprečevanje nedovoljenega parkiranja (13 lokacij), postavljeni so bili dodatni oz. novi prometni znaki za nevarnost, izrecne odredbe, omejitve prometa in obvestila. Poleg tega je bilo izvedenih več prehodov za pešce (15 lokacij), nameščenih prometnih ogledal (22 lokacij) za izboljšanje preglednosti, semaforiziranih nekaj križišč in prehodov za pešce (5 lokacij), prehodi za pešce pa so opremljeni z odševalnimi prikazovalniki oziroma osvetljeni s posebnimi svetilkami.

Urejena so dodatna parkirna mesta tako za osebna vozila in motorna kolesa kot za potrebe invalidov ter cone kratkotrajnega parkiranja za potrebe vrtcev ali osnovnih šol. Trajna naloga je izvajanje ukrepov za premagovanje arhitektonskih ovir za funkcionalno prizadete osebe pri prečkanju vozišča. Semaforji so dodatno opremljeni z napravami za dajanje zvočnih signalov (tipke za slepe, 32 kosov). Uprava sproti odpravlja tudi t. i. »pasti za kolesarje« (dodatno se nameščajo odbojne folije na drogovich, protiparkirni stebrički, simboli, rdeča označitev stez ipd.). Postavljenih je bilo 120 stojal za kolesa.

Mostovi

V tem mandatu je Ljubljana dobila pred volitvami napovedano • jekleno brv na Špici čez Gruberjev kanal (**maja 2009** v vrednosti 423.676 evrov), • trije mostovi pa so bili povsem sanirani: junija 2007 Karlovski most, oktobra istega leta Most čez Gameljščico, • **maja 2009** most čez Gruberjev kanal na Hradeckega ulici, do konca mandata pa se obetajo še trije novi mostovi: Mesarski most, most čez Ljubljano pri tovarni Rog in most Njegoševa - Roška.

Povečana varnost pred nesrečami

Uprava si prizadeva za zviševanje ravni storitev reševalnih služb, ki je odvisna tudi od ustreznosti usposobljenosti in opremljenosti reševalnih enot. Zato je veliko dela področnega mestnega oddelka usmerjenega v zagotavljanje opreme (gasilska vozila, gasilska zaščitna oprema, postelje, šotori itd.) za reševalne enote in skrbi za usposabljanje in izobraževanje teh enot. Letos so se člani štabov Civilne zaščite dopolnilno usposabljali, potekalo je usposabljanje prostovoljcev za nudenje nujne medicinske pomoči in prve pomoči, usposabljanje enote za reševanje iz vode, usposabljanje za graditev protipoplavnih nasipov. Enota za hitre reševalne intervencije se je udeležila mednarodne vaje EU-HUNEX-DECATHLON 2009 na Madžarskem, ki je pomenila zaključek skupnega projekta priprave reševalnih enot na nudenje pomoči zunaj svojih držav. V projektu, ki ga je sofinancirala Evropska komisija, so naši člani sodelovali s kolegi iz Budimpešte (Madžarska), Košic (Slovaška republika) in Varšave (Poljska). Ljubljanskim šolam in vrtcem pa je uprava pomagala izvesti vaje evakuacije. Letos so izvedli skupaj 19 usposabljanj, ki so trajala 58 dni, udeležilo pa se jih je 470 pripadnikov reševalnih služb. Javna gasilska služba je v tem obdobju opravila 1720 posredovanj.

2009 • Sofinanciranje **nakupa gasilskih vozil** 5 prostovoljnih gasilskih enotam v vrednosti 153.000 evrov. • 59 prostovoljnih gasilcem je uprava zagotovila **osebno zaščitno opremo** (zaščitna obleka, zaščitna obutev, rokavice, čelada, podkapa) v vrednosti 60.000 evrov. • Nakup **priklopnikov za osvetljevanje** v vrednosti 71.000 evrov. • Nakup **sredstev za zveze** v vrednosti 58.000 evrov. • Poklicni gasilci so v letošnjem letu prejeli **vozilo za gašenje gozdnih požarov v naravnem okolju** v vrednosti 254.000 evrov, **vozilo za gašenje** v vrednosti 251.000 evrov ter **prezračevalnik** v vrednosti 56.000 evrov. • Nastanitvene rezerve so bogatejše za **3700 postelj začasno nastanitev prebivalcev** (vrednost naložbe 60.000 evrov), **16 kpl. zabojnikov za vodo** (v vrednosti 16.000 evrov), dva **samonapihljiva šotori** (vrednost 21.000 evrov). • Nakup opreme za pripadnike ostalih reševalnih enot (**agregati, vetrovke, zaščitne obleke**) pa je znašal 27.000 evrov.

Foto: Miha Fras

Od 11. novembra je odprt v celoti prenovljen predor pod Gradom.

Foto: Dunja Wedam

Območje Ciril Metodovega trga in Stritarjeve ulice, odprto 27. oktobra, je po obnovi komunalne infrastrukture dobilo vrhunsko mestno opremo in živahen ulični utrip.

Foto: Dunja Wedam

Prenovljeni Breg s prvo taktilno potjo v Sloveniji, odprto 22. septembra, je ena najelitnejših novih ureditev mestnega središča.

Foto: Miha Fras

Mestno gledališče ljubljansko ima od 2. decembra novo dvigalo za invalide.

Priprave na svetovno knjižno slavo

Razpis za Ljubljano – svetovno prestolnico knjige 2010 privabil 212 knjigoljubcev

Foto: Marjan Kocjan

Pogled na slovensko stojnico na frankfurtskem knjižnem sejmu, ki jo je oblikoval arhitekt Marjan Kocjan iz DC Studia.

Čas, ko bo Ljubljana nosilka Unescovega naslova svetovna prestolnica knjige, se hitro bliža v intenzivnih pripravah na dogajanje med 23. aprilom 2010 in 23. aprilom 2011. Mestna občina Ljubljana je v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo in Javno agencijo za knjigo objavila Javni poziv za pripravo in izvedbo programa Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010, na katerega je do izteka prijavnega roka prispelo 223 prijav, največ, 68, za program Knjiga in ustvarjalnost na področju kulture, 64 za program Knjiga in mesto, 56 prijaviteljev je izbralo program Ljubljana bere – Rastem s knjigo: knjige za vsakogar, 21 Ljubljana bere – Rastem s knjigo: izvirna slovenska slikanica, 12 Ljubljana bere – Rastem s knjigo: knjiga za srednješolce, po ena prijava pa je prispela za programa Literarni festival: Literature svetovnih celin in Svetovni kongres: Knjiga kot nosilka razvoja človeštva. Veliko število prijav pomeni obsežen pretres kriterijev za porazdelitev sredstev po posamičnih prijavljenih programih, zato bomo o tem poročali v naslednji številki. Na razpis za kulturni štirinajstnevnik, ki je zagotovo najbolj težko pričakovana pridobitev svetovnega leta knjige v Ljubljani, pa se je prijavilo 5 predlagateljev. Glede na pritožbo enega od predlagateljev postopek izbire še ni zaključen.

Razglednična dopisnica, ki jo bo izdala Pošta Slovenije v letu Ljubljane – svetovne prestolnice knjige.

Kazalke z logotipom Ljubljane – svetovne prestolnice knjige 2010 oblikovalke dr. Petre Černe Oven in (*desno*) priložnostna dvokovinska kovanca po zamisli Matija Marinka, ki ju bo v letu svetovne prestolnice knjige izdala Banka Slovenije.

Predstavitev Ljubljane - svetovne prestolnice knjige v Varšavi, Frankfurtu in Londonu

V okviru medmestnega sodelovanja se je na povabilo županje Varšave Hanne Gronkiewicz-Waltz med 7. in 10. oktobrom v Varšavi predstavila ljubljanska kultura, potem ko se je Varšava maja lani predstavila v Ljubljani ob robu konference županov glavnih mest in kandidatke za članstvo. Radovan Jenko, profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, ki je študiral v Varšavi, je oblikoval plakat in zloženko, pod njegovim mentorstvom so se predstavili tudi študentje oblikovanja s projektom *Podoba knjige*, v tem okviru pa je Ljubljana promovirala naslov svetovna prestolnica knjige. Ljubljana se je kot svetovna prestolnica knjige 2010 že predstavila na letošnjem knjižnem sejmu v Frankfurtu v sodelovanju z Zavodom za turizem Ljubljana in Zbornico založništva pri Gospodarski zbornici Slovenije. Na turistični borzi WTM London se je 9. novembra na 170 kvadratnih metrih razstavnega prostora v organizaciji Slovenske turistične organizacije predstavilo 18 slovenskih podjetij, rdeča nit predstavitve na slovenski stojnici pa je bila Ljubljana in 200-letnica Botaničnega vrta, pa tudi posebna predstavitev Ljubljane kot svetovne prestolnice knjige 2010.

Spomenik slovenski reformaciji, Trubarjeva hiša literature, nova knjižnica Zadvor, razglednična dopisnica, priložnostni kovanci, infomacijsko središče na Mačkovi ulici

Oddelek za kulturo Mestne uprave se je z Banko Slovenije dogovoril za izdajo priložnostnih kovancev. Predlog je potrdila Vlada R Slovenije, ki je odločila, da v letu 2010 izdajo priložnostni zlatnik, srebrnik in dvokovinski zbirateljski kovanec za *Ljubljano - svetovno prestolnico knjige 2010*. Ob kovancih bo izšel tudi prospekt, ki promovira Ljubljano kot svetovno prestolnico knjige.

Pošta Slovenije bo izdala razglednično dopisnico s celostno podobo tega pomembnega naslova. Poteka tudi priprava spletne strani, izdaja programske knjižice, predstavitev programa v Unescovem centru v Parizu s kulturnim programom in usklajevanje zadnjih navedb pri pripravi dokončnega programa.

Med trajnimi pridobitvami, ki jih bo Ljubljani prinesel Unescov naslov, bodo Trubarjeva hiša literature, ki je programske opredeljena kot prostor za predstavitev najbolj reprezentativnih in v svetu prepoznavnih stvaritev slovenske kulture (NSK, Irwin, Laibach, Ljubljanska lacanovska šola), spomenik slovenski reformaciji, ki je na čelu s Primožem Trubarjem postavila temelje slovenskemu knjižnemu jeziku, in nova knjižnica v Zadvoru, ki je doslej omogočala le knjižnično izposajo prek bibliobusov. Centralna informacijska pisarna za osebe s posebnimi potrebami pa bo priložnostno leto delovala tudi kot osrednje informacijsko središče Ljubljane – svetovne prestolnice knjige 2010.

Kako Mestna knjižnica Ljubljana slavi knjigo

Pogovor z direktorico mag. Jelko Gazvoda

Fotografiji: Bernard Hruševar

Direktorica Mestne knjižnice Ljubljana mag. Jelka Gazvoda.

Mestna knjižnica Ljubljana ima upravne prostore v enoti Knjižnice Otona Župančiča.

Mestna knjižnica Ljubljana se je v letu 2008 odzvala povabilu Oddelka za kulturo Mestne občine Ljubljana k oddaji predlogov v okviru Unescovega naslova Ljubljana – svetovna prestolnica knjige. Katere projekte pripravljate za leto, ki bo slavilo knjigo in Ljubljano z njo?

V Mestni knjižnici smo se zelo dobro pripravili na ta projekt in na povabilo MOL prijaviли okrog petnajst zanimivih projektov, ki naj bi se odvijali v letu, ko bo Ljubljana svetovna prestolnica knjige. Vse projekte smo že tudi vključili v program knjižnice za leto 2009, saj naj bi nekatere med njimi zaradi zahtevnosti začeli pripravljati že letos. No, posebnih sredstev za javne zavode za ta namen v letu 2009 žal ni bilo na voljo, zato bomo število lastnih projektov skrčili, znižali njihove stroške in jih vključili v program za leto 2010. Naj omenim nekatere: predlog projekta *Pikino drevo* za otroke, v katerem se bodo lahko otroci skozi igro spoznavali z uporabo novih medijev in otroško književnostjo. Ali pa *Spletna radijska postaja Mestne knjižnice Ljubljana*, ki bi lahko prinašala sveže rešitve pri posredovanju vsebin in informacij bralcem ter zagotavljala njihovo aktivno sodelovanje pri dejavnostih knjižnice. Pripravljamo tudi kvize, festivale branja, projekte razširjanja zvočne knjige za posebne uporabnike, uvajanje novih elektronskih medijev, kot so bralniki, ter celo potujoči literarni in dokumentarni kino v našem bibliobusu! Prav poseben projekt pa že letos pripravljamo v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo in Mestno občino Ljubljana, to je *Knjiga za vsakogar*, ki bo združeval obisk knjižnice z nakupom kvalitetne knjige po nizki ceni. V okviru SPK izdane knjižne naslove bomo namreč našim obiskovalcem prodajali v večini enot naše knjižnice, in ne le to, k sodelovanju smo povabili tudi druge slovenske knjižnice. Tako bo projekt predvidoma potekal po vsej Sloveniji, odvisno seveda od tega, koliko knjižnic se bo želelo pridružiti. Zdaj pripravljamo celotno organizacijo in logistiko projekta, ki se bo začel leta 2010, ko bodo v okviru SPK izšli prvi novi knjižni naslovi.

Dobra priprava na to leto je zagotovo tudi združitev ljubljanskih knjižnic v en javni zavod. Kaj so s tem pridobili uporabniki?

Združitev knjižnic v Ljubljani zgolj po naključju sovпада z dejstvom, da bomo prihodnje leto svetovna prestolnica knjige, saj so priprave nanjo potekale več let. Prednosti združitve so številne in vse niso in ne

bodo vidne takoj. Tako kot sama vidim zadevo, je pomembno, da se v prihodnje ljubljanske knjižnice razvijajo bolj enakomerno, kar se bo pokazalo tako pri poenotenih storitvah za uporabnike, naše bralce, kot tudi pri bolj enakomernem reševanju prostorskih težav posameznih naših enot. Prejšnje knjižnice namreč niso bile zelo enakomerno razvite, ena med njimi, Slovanska, je bila tudi povsem ločena od sistema ljubljanskih splošnih knjižnic. Med seboj so si vse nekako konkurirale za sredstva ustanoviteljice in bile pri tem tudi različno uspešne. To se je na koncu odražalo v različni kvaliteti in obsegu storitev, saj so bile knjižnice posledično različne tudi po številu zaposlenih na prebivalca in razvitosti knjižnične mreže, velikosti in kvaliteti knjižničnih prostorov, razvitosti informacijske tehnologije, dostopnosti in obsega odprtosti, po količini letno kupljenih knjig, cenah storitev in podobno. Uporabniki pa so po združitvi že pridobili možnost uporabe vseh knjižnic Mestne knjižnice Ljubljana s plačilom samo ene članarine – prej so morali članarino plačati za vsako knjižnico posebej – ter enotne cene storitev, poenotili smo roke izposoje gradiva, poleg tega smo prešli na enoten način obveščanja prek nove skupne spletne strani www.mklj.si in skupnega *Mesečnika privreditev*, ki redno prinaša informacije o dogajanju v naših knjižnicah. Poleg tega seveda zdaj enotno poslujemo z založbami in drugimi poslovnimi partnerji. Letošnji velik dosežek je ustanovitev enotne baze članov knjižnice, ki smo jo vzpostavili iz prejšnjih šestih baz, prav tako do konca leta pričakujemo še združitev podatkovnih baz gradiva, kar pa bo dokončno poenostavilo oziroma poenotilo številne poslovne in strokovne postopke v knjižnici.

Se že kažejo finančni učinki združevanja knjižnic in kaj to pomeni za nakup novih knjig?

Ni tako preprosto oceniti finančnih učinkov kot posledice združitve. Finančna sredstva vseh prejšnjih knjižnic so zdaj združena, zato jih bo za kakšno od knjižnic več kot prej, za drugo pa manj, pač glede na prednostne naloge, ki si jih bomo postavili. Zagotovo pa imamo zdaj boljši nadzor nad porabo sredstev. V prvem letu poslovanja smo bili sicer zelo uspešni, saj smo kupili precej več gradiva, kot je bilo načrtovano, pa tudi informacijsko tehnologijo smo s precej lastnih sredstev uspešno posodobili na več področjih, s tem da bomo odslej kupovali enotno opremo za lažje poslovanje in tudi vzdrževanje. Takoj po združitvi

smo začeli s projekti združevanja velikih podatkovnih zbirk knjižnice ter z združitvijo nakupa in bibliografske obdelave gradiva na enem mestu. Poenotili smo tudi druge službe, od kadrovske do razvojne, ustanovili smo novo službo za delo z uporabniki, ki bo koordinirala in vsebinsko podpirala vse oblike dela z uporabniki po naših enotah. Z javnimi naročili izbiramo najugodnejše ponudnike različnih storitev, ki jih knjižnica potrebuje, in s tem znižujemo stroške poslovanja. Menim torej, da je združitev zavodov v primeru knjižnic, ki vse opravljajo enako javno službo, že prinesla finančne rezultate, glede vsebinskih pa bomo lahko celoten spekter plusov in minusov spremljali še nekaj prihodnjih let.

Koliko zaposlenih je v zavodu in kako ste razdelili delovne naloge?

Trenutno dela pri nas okoli 210 zaposlenih. Ob združitvi nikogar nismo odpustili, res pa je takrat nekaj sodelavcev odšlo iz razlogov, povezanih z združitvijo. Iz Mestne knjižnice se je izločila Knjižnica Medvode, ki je od letošnje pomladi samostojna, s tem pa je odšlo osem zaposlenih. V tako veliki organizaciji je seveda potrebno primerno strukturirati delovni proces, zato smo ustanovili nekatere že prej omenjene skupne službe, v katere smo povabili zaposlene iz vseh enot. Ti imajo zdaj nalogo, da vsak na svojem področju koordinirajo delo celotnega zavoda in enotno izvajajo določene naloge za vse naše knjižnice. Sicer bo večina zaposlenih tudi v prihodnje delala neposredno z bralci v posameznih enotah po Ljubljani in njeni okolici, saj ostaja izposoja gradiva in posredovanje informacij tudi vnaprej naša glavna naloga, pri tem pa se knjižničarji lahko veliko bolj posvečajo bralcem, ker se jim ni več treba ukvarjati z zadevami skupnih služb Mestne knjižnice Ljubljana. Pomembno je, da se vsi zaposleni počutijo vključene v delovanje celotne knjižnice.

Kako je z razvitostjo posameznih knjižnic? Načrtujete razširitev knjižnične mreže oziroma ali nameravate katero izmed enot tudi zapreti?

Prejšnje knjižnice niso bile enakomerno razvite, zato imamo na eni strani lepe in velike nove knjižnice, kot sta na primer Knjižnica Otona Župančiča in Knjižnica Šiška, tudi Bežigrajska in Slovanska knjižnica, pred kratkim smo odprli tudi novi krajevni knjižnici na Igu in Brezovici, na drugi strani pa so knjižnice, ki ne ustrezajo več standardom in potrebujejo celovito prenovno in tudi povečanje prostorov, kot na primer Knjižnica Jožeta

Kako Mestna knjižnica Ljubljana slavi knjigo

Pogovor z direktorico mag. Jelko Gazvoda

Foto: arhiv založbe Sanje

Založba Sanje je 22. julija odprla knjigarno na Tavčarjevi ulici.

Foto: Miha Fras

Župan Zoran Jankovič je 12. oktobra odprl novo knjigarno Založbe Modrijan na Trubarjevi ulici.

Foto: Miha Fras

Na Čopovi ulici je novo knjigarno Felix Založbe Učila 12. novembra odprl podžupan Aleš Čerin.

Mazovca v Mostah, Knjižnici v Šentvidu in Črnučah, pa tudi na Brdu itd. Knjižnice v vzhodnem delu Ljubljane so glede prostorov nasploh najbolj problematične, zato seveda načrtujemo, da se bo Mestna občina pri izgradnji knjižnične mreže najprej posvetila prav temu prostoru. Pričakujemo izgradnjo nove knjižnice v Zalogu (v okviru poslovnega centra, ki pa po mojih informacijah precej zamuja), treba pa bo tudi razrešiti problematiko knjižnice v Polju, ki posluje v zelo neustreznih prostorih. Pridobili smo tudi prostor za knjižnico v Zadvoru in upamo, da ga bomo lahko uredili prihodnje leto. O ukinjanju knjižnic sicer za zdaj ne razmišljamo, je pa seveda možno, če bi se pokazalo, da so v kateri od njih prostori tako neustrezni, da v njih ni več mogoče normalno in varno delo. Prav v tem smislu smo se npr. lotili sanacije knjižnice v Dobrovi, kjer je vprašljiva nosilnost prostora.

Kako pa poteka združevanje podatkovnih baz članov in knjižničnega gradiva?

Ocenjujem, da zelo dobro. Bazo članov smo namreč že združili in jo že uporabljamo, po izločitvi neaktivnih članov imamo zdaj nekaj čez 120 tisoč članov. Ob rednem delu preverjamo še združene podatke. Imamo tudi projektno skupino, ki pripravlja združitev nabave in obdelave gradiva v sistemu COBISS. Gre za velike podatkovne zbirke, saj imamo v vseh knjižnicah skupaj več kot 1,5 milijona enot gradiva. Te računalniške zbirke podatkov se med seboj v podrobnostih tudi precej razlikujejo, zato je bilo potrebno najprej pripraviti sheme poenotenja, na podlagi katerih bo konverzija sploh mogoča. Tu je bilo opravljenega veliko zahtevnega strokovnega dela in želim zelo pohvaliti sodelavke in sodelavce, ki so vse leto trdo delali za združitev vseh baz podatkov.

Koliko manj lastnih prihodkov se bo nateklo zaradi združitve?

Ob združitvi smo predvidevali, da bo res nekaj manj lastnih prihodkov od članarin, ker bralci za uporabo vseh knjižnic zdaj plačajo članarino samo enkrat. Ocenjujemo, da je bilo prej okrog 30 odstotkov bralcev včlanjenih v dve knjižnici ali več. Sicer pa zaradi same združitve doslej ni prišlo do zmanjšanja lastnih prihodkov.

Mestna občina Ljubljana uvaja novo enotno plačilno sredstvo - mestno kartico urbano, ki bo namenjena tudi

uporabi storitev v knjižnicah. Kaj bodo lahko vaši uporabniki z njo plačevali? Ali bo to tudi identifikacijska kartica?

V ta projekt mesta smo se vključili že v njegovi začetni fazi, seveda z željo, da bi bila mestna kartica hkrati tudi članska izkaznica naših članov, torej identifikacijska kartica. V kolikšni meri bo ta cilj uresničen, pa je odvisno tudi od izvajalcev projekta. Menim, da smo se doslej dogovorili o večini bistvenih tehničnih zadev, uvedbo zdaj ovira še dejstvo, da za zdaj nimamo dovolj sredstev za nakup potrebnih tiskalnikov, ki jih bomo potrebovali, da bomo lahko na urbano natisnili potrebne podatke naših članov.

Kako je s poenotenjem preostalih služb - računovodstva, nabave, tehničnih služb?

Podporne službe, kot so uprava in računovodstvo, kadrovska služba, tehnično vzdrževanje in logistika ter informatika, so združene že od vsega začetka in lahko rečem, da so se zaposleni v teh službah že popolnoma privadili na to, da zdaj delajo za celotno Mestno knjižnico. Zdaj imamo namesto šestih računovodstev samo eno, sicer večje; namesto šestih kadrovskih služb le eno; imamo eno službo, ki skrbi za računalnike in drugo informacijsko opremo po vseh knjižnicah, enotno izvajamo dostavo gradiva in dokumentov po vseh knjižnicah ipd. in tako racionaliziramo poslovanje. Poleg tega letos intenzivno iščemo skupne zunanje izvajalce za določene storitve, npr. čiščenje knjižnic, servisiranje dvigal, klimatskih in drugih naprav, za dobavo materialov za opremo in zaščito gradiva in tako dalje. S tem bomo lahko največ prihranili.

Katere večje projekte načrtujete v prihodnje?

V prihodnjih letih bo zagotovo največji in najdražji projekt razvoj skupnega spletnega informacijskega sistema. Hitrost njegovega uvajanja bo odvisna ob sredstev, ki jih bomo uspeli pridobiti v ta namen, je pa to zagotovo bistven projekt tako za racionalizacijo poslovanja knjižnice kot tudi za razvoj sodobnih storitev za uporabnike. Drugi najpomembnejši projekt pa je razvoj digitalne knjižnice. Digitalizacija je v Evropski uniji in njenih knjižnicah trenutno najpomembnejše strokovno načelo. Del tega sicer že izvajamo, vendar so tu pričakovanja zelo velika – govorim tako o zagotavljanju digitaliziranega gradiva, predvsem kulturne dediščine Ljubljane, kot tudi o različnih aktivnih spletnih storitvah za otroke, mladino in odrasle.

Ker ste v svojem delovnem okolju vsakodnevno srečujete z branjem in raznovrstno literaturo, ali v vašem življenju obstaja knjiga, ki se vas je še posebej dotaknila?

Hm, čeprav je moje delovno okolje res blizu knjigam in branju in v tem smislu zelo pozitivno, pa moram priznati, da tako kot marsikateri menedžer tudi sama dostikrat izgubljam tekmo s časom. Tako imam za literarno branje veliko manj možnosti, kot bi si želela, intenzivno pa spremljam časopisje. Sicer pa so mi vseč literarna dela, ki imajo zgodovinsko ozadje in v tem smislu mi je morda blizu Jančarjeva Katarina – ne pa tudi Pav.

Vaše delo poteka v prelepo preurejeni knjižnici, medtem pa Ljubljana tudi na zunanjo intenzivno spreminja svojo podobo. Kako komentirate gradbeni razcvet in preobražanje mesta v urejeno moderno prestolnico?

Res je, ampak hkrati se prav za stavbo, v kateri sta zdaj sedež MKL in naša največja enota Knjižnica Otona Župančiča, govori, da je »knjižnica brez zidov«, saj je skrita za pročeljem znamenite ljubljanske stavbe Evropa. Oboje je še kako simbolično: stavba Evropa namreč skriva knjižnico, ki je tudi digitalna, ta pa je brez zidov, obrnjena navzven, k uporabnikom. Tudi sicer se bogastvo ljubljanskih knjižnic bolje razbira iz njihove notranjosti kot zunanosti – nobena nima zelo prepoznavne arhitekturne podobe, razen morda Knjižnica Prežihov Voranc na Viču, ki pa je za današnje pojmovanje knjižnice arhitekturno nekako preveč odmaknjena od zunanjega sveta. Prenavljanje mesta samega pa načeloma spremljam s pozitivnim predznakom. Všeč so mi obnovljene stare stavbe, predvsem takrat, ko tvorijo celotno ulico, pa tudi sodobna arhitektura, vendar le, če ni preveč »vesoljska«. Mora ostati nekaj prostora za naravo, za ljudi. Pa nenazadnje tudi za živali, teh ne smemo preganjati iz mesta. Moderna prestolnica? Sem za, vendar nisem prepričana, da si pod tem pojmom vsi predstavljamo enake vsebine. Zame je moderno predvsem tisto mesto, pa naj bo prestolnica ali ne, ki je v vsakem smislu udobno – upam, da k udobnosti Ljubljane vsaj malo pripomorejo tudi združene knjižnice MKL.

Slovo od častne meščanke pisateljice dr. Kristine Brenkove

Foto: zasebni arhiv

Pisateljica, urednica in prevajalka častna meščanka dr. Kristina Brenkova.

Besede slovesa župana Zorana Jankovića na žalni seji v Veliki sejni dvorani Mestne hiše 25. novembra 2009

Spoštovana sinova Klas Brenk in Lan Brenk, spoštovani svojci in prijatelji, spoštovani žalni zbor, prvi predsednik Slovenije Milan Kučan, častni meščan Ljubljane, in vsi drugi častni meščani, nekdanji županje in župani Ljubljane, vsi žalujoči!

V teh poznonovembrskih dneh, ko je pred vrati praznik knjige, je tiho odšla Kristina Brenkova, slovenska pisateljica, prevajalka, urednica in častna meščanka Ljubljane ... Narava ji je podarila mnogo let, skoraj cel vek. Skromno in delovno ga je preživela in ga obenem polno živela, do roba izkoristila.

V enem od pogovorov je Brenkova dejala, da nima le ene, ampak več domovin. Takoj za prvo, kjer se je »naučila govoriti jezik, ki še zvesto hrani prelepo, pomembno dvojino ...«, je umestila naravo: »... kjer rastejo trave in drevesa, kjer se krušijo kraški kamni, kjer šume potoki in reke, kjer so morske obale ...«

Njena ljubezen do narave se je na široko prelila v njene zgodbe in povesti. V občutenih opisih prepoznamo njen rodni Horjul, »kjer od hriba nad Lesnim brdom vstaja sonce in nemirni beli oblaki hitijo proti zahodni strani«. Dečka Andreja, junaka zgodbe Kanglica kaše, ta čarobna narava tako potegne vase, da zamudi na vlak za Ljubljano ... pa se kljub temu potem vse dobro izteče.

Za Kristino Brenkovo – sodelavko Osvobodilne fronte – odločitev za upor ni bila nikoli vprašljiva:

»Že prvo uro smo vedeli, koliko je ura. Da je to okupacija in kaj je Hitlerjev namen ...« In na vprašanje, če je bila že takrat prepričana v zmago, je odgovorila: »Seveda, dvestoodstotno.«

Brenkova je v krogih ilegalcev delovala kot kurirka med Prežihovim Vorancem in Francem Saleškim Finžgarjem ter Ivanom Lévarjem, vse do razkritja ene od javk, ko so belogardisti Voranca prijeli in predali Nemcem,

ti pa so ga poslali v internacijo. Znano je tudi, da je organizirala varstvo za ilegalčke, otroke pripadnikov narodnoosvobodilnega gibanja.

Po osvoboditvi je bila med ustanovitelji založbe Mladinska knjiga. Nekaj let kasneje je na pobudo profesorja Dušana Moravca prevzela delo urednice otroških in mladinskih zbirk.

Svojega dela se je lotila z velikim zanosom. »Kako težko so ljudje čakali na slovenske knjige, saj so nacisti po Štajerskem in Koroškem sežgali na tisoče slovenskih knjig ...«, se je kasneje spominjala in dodala: »Nešteto ustvarjalnih sil se je zlilo v eno samo strugo, da so zaživel tiski za mladino!«

V skoraj četrto delovnega stoletja na Mladinski knjigi je Brenkova kot urednica sodelovala z več sto pesniki, pisatelji, prevajalci, ilustratorji, lektorji in opremljevalci knjig iz domovine in sveta. Dala je pobudo za vrsto knjižnih zbirk. Med temi je še »živa« tudi najbolj znamenita – Čebelica. V petih desetletjih izhajanja je povabila k sodelovanju in spodbujala k branju celo vrsto generacij. Njeni prvi bralci se danes že pripravljajo za upokožitev, kljub temu pa jo naši otroci in vnuki še vedno hranijo na knjižnih policah. Prve objave Brenkove segajo v 30. leta. Po letu 1950 je začela pisati in objavljati avtorske črtice.

Do besednega ustvarjanja je imela svojevrsten odnos. Še v poznih letih in po več kot 30 objavljenih delih najrazličnejših zvrsti in žanrov se sama skoraj ni imela za pisateljico! To je bilo gotovo tudi znamenje spoštovanja do poslanstva pisateljev, zlasti pa zavest o odgovornosti javne besede, takšne, kot jo je razumela Brenkova sama.

Ni verjela v ustvarjalni navdih. Pisateljske zamisli so v njej dozorevale počasi in ne ravno preprosto. Svoje ustvarjanje je opisala v prisposodbi: »Rada ubiram svojo stezico, pa če je še tako strma ...« Pri pisanju jo je vodila »tiha želja«, da svoja spoznanja in izkušnje, pogosto vtikane v formo pravljice ali povesti, sporoči naprej ... najraje in najbolj topló iskreno otrokom in odrasčajočim mladim.

Kot prevajalka je otrokom podarila med drugim večno Piko Nogavičko, srnjačka Bambija in vrsto Kljukcev. Ustvarila je kozo Kunigundo in deklico Delfino. Ta fantastična pripoved, po kateri Brenkovo najbrž pozna največ otrok, je nastala kar na kuhinjski mizi, saj pisateljica takrat še ni imela svojega delovnega prostora.

Čeprav je bila Brenkova intelektualka, ki je že pred vojno doštudirala psihologijo in pedagogiko ter iz slednje dosegla doktorat, svojih številnih obiskov po šolah, knjižnicah in bralnih krožkih ni pojmovala kot vzgojne naloge. Bolj je verjela v pristen stik in dialog, ki ga podpirajo čustva – in na svojih številnih srečanjih z mladimi si je prizadevala, da bi se njihov »pogovor dotaknil srca in jim ostal v spominu.«

Zato ni nenavadno, da je Brenkova vsaj toliko kot ugledna priznanja za svoje delo (na primer Levstikovo nagrado, Trubarjevo plaketo in nagrado za slikanico v Leipzigu ...) cenila drobna obdarovanja in osrečevanja, kot jih je sama poimenovala, šopke, risbe in različna ročna dela, izraz naklonjenosti njenih bralk in bralcev.

Iskreno je verjela v poslanstvo dobre knjige in kulturno-vzgojnih dejavnosti za spodbujanje branja: »Dokler imamo bralne značke, se ne bojim za mladi rod in verjamem v njegovo ustvarjalnost,« je večkrat poudarila. »Čeprav bo čas po svoje spreminjal podobo značk, bo smisel ostal. Lepa, dobra knjiga bo živela!«

Naši častni meščanki Kristini Brenkovi se bo domača Ljubljana poklonila in zahvalila tudi prihodnje leto, ko bo svetovna prestolnica knjige, spodbujanje branja med mladimi in krepitev poslanstva »lepe in dobre knjige« pa eden od pomembnih programskih segmentov v tem okviru ... kar je tudi poslanstvo spoštovane in drage Kristine Brenkove – urednice, prevajalke, avtorice in plemenite gospe.

Slovo od častne meščanke pisateljice dr. Kristine Brenkove

**Besede slovesa častnega meščana
akademika pesnika Toneta Pavčka na žalni
slovesnosti 25. novembra 2009 ob 12. uri v
Veliki sejni dvorani Mestne hiše**

Spoštovani!

Naj začnem to svojo besedo z verzi, ki jih je imela Kristina Brenkova rada. Bili so to verzi, ki so se družili z njo in ji delali družbo v zadnjih letih. Niso optimistični, so pa verzi, ki ponazarjajo človekovo življenje in njegovo hrepenenje po srečanjih na tem in na onem svetu:

Vem, da me gledajo,
vem, da me vidijo
neke velike, blage oči
živih duš in mrtvih ljudi
iz daljnih obnebij.
Vem, da sestopajo
iz vseprostorja
in vstopajo
v moja zakotja
angeli, sobesedniki
tako zvesti in lepi.
In ne smem hiteti nikamor,
ne smem početi ničesar,
samo poslušati,
zvesto in vdano,
samo čakati,
mirno in zbrano,
kdaj se odpre
nežno in živo,
zemlja pod mano,
da zdrsnem k njim
v neizrekljivo.

Odprla se je zemlja, zdrsnila je v neizrekljivo, vendar vse tisto, kar je izrekla v svojem dolgem in bogatem življenju, ostaja, ostaja naša izreka za danes in za jutri. Bila je mnogokaj: bila je pisateljica, bila je prevajalka, bila je častna meščanka tega mesta, bila je izrednica, ampak ne izrednica zaradi skoraj stoletnice, ampak zaradi neke ljubke in lepe rime: Kristina - dragotina. Začela je z dramatikom. Z dramatikom že poprej pred vojno, neko prvo slovensko igro za otroke Doktor petelin sta ona in Emil Smasek priredila za otroško igro. Ko smo to uprizorili v Mladinskem gledališču in prevedli v trubarščino, je kratko, precizno, nesarkastično, z malo ostrine rekla: »Zelo zanimivo in malo manj razumljivo.« V tem je bila njena neskončna bistrost, da definira v pravem času tisto, kar čuti, in tudi pove. Za tistim njenim obrazom, milim in plemenitim, in za tisto modrostjo, ki je bila v njej, se je skrivala tudi neka hudomušnost, nekaj, kar je bila radoživost, poimenovati stvari z njihovim pravim imenom.

Za 90-letnico sem ji govoril v Horjulu. Bilo je strašno lepo, vsa njena dolina in še iz širše domovine so ljudje drli v Horjul, da bi jo videli, da bi jo počastili in ji čestitali. Govoril sem seveda z andahtjo, kot bi rekel moj prijatelj Pavel Golia, in tudi z nekim premislekom, kaj vse je naredila, pa je rekla: »Si lepo govoril, ampak tista ženska, o kateri si govoril, nisem čisto jaz.« Kajti zmeraj je bilo čutiti

pri Kristini, da je polna nekih tančic, da jih odstiraš, odstiraš in jih nikoli ne odstreš. In to je pravzaprav dragocenost človeškega bitja in človeškega življenja, da iščeš nekaj, kar je globlje, kar je spodaj, luščiš te plasti. Ona jih je luščila dolgo življenje in verjetno je na koncu prišla do tistega, kar je bilo pri njej izgovorljivo, in prešla v neizgovorljivo.

Začela je z dramatikom. To je njena Modra vrtnica za princesko, je Mačeha in pastorka, je Najlepša roža in tisto, kar je potrebno reči, je to, da je Kristina Brenkova neka lepa vez med Pavlom Golim in Ribičičem, vez v sodobno otroško igro, da je pravzaprav podaljšala lok v sodobnost. Večinoma vse je posvečala otrokom. To je tako imenitno kot Chopin, ki je izbral samo klavir in v tem je bil virtuoz, najboljši. Ona je izbrala otroško literaturo in tudi kadar je pisala o sebi, o svoji ožji domovini, horjulski dolini, ali o zgodovini, je gledala na te stvari skozi otroški svet, skozi otroško prizmo in je najdevala tisto, česar druga slovenska otroška literatura nima. Najdevala je drobno, skrito, majhno, iz česar je delala veliko. Pri njej niso pomembne velike fabule, velike zgodbe kot pri Bevku, Seliščarju ali pri drugih. Pri njej je tisto makovo zrno, na katerem pa je zmeraj kraljica in ta kraljica je imenitna in je lepa. To je moč njene besede.

In potem so tukaj njene fantastične otroške štorije: Deklica Delfina in lisica Zvitorepka, Prigode kože Kunigunde, potem pa se to nadaljuje v Partizanki Katarini. Treba je omeniti tudi posebne pripovedi, ki so vezane na Ljubljano. Ni kar tako postala častna meščanka, ne samo zaradi svoje upornosti in zlahtnosti, ampak tudi po literaturi. Tako kot Lojze Kovačič, Hieng, Mira Mihelič in drugi, ki so Ljubljanici posvetili imenitna dela, ima tudi Kristina Brenkova ljubljanske štorije, zbrane v knjigi Golobje, sidro in vodnjak. To je Ljubljana, fino, precizno drobno opisana Ljubljana petdesetih let prejšnjega stoletja. Zнала jo je zajeti in to napisati. Ob teh zgodbah so še tiste tri posebne knjige, ki imajo lepe naslove: Prva domovina, Moja dolina, Tuja dežela. Vse tri pripovedujejo o spominih, o njenem življenju v horjulski dolini, o naši domovini v širšem svetu med vojno in po vojni. Drobne štorije, v katerih je bistvo in iz katerih iz drobnega naredi veliko, ker gleda skozi otroški svet, ker je v otrocih vse neskončno veliko, ker so tudi otroci neskončno velika radost nas živih ali starejših.

Naj rečem še nekaj. Kristina Brenkova je študirala pedagogiko, je doktorirala iz pedagogike, a v nobeni njeni štoriji, v nobenem njenem poslovanju z uredniki, s pisci na Mladinski knjigi ni bilo nikoli nobene pedagogike. Ni bilo tistega prsta ali pavčka, ki ukazuje, to je pravilno, to ni pravilno, ona je vedela, da so stvari tega sveta drugačne in da se ne gibajo po pedagoških kanalih, da si takrat, ko nekaj ukalupiš v kalup šolstva ali pedagogijo, pogrnil na vsej črti.

In še eno: bila je strašno pogumna. Že poprej je župan lepo povedal o njeni partizanski, o njenem kurirstvu. Pogumna je bila je vse življenje. V zaporu, v kurirstvu, v doslednosti, zvestobi temu svojemu političnemu, nazorskemu prepričanju in

pogumna je bila konec koncev takrat, ko ni bilo tako lahko, v takih ali drugačnih letih, zdaj pravijo svinčenih, verjetno zato, ker so takrat stavci stavili še s svinčem, na Mladinski knjigi. Tako direktorji, ki so se tam menjavali, kot Ivan Potrč kot urednik niso bili tako strašno humanistično in prijateljsko nastrojeni do urednice in je vendar Kristina Brenkova zmogla ustvariti neskončno veliko zbirke, ki še niso bile presežene, od Čebelice, Najdihojce do Velike slikanice in do tiste imenitne zbirke slovenskega založništva Zlate ptice. Vse te pravljičice, ki jih je nagrmadila in dobila, so ostale in še ostajajo kot njena dediščina in kot nadaljevanje.

In ne samo to. Če sem rekel, da se ni ukvarjala s pedagogiko, je vendar z nekim strašnim tankim poslušom znala občutiti, kje so tiste silnice, ki vlečejo slovensko mladinsko literaturo ali mladinsko dramatikom dalje. Imela je občutek za to, kar se je takrat dogajalo, za pripoved, za ljudi. Brenkova je začetek neke drugačne proze v primeri s prejšnjimi generacijami slovenskih pripovednikov za mladino.

Prinesla je celo vrsto žensk, ki niso bile več samo ženske učiteljice, ampak so bile malo širše, od Ele Perocijeve, Kovačeve in drugih, potem do Svetlane Makarovič, ki jo je tudi ona odkrivala, do Daneta Zajca, ki mu je rekla: »Ja, zakaj pa ne bi pisal pesmi za otroke?« V tem sklopu smo šli vsi skozi njene roke, od Perocijeve, pa potem Koviča, Košute do moje malenkosti prav tako. In moram reči, da sem vesel, da sem bil tam, čeprav mene ni vzgajala, kako in kaj, kajti tisti otrok je bil v meni že od rojstva in se še do zdaj ni postaral in zato piše še zmeraj tako, kot mu tisti mulec veleva v njem samem.

Kristina Brenkova ni v program Mladinske knjige vabila samo literatov. Enako je delala s slikarji. Obdobje Kristine Brenkove pri Mladinski knjigi je hkrati zlato obdobje slovenske ilustracije. Sama je imela zelo rada dve slikarki. Obe se pišeta Stupica, mater Marlenko in hčer Lucijo, in res sta obe pravzaprav vrh slovenske ilustracije. Bila jih je seveda še cela vrsta.

In naj na koncu rečem eno tako, mogoče malo čudno. Kristina Brenkova je imela polno slovenske topline iz horjulске doline, ki je malo zaprta, a ona je bila odprta, čeprav je bila včasih nekoliko zadržana. A šla je iskat neko drugačno svetlobo na sever, na Dansko k Andersenu in je šla k Astrid Lindgrenovi iskat to posebno drugo svetlobo in je do pike natančno in popolno prevedla Piko nogavičko, ki zdaj še vedno zabava slovenske otroke in jih bo verjetno še kakšno stoletje, če bomo Slovenci ostali Slovenci.

Da bomo, je kot temeljni kamen v naše slovenstvo položeno tudi delo Kristine Brenkove. Hvala ji.

(Zapis je z avtorjevim dovoljenjem nekoliko redigiran magnetogram prošega nagovora častnega meščana akademika pesnika Toneta Pavčka na žalni seji.)

Nadarjeni študentje – ponos Ljubljane

Štipeđisti Mestne občine Ljubljana o preobrazbi prestolnice

Nada Breznik

V letu 2008 je študij zaključilo 37 diplomantov, magistrav in doktorjev znanosti, štipeđistav Mestne občine Ljubljana. Na tradicionalnem novoletnem sprejemu pri županu, na katerem so bile podeljene tudi lanskoletne štipeđije, jih prišla le slaba polovica in te predstavljamo v pričujoči številki. Čeprav je izobraževanje danes vseživljenjska nuja in dolžnost vsakega od nas, je zaključek formalnega izobraževanja pomembna prelomnica v življenju posameznika, zato nadaljujemo tradicijo svečanega obeleževanja tega trenutka in predstavitev naših štipeđistav, ki v obdobju od prejema štipeđije do zaključka študija svoje študijske uspehe in druge izjemne dosežke le izboljšujejo in nadgrajujejo. Zanimivi pa so tudi njihovi pogledi na spreminjanje Ljubljane.

Manja Bizjak

Manja Bizjak je že pri šestih letih začela aktivno trenirati alpsko smučanje. Velikokrat je stala na stopničkah in pozneje postala državna prvakinja v supervesleslalomu, zmagala v skupnem seštevku v ljubljanski regiji, dosegla tretje mesto na mednarodnem tekmovanju v Andori in uspešno nastopala na FIS tekmah v Sloveniji in tujini. Po prenehanju treniranja je uspešno opravila maturo in se vpisala na Veterinarsko fakulteto. Svojo znanje smučanja je ob študiju prenašala na mlajše generacije. V času študija je poglobljala svoje znanje v italijansčini, opravljala prakso na Nizozemskem ter na Nacionalnem veterinarskem inštitutu za higieno živil in bramatologijo, na katerem je kasneje delala kot študentka. Po končani diplomi se je zaposlila na Veterinarski fakulteti, kjer dela kot asistentka za higieno živil. Zdaj je vpisana na doktorski študij.

O Ljubljani: »Na žalost sem preselila v Ilirsko Bistrico, vendar se še vedno vozim v službo v Ljubljano. Navdušuje me kartica urbana, ki resnično olajša vso zadevo z javnim mestnim prevozom in jo je čisto enostavno napolniti. Zelo pohvalno za gospoda župana Zorana Jankovića, kako se trudi glede zagotavljanja mest za otroke v vrtcih. Vsi moji znanci, ki so bili na čakalni listi, so dobili vrtec. Tudi center mesta Ljubljane je postal bolj prijazen za pešce in kolesarje, obnavljanje mesta in cest pa poteka hitreje, kot se je to dogajalo v preteklosti. Komaj pa čakam, da kot nekdanja športnica sedem na novo tribuno nogometnega

Fotografije: zasebni arhivi

Dipl. veterinarica asist. Manja Bizjak

stadiona, ki se gradi v Stožicah. Vse pohvale gospodu županu in še dolgo tako naprej.«

Mag. Vesna Čadež

Leta 2004 je diplomirala iz slikarstva pri prof. Zmagu Jeraju na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Novembra 2008 je zaključila tudi magistrski študij slikarstva pri prof. Metki Krašovec na isti akademiji. Pri ustvarjanju jo poleg slikarstva zanimajo tudi video, fotografija in ilustracija. Doslej se je predstavila na več samostojnih in skupinskih selekcioniranih razstavah ter festivalih, tako v tujini, med drugim v Rimu, Benetkah, Firencah in na Dunaju, kot tudi v domačem prostoru. Udeleži se tudi likovnih kolonij (npr. kolonije v Križankah Festivala Ljubljana in drugod). Leta 2007 je študijsko ustvarjala med bivanjem v umetniški rezidenci v Parizu.«

O Ljubljani: »Preobrazbo Ljubljane doživljam kot začrtano temeljito vizualno obnovo podobe mesta in njegovih kulturnih značilnosti. Vidim jo kot revitaliziranje starejših zgradb in drugih poslopij, predvsem v želji po prenovljeni, osveženi podobi Ljubljane, ki se razširja v novejšo mesto s sodobnimi arhitekturnimi dograditvami. Veseli me, da mestni potniški promet ne poteka več skozi samo mestno jedro, temveč so te površine odprte za pešce, ki se v zadnjem času obnavljajo in polagajo z novimi materiali, tlaki, kockami, obnovljena so pročelja hiš ... Veselim se tudi

Akad. slikarka mag. Vesna Čadež

urejenih zelenih površin parkov z na novo zasajenim grmičevjem in drevesi. Poleg zunanje podobe mesta je bilo realiziranih tudi nekaj projektov, ki temeljijo na kulturnih vsebinah in s poudarkom na mladinski kulturi. Vidim, da se mesto zavzema za razvoj urbanosti na različnih področjih, upam, da bo za mlade Ljubljančane in vse druge starostne skupine še več priložnosti za udeleževanje, delo in ugodno bivanje v našem mestu.«

Uroš Dimnik

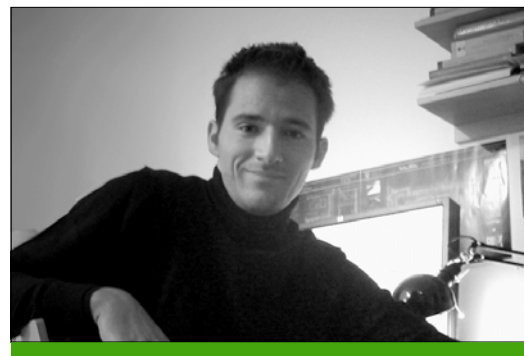
je z odliko in pohvalo fakultete ter univerze za viden uspeh pri opravljanju študijskih obveznosti diplomiral na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo na univerzitetni smeri gradbeništvo. Njegova diplomska naloga je predlagana za Prešernovo nagrado. Do vpisa na fakulteto je posegal po odličjih na državnih in mednarodnih tekmovanjih ter zastopal Slovenijo na svetovnem prvenstvu v standardnih in latinskoameriških plesih. Po diplomi se je zaposlil v biroju za statiko, kjer opravlja delo statika. Med njegovimi večjimi projekti, za katere je računal statiko, je tudi smučarska skakalnica s stolpoma v Turčiji (Erzurum – za Univerzijado 2011!). Ves čas študija pa je sodeloval v domačem gradbenem podjetju, ki se ukvarja z izdelavo streh, in tako prispeval svoj delež tudi pri izgradnji objektov, kot sta Hotel Palace v Portorožu in Hotel Park v Bohinjski Bistrici. Kljub številnim obveznostim razmišlja o nadaljevanju študija.«

Dipl. gradbeni inženir Uroš Dimnik

Vsestranska umetnica Rada Kikelj, diplomantka Akademije za likovno umetnost

Arhitekt mag. Tomislav Maslovarič

Profesor filozofije Tadej Meserko

O Ljubljani: »Ko je zdajšnji ljubljanski župan Zoran Jankovič na volitvah za župana leta 2006 predstavil 22 projektov volilnega programa, mu marsikdo ni verjel, da se bo v dobrih treh letih ta program tudi uresničil. In še kako držijo besede župana, ki je takrat dejal, da so ti projekti lahko uresničeni v enem mandatu.

Če se danes zapeljemo skozi Ljubljano ali se sprehodimo skozi najožji center, lahko opazimo korenite spremembe, ki so odraz trdne volje, vsekakor odraz korenitih finančnih in kadrovskih sprememb ter predvsem vizije, h kateri je Ljubljana končno začela stremeti. Meni kot občanu Ljubljane je všeč dejstvo, da Ljubljana postaja prestolnica, ki se lahko postavi ob bok evropskim metropolam. Kot najpomembnejša sprememba se mi zdi vsekakor zaprtje najožjega centra in njegova ureditev. Pomemben korak je župan naredil tudi na področju parkirnih prostorov, ki so velika težava mesta. Tako sedaj čakamo na novo garažno hišo pod Kongresnim trgom, slaba pa ni bila tudi ideja s kartico urbano. Že skoraj pozabljen Kinodvor je ponovno zaživel, mladi pa so dobili pred kratkim še nov kulturni prostor v Kinu Šiška. Prestolnica je tako postala mesto, ki je kulturno in športno raznoliko, ponovno pa je oživel tudi najožji del mesta, ki je bil zadnja leta kar otopel. Ljubljana gleda v prihodnost z velikimi gradbenimi projekti. Največji prostorski poseg je vsekakor izgradnja novega stadiona v Stožicah in pa Potniški center Ljubljana.«

Rada Kikelj

je ena najbolj vsestransko nadarjenih študentk z umetniškega področja. Diplomirala je na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, izkazala pa se je tudi s pisanjem poezije, z govorno in pevsko interpretacijo lastnih in tujih literarnih besedil, z igranjem na instrumente, z gledališko igro in animacijo. Njena potreba po nenehnem umetniškem izražanju in ustvarjanju je prvinska, njeno gibanje v svetu umetnosti je intuitivno in sugestivno, njeni nastopi so vedno zelo prepričljivi in izvorni. Vse njeno delovanje je prežeto tudi s socialno noto, kar je še posebej opazno v projektih za otroke, med zadnjimi in zelo odmevnimi *Tricikelnet* (potujoča animacijska delavnica), ki jo izvaja v sodelovanju z Robertom Ovnom. Že v času študija je delala za založbo Sanje, za združenje Sezam, sodelovala je z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti in s Klubom študentov. Prvo leto prejemanja mestne štipendije je bila predstavnica za kulturo na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje. Udeležila se je študentske izmenjave v Pragi. Gostovala je na Madžarskem, v Španiji, Franciji, Dubrovniku in po Sloveniji. Pomemben del njenega diplomskega dela je knjižica poezije, natisnjene ob avtorskih

Magistra Diplomske akademije na Dunaju Anja Mezec

umetniških kolažnih fotografijah. Diplomirala je pod mentorstvom Milana Pajka in Ranka Novaka. Pripravlja se na nove izide avtorske uglasbene poezije in pisanje ilustriranih pravljic za otroke. «

O Ljubljani: »Veliko sprememb in novosti je doživela naša Ljubljana v zadnjih treh letih. Sedanjemu županu pripadajo zasluge za prenavo Ljubljane kot sodobnega evropskega mesta. Zavedam se, da ni enostavno nositi tako pomembne vloge, na katero naj bi vsi meščani obračali svoje upe za boljšo sedanost. Državljeni smo občutljiv družbeni mehanizem, ki se v svojem mestu skušamo počutiti, kar se da najbolje. Gospod župan je lepo poskrbel za prijetnejše vzdušje v centru Ljubljane; izpušni plini se namreč ne peljejo več prek Tromostovja. Ob tem pa je bil potreben razmislek o novi garažni hiši, ki naj bi spodrinjala ljubljansko Tržnico. Na eni strani je mesto podprlo Kinodvor, ki je zaživel kot čudovito kulturno okolje, na drugi strani pa kavarne ob Cankarjevem nabrežju vse bolj spodrivajo Art Market. Vrtički stran, količki gor! Mesto je našlo tudi zanimivo rešitev v podhodu Tivoli. Stene so zdaj oblečene v "okrasno" žico, da grafitarji ne bi imeli pomislekov. Težko je vedno ugoditi vsem hkrati. Vsekakor bi se mi zdela pomembna poglobitev železnice, našim meščanom pa želim kvalitetno kulturno počutje!«

Mag. Tomislav Maslovarič

V času študija se je pod mentorstvom prof. dr. Maria Perosse udeležil mednarodnega natečaja Illy-domus in mednarodnega arhitekturnega natečaja EUROPAN 7. Leta 2006 se je vpisal na fakulteto za arhitekturo Valle Giulia v Rimu v sklopu študentske izmenjave Erasmus. Tudi v času študija v Rimu se je pod mentorstvom prof. arh. Marca Eleonorija udeležil natečaja za prenavo celostne podobe podjetja Yell! Z naslovom Yell! Total look. Po vrnitvi v Ljubljano se je udeležil mednarodne arhitekturne delavnice Poreč 2007, ki je bila rezultat sodelovanja med študenti in profesorji fakultet iz Benetk, Zagreba in Ljubljane. Njegov projekt z naslovom *Mestna uprava na trgu Matije Gubca* je bil objavljen v publikaciji Poreč a'porter ter razstavljen v Poreču, Ljubljani in Piranu, kjer je bil tudi nominiran za študentsko nagrado Piranesi v sklopu 25. Mednarodne konference Piranski dnevi arhitekture. Marca 2008 je diplomiral na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani, opravil še strokovni magistririj in si pridobil naziv magister inženir arhitekture. «

O Ljubljani: »V Ljubljani se po dolgem času spet nekaj dogaja. Obdobja, ko se je o projektih le govorilo, je konec in končno lahko tisti, ki živimo in delamo v Ljubljani, upamo, da bo mesto morda le dobilo podobo sodobne prestolnice.

Diplomirani prof. športne vzgoje Gregor Omejec

Zaprtje mestnega jedra za promet je prineslo nove urejene javne površine, ki so ključnega pomena za revitalizacijo mestnega jedra, katerega življenje se je v preteklih letih preselilo v periferna nakupovalna središča. S prenavo nabrežja se, kljub temu, da še ni v celoti končana, že ustvarjajo nove možnosti za razvoj mestotvornega programa, ki nam edini lahko omogoči, da se bomo z mestom identificirali, se z njim ponašali, predvsem pa se v njem dobro počutili.

K dobremu počutju vseh nas pa bo zagotovo pripomogla tudi obnova pročelja starega Kozolca, ki je že dolgo čakal na prenavo. Te žal ne bosta dočakala Kolizej in Cukrarna, ki pa bosta svoji mesti odstopila izgradnji kulturnega kompleksa in nove Mestne uprave, ki bo uredila tudi širše območje Cukrarne in Ambroževega trga. Garažni hiši in projekti, kot so Severna mestna vrata, Športni park v Stožicah, potniški terminal Emonika in končno tudi Islamsko versko središče, bodo nedvomno prispevali k sodobnejši podobi mesta, in ko bomo naposled živeli v pravi metropoli, bi si želeli le še, da bi, kot se za sodobne meščane spodobi, v soboto dopoldne, namesto na svoje vrtičke, po solato hodili (ali pa se celo pripeljali) na trg.«

Tadej Meserko

je diplomant filozofije na Filozofski fakulteti, ki je pred začetkom študija in v prvih letnikih aktivno treniral atletiko in dosegel več vidnejših rezultatov. Je dobitnik kar nekaj medalj s slovenskih mitingov in državnih prvenstev, leta 2002 pa je postal tudi mladinski državni dvoranski prvak v skoku v daljavo. Nekaj časa je bil v slovenski reprezentanci in osvojil tudi mednarodna odličja (prvo mesto na Mednarodnem atletskem mitingu na Reki 2003, drugo mesto na mednarodnem tekmovanju za mladince Savaria pokal 2002). Pozneje se je posvetil študiju ter literarnemu in humanističnemu ustvarjanju. Na Radiu Slovenija sta bili predvajani dve njegovi radijski igri, *Vegetarijanec in Ljudožerci* ter *Uhanček*; slednja pa je bila tudi pozitivno ocenjena v medijih. V reviji Mentor je objavil dve zgodbi. Piše literarne in humanistične kritike za časnik Delo in Radio študent ter robne zapise za revijo Literatura. Pred nedavnim se je začel ukvarjati s spletno umetnostjo in izdeluje umetniške aplikacije v okolju Java, z njimi pa se je udeležil mednarodnega EMYAN Online Arts Festivala. Diplomiral je z odliko, z diplomskim delom *Aristotelova teorija gibanja duše*.«

O Ljubljani: »V zadnjih nekaj letih nam Ljubljančanom vsekakor ni manjkalo vzrokov za čudenje. Skoraj vsak del mesta je doživel kakšno spremembo in nas s tem povečini pozitivno presenečal. Nedvomno v preobrazbi najbolj

Diplomantka mednarodnih odnosov Jerneja Penca

izstopa center, saj so bile obnovljene številne zanemarjene fasade, ki so prej zaradi prekritosti s smogom in različno umazanijo metale temačno podobo, sedaj pa s svojimi živimi barvami in lepo obnovljenimi arhitekturnimi podrobnostmi izžarevajo toplino in vabijo pogled v sproščujoči užitek. Nadalje je potrebno omeniti zaprtje mestnega jedra za promet, kjer je bilo slišati nekaj negotovanja, a sprehod po Prešernovem trgu čez Tromostovje je ob odstranitvi hrupa in vozil ter ob dodatku številnega festivalskega in drugega kulturnega dogajanja vsekakor pozitivno doživetje.

Naposled še beseda o kulturnem napredku mesta. Zaživel je Kinodvor, ki ponuja zanimivo alternativo v filmskem svetu. Ker živim v Šiški, mi je v veliko zadovoljstvo odprtje Kina Šiška, ki bo Ljubljano obogatil s številnimi kulturnimi dogodki. Kot rednega obiskovalca knjižnic pa me je razveselila njihova združitvev in obnova nekaterih prostorov. Skratka, Ljubljana se ob številnih prenovah, odstranitvi ruralnih elementov ter izboljšani skrbi za kulturo, spreminja v napredno in prijetno mesto.«

Mag. Anja Mezeg

Oktobra 2007 je pričela s podiplomskim izobraževanjem sodobnih mednarodnih študij na eni najuglednejših in svetovno znanih ustanov, Diplomatski akademiji na Dunaju (*Diplomatische Akademie Wien*). Sprejeta je bila neposredno v drugi letnik dveletnega programa, ki v največjem delu poteka v angleščini. Glavna lastnost študija je multidisciplinaren pristop k študijskemu programu. Junija 2008 je magistrirala na temo palestinsko-izraelskega konflikta kot ena najuspešnejših študentk svoje generacije, v kateri je bilo 37 študentov iz 22 držav sveta. Kljub napornemu študiju je v času slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije, od januarja pa do konca junija 2008, prostovoljno pomagala na Veleposlaništvu RS na Dunaju, kjer se je ukvarjala z bilateralnimi odnosi med Slovenijo in Avstrijo, s poudarkom na področju mednarodnih odnosov v kulturi, ter multilateralnimi odnosi Slovenije in mednarodnih organizacij na Dunaju. Zdaj je zaposlena na Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Slovenije, na Sektorju za Afriko, Bližnji vzhod, Azijo in Oceanijo.«

O Ljubljani: »Kot občanka, ki živim in delam v Ljubljani ter večino časa preživim na kolesu, naj uvodoma pohvalim gospoda župana Jankoviča, da se je odločil zapreti strogo mestno jedro in tako le-to namenil izključno pešcem in kolesarjem. Priznam, da ponovno uživam na kolesu in v hoji ob Ljubljani, ko se mi ni potrebno več umikati nepravilno parkiranim avtomobilom, ki so

Diplomirana balerina Jerneja Podbevšek Zhebrowsky

nemalokrat zasedli tudi pločnike in kolesarske steze. Mestno jedro pa je zagotovo postalo prijaznejše tudi do starejših, ki lahko daljše razdalje premagujejo z možnostjo uporabe Kavalirja.

Novost, zagotovo vredna omembe in pohvale, pa je tudi kartica urbana. Kot izredno pozitivno ocenjujem, da bo mogoče z njo v bližnji prihodnosti ne le plačevati avtobusne prevoze, temveč tudi kulturne prireditve in muzeje. Kot navdušena ljubiteljica športa naj povem, da se izredno veselim izgradnje novega stadiona, ki ga je Ljubljana že močno potrebovala in bo tako postal 'nov dom' slovenske nogometne reprezentance. V prihodnje bi si le še želela, da bi imeli mi mladi na voljo več možnosti za nakup stanovanj po subvencioniranih cenah. V trenutni situaciji in ob vrtoglavo visokih cenah je skoraj nemogoče, da bi si mlad človek lahko privoščil nakup stanovanja.«

Gregor Omejec

je diplomiral na Fakulteti za šport. Diplomaska naloga z naslovom *Ponovljivost in občutljivost treh testov ravnotežja* je raziskovalnega tipa in plod uspešnega razvoja pripomočka za objektivno ocenjevanje človekovega ravnotežja, podprtega z računalniškim sistemom, ter ima tako za športno kot tudi zdravstveno sfero precejšen pomen. V sodelovanju z mentorjem dr. Nejcem Šarabonom je pripravil šest znanstvenih prispevkov za konference ter leta 2006 sodeloval pri organizaciji mednarodnega kongresa Rama in šport (*Shoulder & Sports*). Aktivno sodeluje na področju preventive in rehabilitacije slovenskih športnikov, v želji po čim večji strokovnosti pa se je leta 2006 vzporedno vpisal še na Fizioterapijo na Visoki šoli za zdravstvo, program, ki poteka v tesnem sodelovanju z Inštitutom za klinično nevrofiziologijo Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani. Na Fakulteti za šport je prejel tudi priznanje Fundacije Roka Petroviča za najboljšo seminarsko nalogo, ki je v prvem letniku vključena kot praktični študijski pripomoček.«

O Ljubljani: »Kot srednješolec in kasneje še kot študent sem Ljubljano vedno doživljal bolj ali manj kot zaspano in umirjeno mesto, vendar pa le-ta v zadnjem letu dni nedvomno doživlja svoj največji preporod. Nikoli poprej se ni toliko obnavljalo, gradilo in vlagalo v razvoj mesta ter njenih prebivalcev. Ljubljana prav zaradi tega postaja mesto po meri človeka; sodobno mesto z izgradnjo barjanske vpadnice in notranjega cestnega obroča, garažnih hiš in potniškega centra, socialno mesto z izgradnjo številnih novih stanovanj, vrtcev, domov za starejše občane ter mestne negovalne bolnišnice, s centrom urbane kulture, kulturnim karejem na Metelkovi in

Dipl. zdravnica dentalne medicine Mateja Simončič

akademijami na Roški, Tehnološkem parkom, Športnim parkom Stožice ter prenovljenim Plečnikovim stadionom pa nedvomno tudi kulturno in športno središče. V duhu stremjenja k napredku in bolj kakovostnemu življenju je bivanje v takšnem mestu prijetno za vse prebivalce mesta Ljubljane, ne glede na spol, starost in socialni položaj. In tudi zato je Ljubljana najlepše mesto, moje mesto.«

Jerneja Penca

Štipendijo Mestne občine Ljubljana je prejela že kot gimnazijka. Maturirala je na mednarodni šoli *United World College of the Adriatic* v Devinu. Leta 2007 je diplomirala na Fakulteti za družbene vede na smeri mednarodni odnosi. V času študija se je udeležila enoletne izmenjave na Univerzi Waterloo v Kanadi in poletne prakse na področju raziskovalnega dela na portugalskem Inštitutu za mednarodne odnose in varnost v Lizboni. V letu 2008 je z odliko opravila znanstveni magisterij iz mednarodnega okoljskega prava na univerzi v Nottinghamu. Še posebej jo zanimajo vidiki »prevajanja« znanosti v oblikovanje pravnih ukrepov in politik ter etični elementi v mednarodnem pravu. Zaposlila se je v naravovarstvenem nevladnem sektorju. «

O Ljubljani: »Ljubljano imam zelo rada. V veliki meri zato, ker sem v njej in z njo zrastle. Pa ne le zato; gostom vedno ponosno razkažem družabna nabrežja Ljubljani, zeleno zaledje Tivolija, Rožnika ter Golovca, drobne detailje na fasadah Miklošičeve, primerke ustvarjalnosti alternativnih centrov, dišeče kavarne, Tržnico ... Vselej znova se navdušujem nad prijetnostjo odprtih prostorov, raznolikostjo kulture in čarom sproščenih popoldnevov na promenadi. Zaradi navezanosti sem verjetno tudi prizanesljivejša ob pomanjkljivosti in bolj kritična, ko spremljam razvojne korake (ali pogrešam tiste, ki jih ni). Nedvomno se zaradi polepšanja zunanje podobe Ljubljane v zadnjih nekaj letih v centru še bolje počutim. Povečanje cone za pešce, ureditev nabrežij, prenova parkov in živahnejši rečni promet so zame odlične zamisli. Želim pa si tudi, da strogi center ne bi bil edina Ljubljana, ki jo imam rada. Da bi se podobno energično lotevali še ureditve že skoraj permanentnih gradbišč, naselij zunaj centra, predvsem pa premika k trajnostnim oblikam prometa, in da tako center ne bi bil zgolj oaza med avtomobili pred in mimo garažnih hiš na njegovih vratih.«

Jerneja Podbevšek Zhebrowsky

je med svojim dveletnim šolanjem na National Ballet Academy v Amsterdamu močno nadgradila

Dipl. ekon. in dipl. inž. rač. in informatike Marina Trkman

svoje baletno znanje, tako na umetniškem kot tehničnem področju. Imela je priložnost delati z velikimi imeni iz sveta baleta, kot so Larisa Sklianskaya, Larisa Lezhnina, Natalia Makarova, sir Peter Wright, Grigori Chicherin, in drugimi. Zelo odmeven je bil njen nastop na festivalu v čast 75. rojstnega dne svetovno znanega koreografa in žive legende Hansa van Mannena. Ob tej priložnosti je imela tudi čast plesati in spoznati nizozemsko kraljico Beatrix van Oranje ter princeso Maximo. Med redkimi izbrankami z Akademije je bila povabljena k sodelovanju v Dutch National Ballet, kjer je odplesala 12 predstav Romea in Julije, mesec pozneje pa 20 predstav Trnuljčice. Leta 2007 se je udeležila slovenskega baletnega tekmovanja, kjer je osvojila bron, v letu 2008 pa je prejela na baletnem tekmovanju zlato plaketo v profesionalni skupini, v kateri je osvojila 96,5 od možnih 100 točk, čeprav je bila najmlajša v skupini. Zdaj pleše v ljubljanskem baletnem ansamblu. Letos je plesala v Labodjem jezeru.«

O Ljubljani: »Mislim, da smo mesto Ljubljana in Ljubljančani končno dobili župana, kakršnega si zaslužimo. Župana, ki diha z mestom, s starejšimi in nami, mladimi, perspektivnimi občani. Občudujem in spoštujem njegovo delo in vse, kar je storil dobrega za naše mesto. Kot bi rekel gospod župan: za najlepše mesto na svetu.«

Mateja Simončič

je zdravnica dentalne medicine, ki je za svoje študijske uspehe in raziskovalno delo že v času študija prejela več nagrad. Za najboljši uspeh v prvih treh letih študija je prejela Plečnikovo nagrado. Izvedla je raziskovalno nalogo za Prešernovo nagrado in prejela še Brenčič-Logarjevo nagrado za izjemen študijski dosežek, saj je študij zaključila s povprečno oceno 9,5, kar je najboljša ocena v zadnjih 30 letih na odseku za dentalno medicino. Bila je soorganizatorica in članica humanitarne-medicinske odprave, ki je pod okriljem Sekcije za tropsko medicino Medicinske fakultete v Ljubljani dva meseca opravljala prostovoljno delo na Madagaskarju. Že deseto leto je članica in solistka Pihalnega orkestra Bežigrad iz Ljubljane, s katerim veliko nastopa doma in v tujini.«

O Ljubljani: »Ljubljana v zadnjih letih postaja vedno lepša in vedno mlajša. Ljubljančani se srečujemo s prenovljenimi meščanskimi stavbami, kulturnimi hrami, spomeniki ter parki. V mestu rastejo nove stanovanjske soseske, otroški vrtci ter trgovinski, kulturni in športni centri. Staro mestno jedro je postalo prijazno za pešce, kolesarji imamo mnoge označene kolesarske poti.

Dr. Marko Vidnjevič, diplomant ISH

V mestu se razvija tudi urbana kultura, saj je pred nedavnim vrata odprl prenovljeni Center urbane kulture v Šiški. Pogrešam pa nekaj več parkirnih prostorov, saj bližnji stanovalci ob večerih, ko so v Centru urbane kulture v Šiški prireditve, brezglavo iščemo parkirišča v okolici svojih blokov. Mladi bi si želeli tudi kakšno neprofitno najemniško stanovanje več. Verjamem, da so tudi take težave le prehodne narave. Želim si, da bi Ljubljana ostala kulturna in zelena prestolnica ter prijazna tudi za naše otroke.«

Marina Trkman

se je v drugem letu študija na Ekonomski fakulteti vzporedno vpisala še na Fakulteto za računalništvo in informatiko. Septembra 2005 je prejela naziv diplomirana ekonomistka, septembra 2007 diplomirana inženirka računalništva in informatike ter septembra 2008 univerzitetna diplomirana ekonomistka. Ekonomska fakulteta ji je dvakrat podelila pohvalo za izjemen učni uspeh in Prešernovo nagrado za diplomsko delo. Za slednjo je prejela tudi Trimovo raziskovalno nagrado. Kot študentka je sodelovala s podjetji, kot so Southwestern Company, Iskra Sistemi in Stroka. Od oktobra leta 2008 je zaposlena kot mlada raziskovalka pri prof. dr. Krisperju v Laboratoriju za informatiko na Fakulteti za računalništvo in informatiko. V tekočem letu sta z možem Petrom povila prvorojenko Julijo.«

O Ljubljani: »V Ljubljano sem se kot študentka pred sedmimi leti preselila iz obmejne vasi Jelšane. Odprle so se mi možnosti za kulturo, šport, zabavo, delo in izobraževanje in začela sem iskati, kaj me zanima, veseli in izpopolnjuje. Z leti sem opazila številne spremembe, ki so nam v Ljubljani dvignile standard življenja. Veliko prelomnico zame predstavljajo novi avtobusi, ki so tišji, klimatizirani in udobnejši. Najboljša poteza župana Jankoviča je bila odprava prometa v centru. Koliko lepše se je zdaj sprehajati po Prešernovem trgu, se zadrževati na turističnem Tromostovju in poslušati glasbo na Pločniku. Komaj čakam, da rezultate pokažeta projekta, v okviru katerih se gradita novi stadion in nova avtobusna postaja. Kot mlada mamica pa upam, da bodo nedavno odobrene koncesije za zasebne vrtce rešile stisko, v kateri se bom znašla prav kmalu tudi sama.«

Dr. Marko Vidnjevič

je doktoriral z delom *Grandiozni narcizem na primeru Josipa Broza Tita*. Njegov znanstveni prispevek je predvsem epistemološko-metodološke narave v okviru humanističnih ved. Tako v disertaciji predstavi možnost interveniranja s psihoanalitsko metodo v biografijo subjekta

Dipl. matematik Marko Zagode

in to še posebej takrat, kadar gre za fenomen, ki velja za enigma. Teh metodoloških postopkov se je v antropološkem smislu v svetovnem merilu lotevalo le malo znanstvenih raziskovalcev. (Med pomembnejšimi Sigmund Freud na primeru da Vincija in Erich Fromm na primeru Hitlerja.) Dr. Marko Vidnjevič je bil eden izmed pobudnikov in soustanovitelj Kluba štipendistov Ljubljana ter njegov prvi predsednik. Pod njegovim vodstvom je Klub štipendistov pripravil dve odlično organizirani in izvedeni predstavitvi v EuroCentru in na Gospodarskem razstavišču, Pustni karneval v Ljubljani ter dva festivala Pihalnih godb. Od leta 2000 deluje kot krizni manager in osebni svetovalec v različnih podjetjih po Sloveniji in v tujini. Od leta 2009 je tudi zaposlen na Primorski univerzi, Fakulteti za humanistične študije v Kopru, kot koordinator razvoja znanstvenih projektov in sopredavatelj predmeta Uvod v etnologijo.«

O Ljubljani: »Mnenja sem, da je župan Zoran Jankovič z veliko premočjo prevzel oblast v Ljubljani in to je dota, s katero ima pravico in dolžnost vladati občanom Ljubljane. Po vsej verjetnosti se župan zaveda, da je ocena njegovega dela ponovna izvolitev ali izključitev, spet s strani občanov Mestne občine Ljubljana. Volilne kampanje nisem spremljal, zato ne vem, ali izpolnjuje tisto, kar je obljubil, ali ne. A vendar lahko kot uporabnik storitev Mestne uprave navedem, da me zanima predvsem boljša dostopnost do uradov, do katerih moram priti osebno, in do tistih institucij, do koder morajo hote ali nehote priti tudi vsi občani. To so na primer: bolnišnice, šole, kulturne ustanove in športni objekti. Poleg tega bi morala skrbeti župana predvsem varnost občanov in njihovega premoženja, tako podnevi, še bolj pa ponoči. Ljubljana bi s tem pridobila na večjem slovesu in občani bi se počutili predvsem zadovoljnejše. Zelo pomembna stvar se mi tudi zdi skrb za okolje v vseh pogledih, tako pri samem onesnaževanju kot pri poselitvi mestnih površin. Več bi bilo potrebno vključevati različne stroke in civilne iniciative, kar pa ne pomeni, da bi zaradi tega moral župan odstopiti od projektov, ki predstavljajo civilizacijski napredek. Županu Jankoviču bi priporočil, da v nobenem primeru ne spregleda nadarjenih štipendistov Mestne občine Ljubljana, saj bi ta potencial lahko imenoval kar suho zlato, v prenesenem pomenu besede.

Nova delovna mesta in turizem pa sta gospodarski področji, ki prineseta prosperiteto in trajnostni razvoj mesta. V tem pogledu je župan Jankovič strokovnjak, ki ve, kaj dela.

Naj za konec dodam, da ima župan Zoran Jankovič zaradi narave karakterja in svoje

Dipl. zdravnik Duško Zagoranski

zagnanosti pri delu veliko možnosti, da uspe realizirati precej zastavljenih ciljev, med katerimi pa bo verjetno kakšen tudi manj popularen.«

Miha Zagode

Po zaključku mednarodne mature se je odločil za študij finančne matematike na Ludwigs-Maximilians-Universität v Münchnu. V Münchnu je vsa leta aktivno sodeloval pri različnih dejavnostih v študentskem domu, kjer je med drugim deloval kot predstavnik studentov in sodeloval pri organizaciji študentskega festivala Stustaculum. Leta 2005 se je v okviru programa Erasmus odpravil v Pariz, kjer je zaključil dva semestra študija. Vsako leto je opravil večmesečno prakso v bankah v Münchnu in v Frankfurtu ter v svetovalnem podjetju Roland Berger. Diplomsko nalogo je izdelal v sodelovanju z Deutsche Bank v Frankfurtu. Marca 2008 je študij zaključil z odlično oceno. Od julija 2008 je kot analitik zaposlen v Deutsche Bank v Frankfurtu in Londonu.«

O Ljubljani: »Glede na to, da živim in delam v tujini (Frankfurt oz. London), lahko opišem preobrazbo Ljubljane, kakor jo jaz osebno doživljam, kadar sem na obisku v Ljubljani. Odkar je gospod Jankovič na oblasti, imam občutek, da se v Ljubljani nekako več »dogaja« v smislu organizacije in izvajanja projektov. Spominjam se, da je bilo eno od prvih dejanj odprtje Vodnikovega trga kot večerno parkirišče v božičnem času 2006. Enostaven, vendar izjemno učinkovit način odpravljanja problema parkiranja, predvsem v prazničnem času.

Na splošno se projekti v Ljubljani (zaprtje Tromostovja za promet, obnovev nabrežja ob Ljubljani, vpadnica iz avtoceste v Ljubljano v Trnovem itd.), ki se napovedujejo, tudi zares realizirajo. Besede se udejanjajo – v tem se po moje kaže, da prihaja gospod Jankovič iz gospodarstva, torej iz okolja, kjer je treba ukrepati, in ne samo obljubljeni. Upam, da bo tako ostalo tudi v prihodnosti. Vsakokrat, ko pridem v Ljubljano, sem prijetno presenečen, saj so spremembe vidne in dejansko Ljubljana postaja urejena in napredna prestolnica.«

Duško Zagoranski

je diplomant Medicinske fakultete, ki je poleg naporenega študija 5 let vodil žensko odbojarsko ekipo Medicinske fakultete. Pod njegovim vodstvom je ekipa osvojila naslov prvaka in viceprvaka Univerzitetne odbojarske lige. Štiri leta zapored je bil izvoljen v senat Medicinske fakultete, v tem obdobju je bil tudi član akademskega zbora Medicinske fakultete. Od leta 2002 do leta 2007 je bil član izvršnega

Dipl. muzikologinja Maruša Zupančič

odbora in podpredsednik Zveze športnih društev Univerze v Ljubljani. Zadnja štiri leta fakultete je kot prostovoljec delal na Kliničnem oddelku za plastično rekonstrukcijsko estetsko kirurgijo in opeklino.«

O Ljubljani: »Ljubljana, slovenska prestolnica in po mojem mnenju eno najlepših evropskih mest, bo v mojem srcu vedno imela posebno mesto. Posebej v zadnjem času je Ljubljana postala veliko gradbišče. Marsikomu to ni po godu, vendar mislim, da bodo ravno ti skeptiki in negativci, ko bodo dela zaključena, najglasnejši glede tega, kako lepa je Ljubljana, in vsa slaba volja iz časa gradbenih del bo kmalu pozabljena. Všeč mi je, kako je župan uredil mestno središče. Prav lepo je, da se lahko končno brezskrbno sprehodiš čez Tromostovje, brez stalnega opreznosti za objestnimi vozniki, ki so tam najraje razkazovali svoje jecklene konjičke. Pohvaliti moram še park Žale, v neposredni bližini katerega živim tudi sam. Pogled na navlečeno šaro nekaterih vrtičkarjev je bil že prav sramoten in Plečnikova mojstrovina popolnoma zakrita, s ceste skoraj nevidna.

V Ljubljani sem rojen in tukaj živim vse svoje življenje, veselim se videza in funkcionalnosti mesta Ljubljane po prenovi. Hkrati me žal prevečajo negativna čustva, kako neprijazno za mlade družine je mesto Ljubljana. Cene nepremičnin namreč segajo v nebo, tako da bi bil začetek samostojnega življenja najbrž precej lažji kje drugje.«

Maruša Zupančič

je bila v času študija na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani (2002–2007) študentka Mestne občine Ljubljana od leta 2005 do 2007. V študijskem letu 2006/2007 se je izpopolnjevala na Masarykovi univerzi v Brnu, kjer se je ukvarjala s svojo diplomsko temo o vplivih čeških violinistov na slovenske; za diplomsko delo je leta 2007 prejela Prešernovo nagrado Filozofske fakultete. Istega leta se je vpisala na podiplomski študij historične muzikologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani in se zaposlila kot mlada raziskovalka na Muzikološkem inštitutu ZRC SAZU. Leta 2008 je prejela štipendijo češke vlade za raziskovanje na Karlovi univerzi in na Muzikološkem inštitutu v Pragi. Leta 2009 je v sodelovanju z muzejskim društvom v Žlaticah na Češkem aktivno sodelovala pri odkritju spominske plošče slovensko-češkemu violinistu nemškega porekla Johannu Gerstnerju. Letos ji je Filozofska fakulteta odobrila neposredni prehod na enovit doktorski študij, prejela pa je tudi štipendijo ZRC SAZU za študijsko izpopolnjevanje v Bostonu. Na Muzikološkem inštitutu sodeluje v nacionalnih in

Jezikoslovec dr. Rok Žaucer

mednarodnih projektih, povezanih z raziskavami slovenske glasbene preteklosti. Aktivno se udeležuje muzikoloških simpozijev in objavlja dela o razvoju violinizma na Slovenskem.«

O Ljubljani: »Čeprav sem rojena Celjanka in sem v Celju preživela velik del svojega življenja, se že nekaj let počutim Ljubljančanko in Ljubljano čutim za svoj dom. Ker sem zadnja leta veliko časa bivala v tujini, sem spremembe, ki se dogajajo v Ljubljani, toliko bolj opazila in sem vesela, da Ljubljana ponovno dobiva nostalgichen pridih in hkrati postaja modernejša. Kljub temu, da je Ljubljana v zadnjih letih v samem mestnem jedru bolj zaživela, pa ostaja velik problem predvsem fizična dostopnost do samih prireditev, saj parkirnih mest v centru mesta zelo primanjkuje, javni promet pa je slabo urejen – predvsem ob poznejših večernih urah. Spremembe so zadnja leta v Ljubljani zelo opazne in mnoge v očeh Ljubljančanov sprejete s simpatijo. Upam le, da zavoljo poslovnih interesov Ljubljana ne bo žrtvovala svoje stare in očarljive podobe ter svoje arhitekturne, kulturne in arheološke dediščine, saj te dajejo Ljubljani značilen šarm, Ljubljančanom pa razlog, da smo ponosni na naše mesto. «

Dr. Rok Žaucer

V času doktorskega študija na Oddelku za jezikoslovje Univerze v Ottawi je imel sam ali v soavtorstvu s Francem Marušičem (najprej dodiplomskim sošolcem na Univerzi v Ljubljani, zdaj sodelavcem na Univerzi v Novi Gorici) 26 predavanj na jezikoslovnih konferencah in 17 objav v znanstvenih publikacijah. Med predavanji je pomembno vabljeno predavanje na konferenci *Sarajevo Linguistic Gatherings 3*, oktobra 2008 in na konferenci v Torontu leta 2006. Med objavami si po njegovem mnenju posebno pozornost zaslužita članek *Slavic Prefixes as State Morphemes*, objavljen v monografiji *Morphology and its Demarcations* leta 2005 in članek *On the intensional FEEL-LIKE construction in Slovenian: A case of a phonologically null verb*, objavljen v reviji *Natural Language and Linguistic Theory* (2006) v soavtorstvu s F. Marušičem, ki je po njegovem vedenju prvi s samo slovenskimi avtorji v kakšni zahodni tvorbeno-jezikoslovni reviji najvišjega ranga. Med pomembne rezultate šteje tudi enotedenski seminar z naslovom *Null verbs – Focus on Slovenian*, ki ga je s F. Marušičem predaval na jezikoslovni poletni šoli v Wrocławu leta 2005 in nastanek zbornika *Studies in Formal Slavic Linguistics* (2008), v katerem je s F. Marušičem zbral in uredil 19 člankov iz tvorbenega jezikoslovja. V času študija je delal pri jezikovni svetovalnici ŠUSS. «

»Ljubljana je eden od najboljših krajev za življenje«

Umetniki Bolšoj teatra o Ljubljani

Tjaša Pavšič

Fotografije: Nada Mihajlović

Tatjana Monogarova

Na letošnjem poletnem Festivalu Ljubljana smo gostujoče umetnike Bolšoj teatra, ki so 24. avgusta v Cankarjevem domu uprizorili opero Jevgenij Onjegin P. I. Čajkovskega, povprašali, kako doživljajo Ljubljano. Vtisi, da je Ljubljana eden najboljših krajev za življenje, da smo tukaj ljudje vedno dobre volje, da je kultura položena v temelje mesta in da ima Ljubljana toliko kulturnih ustanov po zaslugi kulturnega občinstva, pritrjujejo pospešeni preobrazbi Ljubljane s starim mestnim središčem kot reprezentativnim delom mesta s pomembno zgodovinsko dediščino, ki goste še posebej privlači.

Makvala Kasrašvili

Tatjana Monogarova

»Ljubljane si še nisem uspela veliko ogledati, čeprav sem tukaj že tretjič. Moji obiski so zelo kratki in ne najdem veliko časa za ogled, vendar mi je Ljubljana izredno všeč. Ljubljana je tako pristrčno, mehko mesto. Čudovito je tukaj! Tudi ljudje so čudoviti, vedno dobre volje. Atmosfera je, tako kot vreme, mehka in prijetna. Zelo sem vesela, da sem tukaj.

V Gallusovi dvorani nastopam že drugič. Dvorana je zelo lepa, udobna in akustična. Ne vem sicer, kako se zvok in harmonija slišita iz dvorane. Tega pevci nikoli ne moremo vedeti, ampak jaz se počutim na tem odru čudovito. Tudi publika je izjemna. Ob njej me obdajajo le pozitivna čustva. To so sorodne duše, ki razumejo besedilo, glasbo in notranje stanje duha.«

Makvala Kasrašvili

»Ljubljana mi je zelo všeč. Tokrat si mesta nisem veliko ogledovala, sem pa tukaj že tretjič. Mesto je zelo lepo. Všeč mi je narava, ki ga obdaja. Predvsem pa mi je pri vas všeč publika. Publika je čudovita! Cankarjev dom je prekrasen, akustika v dvorani je izjemna. Nam vsem je tukaj v vseh pogledih izredno všeč.«

Vasilij Ladjuk

»Prvič sem bil v Ljubljani pred štirinajstimi leti, ko sem še študiral na akademiji za zborovsko glasbo in sem prišel v Ljubljano nastopat na festival. Peli smo v isti koncertni dvorani kot letos. Iskreno rečeno, danes, štirinajst let kasneje, mesta skoraj nisem prepoznal. Preoblikovalo se je in postalo še lepše, kot je bilo takrat. Da je Ljubljana lepo mesto, nisem nikoli dvomil. Prvič, ko sem prišel v Ljubljano, se je to mesto zadržalo v moje srce kot svetlo in cvetoče mesto. Sedaj pa je vse še lepše.

Povzpeli smo se na Ljubljanski grad in se odpeljali na ogled jezer v Bohinji in Bled, kjer je narava res čudovita. Rečem lahko le, da je bilo super. Če sem iskren, takšnih jezer nisem videl še nikjer. Zaenkrat še nisem uspel, ker poteka tukaj vse zelo umirjeno in sproščeno. Jutri pa si bom obvezno vzel čas tudi za to.

Prebivalci so čudoviti, zelo odkriti, pristrčni. Ko prideš v tuje mesto, na katerega še nisi navajen, moraš ljudi velikokrat vprašati, kje se kaj nahaja in podobno. Tukaj se ljudje z velikim veseljem odzovejo na vprašanja. Če vidijo, da ne razumeš, kam moraš iti, ti z veliko vnemo skušajo pojasniti. Pojasnjujejo, vse dokler si nisi res na jasnem, kam moraš iti.

Na to temo bi lahko rekel, da je v dvorani zelo dobra akustika. Dvorana je čudovita. In publika, ki se ob koncu predstave odzove na tak način kot vaša, je zelo

Dirigent Valerij Vedernikov

veliko vredna. To je res pristrčna publika, ki ob glasbi začuti trepet srca.«

Margarita Mamsirova

»Ljubljana mi je zelo všeč. Dolgo časa je bila del avstrijske monarhije, kar se odraža v čudoviti arhitekturi, ki me spominja na Salzburg. Povsem razumljivo je, zakaj prebivalci mesta, ki stoji sredi tako neobičajno lepe narave in se ponaša s tako lepo arhitekturo, ljubijo umetnost. Za nas je velika čast nastopati tukaj po nastopih takšnih mojstrov, kot so Valerij Gergijev in člani drugih znamenitih orkestrrov, ki so nastopili na Ljubljanskem festivalu.

Oder v Cankarjevem domu mi je zelo všeč. Akustika je izjemno dobra. Že na prvi predstavi sem opazila, da tukaj zelo lahko pojem. In publika je, seveda, izvrstna. Odlično nas je sprejela. Na splošno so nam ljudje tukaj zelo naklonjeni in prijazni. Povsod, kjer smo bili - v restavracijah, v hotelih, na sprehodih po mestu - smo dobili vtis, da so ljudje zelo dobri, topli in pristrčni. Nisem še uspela, mogoče bom jutri našla čas in si kupila kakšen magnetek. Živim v Nemčiji in ne hodim rada po trgovinah.«

Aleksander Vedernikov

»V Ljubljano sem prišel že petič ali šestič in vedno mi je tukaj zelo všeč, ker ima to mesto svojo posebno atmosfero. V samem temelju je to kulturno mesto, ki ima zelo pozoren odnos do svoje zgodovine. Ima čudovito staro mestno jedro. Meni so zelo všeč bregovi Ljubljanice, grajska utrdba in čudovit park, po katerem sem se sprehajal. Menim, da je Ljubljana eden od najboljših krajev za življenje.

Ljudje tukaj so ... Najprej moram reči, da je tukaj veliko lepih žensk. Poleg tega mi je všeč, da so ljudje vedno dobre volje. Celotno ljudje, ki na ulicah popivajo, imajo nekako vesel značaj. Vidi se, da na karakter vpliva radodarna južna narava, v kateri živite. Na splošno je v našem mestu vedno prijetno vzdušje. Publika je dobra, ker nas zelo dobro sprejema. Tako je, kadar pridem sam ali kadar pridem z Bolšoj teatrom. Pri vas se res ne morete pritoževati nad publiko, saj imate tako veliko operno gledališče, orkester radia in televizije, filharmonični orkester in tako velik festival. Če ne bi bilo takšne publike, bi težko imeli tako veliko število kulturnih ustanov. Na tem odru sem prvič nastopal pred desetimi leti. Na žalost nikoli nisem nastopal v operi, ampak za ta oder lahko rečem, da je izvrsten. Primeren je tako za simfonične koncerte kot za operne predstave. Ne vem, na kakšen način so ga gradili, ampak zgradili so ga zelo uspešno.«

Margarita Masirova

Kinodvor kot odprt kulturni center

Direktorica Nina Peče o uspehih prvega leta

Fotografiji: Željko Stevanić

Direktorica Kinodvora Nina Peče.

Kinodvor je z otroškim programom Kinobalon postal tudi priljubljen šolski in družinski kino.

Kinodvor je med štirimi najnovejšimi kulturnimi ustanovami – ob Centru urbane kulture Kino Šiška, novem plesnem gledališču Španski borci in z novo dvorano opremljenem Mini teatru – že prvo leto popolnoma osvojil občinstvo. Ambiciozen cilj, da na leto privabi 50.000 gledalcev, je izpolnil že v prvih osmih mesecih, medtem pa se programsko tako obogatil, da je postal nepogrešljiv kulturni prostor mladih filmoljubcev, pedagogov in družin. Mestna občina Ljubljana oz. njen Oddelek za kulturo financira plače zaposlenih, materialne in programske stroške, funkcionalno opremo in investicijske stroške (v prvem letu s 620.615 evri), z vstopninami pa je Kinodvor v prvi sezoni zaslužil 147.944 evrov. Znotraj slovenske kinematografije je po obisku Kinodvor v prvi sezoni dosegel 8. mesto med vsemu delujočimi kinematografi, po število gledalcev na platno pa je na 2. mestu, takoj za ljubljanskim Kolosejem.

Do poletja, ko ste začeli obnavljati dvorano in se preselili najprej na vrt Kinodvora z brezplačnimi projekcijami v Sloveniji še neprikazanih filmov, se v okviru Junija 2009 v Ljubljani preselili na Prešernov trg in potem na Grad s programom letošnjega Filma pod zvezdami, ste se pohvalili z impozantnimi statističnimi podatki: 1030 javnih projekcij s 47 177 obiskovalci, 10 309 obiskovalcev na šolskih projekcijah in na projekcijah Kinobalona, povprečno 46 obiskovalcev na projekcijo, 761 novinarskih prispevkov (brez dnevnih objav sporeda), 21 premiernih predvajanj, 11

razstav, 7 festivalov. Kaj vas tako zelo motivira, da dosegate tako izjemne uspehe?

Ko smo oktobra lani odprli nov Kinodvor, je bila ekipa enotna v želji, da Ljubljani ponudimo mestni kino s kakovostnim programom, ob tem pa prinesemo v mesto živo filmsko dogajanje, festivalsko središče v prijetnem ambientu in filmske dogodke, ki bodo zanimali čim bolj raznoliko občinstvo. K temu so nas ob poslanstvu našega zavoda spodbujali tudi upadanje obiska kinematografov, pomanjkanje raznolikosti filmskih programov, predvsem pa manko filmskovzgojnih programov za otroke in mlade. Vsakdo od sodelavcev ekipe, ki je zaslužna za omenjene dosežke,

je v to novo podobo vložil svoje poklicne izkušnje in strokovno znanje, vsem pa je skupno zavedanje, kako tanka je linija uspeha v sodobni kinematografiji. Včasih se zato počutimo kot vrhovodci, ki morajo uravnotežiti vse različne, celo nasprotujoče si vidike modernega kina. Jasno razlikovanje, pa vendarle prepletanje med programi igre na eni strani ter filmske vzgoje na drugi v Kinobalonu zlahka preslikamo na ponudbo za odrasle. Pomembno je, da gredo ljudje v kino radi in da jim program nudi razvedrilo za kratek čas, nič manj pomena pa ob tem ne pripisujemo standardom kakovosti in skrbi za razvoj filmske kulture ter promocijo filma za različne ciljne skupine. Kino v klasičnem

Kinodvor kot odprt kulturni center

Direktorica Nina Peče o uspehih prvega leta

pomenu besede zahteva rutinsko ponavljajoče se predstave filmov v distribuciji, medtem ko vitalen filmskokulturni center, ki ga s pridom izkoriščajo številni izvajalci kulturnih programov in projektov, v kulturno družbeno življenje vnaša dinamiko in raznolikost. Oba vidika pomenita bogatenje filmske kulture in dolgoročno zagotavljata filmu gledalce, kar sodi med najpomembnejše motive našega truda. Prav tako pa pojasnjujeta evropske trende, po katerih se tudi manjši kinematografi vse pogosteje oblikujejo v miniplexe z več platni ali združujejo v kinematografske mreže. Če torej povzamem, da smo v slabih dveh mesecih od ustanovitve zavoda do odprtja kinodvorane z novo tehnično opremo nemudoma zapluli v vsakodnevno prikazovanje filmov ter produkcijo filmskih programov in dogodkov, ob tem pa letos pridobili še prenosni kinoprojektor in Malo dvorano, je več kot očitno, da v Kinodvoru ni dolgčas ne ekipi ne obiskovalcem. Zjutraj prikorakajo skozi vrata rumene rutice, popoldne »kofetkamo« in klepetamo, zvečer se zabavamo, ob vikendih igramo, medtem pa brez predaha gledamo filme. Toliko o skrivnosti naših uspehov.

Kakšen je bil letošnji obisk 22 večerov Filma pod zvezdami na Gradu in kakšne načrte imate za poletni kino prihodnje leto?

Film pod zvezdami je letos obiskalo 13.500 gledalcev, kar na petih predstavah je grajsko dvorišče napolnilo po tisoč ljudi. Kino na prostem, sploh če je ta umeščen v tako kraljevsko okolje, je doživetje in poseben privilegij za organizatorje, k temu pa prispeva dober program v sodelovanju z vsemi filmskimi distributerji, odziv in prijetno vzdušje, kar smo letos dosegli v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana, Festivalom Ljubljana in drugimi partnerji projekta. Prihodnje leto si želimo na atraktivnih lokacijah po Ljubljani pripraviti nekaj posebnih filmskih doživetij kina na prostem, mobilni kino pa bo potoval tudi po nekaterih drugih krajih v Sloveniji. Film pod zvezdami bo v letu 2010 na Gradu ponovno zasijal med 29. julijem in 21. avgustom, v sodelovanju s Slovenskimi železnicami pa bomo poskušali poletnemu kinu zagotoviti stalno prizorišče v neposredni bližini kinodvorane, na čudovitem notranjem dvorišču Kinodvora. Mestni kino bo torej še naprej presenečal z novimi pristopi in odkrivanjem novih filmskih prostorov.

Prenovili ste dvorano in napovedali program. Se obisk prva dva jesenska meseca 2009 nadaljuje z enakim navdušenjem in ali morda pripravljate še nova programska presenečenja?

Prenovili smo sistem ogrevanja in hlajenja, kar pomeni, da je Kinodvor zdaj udobnejši za obiskovalce, ob tem pa smo uspeli realizirati

še investicijo v prostor, ki ga imenujemo Mala dvorana. Ta je bila prvo leto namenjena ustvarjalnim delavnicam in predavanjem, z letošnjo sezono pa ob tem omogoča nove programske razsežnosti. Prostor je zvočno izoliran, opremljen z udobnimi, a premičnimi sedeži in povezan s projekcijsko kabino. Na prvi pogled se pridobitev petindvajsetih sedežev ne zdi kaj dosti, toda vpliv digitalizacije se danes v kinematografiji umetniškega in avtorskega filma odraža predvsem v nagovarjanju ciljnih mikroobčin in tako se v kinu trudimo izkoristiti vsak prostor za novo platno. Mala dvorana bo prve obiskovalce posebnih filmskih dogodkov sprejela že letos, v novem letu pa bo njen program nudil alternativne vsebine, več predstav za filme in nove termine za Kinobalon. Najmočnejši filmi mestnega kina prihajajo na naš spored šele po LIFF-u, premierno bo v Kinodvoru pot po Sloveniji začelo kar petnajst naslovov, sicer pa je v prvih jesenskih mesecih najširši krog publike pritegnil film *Ljubezna nima cene*, ki je uspeh z razprodano predpremiero doživel že na Ljubljanskem gradu. Noč čarovnic je v primerjavi z lanskim letom prinesla še več ljubiteljev krvavega žanra in dve razprodani predstavi filmskega maratona, v sodelovanju z Oddelkom za predšolsko vzgojo in izobraževanje MOL smo jesen in zimo že napolnili z brezplačnimi programi za 3 000 otrok predšolske in osnovnošolske generacije, za nekatere predstave LIFF-a pa je v Kinodvoru na voljo le še nekaj prostih sedežev. Še posebej smo veselili sodelovanja z Mirjano Borčič, priznana filmsko pedagoginja, pri novem programu *Filmska srečanja ob kavi* z abonmajem za starejše. Od decembra letos do maja drugo leto bomo ob sredah dopoldne gledali filme, novejše in klasike, ter uživali ob pogovorih z gosti, ustvarjalci ali strokovnjaki s področja filmskih tematik. Vpis v abonma poteka do 10. januarja v Kinodvoru.

S kakšnim programom boste sodelovali na festivalu Bobri, ki pomembno prispeva k dostopnosti umetnosti mladim?

Na festivalu Bobri bomo v Kinodvoru postregli s premiero naravoslovnega filma *Želvino osupljivo potovanje*, ki smo ga letos uvrstili v otroško sekcijo Kinobalon na LIFF-u. Pripravljamo tudi predstavo, ki bo kombinirala tako filmsko kot glasbeno vzgojo in pa nekaj ponovitev najboljših filmov pretekle sezone, ki si jih bodo pri nas brezplačno ogledale predvsem šolske skupine.

Ste s prijavo na Ministrstvo za kulturo uspeli? Koliko sredstev in za katere programe bo primaknila država za vaš program?

S prijavo na Ministrstvo za kulturo smo bili delno uspešni, prejeli smo del zaprošenih

sredstev za delovanje Kinodvora v višini 28.000 evrov in del zaprošenih sredstev za projekte filmske vzgoje v višini 19.000 evrov. Še posebej sofinanciranje programa filmske vzgoje je za Kinodvor velikega pomena, saj smo v začetku leta z lastnimi sredstvi zavoda sistemizirali novo delovno mesto za to področje. Izkušnje in dobra praksa Kinodvora so spodbuda tudi drugim prikazovalcem po Sloveniji, ki si želijo zagotavljati kakovosten filmski program in se vključevati v mrežo art kinematografov. Takšni kinematografi v lokalna okolja prinašajo pomembne urbane vsebine, nagovarjajo raznolike publike, ob tem pa predstavljajo možnosti za razvoj filmske kulture in filmske vzgoje. Zato menimo, da bi zagotavljanje učinkovitega modela delovanja in financiranja mreže mestnih oziroma umetniških kinematografov moralo potekati na podlagi jasnih dogovorov med lokalnimi skupnostmi in državo, ki bi morala omogočiti sistematično večletno programsko podporo delovanju kinematografov, kot je to urejeno za področje umetnosti.

Kje vse se v tem trenutku kažejo možnosti za sodelovanje z evropskimi umetniškimi kinematografi, med katere sodi Kinodvor?

Kinodvor je član mreže Europa Cinemas, ki omogoča črpanje evropskih sredstev za prikazovanje zlasti evropskih filmov in programov za mlade kot tudi dostop do dodatnih sredstev za kinodvorane, ki že prikazujejo programe z digitalnimi projektorji. Prehod na digitalno kinematografsko opremo postaja del javne diskusije tudi v Sloveniji, saj se vsaka evropska država v skladu s svojimi možnostmi trudi za čim hitrejši in usklajen prehod, ki bi omogočal širšo dostopnost produkcije, ekonomizacijo stroškov in preprečil zaton manjših kinodvoran, ki ne bodo uspeli slediti vplivom digitalizacije na filmsko industrijo. Z letošnjim poletjem se je Kinodvor vključil tudi v mrežo CICA, ki številnim art kinom po vsej Evropi ponuja praktično usposabljanje in informacije s področja menedžmenta umetniških kinematografov. Na festivalu v Sarajevu, kjer smo na Regionalnem forumu o stanju filmske industrije v JV Evropi letos sodelovali tudi slovenski predstavniki, je bila predstavljena pobuda za regionalno mrežo distributerjev in prikazovalcev, ki bo prav za uresničevanje promocije in dvig gledanosti nacionalnega filma ter v luči številnih uspešnih koprodukcij v regiji za Slovenijo še kako zanimiva. 23. in 24. novembra letos pa je v Kinodvoru potekalo strokovno srečanje z naslovom *Mreže in digitalizacija art kinematografov* s tujimi gosti, predstavniki obeh omenjenih mednarodnih kinematografskih mrež in strokovnjakom za digitalno kinematografijo.

Središče sodobne in urbane ustvarjalnosti Kino Šiška

Direktor Simon Kardum o prvih korakih uresničevanja razvojne vizije

Fotografiji: Miha Fras

Direktor Centra urbane kulture Kino Šiška Simon Kardum

Na otvoritvenem koncertu novega Centra je pred nabito polno dvorano uprizoril koncert kultni Pero Lovšin.

»Center urbane kulture Kino Šiška je središče sodobne in urbane ustvarjalnosti v Ljubljani ter v širšem slovenskem prostoru. Je prvi in edini projekt svoje vrste v regiji, namenjen koncertnim, gledališkim, plesnim in eksperimentalnim dogodkom, skrbel pa bo tudi za produkcijske pogoje (vadbo, laboratorije in studije). S svojim programom Kino Šiška predstavlja in združuje urbanost, multikulturalnost, politično neobremenjenost, tehnološko naprednost in spodbuja inovativnost, kreativnost ter mednarodna povezovanja. Z arhitekturnimi in tehnološkimi inovacijami na kar 2.468 m² se Kino Šiška uvršča med večje in tehnično najodobnejše objekte svoje vrste v Evropi. V veliki dvorani Katedrali premore 800 stojšč oziroma 450 sedišč na 743 m², ki se lahko prilagajajo posameznim, večinoma glasbenim in gledališkim dogodkom, v mali dvorani Komuni pa 150 sedišč na 205 m² za intimnejše, pretežno eksperimentalne in debatne dogodke. Pričakovano povprečno letno število obiskovalcev je 100 000. Z rekonstrukcijo, prenovo in novo namembnostjo Kina Šiška postaja Ljubljana kulturno živo, živahno in senzibilno mesto srednje Evrope in tako poskuša zasidrati in institucionalizirati novo, drugačno, sodobno kulturo v širši javnosti. Center urbane kulture Kino Šiška je medgeneracijsko kulturno stičišče, namenjeno ljubiteljem, ustvarjalcem in somišljenikom sodobnih urbanih kulturnih trendov,« je zapisano v razvojni viziji te dolgo pričakovane kulture ustanove. Direktorja Simona Karduma smo vprašali, kako se po dveh mesecih delovanja kažejo možnosti za uresničevanje začrtane vizije.

Prostor, ki ga je 28. avgusta letos dobila urbana umetniška scena, je nadvse privlačen in akustičen. Ste z opremo prostora v celoti zadovoljni ali še kaj bistvenega pogrešate? Vam zadošča trenutna ekipa sodelavcev? So izvajalci s pogoji za nastope zadovoljni?

Tehnološka oprema je razumljivo, ker je nova, v fazi preizkušanja, povečini pa smo s tonskim in lučnim parkom zadovoljni, čeprav bo potrebno za optimalno ambientalno sliko postoriti še marsikaj. Število zaposlenih je glede na obseg programa preskromno, zato upam, da nas bo ustanoviteljica v naši nameri za okrepitev ekipe podprla, za zdaj si pomagamo s številno ekipo zunanjih sodelavcev. Izvajalci so zadovoljni tako z dvoranami in ekipo, mnogi od njih tudi navdušeni.

Koliko dogodkov se je zvrstilo v prvih dveh mesecih delovanja in katere od napovedanih zvrsti so bile zastopane? Kdaj lahko pričakujemo prve gledališke produkcije in kdo bodo protagonisti? Koliko producentov prostor že uporablja za vaje?

Vključno z avgustovsko otvoritveno ceremonijo, otvoritvenim tednom v septembru in oktobrskim dogajanjem se je v Šiški zvrstilo 40 dogodkov. Do konca koledarskega leta pa jih bo še okoli 30. Prve gledališke produkcije, soprodukcije in festivalne dogodke pričakujemo naslednje leto. Dokler posamezni projekti ne bodo pogodbeno potrjeni, avtorjev in producentov še ne bomo razkrili. V mali dvorani Komuni se

odvijata dve delavnici, sama kapaciteta Kina Šiške pa ni namenjena predprodukcijam, ampak predvidoma premiernim postavitvam.

Koliko obiskovalcev se povprečno udeleži posameznega dogodka? Kateri od dosedanjih je občinstvo najbolj navdušil in kateri vas osebno? Napovedujete, da bo Kino Šiška v prihodnje dovolj velik glede na zanimanje občinstva?

O povprečju je nerodno govoriti, saj se otvoritve razstave ali debate udeleži bistveno manj ljudi kot koncerta nekega priznanega ali še bolj popularnega artista. Lahko povem le, da je do konca oktobra skozi vrata Kina šlo nekaj manj kot 14 tisoč obiskovalcev, od tega se je največ obiskovalcev zvrstilo na otvoritvenem koncertu Laibach in Juno Reactor in na dveh koncertih Dalaja Eegola. Publika so po našem mnenju najbolj navdušili poleg že omenjenih še Diamanda Galas, Mudhoney in Mike Stern ter Maywa Denki. Ne smem pa pozabiti tudi premiere skate filma ekipe Obsešn, kjer je 800 obiskovalcev navdušeno pozdravilo njihov filmski izdelek v kombinaciji z vrhunsko produkcijsko ekipo. Poleg glasbenih in filmskih dogodkov smo obiskovalcem predstavili tudi gledališke predstave, intermedijske dogodke ter tudi modno revijo.

Se uresničuje zamisel medgeneracijskega središča oz. kakšne vrste občinstvo imate? Prihajajo tudi obiskovalci iz drugih krajev Slovenije?

Najbolj nas v Šiški preseneča ravno raznolik profil obiskovalcev, ki pravijo, da je tukaj fino tudi zato, ker

vedno srečaš nove ljudi. Pester in kvaliteten nabor dogodkov seveda rezultirata tako starostno pestrost kot tudi privabljalna ne samo obiskovalcev iz drugih delov Slovenije, ampak tudi iz tujine, tako da zamisel medgeneracijskega stičišča raste in se uresničuje, seveda pa bomo ravno zadovoljnim obiskovalcem, ki so naš največji kapital, še več energije posvečali tudi v prihodnje. Včasih se dobra vest prenaša ne nujno prek medijev, ampak tudi od ust do ust.

Boste za silvestrovo odprti in koga boste gostili?

Za silvestrovo nimamo v načrtih nobenega dogodka. Z ekipo se že kakšen dan ali dva prej odpravljamo na zaslužen počitek, ki ga poleti zaradi načrtovanja programa in vzpostavitve sistema dela nismo mogli imeti. Z rednim programom nadaljujemo drugi januarski teden. Bosta pa seveda vse dni odprti kavarna Kralj v spodnjem preddverju in razstava v galeriji Kamera.

Kje po prvih dveh mesecih odprtih vrat vidite največje prednosti novega kulturnega prostora v Ljubljani in kaj vam je pri vodenju novega središča ustvarjalnosti najbolj v veselje?

S Kinom Šiška Šiška ni več podeželje. Ko ljudje v centru Ljubljane rečejo, da gredo na koncert, rečejo, da gredo v Šiško. Kino Šiška se je tako v zelo kratkem času vzpostavila kot referenčni kulturni prostor, tudi v mednarodnem smislu. V največje veselje pa mi je spremljati in se pogovarjati (tudi o resnih zadevah) z značajsko in generacijsko tako raznolikim kolektivom.

Mladinsko na hladnem severu in toplém jugu

Slovensko mladinsko gledališče na turneji po Švedski in Ekvadorju

Uršula Cetinski

direktorica Slovenskega mladinskega gledališča

Fotografiji: arhiv SMG

Direktorica slovenskega mladinskega gledališča Uršula Cetinski.

Matej Recer, Janja Majzelj, Marko Mlačnik in Sebastijan Cavazza v *Fragile!*

Slovensko mladinsko gledališče (SMG) je svojevrsten gledališki fenomen. Predstave, ki jih ustvarjajo na Vilharjevi 11 v Ljubljani, uspešno predstavljajo na različnih koncih sveta, zato jim je lani Evropska komisija podelila naziv *Evropskega ambasadorja kulture*. Septembra in oktobra se je SMG predstavilo na dolgi turneji po Švedski in v Ekvadorju, vtise z gostovanj pa je v dnevniški obliki strnila Uršula Cetinski, direktorica in umetniški vodja SMG.

Petek, 29. septembra 2009

Zares severnjaško hladna noč v švedski prestolnici. Z režiserjem Matjažem Pograjcem in igralci Slovenskega mladinskega gledališča stojim pred vhomom v gledališče Stadsteater v samem srcu Stockholma. Pred dvema urama smo se s predstavo *Fragile!* premierno predstavili stockholmskemu občinstvu. Ljudje se ustavljajo pred izhodom in nam vzhiceno čestitajo, nekateri pravijo, da je režiser genij, in mu prijazno stresajo roko, drugi nam zaupajo, da so jih med našo predstavo zaradi sočutja do junakov, ki so jih gledali na odru, oblivale solze, tretji so se jokali od smeha zaradi duhovitih replik v tej sodobni drami Tene Štivičić o življenju priseljencev v Londonu; posebno navdušeno so se odzvali, ko je Mila, ena od junakinj v *Fragile!*, svojemu prijatelju Marku razložila, da ljubi Norvežana Erika, ker so Škandinavci tako zelo zanesljivi in dobrosrčni, aktivni v mirovnih enotah OZN, in čeprav so vojaki, ne bi pohodili niti mravlje ... Nekateri švedski igralci, ki so bili nocoj na naši predstavi, pravijo, da utegne *Fragile!* močno vplivati na švedsko gledališče, ki še ne pozna tako učinkovite rabe novih tehnologij, kot smo jo nocoj na njihovem odru prikazali Slovenci, občudujejo igro našega ansambla, saj je sodobna, dinamična, polna življenja, igralci so jih prepričali, da so osebe, ki jih igrajo, obenem pa drug drugega ves čas snemajo s kamero, tako da se vsak prizor v predstavi sočasno dogaja na odru in projicira na platno kot videofilm.

Fragile! smo doslej v tujini odigrali štiriindvajsetkrat, samo letos septembra smo pred Švedsko obiskali še Poljsko in Makedonijo. Povsod, kjer se pojavimo, nas sprejmejo z iskrenim navdušenjem, čeprav morda najtopleje ravno tokrat na mrzlem severu. Usode tujcev v predstavi *Fragile!* – predvsem Vzhodnoevropejcev, ki se zbirajo v zakotnem baru Bolgara Michija – so univerzalna podoba nove Evrope in novega globalnega sveta. Ljudje zapuščajo svoje domove, znajdejo se v tujem mestu neke tuje države, izgubijo se v evropskih mestecih in prestolnicah, kjer si želijo uspeti: Hrvatica

Mila kot igralka v muzikalih, Srb Marko kot *stand up* komik, Michi kot uspešen lastnik bara, Marta iz Bosne je navihana snažilka v centru za priseljence, v zgodbo se vpleta Norvežan Erik, razpet v ljubezenski trikotnik med Milo in Tjašo, ki so jo za prostitutko prodali v Italijo, jo zlorabljali na Finskem, pa socialna delavka Gayle, ki si želi uspeti kot konceptualna umetnica, vendar po neuspešnih poskusih uveljavitve na likovni sceni ostane v službi kot socialna delavka, ki bi rada svojim obupanim varovancem vlila vsaj nekaj upanja. Njihove usode živijo in počasi ugašajo v podzemnem Michijevem baru, ki se po lastnikovem bankrotu spremeni v kurbišče. Našo predstavo si je danes ogledalo tudi trideset socialnih delavk in delavcev iz centrov za priseljence v Stockholmu, in verjetno bi nam prav vsak od njih lahko postregel s podobnimi zgodbami o Tjašah, Milah, Martah, o njihovem upanju in poteptanih sanjah.

Vrnemo se v gledališki klub. Predstavnica producerske hiše Riksteatern (Kraljevo gledališče), ki je organizatorica naše turneje po Švedski, kajti iz Stockholma gremo s predstavo še v Malmö, Matalo in Uppsalo, nam v pristrčnem govoru pove, da smo občinstvo ganili do srca. Tudi sama se v imenu našega gledališča zahvalim za topel sprejem, zaradi katerega se v novem okolju ne počutimo kot tujci. Slovenski veleposlanik na Švedskem, gospod Vojslav Šuc, se spomni na mladostne dni, ko je obiskoval predstave v našem gledališču, in s *Fragile!* smo ga prepričali, da smo še vedno v vrhunski formi. Vesel je, da je prišlo do gostovanja, ki je skupna zasluga Švedske in Slovenije, in počaščen je, da so Švedi danes intervju z Matjažem Pograjcem objavili na spletni strani svojega predsedovanja Evropski uniji. Vsi skupaj nazdravimo s kozarcem slovenskega vina.

Sobota, 30. septembra 2009

Z režiserjem Pograjcem sva povabljeni na obrobje Stockholma k ogledu poslopja, kjer je doma Riksteatern. Takšne producerske hiše pri nas ne

poznamo. Vodijo naju po številnih studiih, v katerih pripravljajo različne predstave, v poslopju ustvarja in dela približno osemsto ljudi. Ko so predstave končane, jih pošljejo na gostovanja po petsto gledaliških hišah na Švedskem ali v tujino. V hiši deluje tudi slovita plesna skupina Balet Cullberg. Riksteatern je gromozanska tovarna umetniških idej, pa tudi proizvodnja gledaliških scenografij, kostumografij, rekvizitov ... Osupljivo!

Ponedeljek, 1. oktobra 2009

Medtem ko smo z delom ansambla skušali pustiti dober vtis v Severnih Benetkah, se je druga skupina odpravila še veliko dlje, v Quito, prestolnico Ekvadorja, kjer bo na Festivalu eksperimentalnega gledališča tamkajšnjim gledalcem prikazala predstavo *Sneguljčica in sedem palčkov*, ki jo je po pravljici bratov Grimm zrežiral Vito Taufer. Prvi telefonski klic. Najprej dobre novice. Po več kot dvajseturnem letu se vsi Mladinci na 2.800 m nadmorske višine ob vznožju vulkana dobro počutijo in se skušajo živjeti v novo okolje. Sledijo slabe novice. Dvanajst kovčkov naše ekipe, v katerih so tudi kostumi za jutrišnjo predstavo, ni pristalo v Quitu, ampak kdo ve kje. Zgodil se je tudi ulični rop, ki je bog ve kam odnesel torbo, v kateri je slovenski potni list. Iz zagate nas bo z nadomestnim potnim listom skušalo rešiti nemško veleposlaništvo.

Tako kot vrhunski slovenski košarkarji potrebujejo evropska in svetovna prvenstva, da se izkažejo in ugotovijo, kakšna je njihova moč, tudi mi potrebujemo svoje gledališko nomadstvo. Šele ko zapustimo Slovenijo, lahko preverimo, ali je naša umetnost tako prepričljiva, da se z njo suvereno izkažemo in dokažemo tudi na drugih igriščih sveta. Doslej smo se vedno vrnili ponosno, z energijo, ki je naša spodbuda za prihodnost. Naše predstave so ogledalo, v katerem se ogleduje svet, svet pa je obenem ogledalo nam samim. V tem velikanskem, osupljivem zrcalu se ne ogledujemo z napačnim, kot bo to jutri v Quitu počela zlobna mačeha, ampak s trezno glavo. Za vsak primer!

Obnova slovenske prestolnice

Nagrajeni fotografski diptih Vesne Čadež

Stane Jagodič, akad. slikar in publicist

Fotografiji: Vesna Čadež

Nagrajena fotografska dvojica fasade Nebotičnika slikarke mag. Vesne Čadež.

V času županovanja Zorana Jankovića je postalo mesto Ljubljana ogromno živahno gradbišče, na katerem potekajo številne gradnje in obnove. Gradbeni podvigi so mestnemu vodstvu prinesli veliko priznanj, pohval in graj. Prebivalci, ki so neposredno ujeti v gradbeno-obnovitveno mašinerijo, ki preprečuje normalne prehode, dovoze, povzročajo povečan hrup in nadležni prah, so za krajše obdobje prizadeti, zato občasno prihaja do spontanega nerganja, ki pa se po uspešni izgradnji oziroma prenovi spremeni v vsesplošno zadovoljstvo. Sicer pa se vsak ozaveščen meščan zaveda, da zapleteni posegi zahtevajo veliko sredstev, fizičnih in umskih naporov, odrekanih, časovnih zamud in vsesplošnega potrpljenja. In tako je Ljubljana v zadnjih treh letih doživela intenzivno preobrazbo. Marsikatero postarano, osiromašeno, zatohlo mestno okolje je pridobilo svežo podobo po funkcionalnosti, higieni in estetiki. Lepi so primeri obnove Prešernovega, Ciril Metodovega in Mestnega trga, Slovenske, Stritarjeve, Wolfove ulice, Prešernove ceste, nabrežje vodotokov Ljubljanice in Gradaščice, predor pod Grajskim

hribom, park na Žalah itd. Izreden pomen ima tudi odklanjanje strupenega in hrupnega prometa iz stare Ljubljane, gradnja podzemnih zbiralnic odpadkov ter prenova nekaterih zanemarjenih, depresivnih podhodov.

Sredi poletja smo doživeli smiselno preurejen glavni železniški podhod v park Tivoli, ob katerem so nekateri žalovali za prejšnjimi grafiti, ki so dolga leta kazili dostop do mestnega parka, češ da je mesto tako izgubilo svojo dušo. Počečkane stavbe, avtobusi, železniške kompozicije pa ne morejo biti duša mesta. Prav nasprotno, mestna uprava je s prenovo železniškega podhoda park Tivoli počastila, nadgradila in mu dala kultiviran, civiliziran dohod v park.

Tudi poslani fotografije na nagradni natečaj glasila Ljubljana v svoji motiviki pogosto kažejo navdušenje nad prenovno mesto, kar potrjuje tudi tokratna nagrajena fotografska dvojica avtorice Vesne Čadež, ki je v različnem časovnem obdobju iz skoraj istega zornega kota spretno posnela obnovo ljubljanskega Nebotičnika. Poslala je odličen diptih detajla ljubljanske stavbe, ki jo je leta

1930 s svojimi sodelavci zasnoval arhitekt Vladimir Šubic. Leta 1931 je bila ta zgradba deveta najvišja stavba v Evropi in prva skeletna stolpnica na Balkanu, še danes pa ima izreden vizualni pomen.

Vesna Čadež prikaže le del fasade, ki gleda proti Slovenski cesti in jo krasi bronasti kip ženske figure kiparja Lojzeta Dolinarja. Prva fotografija nazorno prikazuje Nebotičnik v fazi postavitve gradbenih odrov in druga popolno obnovo, tako da kip in fasada zaživita v prvotni lepoti. Alegorično vzravnana žena si z roko zastira pogled pred sončnimi žarki, ogleduje mestno panoramo in se v simboličnem smislu identificira s pogledi meščanov, radovednih turistov, ki so navdušeni nad starimi stavbami in svežem sijaju.

Avtorica nagrajene dvojice fotografij je torej dala velik poudarek bronasti skulpturi, ki je na prvem črno-belem posnetku ujeta v kovinsko konstrukcijo, kar prispeva k dramatičnosti izraza. Površina kipa je močno načeta, kajti dolgoletna izpostavljenost različnim vremenskim vplivom in mestnemu smogu je povzročila negativne fizične in estetske posledice.

Drugi posnetek je v barvi, osvobojen trde konstrukcije, z restavrirano figuro ter pomlajenimi fasadnimi ploščami. Čeprav je Nebotičnik vertikalni, se je avtorica odločila za horizontalni izrez, na katerem okna in gradbeni oder ustvarjajo diagonalno kompozicijo in s tem razgibano podobo. Gre za premišljen fotoscenarij, vreden priznanja.

Nagradni fotonatečaj Nastajanje nove Ljubljane

V zadnjih treh letih, še posebno pa v zadnjem letu je Ljubljana dobila vrsto novih in prenovljenih stavb, vrtcev, igrišč, parkov, mostov, urejenih nabrežij Ljubljane, cestne in ulične opreme, o čemer poročamo v pričujoči številki glasila. Pošljite tiste posnetke novih gradenj in novih mestnih ureditev, ki se vam zdijo najdragocenejše in najlepše. Ob koncu prihodnjega leta bomo z najboljšimi fotografijami pripravili razstavo. Fotografije (v fizični obliki, na CD-ju ali po e-pošti) pošljite na naslov: Glasilo Ljubljana, Dalmatinova 1, 1000 Ljubljana, ali na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si.

Srečno

Petra Stušek, Nina Peče, Janja Rozman

Zadnji, praznični mesec, obljublja presenečenja in izpolnjuje pričakovanja. To je čas, ko se s sproščenem ozračju starega mestnega jedra srečujemo s prijatelji in se udeležimo katere od številnih prazničnih prireditev. Ali pa pridemo zgolj občudovat pravljico okrasitev Ljubljane. Praznično vzdušje se je, kot vsako leto, simbolično začelo s prireditvijo *Ljudje, prižgimo luč*, ko zažari svetlobna okrasitev mesta. Za nami je tudi že Miklavžev sejem, vrhunec pa bo praznovanje doseglo 31. decembra s silvestrovanji na prostem na Prešernovem, Mestnem in Kongresnem trgu in tradicionalnim ognjemetom z Ljubljanskega gradu, ki bo ob polnoči oznanil vstop v novo leto. Na decembrske prireditve vabita tudi neutrudna gostitelja kulturnih prireditev Kinodvor in Festival Ljubljana. Vstop na vse prireditve v organizaciji Zavoda za turizem Ljubljana in Mestne občine Ljubljana so brezplačne.

Foto: Luka Cjuha

Takole so otroci prižgali iskrice na prireditvi *Ljudje, prižgimo luč* v letošnji še bolj praznični osvetlitvi mesta s kozmično postavitevjo *Rojstva oblik* slikarja Zmaga Modica.

Praznični sejem

3. 12. do 2. 1., 10.00-22.00.; 31.12., 10:00-14:00; Cankarjevo nabrežje, Prešernov trg, Petkovškovo nabrežje

Na praznično okrašenih stojnicah je naprodaj ponudba izbranih izdelkov, primernih za praznična darila. Praznični sejem je tudi družaben dogodek, zato na njem obratujejo tudi stojnice z gostinsko ponudbo, kjer diši po aromatičnem čaju, kuhanem vinu in drugih decembrskih dobrotah.

Osnovnošolski pevski zbori

17. do 23.12., 17.00, Mestni trg

Otroški pevski zbori bodo s kratkimi nastopi prispevali k prazničnemu vzdušju v starem delu mesta.

Praznični knjižni sejem

z razstavo Zvezdice Zaspanke

10. do 31. 12., 10.00 – 21.00, Miklošičev park

Jaslice v Mestni hiši

15. 12. – 2. 1. 2010, 17.00 – 21. 00 dvorišče Mestne hiše

Mladi glasbeniki

17. in 23. 12., pred cerkvijo sv. Florjana; 18. in 22. 12., Miklošičev park; 20. in 21. 12., Breg., 18.00

Božični koncert

24. 12., 17.00, Mestni trg

Nastopajo: Katrinas in Matjaž Robavs & Band

Prireditve na Čevljarškem mostu - program uličnih predstav

26. do 30.12., 19.00-21.00

Čevljarški most bo prizorišče živahnega in pisanega programa uličnih dogodkov. V *Uličnem varietetu* se bodo vrstili nastopi klovnov, lutkarjev, artistov in cirkusantov, zanimivi tako za otroke kot tudi za odrasle.

Otroške prireditve na odru na

Prešernovem trgu z obiskom Dedka Mraza

Otroške prireditve na Prešernovem trgu

26. - 30. 12., 11.00 - 13.00, 16.00 - 18.00,

Prešernov trg

Otroci in družine bodo prišli na svoj račun na Prešernovem trgu, kjer se bodo zvrstile lutkovne, cirkuške in plesne predstave, čarodeji, vsak dan pa bo otroške prireditve obiskal tudi Dedek Mraz s spremstvom.

Glasbeni program na Prešernovem trgu

26. 12. - 2. 01., 20.00

Praznični spored na Prešernovem trgu letos odlikuje še posebej pozorno izbrana raznovrstnost nastopajočih:

- 26. 12.** – Severina
- 27. 12.** – Modrijani, Čuki
- 28. 12.** – Alya, Jan Plestenjak
- 29. 12.** – Nuša Derenda, Kingston
- 30. 12.** – Rebeka Dremelj, Karma

1. 01. – Natalija Verboten, Šank Rock

2. 01. – Hari Mata Hari

Glasbeni program na Pogačarjevem trgu

28. - 30. 12., 16.00

Letošnja novost je glasbeni oder na Pogačarjevem trgu, na katerem se bodo zvrstili slovenski glasbeniki popularne in narodno zabavne glasbe. Nastopajo:

- 28. 12.** – Ansambel Mladi Godci, Ansambel Ceglarji, Iris, Niki
- 29. 12.** – Ansambel Bohpomagej, Tammy, Gašper Rifelj, 4Play
- 30. 12.** – Ansambel Zarja, Veseli Begunčani, Jernej Dermota, Extrem

Silvestrovanja

Silvestrovanje na Prešernovem trgu za vse generacije

31. 12., 21.00-3.00

Nastopajo: Tabu, Alenka Godec s skupino, Victory, Daniela

Silvestrovanje na Mestnem trgu

31. 12., 21.00, Mestni trg

Silvestrovanje na Mestnem trgu je tradicionalno namenjeno nekoliko zahtevnejšemu občinstvu, ki ga bodo izvajalci zagotovo navdušili tudi letos.

Nastopajo: Stari Mački, Eroika, Manca Izmajlova

2010!

Silvestrovanje na Pogačarjevem trgu

31. 12., 21.00

Silvestrovanje na Pogačarjevem trgu je novost, ki jo prinaša letošnji program prazničnih prireditev.

Nastopajo: Vili Resnik, Krila, Ansambel Bratov Poljanšek

Silvestrovanje v Križankah

31. 12., 21.00

Silvestrovanje v Križankah je pravi naslov za ljubitelje alternativne rock glasbe.

Nastopajo: Incurabili, Muškat Hamburg, R5PS, Slon in sadež, Metalsteel + James Riviera

Ognjemet

1. 1., 00.01, z grajskega griča

Ognjemet bo minuto po polnoči z Gradu razsvetlil nebo nad Ljubljano in oznanil vstop v novo leto.

Novoletna presenečenja v Kinodvoru

Mala dvorana

Mala dvorana bo prve obiskovalce sprejela že letos, v novem letu pa bo njen program nudil alternativne vsebine, več predstav za filme in nove termine za Kinobalon.

7. do 14. december: Mednarodni festival animiranega filma Animateka

Filmska srečanja ob kavi & Abonma za starejše

Z moderatorko, sodelavko pri programu Mirjana Borčič in izbranimi gosti gledamo filme in se pogovarjamo. Predstave so abonmajske in za izven, vpis v abonma poteka do 17. 1. 2010. ● **16. december:** Cvetje v jeseni z Urbanom Kodrom in Mileno Zupnčič. ● **13. januar:** Babica s Štefko Drolc. ● **27. januar:** Želvino osupljivo potovanje z dr. Stašo Tome predpremierna filma! ● **10. februar:** Genova z Gabi Čačinovič Vogrinčič. ● **24. februar:** Otroci z Vladom Škafarjem. ● **10. marec:** Skrivnost z Rapo Šuklje. ● **24. marec:** Tok, v imenu ljubezni do vode z Lučko Kajfež Bogataj. ● **14. april:** Pri stricu Idrizu s Terezo Žerdin. ● **5. maj:** Človek na žici z Makom Sajkom. ● **19. maj:** kratki animirani filmi z Marjanom Mančkom

Silvestrska predpremierna

31. december ob 21.00: Coco Chanel & Igor Stravinsky (J. Kounen, Francija, 2009). Zaključni film letošnjega Cannes bo po LIFF-u pred redno distribucijo v slovenskih kinematografih popestril novoletno praznovanje v Kinodvoru.

Kinodvor. Knjigarnica & Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010

V letu 2010 bomo razširili ponudbo in program specializirane filmske knjigarnice, ki bo prinesla

novosti tudi za otroke. Tako bo Kinodvor postal prizorišče tradicionalnega pripovedovalskega festivala **Pravljice danes**, ko bomo gledali s pravljicami ali slovenskimi slikanicami povezane filme.

Kinobalon

Jelenčkov Miklavževanje

6. 12. ob 17.00: Jelenček Niko (M. Hegner, K. Juusonon Finska, Danska, Nemčija, Irska, 6+). Film bo na sporedu tudi na božično in silvestrsko popoldne.

Decembrska premiera

od 18.12. Nenavadna dogodivščina (A. Kristinsson, Islandija, 2007, 8+) in predfilm Mulc – frača (K. Saksida, Slovenija, 009)

Sezamova jelka

20. 12., 15.00 – 17.00 Okraševanje Sezamove jelke v praznični filmski kavarni.

Decembrski program Festivala Ljubljana

● **Od 5. do 12. decembra** bodo (vsak dan, razen 10. decembra) ob 17. uri, v Viteški dvorani Križank na sporedu tradicionalni **Božični koncerti učencev Glasbene šole Ljubljana Moste – Polje**. Božično-novoletni program pod prsti mladih umetnikov, ki šele vstopajo v svet glasbe, napoveduje pravi prihod praznikov. Vstop je prost.

● **16. decembra** ob 19. uri bo v dvorani Palacij na Ljubljanskem gradu gostoval **Komorni orkester Evropske unije** in solista, flavtista **Claudi Arimany** in **Mario Carbotta**. Koncert Komornega orkestra Evropske unije vabi k poslušanju priljubljenih del svetovne glasbene zakladnice. Komorni orkester Evropske unije je ambasador evropske kulture, gostuje po vsem svetu, njegova častna pokroviteljica pa je njeno visočanstvo kraljica Španije. Vstopnina je 10 evrov.

● Ob koncu tega leta in začetku naslednjega se bo zvrstilo tudi nekaj prireditev za najmlajše. **Od 3. decembra do 10. januarja** med 10. in 18. uro, na Ljubljanskem gradu, v Kazematih tudi letos poteka projekt **Zbudimo zmaja na Ljubljanskem gradu**. Že četrto zimo prebujamo ljubljanskega zaspance, zmaja, ki domuje prav na Ljubljanskem gradu in že stoletja varuje mesto pod seboj. Umetniško zasnovan projekt je letos plod ustvarjalne žilice številnih otroških rok, starih med 6 in 14 let, pod strokovnim vodstvom mag. Nuše Lapajne in Sladjane Mitrovič. V čarobnih grajskih Kazematih si lahko ogledate razstavo »Rojstvo

zmaja«, kjer vas bo v z zvokom in vizualnimi efekti napolnjenem ambientu pričakalo kar 80 malih, srednjih in velikih zmajev. Se jim drznete pridružiti? Vstop je prost.

Zmajevske nedelje

● **6. decembra** ob 10.30 bo na sporedu branje pravljice **Zmajeva skrivnost**. Morda vam bomo razkrili skrivnost o nastanku Zmajskega mostu. V program je vključen tudi vzpon na Razgledni stolp. Dogodek je primeren za otroke od 3. leta dalje.

● **13. decembra**, ob 10.30 bomo odšli **Po poteh zmaja Francija**. Z detektivsko torbo se podamo na raziskovanje zmajevih koticov, v pomoč nam bodo tudi daljnogled, kompas, lupa, meter ter zmajeva abeceda. V program je vključen tudi obisk Razglednega stolpa. Tematski ogled je primeren za otroke od 5. leta dalje.

● **20. in 27. decembra**, bo ob 10.30 potekala ustvarjalna delavnica **Zmaj z ljubljanskega gradu**, ki je primerna za otroke od 5. leta dalje. Razkrili vam bomo legendo o strašnem ljubljanskem zmaju, obiskali zmajevе prostore, izdelovali zmaje s kartonom in tulci. Za vse *Zmajevske nedeljske* dogodke je zbirno mesto infotočka na Ljubljanskem gradu, vstopnina pa je 2 evra.

Jaslice

Tudi letos si lahko **od 25. decembra do 2. februarja** med 10. in 18. uro ogledate Jaslice v kapeli sv. Jurija na Ljubljanskem gradu. Jaslice bomo postavili v sodelovanju z Župnijskim uradom sv. Jakoba, vstop je prost.

Kozmični ognjemet v ozvezdju Andromeda.

Četrtni razgledi

Foto: Miha Fras

Računalniški tečaj na novem sedežu četrtna skupnosti Trnovo.

Foto: arhiv ČS center

Spominske slovesnosti ob spomeniku 24 talcev na dan četrtna skupnosti Center 13. oktobra.

Foto: arhiv ČS center

10. septembra si je župan ob 16-letnici Metelkove mesta ogledal umetniške ateljeje.

Stanovanjske soseske brez pločevine na zelenicah

Dober odziv na poziv za izgradnjo podzemnih garaž in parkirnih mest

Junjski poziv za izgradnjo podzemnih garaž in parkirnih mest, v katerem so bila navedena območja, kjer so težave z mirujočim prometom največje, je naletel na zelo dober odziv meščank in meščanov. Po izgradnji podzemnih garaž naj bi na površinah, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana, vzpostavili prvotno stanje, saj gre večinoma za zelenice in interventne poti, ki jih v sedanjih razmerah pogosto zasedajo avtomobili. Predlagani način gradnje je javno-zasebno partnerstvo, medtem ko bodo določeno število parkirnih mest tudi za sedanje okoliške prebivalce zagotovili investitorji, ki gradijo nova stanovanja oziroma druge vrste novogradenj. Bodočim kupcem garažnih mest je ponujena cena približno 10.000 evrov, pri čemer bodo imeli možnost najeti posojilo za dobo 10 let. Ob sklenitvi pogodbe z izvajalcem gradnje bo potrebno poravnati 20 odstotkov kupnine, pri tem pa bo posojila kupcem pomagala pridobivati Mestna občina Ljubljana.

Četrtna skupnosti so v sodelovanju s Službo za lokalno samoupravo izvedle obsežno anketo o interesu za garažna in parkirna mesta

V pozivu so bili vsi zainteresirani občani, bodoči kupci garažnih mest, pozvani, naj se prijavijo oziroma izpolnijo ankete, ki so jih pripravile domicilne četrtna skupnosti v sodelovanju s Službo za lokalno samoupravo. Ankete so potekale v tistih okoljih, kjer obstaja možnost za gradnjo podzemnih garaž ali se obetajo novogradnje. Gre za gradnje v naslednjih četrtnih skupnostih: Bežigrad, Dravlje, Golovec, Jarše, Moste, Polje, Trnovo, Posavje, Šiška in Vič.

Četrtna skupnost Bežigrad bo dobila podzemno garažo med Palmejevo in Reboljevo ulico, za garažo na križišču Topniške, Linhartove in Matjaževe ulice pa v anketi ni bilo izkazanega dovolj zanimanja

V Četrtni skupnosti Bežigrad sta bili izvedeni dve poimenski anketi. V poimenski anketi za podzemno garažo pod zelenico in parkiriščem južno od

vrta med Palmejevo ulico in BS/3 (Reboljevo ulico) je bilo razdeljenih okoli 1.400 vprašalnikov. Odgovorilo je 258 zainteresiranih stanovalcev za nakup 326 garažnih mest, tako da je izgradnja podzemne garaže z okoli 400 garažnimi mesti povsem upravičena. V poimenski anketi za podzemno garažo pod zelenico v križišču Topniške ceste in Linhartove ceste in med Matjažovo ulico je bilo razposlanih 1.350 vprašalnikov. Odgovorilo je 128 zainteresiranih stanovalcev, ki so pripravljeni kupiti 154 garažnih mest, vendar je to število žal premajhno in ne upravičuje gradnje podzemne garaže.

V Četrtni skupnosti Dravlje bosta garažni hiši zgradila investitorja Lesnina in Gjura

V Četrtni skupnosti Dravlje sta bili izvedeni dve poimenski anketi. V poimenski anketi za potrebe investitorice Lesnine za 100 garažnih mest je na razposlanih 605 anket 16 zainteresiranih stanovalcev odgovorilo, da je pripravljeno kupiti 17 garažnih mest. V poimenski anketi za potrebe investitorja Gjura za 50 garažnih mest pa je na 354 razposlanih vprašalnikov 66 zainteresiranih stanovalcev izrazilo interes za nakup 75 garažnih mest.

Vzorčna anketa v Četrtni skupnosti Golovec je pokazala potrebo po eni ali dveh garažah s po 400 garažnimi mesti

Četrtna skupnost Golovec se je odločila za vzorčno anketo na območju Štepanjskega naselja z večstanovanjskimi zgradbami. Na 1.000 razposlanih anket se je odzvalo 58 zainteresiranih za nakup garažnih mest. Tak vzorčni izid kaže, da je zanimanje tako veliko, da bi na območju Štepanjskega naselja potrebovali podzemno garažo z okoli 400 garažnimi mesti, morda pa celo dve.

V četrtni skupnosti Jarše dovolj zanimanja za gradnjo podzemne garaže s 400 garažnimi mesti

V poimenski anketi na območju Ulice Hermana Potočnika, Kvedrove ulice, Ulice Gradnikove brigade, Clevelandske ulice in Beblerjevega trga – gre za območje Novih Jarš z večstanovanjskimi stavbami –, je na 2.871 razposlanih vprašalnikov odgovorilo 260 zainteresiranih stanovalcev, ki bi želeli kupiti 318 garažnih mest. Tako zanimanje upravičuje izgradnjo podzemne garaže z okoli 400 garažnimi mesti.

Vzorčna anketa v Četrtni skupnosti Moste kaže, da bi tem območju potrebovali štiri do pet podzemnih garažnih hiš s skupaj 2000 garažnimi parkirnimi mesti

Četrtna skupnost Moste se je odločila za vzorčno anketo na območju naselja Nove Fužine z večstanovanjskimi stavbami in razposlala 1.560 vprašalnikov. Odzvalo se je 386 zainteresiranih stanovalcev za nakup 475 garažnih mest. Na podlagi vzorčnega izida bo opravljen še podrobnejši izračun, vsekakor pa je že zdaj jasno, da je zanimanje tako veliko, da bi v naselju Nove Fužine lahko zgradili štiri ali pet podzemnih garaž s po 400 garažnimi mesti.

V Četrtni skupnosti Polje za gradnjo podzemnih garaž ni dovolj zanimanja

V poimenski anketi za podzemno garažo v bližini blokov na Rjavi cesti, med železnico in vzhodno avtocesto je bilo razposlanih 859 vprašalnikov: 94 zainteresiranih stanovalcev je pripravljeno kupiti 94 garažnih mest, to število pa je žal premajhno, da bi upravičilo gradnjo podzemne garaže. V drugi poimenski anketi za podzemno garažo pod zelenico oziroma pred blokci na Agrokombinatski 13 a, b, c in d pa so razposlali 409 vprašalnikov. Tam bi 27 zainteresiranih kupilo 27 garažnih mest, vendar tudi v tem primeru izračun kaže, da tako skromno zanimanje ne upravičuje gradnje podzemne garaže.

V četrtni skupnosti Trnovo bo podzemne garaže in parkirišča zgradil Športni center Trnovo

Za potrebe investitorja je četrtna skupnost razdelila 1.350 vprašalnikov in dobila odgovore 259 zainteresiranih stanovalcev za nakup 345 garažnih oziroma parkirnih mest.

Četrtna skupnost Posavje bo dobila podzemno garažo s 400 parkirnimi mesti

Anketa v tej četrtni skupnosti je bila izvedena že aprila 2008 z 2.850 razdeljenimi vprašalniki. Zato so tokrat stanovalce le obveščali, da se še vedno lahko prijavijo. Doslej je prispelo 390 odgovorov zainteresiranih stanovalcev za nakup 465 garažnih mest, zato je upravičena izgradnja podzemne garaže s 400 garažnimi mesti, medtem ko bo okoli 100 interesentov problem parkiranja lahko razrešilo z izgradnjo soseske Ruski car.

Fotografije: Dunja Wedam

ČS Bežigrad je v okviru malih del namestila igrala na igrišču ob Linhartovi cesti.

V četrtne skupnosti Črnuče so v okviru malih del poskrbeli za vzdrževanje zelenice in drevoreda ob Dunajski cesti.

V Dravljah so dali postaviti količke na Kunaverjevi in Sojerjevi ulici.

V Četrtni skupnosti Šiška izkazan interes za gradnjo štirih podzemnih garaž in sto parkirnih mest

V Četrtni skupnosti Šiška so izvedli tri poimenske in eno razširjeno anketo. V poimenski anketi za podzemno garažo na koncu Kebetove ulice je bilo razdeljenih 1.220 vprašalnikov, odgovorilo pa je 185 zainteresiranih za nakup 201 garažnega mesta. Tako zanimanje upravičuje izgradnjo podzemne garaže z okoli 300 garažnimi mesti. V poimenski anketi za podzemno garažo pod zelenico med Tugomerjevo ulico in Ulico Martina Krpana so razposlali 1.500 vprašalnikov, na katere je 209 zainteresiranih stanovalcev odgovorilo, da so pripravljeni kupiti 209 garažnih mest, to pa zadošča postavljenemu kriteriju za upravičenost izgradnje podzemne garaže z okoli 300 garažnimi mesti.

Poimenska anketa je bila opravljena tudi za potrebe investitorja A1 na lokaciji ŠS 1/6 Zgornja Šiška za gradnjo garažne hiše s 404 parkirnimi in garažnimi mesti. V četrtne skupnosti so stanovalce spraševali z dodatno razdeljenimi 944 vprašalniki, tako da so skupaj z osnovno anketo razposlali 1.827 vprašalnikov in dobili odgovore 141 zainteresiranih stanovalcev za nakup 141 garažnih oziroma parkirnih mest. V poimenski anketi za potrebe investitorjev na območju Spodnje Šiške za garaži s 50 parkirnimi podzemnimi parkirnimi mesti in 50 nadzemnimi parkirišči pa je bilo razdeljenih 2.000 vprašalnikov, na katere se je odzvalo 110 zainteresiranih stanovalcev za nakup 116 garažnih mest.

V četrtne skupnosti Vič premalo zanimanja za gradnjo podzemnih garaž

V Četrtni skupnosti Vič so izvedli dve poimenski anketi. Za podzemno garažo ob Vrhovnikovi ulici so razposlali 771 vprašalnikov, odzvalo pa se je 110 zainteresiranih za nakup 113 garažnih mest, kar gradnje podzemne garaže ne opravičuje. Na preskromen odziv je naletela tudi poimenska anketa za podzemno garažo pod zelenico nasproti stolpiča na Tomažičevi 36 in med hišami na Tbilisijski 74 a in 92 ter Ulico Malči Beličeve 31 in 9; na te naslove so razposlali 881 vprašalnikov, odzvalo pa se je le 44 zainteresiranih za nakup 46 garažnih mest.

V četrtne skupnostih, kjer je bil odziv preskromen, bodo stanovalci dobili še eno možnost za sodelovanje pri gradnji podzemnih garaž in parkirnih mest za tiste predloge podzemnih garaž, pri katerih je bil odziv anketirancev za nakup garažnega mesta

premajhen in zato ne omogoča gradnje podzemnih garaž in bodo nadaljnji postopki pokazali možnost izgradnje, bodo četrtne skupnosti v sodelovanju s Službo za lokalno samoupravo občane ponovno pozvale, da izkažejo pripravljenost za nakup garažnega mesta. Če tudi ponovljeni poziv ne bo uspel, pa na teh lokacijah ne bodo imeli več možnosti za ugodno gradnjo podzemnih garaž v cenovno ugodni obliki javno-zasebnega partnerstva.

Dotatno povpraševanje v soseskah z večstanovanjskimi stavbami bo potekalo ločeno za podzemne garaže, ki jih bodo gradili v javno-zasebnem partnerstvu, in ločeno za nakup garažnih mest pri investitorjih novogradenj, v katerih bo zagotovljenih določeno število parkirnih mest tudi za sedanje okoliške prebivalce.

Začetek priprave obsežne dokumentacije za gradnjo podzemnih garaž in parkirnih mest v javno-zasebnem partnerstvu

Pred četrtne skupnostmi, Službo za lokalno samoupravo in drugimi organi Mestne uprave so po opravljenem poizvedovanju v naštetih četrtne skupnostih zahtevni postopki za dokončne izračune in pridobivanje dokumentacije za podzemne garaže, ki bodo zgrajene v obliki javno-zasebnega partnerstva. Za začetek je potrebno dokončno potrditi možne lokacije in jih vnesti v prostorski načrt Mestne občine Ljubljana, potem pa sledi priprava zahtevnih javnih naročil oz. javnih razpisov za izbiro zasebnih partnerjev oz. izvajalcev gradnje podzemnih garaž. Ponekod bo potrebno urediti tudi zemljiškopravno stanje, potem pa pripraviti potrebno predinvesticijsko in investicijsko dokumentacijo, gradivo za Mestni svet o sklenitvi javno-zasebnih partnerstev ter oblikovati pravne dokumente za potrebe sklenitve javno-zasebnih partnerstev, pozneje pa še za nakup oziroma prodajo garažnih mest.

Začetek dogovarjanja tudi za garažna in parkirna mesta z investitorji novogradenj Z gradnjo prve garažne hiše naj bi investitor A1 investicijsko upravljanje začel že letos na robu ljubljanske obvoznice

Za nakup garažnih mest pri investitorjih, ki gradijo svoje novogradnje in bodo v njih zagotovili določeno število parkirnih mest tudi za sedanje okoliške prebivalce, začenejo četrtne skupnosti v sodelovanju

s Službo za lokalno samoupravo tudi s konkretnimi dogovori o nakupu oziroma prodaji garažnih mest. Prvi tak investitor je podjetje A1, investicijsko upravljanje, d.d., ki namerava zgraditi garažno hišo na lokaciji ŠS 1/6 Zgornja Šiška. Garaža bo zgrajena na robu ljubljanske obvoznice v območju med Celovško cesto, Kavadarso ulico in ulico Ob žici. Z gradnjo naj bi končali konec avgusta 2010.

Cena parkirnega mesta v garaži pod streho je 10.000 evrov, na vrhu garažne hiše pa 7.000 evrov. Pogodbe bodo prijavljeni občani sklepali s investitorjem. Kot smo poročali že v junijski številki, je leto 2010 predvideno tudi za izgradnjo preostalih novogradenj, v katerih bodo investitorji zagotovili določeno število parkirnih mest tudi za sedanje okoliške prebivalce. Izjema je le soseska pri Ruskem carju, ki naj bi bila zgrajena leta 2011.

Obračun ob koncu leta

133.155 evrov za izvedbo malih del v četrtne skupnostih in 130.000 evrov za izvedbo brezplačnih računalniških tečajev za starejše

Poleg poizvedovanja o tem, koliko je dejanskega zanimanja za gradnjo podzemnih garaž v stanovanjskih naseljih, je najprijetnejša naloga mestne uprave v četrtne skupnostih organizacija brezplačnih začetnih in nadaljevalnih računalniških tečajev za starejše, ki se jih je letos udeležilo 1 330 tečajnikov, od tega 1 050 začetnega tečaja in 280 nadaljevalnega. Četrtni svetniki so tudi letos prisluhnili potrebam someščanov v svojih okoljih in poskrbeli, da je Mestna uprava dala izvesti tista mala dela, ki v vsakdanje življenje prinašajo spremembe na bolje in omogočajo prijetnejše bivanje. Poleg velikih naložb, ki so v daljšem časovnem obdobju enakomerno razporejene po celotnem območju znotraj občinskih meja Ljubljane, je uprava v letu 2009 namenila posebej za izvedbo malih del v posameznih četrtne skupnostih 133.155 evrov, za prihodnje leto pa rezervirala še 92.573 evrov proračunskih sredstev. Gre za urejanje pločnikov in klančin, novih klopi v naseljih, namestitve novih luči, košev za smeti, vpeljavo novega režima čiščenja in vzdrževanja otroških igrišč, kjer se je za to pokazala potreba, za namestitve dodatnih cestnih luči, prometnih ogledal in pasjih stranišč, ki so letošnjo novost, za postavitev pitnikov, količkov ob dostopih površin za pešce, asfaltiranje posameznih poti, opozorilnih tabel ipd. vsa načrtovana dela so že

Četrtni razgledi

Fotografije: Dunja Wedam

ČS Center je dala s svojimi sredstvi postaviti pitnik v Športnem parku Poljane.

izvedena. Nekatere četrtna skupnosti so se odzvale povabilu in pripravile tudi pregled svojega delovanja v zadnjem letu.

Četrtna skupnost Center

Predsednik republike: »Čutim, da gre Ljubljana naprej«

Meta Verbič

Dan ČS Center – 13. oktober 2009

ČS Center je letos že šestič praznovala svoj dan v spomin na 13. oktober 1942, ko je pod streli fašističnih okupatorjev ob zidu Poljanske gimnazije ugasnilo življenje 24 talcev – meščanov Ljubljane. Osrednji dogodek je bila komemoracija pri spomeniku 24 talcev, ki so se je udeležili številni ljubljanci. Med njimi sta bila tudi župan Zoran Janković in predsednik države dr. Danilo Türk, ki je spregovoril v spomin na tragični dogodek. »To, da se preteklosti spominjamo, je dobro, je priložnost za razmislek o njej, da jo razumemo in tako do nje vzpostavimo spoštljiv odnos,« je poudaril predsednik dr. Danilo Türk. »Vendar je to samo del našega bivanja, veliko več naših razmišljanj moramo nameniti naši današnjosti in prihodnosti. Človek je namreč večno na poti, ki je vedno usmerjena naprej. To ni vprašanje. Vprašanje je, kam naprej. Najtežji trenutki v naši zgodovini so od naših ljudi zahtevali veliko poguma, požrtvovalnosti, solidarnosti, veliko občutka za skupno dobro in mnoge žrtve, tudi civilne - med njimi življenja 24 talcev. Če danes primerjamo takratne čase z današnjo stvarnostjo, danes sploh ni težko. Kljub recesiji, slabi volji, pesimističnim, včasih celo ciničnim razmišljanjem o moralnem razkroju naše družbe ni razlogov, da bi obupavali. Naša prihodnost ni ogrožena, je pa v naših rokah. Gre za to, da zberemo moralne sile, ki jih imamo. Kot občani moramo razmišljati pozitivno, z občutkom za solidarnost in za skupno dobro. Kot prebivalec Ljubljane in ne toliko kot predsednik države čutim, da gre Ljubljana naprej. Imamo nov razvojni zagon, številne projekte, čutiti je veliko energije in prav to me navdaja z optimizmom. Zato pojdimo naprej, smer bomo že znali določiti,« je zaključil predsednik dr. Danilo Türk.

Potem so župan Zoran Janković, predsednik Sveta ČS Center Goran Iskrič, predstavniki Zveze borcev za vrednote NOB Center in »24 talcev« k obnovljenemu spomeniku položili venca. Na komemoraciji so

V ČS so se v okviru svojih sredstev odločili za varnost šolarjev poskrbeti s postavitvijo količkov pred OŠ Karel Destovnik Kajuh.

sodelovali Partizanski pevski zbor, orkester Slovenske policije, Častni vod Slovenske vojske, spominu 24 talcev so se poklonili praporščaki partizanskih in veteranskih enot, primorskega Tigra in dijaki Poljanske gimnazije.

Odbor za pripravo prireditev ob Dnevu ČS Center je v sodelovanju s šolami in društvi pripravil še vrsto drugih prireditev. Omenimo naj okroglo mizo, ki jo je odbor izpeljal v sodelovanju z OŠ Prule za učence 9. razredov osnovnih šol z naslovom *Zgodovina Slovencev v obdobju NOB in osamosvajanja Slovenije*. S svojimi prispevki so sodelovali Janez Stanovnik, predsednik Zveze borcev za vrednote NOB Slovenije, Miha Butara, predsednik Zveze častnikov Slovenije in predsednik Veteranske organizacije Slovenije, in Peter Romavh, sin enega izmed 24 talcev. Na Dan odprtih vrat so nas povabili dijaki Srednje zdravstvene šole, Srednje šole za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo ter gojenci Dijaškega doma Poljane. Bilo je prijetno in zanimivo doživeti vse, kar so pripravili. Pokazali so nam, kako preventivno skrbimo za naše zdravje, izmerili so nam krvni tlak in količino maščob, nas seznanili z zdravo prehrano, poskrbeli so za nego naših rok in nam pokazali, kako z jogijskimi vajami poskrbimo za oči.

Na razstavi ročnih del in prikazu dejavnosti društev smo lahko videli vse, kar so v preteklem letu ustvarili naši prebivalci. Tudi otroci, ki so del poletnih počitnic preživeli v počitniškem varstvu, ki ga že vrsto let v ČS Center organizira Humanitarno društvo *Nikoli sam*. Humanitarno društvo je poskrbelo tudi za prijeten zaključek praznovanja Dneva ČS Center z organizacijo prireditve *Pozdrav jeseni* na OŠ Poljane po komemoraciji. Letos so program prireditve pripravile OŠ Poljane, jubilantka OŠ Majde Vrhovnik, saj mineva kar 50 let od njene ustanovitve, in otroci iz vrtca Pod Gradom.

Nikakor pa ne smemo mimo številnih športnih prireditev za vse generacije, ki so v organizaciji ŠD Poljane potekale vse od 11. septembra do 11. oktobra in se jih je udeležilo veliko število naših prebivalcev.

Kljub pripravam na praznovanje Dneva ČS Center smo po poletnih počitnicah nadaljevali z dejavnostmi, ki smo si jih zastavili z letnim programom dela. Preletimo jih na kratko.

Pobuda za vzpostavitev Kulturne četrti Tabor

je prišla iz Zavoda Bunker, ki je v okviru festivala Mladi levi pripravil tudi prvi pogovor, na katerem so sodelovali Zavod Bunker, Metelkova mesto, Slovenski

ČS skupnost Jaše je dala urediti okolico Vrtca Kekec z obnovo asfaltne poti in postavitvijo količkov.

etnografski muzej, Moderna galerija, Oddelek za kulturo Mestne občine Ljubljana, Četrtna skupnost Center in Inštitut za politike prostora. Zakaj prav Tabor? Širša soseska Tabor ima ogromen kulturni potencial. To je področje med Miklošičevo in Njegoševo ulico ter Masarykovo cesto in Ljubljano. V pogovoru je bilo čutiti veliko pripravljenost za sodelovanje pri vzpostavitvi kulturne četrti, ki bi prispevala k bolj kakovostnemu življenju prebivalcev v tem delu Ljubljane.

Gledališka predstava za starejše občane

Komisija za kulturo pri Svetu ČS Center je 24. septembra pripravila kulturni dogodek za starejše občane na Špici. Prišlo jih je nekaj več kot 60. Na splavu, ki jih je popeljal proti središču mesta, jim je dramski igralec Andrej Nahtigal v monodramskem sprehodu skozi čas zapletenih zmešnjav na odru življenja predstavil priredbo *Zaljubljeni romar Williama Shakespeara*. Manjkal ni niti Povodni mož.

Drugo srečanje na Metelkovi

10. septembra smo skupaj z Metelkovo mestom pripravili drugo srečanje z okoliškimi prebivalci. Srečanje je bilo uvodno dejanje v praznovanje 16. rojstnega dne Metelkove in temu je bil prilagojen tudi program. Najprej so si udeleženci, kakih dvajset se jih je zbralo, pridružil pa se jim je tudi župan Zoran Janković, ogledali vse umetniške ateljeje, ki sicer niso odprti za javnost, saj umetniki radi ustvarjajo v miru. Potem so se družili v vrtu Gala hale ob glasbi Beatlov, Luisa Armstronga, Beach Boysov in drugih, ki so jih in jih še radi poslušajo.

Skrb za čisto okolje

Turistično društvo Ljubljana in ČS Center sta 22. avgusta pripravila že drugo čistilno akcijo letos. Akcije se je udeležilo blizu 50 občanov, članov društva, in članov Sveta ČS. Udeležence akcije je uvodoma pozdravil župan Zoran Janković in se z njimi pogovoril o obnovi Špice, ki naj bi se začela prav v tistih dneh. Potem smo se udeleženci akcije razdelili v več skupin in z vrečami odšli v različne smeri. Na Špico smo se vrnili s polnimi vrečami najrazličnejših odpadkov, ki prav gotovo ne sodijo v okolje. Spet smo ugotovili, da je med nami, kljub velikim prizadevanjem MOL in pristojnih služb za čisto okolje, še vedno veliko ljudi, ki jim je za okolje malo mar. Zato so čistilne akcije, ki jih organizira TD Ljubljana in sodelovanju s Svetom ČS Center, še kako potrebne.

ČS Moste se je v okviru malih del med drugim odločila za zasaditev dreves na parkirišču Rusjanovega trga.

V ČS Polje so uredili 20 dostopov za invalide in matere z vozički.

V ČS Posavje so dali z lastnimi sredstvi obnoviti ograjo ob podhodu pod Slovenčevo ulico pri stavbah na Glinškovi ploščadi.

Četrtna skupnost Jarše

Zadovoljstvo z uresničenimi nalogami

Edo Povhe, predsednik Sveta ČS Jarše

V Četrtni skupnosti Jarše z zadovoljstvom ugotavljamo, da je bilo v preteklem obdobju enega leta uresničenih kar precej nalog. Izvedli smo plan malih del, ki je bil načrtovan v finančnem načrtu za leto 2009. Tako je zdaj ● sanirana pešpot v dolžini 40 metrov med Vrtcem Kekec in večstanovanjsko stavbo na Ulici Hermana Potočnika 17, ki je bila poškodovana od razraslih korenin. ● V neposredni bližini Vrtca Kekec na Ulici Hermana Potočnika so odstranjena 4 razbita cvetlična korita in na zelenicah ob poteh je že nameščenih 65 količkov ob sanirano pešpot pri Vrtcu Kekec. Iz štiriletnega programa prednostnih nalog ČS Jarše, Proračuna Mestne občine Ljubljana ter drugega rednega vzdrževanja pa so bile izvedene še naslednje pomembnejše naloge:

- pri OŠ Jožeta Moškriča so označeni prehodi za pešce na križišču Jarška cesta – Kodrova ulica in križišču Lunačkova ulica – Kodrova ulica; ● zgrajena je nova trgovina s kopalniško opremo ob novem bencinskem servisu na Kajuhovi ulici nasproti Bauhausa; ● zgrajen in odprt je nov nakupovalni Hipermarket Mercator na Šmartinski cesti 102; ● v gradnji je nova poslovna zgradba Kristal v BTC-ju; ● naročena je izvedba obračališča za mestne avtobuse pri Šmartinski cesti in uvoza na »stara« Bratislavsko cesto; ● urejen je nov Šmartinski park pri Žalah (spomladi so po čiščenju terena in odstranitvi vrčikov zatravili površine, uredili v parku ploščadi in vzdolžni sprehajalni poti, javno razsvetljavo, postavili klopi ter posadili travo, drevesa in rože; jeseni so prenovili parkirišče ob Plečnikovih Žalah in zaključili projekt ureditve območja za pokopališkim zidom vse do PST, kjer so odstranili vrčičke, uredili poti ob zidu in namestili mestno opremo in javno razsvetljavo ter prenovili pokopališki zid in stranska pokopališka vrata) ● obnovljen je spomenik Talca v Zeleni jami na križišču Središke in Bezenškove ulice; ● obrezana so drevesa ob Letališki cesti; ● obrezano je grmičevje na osrednji zelenici ob potkah med Ulico Hermana Potočnika in Clevelandsko ulico – PST; ● postavljen je bil preventivni radar za 30 dni pred križiščem Clevelandska ulica in dovozna pot do

šolskega parkirišča OŠ Nove Jarše; ● postavljena je bila začasna tabla z napisom *Dobrodošli na Osnovni šoli Nove Jarše, Clevelandska ulica 11, Ljubljana*; ● postavljen je prometni znak *Ustavi* v križišču med Rožičevo ulico in javno potjo; ● Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana je v Zeleni jami zgradil 126 neprofitnih stanovanj na Šmartinski cesti in Pokopališki ulici, od tega je 10 stanovanj prilagojenih za gibalno ovirane osebe, 7 poslovnih prostorov z 257 pripadajočimi parkirnimi mesti v treh kletnih etažah; ● na območju Zelene jame po Zazidalnem načrtu za območje urejanja MS 1/2-1 in MR 1/1 poteka že nekaj let postopna intenzivna gradnja poslovno-stanovanjskih stavb; ● sanirane so granatne kocke v notranjem krogu krožnega križišča Letališka - Bratislavska cesta; ● Mestni svet MOL je na novo poimenoval ulice na območju BTC-ja; ● urejeno je enakovredno križišče Križne in Kodrove ulice s postavitvijo štirih prometnih znakov *Ustavi*; ● zgrajena je elektrokabelska kanalizacija in SN kabla med RTP BTC in Zeleno jamo; ● postavljen je prometni znak in označitev 3 parkirnih mest za zagotovitev večje prometne varnosti in izboljšanja načina parkiranja pri Vrtcu Jarše na Rožičevi ulici 10; ● postavljeno je prometno ogledalo in urejena so parkirna mesta pred vrtcem Miškolin v Sneberjah; ● poteka urejanje parka v Zeleni jami med Zvezno, Kavčičevo, Pokopališko ulico in Šmartinsko cesto; ● pridobljen je projekt in izdan nalog za spremembo lokacije obstoječega prehoda za pešce in ureditev povezovalne poti na Kodrovi ulici (Avšečeva ulica pri Mercatorjevi trgovini Hura); ● izvedeno je bilo obveščanje in anketiranje občanov glede interesa za nakupu parkirnih boksov v podzemni garaži; ● izdan je nalog za odstranitev naprav za umirjanje prometa – grbine na Jarški cesti pri h. št. 3 in namestitve z montažno hitrostno oviro na drugi lokaciji; ● urejena je cestnoprometna signalizacija v križišču Kopna pot in Clevelandska ulica zaradi večje varnosti in pretočnosti v križišču; ● zaproseno je za pridobitev tehnične dokumentacije za ureditev peš prehoda čez Šmartinsko cesto pri Kvedrovi ulici (semaforizacija); ● naročena je izvedba signalizacije na Letališki cesti – ureditev levih zavijalnih pasov in peš prehodov; ● potekajo usklajevanja pred izvedbo projekta za ureditev prometne signalizacije na Kavčičevi ulici, kjer bodo razpoložljive površine namenjene kolesarskemu prometu; ● postavljena sta dva nova koška za smeti na PST (Beblerjev trg in Ulica Gradnikove brigade); ● postavljena sta dva manjkajoča prometna znaka na Clevelandski ulici (prepovedan promet v eno smer in križišče s prednostno cesto.

Četrtna skupnost Golovec

Novo parkirišče na Bilečanski in še marsikaj

Gregor Feist, predsednik Sveta ČS Golovec

Svet Četrtna skupnosti Golovec se je v obdobju od novembra 2008 do novembra 2009 sestel na desetih rednih in eni izredni seji in obravnaval aktualno problematiko z območja četrtna skupnosti, pobude in predloge občanov in članov sveta. Februarja 2009 so bili na pločniku vzdolž Hruševske ceste postavljeni stebrički, ki so preprečili nepravilno parkiranje in tako zagotovili prehodnost pločnika in varnost pešcev, predvsem šolarjev na poti v šolo, Na pogovoru z županom ter Oddelkom za gospodarske dejavnosti in promet marca letos je Četrtna skupnost Golovec upoštevala pobude stanovalcev Bilečanske ulice in predlagala začasno rešitev problematike pomanjkanja parkirnih mest v Štepanjskem naselju s širitvijo obstoječih asfaltiranih parkirišč (Bilečanska ulica, parkirišče ob Parmski cesti, parkirišče na ulici Ob Sotočju in na koncu Pesarske ceste).

Junija 2009 je ČS Golovec izvedla prireditev *Dan Četrtna skupnosti Golovec* v sodelovanju z osnovnima šolama ter vrtcem, gasilskim društvom, športnimi in kulturnimi društvi, ki delujejo na območju četrtna skupnosti. Cilj prireditve je bil spodbujanje delovanja društev in organizacij, da se kar največ mladih in starejših vključi v njihove programe in aktivnosti. V okviru načrta malih del Četrtna skupnosti Golovec je bilo postavljenih 20 količkov ob zelenici med OŠ KDK in Jakčevo 43 ter 5 stebričkov v predelu med Jakčevo 43 in trgovino Tuš, na pločniku med Jakčevo 40 in OŠ KDK. V poletnih mesecih je bilo izvedeno obrezovanje drevja na zelenicah v Štepanjskem naselju. Na podlagi številnih in dolgoletnih pobud tako Četrtna skupnosti Golovec kot tudi občanov je bila sanirana kolesarska in sprehajalna pot ob Ljubljani

21. oktobra je župan Zoran Janković odprl novo parkirišče na Bilečanski ulici. Svet ČS Golovec je v obdobju od novembra 2008 do novembra 2009 na pristojne oddelke Mestne uprave MOL in druge službe posredoval štirideset pobud. Četrtna skupnost Golovec bo tudi v prihodnje nadaljevala z obravnavo in reševanjem problemov, od krajanov pa si želimo, da nam vsakdanje probleme

Četrtni razgledi

Fotografije: Dunja Wedam

V ČS Rožnik so poskrbeli za pleskanje podhoda pod železniško progo ob ulici Igra Grudna.

V ČS Rudnik so ob pešpoti Ob Galjevcu postavili klopi, koše za smeti in pasja stranišča.

V ČS Šiška so se v okviru malih del odločili za zavarovanje pešcev s postavitvijo količkov ob Ledarski ulici.

sporočate, pri čemer pričakujemo tudi vaše pobude, kako jih reševati. Vse pobude, ki bodo prispele, bomo obravnavali na sejah sveta in skupaj s pristojnimi oddelki Mestne uprave skušali poiskati najboljše rešitve.

Četrtna skupnost Posavje

Pred nami je še vrsta zahtevnih nalog

Drago Černoš, predsednik Sveta ČS Posavje

Ob pregledu letošnjega dela v naši Četrtni skupnosti smo s svojim delom delno zadovoljni, vendar je pred nami še veliko zahtevnih del.

Največ težav imamo z mirujočim prometom.

Razmere so že nevdružne, zato smo začeli zbirati interese za postavitev podzemne garaže na zelenici pod Glinškovo ploščadjo (igrišče med Mucherjevo ulico in Glinškovo ploščadjo). Kljub velikemu zanimanju (nad 400 zainteresiranih) do realizacije in gradnje ni prišlo. Upam, da bomo v naslednjem letu sklenili dogovor in uresničili to prepotrebno investicijo.

Končno smo dosegli, da je prišlo do prenosa lastništva med Imosom in Mestno občino Ljubljana na območju Bratovševne ploščadi. To je bil nujen korak za ureditev medsebojnih odnosov lastnikov in pot k urejanju in sanaciji Bratovševne ploščadi.

Z veliko truda in pomočjo Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet ter Komunalnim podjetjem Ljubljana smo uspeli izravnati prostor in makadamsko parkirišče pred železniško postajo Ježica in s tem omogočili parkiranje vsaj 100 avtomobilom. Ker je mirujoči promet tako pereč, upam, da bomo uspeli urediti novo parkirišče (za približno 200 avtomobilov) od Slovenčeve do Saveljske ceste.

Z manjšimi deli, kot so protiparkirni stebrički pri Bratovševi ploščadi in Ulici 7. septembra, s postavitvijo cestnoprometnih znakov za omejitev hitrosti na križišču med Saveljsko cesto in Avšičevo ulico smo poskrbeli za večjo varnost vseh udeležencev v prometu. Poskrbeli smo za postavitev grbin na Tesovnikovi ulici in ko bo dokončan še pločnik ob otroškem igrišču, bo ta odsek prometno »varen«. Končno smo tudi na Dunajski cesti ob Ruskem carju postavili klančino za invalide ter

uredili podhod pod Slovenčevo ulico pri Glinškovi ploščadi.

Konec oktobra smo se sestali s predstavniki Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet, ki skrbijo za prometno ureditev v Mestni občini in se dogovorili za nujna dela na področju prometne ureditve v letu 2010. Prepričan sem, da bodo zapisane potrebe tudi uresničene, saj smo predstavili le najnujnejša dela na območju naše četrtna skupnosti. Z interesom vseh lahko naredimo naše bivanje lepše.

Pred nami je še veliko nerešenih zadev, kot so neasfaltirane ulice in ureditev kanalizacije v stari Ježici. V interesu in želja vseh krajanov je tudi ureditev in rešitev Dunajske ceste ter rekreativno območje ob Savi.

Četrtna skupnost Črnuče

Novi projekti in vse več kulturnih prireditev

Anja Frišek

Tako kot ostale četrtna skupnosti se tudi Četrtna skupnost Črnuče uspešno spopada s problemi in skuša uresničiti čim več želja Črnučanov. Vsako leto pridobi in uresniči kakšen nov projekt, ki izboljša kakovost bivanja na Črnučah in naredi ta severni del mesta še bolj privlačen.

Letos so bila izvedena vsa mala dela, pri čemer je finančno največji zalogaj vzdrževanje brežine nad železniško progo. Da bi preprečili neprimerno odmetavanje odpadkov, so bili postavljeni trije koši za odpadke in tri pasja stranišča, ki so na vidnem mestu namenjena vsem lastnikom hišnih ljubljencev. Poskrbeli so tudi za najmlajše – naredili so analizo obstoječega stanja otroških igrišč, obnovili nekatera uničena igrišča in pripravili predlog za nova igrišča, ki so jih predlagali za uvrstitev v proračun.

Največ projektov je bilo izvedenih na področju prometne varnosti, ki ostaja prednostna naloga četrtna skupnosti. Na nekaterih območjih, kot sta na primer Podboršt in Nadgorica, je bil uveden režim omejitve hitrosti na 30 kilometrov in zarisana dva nova prehoda za pešce. Pripravljena pa sta projekta tudi za dva nova pločnika na Dunajski cesti in v Podgorici ter semaforizacija križišča pri savskem

mostu, ki so jo začeli sredi oktobra 2009. Na področju infrastrukture so za severni del Podgorice pripravili osnove za dograditev meteorne in fekalne kanalizacije, za katerega računajo na začetek gradnje v letu 2010.

V Črnučah se razvija tudi vse bolj aktivno kulturno in športno življenje, saj je v sklopu *Črnuške pomladi* in *Črnuškega septembra* iz leta v leto organiziranih in uspešno izvedenih vse več prireditev. V

Kulturnem domu Črnuče in obeh cerkvah so gostili tako že uveljavljene kot lokalne glasbenike, saj je četrtna skupnost znana po številnih pevskih zborih. Bolj svečano, s posebnimi proslavami so proslavili tudi dva praznika - dan upora proti okupatorju in dan mrtvih -, kar doslej ni bilo v navadi. Še posebej razveseljivo v letošnjem letu pa je, da je veliko programov pripravila OŠ Maksa Pečarja. Najodmevnejši so zagotovo mjuzikal *Briljantina* v izvedbi skupine Žele, slovesnost ob 70. letnici osnovne šole Maksa Pečarja in glasbeno-plesna predstava ob zaključku šolskega leta. Skupaj z osnovno šolo pa je četrtna skupnost pripravila alternativni predlog za gradnjo večje nove telovadnice, kot je bila predvidena, saj bi tako omogočili boljše možnosti za organizirano vadbo tudi domačim športnim društvom. Predvidoma bo izdelava projektov končana v letu 2010.

Četrtna skupnost je dejavno vplivala na odločitve in pomagala pri iskanju dobrih rešitev za prostorsko umestitev novega naselja ob Črnuškem bajerju, kjer naj bi po načrtih naslednje leto začeli z gradnjo novega doma za starejše občane, v katerem je predviden prostor za 160 oskrbovancev. Žal pa je ponovno zastala sanacija Jarškega proda, čeprav gre za največji problem onesaženega območja v Ljubljani. Hkrati nekateri posamezniki poskušajo izigrati veljavno okoljsko ureditev, kar se je predvsem pokazalo v spodnjih Črnučah in Sračji dolini. Inšpekcijske službe so namreč pogosto še vedno prepočasne.

Načrtov je seveda še bistveno več, saj je »glavna hiba reševanja težav razmeroma dolg čas med zaznavo in obdelavo problema, ki traja včasih kar nekaj let. Zato ni potrebno, da bi bili ravno navdušeni nad narejenim, a najslabše zagotovo ni,« meni Jože Osterman, predsednik četrtna skupnosti. Pomembno je, da Črnučani svoje probleme in želje povejo na glas, jih naslovijo na četrtno skupnost ali zapišejo na forumu črnuške spletne strani, saj jih le tako lahko poskušajo rešiti.

Ljubljanske novice

na podlagi 218 c. člena in 218 č. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 - UPB1, 14/05 - popr. in 126/07) in 12. ter 15. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Ur. list RS, št. 130/03, 120/05, 4/06 – popr., 57/06 in 122/07), objavlja

JAVNO NAZNANILO

o razgrnitvi podatkov za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in poziv k priglasitvi sprememb podatkov v zvezi z odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Mestne občine Ljubljana za leto 2010.

I.

Javni poziv je namenjen vsem zavezancem za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Mestni občini Ljubljana za leto 2010.

Podatki, pomembni za odmero nadomestila za uporabo zazidanega stavbnega zemljišča in nezazidanega stavbnega zemljišča, ter podatki o zavezancih, bodo razgrnjeni (na vpogled zavezancem) v prostorih Mestne občine Ljubljana, Mestne uprave, Oddelka za ravnanje z nepremičninami, na naslovu Adamič-Lundrovo nabrežje 2, 1000 Ljubljana, soba 419 v IV. nadstropju. Zavezanci za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča lahko pregledujejo podatke in nanje podajo pripombe v času od 4. 1. 2010 do 29. 1. 2010, in sicer vsak ponedeljek od 8.00 do 12.00 ure in vsako sredo od 13.00 do 15.30 ure. Pripombe je mogoče poslati tudi s priporočeno pošto na naslov Oddelka za ravnanje z nepremičninami Mestne občine Ljubljana.

II.

Zavezanci so Mestni občini Ljubljana dolžni do vključno 8. 2. 2010 sporočiti tudi vsako spremembo zavezanca in spremembe ostalih podatkov, pomembnih za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2010.

Spremembe in obvestila, ki so pomembna za odmero nadomestila, so:

- sprememba zavezanca, ● sprememba vrste dejavnosti ali namembnosti prostora, objekta ali zemljišča, ● sprememba poslovne ali stanovanjske površine, ● sprememba stalnega prebivališča oziroma naslova zavezanca, kjer sprejema poštno pošiljke, ● podatki, potrebni za oprostitev plačila nadomestila, in podobno.

Zavezanci so tudi med letom dolžni na navedeni naslov sporočiti vse spremembe, ki vplivajo na določitev višine nadomestila in spremembo statusa zavezanca, najpozneje v 30 dneh od nastanka spremembe.

Če zavezanec nastalih sprememb ne sporoči, se za odmero uporabijo podatki, s katerimi razpolaga občina ali se lahko pridobijo brez sodelovanja zavezanca.

III.

Zavezanci spremembe sporočajo Mestni občini Ljubljana s pisno in podpisano vlogo. Vlogi je potrebno priložiti dokazila. Vloga se lahko vloži na način:

- s priporočeno poštno pošiljko na naslov: Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Oddelek za ravnanje z nepremičninami, Adamič-Lundrovo nabrežje 2, 1000 Ljubljana ali
- osebno, z vložitvijo v vložišču pri Oddelku za ravnanje z nepremičninami, Mačkova 1, 1000 Ljubljana.

Vloga je lahko prosto napisana, obrazec vloge pa je na voljo v vložišču pri Oddelku za ravnanje z nepremičninami in na spletnih straneh občine: <http://www.ljubljana.si/si/mol/obrazci>

Številka: 422-1508/2009-2

Datum: 16. 11. 2009

Od 1. decembra pomoč za oskrbo na domu izvaja tudi Zavod Pristan

Storitev pomoč družini na domu je namenjena predvsem starejšim občankam in občanom. Kot javno službo jo v Ljubljani že od leta 2002 izvaja mestni Zavod za oskrbo na domu Ljubljana. Zaradi povečanih potreb po storitvi je Mestna občina septembra letos podelila koncesijo za opravljanje dejavnosti zasebnemu podjetju Zavod Pristan. Zavod Pristan je s svojim delom začel 1. decembra letos. Za vse informacije so do skorajšnjega odprtja pisarne v Ljubljani na voljo na telefonski številki na sedežu podjetja 05/367 17 15 ali na 031/ 764 645. Ceno storitve v višini 76 odstotkov za vse uporabnike subvencionira Mestna občina Ljubljana, razlika do polne cene, ki jo plača uporabnik sam, pa ob delavnikih znaša v ZOD 3,04 evra in 3,89 evra v Zavodu Pristan, ob nedeljah 4,26 evra v ZOD in 5,45 evra v Zavodu Pristan ter ob praznikih 4,56 evra v ZOD in 5,84 evra v Zavodu Pristan. Cena ure storitve v Zavodu Pristan je za zdaj nekoliko višja, ker še nimajo zagotovljene subvencije Zavoda za zaposlovanje RS. Pri obeh izvajalcih pa uporabniki, ki ne zmorejo plačevati storitve, seveda lahko zaprosijo za dodatno oprostitev plačila, ki se po odločbi centrov za socialno delo krije iz proračunskih sredstev.

Postajališče RTV, kjer ustavljajo linije 5, 5N in 13 so premaknili

Avtobusno postajališče RTV (Tavčarjeva 13) so premaknili za okoli 60 metrov v smeri vožnje. Postajališče je zdaj na novi lokaciji pred sodiščem na Tavčarjevi 9.

Od oktobra je na Križevniški ulici 2 odprta nova kiparska galerija za malo plastiko

Ugledni umetniki starejše generacije in uspešni mlajši avtorji so podarili svoje umetniške stvaritve, da bi s prodajo Galeriji omogočili uspešen začetek dela. To so: Jiří Bezjak, Mirsad Begić, Janez Boljka, Jakov Brdar, Metoda Crnkovič, Dragica Čadež, Marjan Drev, Metod Frljic, Aleksandra Gruden, Lovro Inkret, Vilijem Jakopin, Nataša Jan, Boštjan Kavčič, Jiří Kočica, Lučka Koščak, Jože Lašič, Roman Makše, Jernej Mali, Stipe Miličić, Boštjan Novak, Nedeljko Pečanac, Viktor Plestenjak,

Primož Pugelj, Franc Purg, Drago Vit Rozman, Zoran Srđić, Edo Ščuk, Rudolf Španzel, Biljana Unkovska in Alenka Vidregar. Zavod za kiparstvo vabi k nakupu umetnin.

Prva arhitekturna svetovalnica

Arhitekturni biro Trije arhitekti je v želji po vzpostavljanju neposrednega stika med arhitekturno stroko in širšo javnostjo odprl vrata Arhitekturne svetovalnice, kjer najdete vse potrebne nasvete o urejanju vašega doma, poslovnega prostora ali vrta. Bistvo Svetovalnice je težnja, da bi nepotrebno distanco nadomestil bolj neformalen dialog, ki bi bil osnova iskanju konkretnih rešitev bivalnih problemov. V Svetovalnico lahko pridete le po ustni nasvet ali po cel projekt za vaše stanovanje, hišo poslovnih prostor ali vrt. Na enem mestu dobite vse od inženjskih del pa do dekorativnih nians. Posebna pozornost je namenjena komunikaciji z javnostjo prek spleta. Tako je spletna stran (www.arhitekturna-svetovalnica.si) zasnovana interaktivno, na njej je moč odigrati igrico opremljanja navideznega prostora. Stran nudi tudi številne povsem praktične nasvete, nabrane iz dosedanjih izkušenj, in povezave na zanimive in pogosto manj znane spletne strani, povezane z oblikovanjem prostora. Naslov: Trg mladinskih delovnih brigad 1, Ljubljana, telefon: 0590 23 544, gsm: 031 343 852, e-naslov: info@arhitekturna-svetovalnica.si

Novi Dnevni center aktivnosti za starejše na Gosposvetski 4

Ljubljana je dobila že tretji DCA na Gosposvetski 4, ki izvaja podoben program kot na ostalih dveh lokacijah, Center pa je sodobno opremljen z računalniško opremo, projektorjem in platnom, za kar gre zahvala Lyons klubu Barje. Se standardne aktivnosti DCA so: telovadba, joga, ustvarjalne delavnice, oblikovanje z glino, petje, ples, angleščina, francoščina, italijanščina, literarno debatni krožek, več vrst sproščanja, vaje logike in matematike, bralni krožek, računalniški kotichek, čitalnica z (dnevni) časopisi in revijami z nekaj novostmi na Povšetovi 20 in Puhovi 6. Lahko se pridružite jutranji telovadbi ali pa postavite razstavo svojih izdelkov v prostorih centrov.

Ekipe Pravne fakultete v Ljubljani z odličnim znanjem in nastopom osvojila 1. mesto

Na regionalnem *moot court* tekmovanju iz mednarodnega humanitarnega prava, ki je v organizaciji Mednarodnega odbora Rdečega križa med 5. in 8. novembrom 2009 potekalo v Sarajevu, so po šestih krogih soočenj zmago slavili študentje Pravne fakultete v Ljubljani: Bernard Jazbar, Marko Kuliš in Maja Medved pod vodstvom dr. Vasilke Sancin. Tekmovanje je prvenstveno namenjeno širjenju znanja mednarodnega humanitarnega prava, ocenjuje pa se tudi znanje mednarodnega prava, človekovih pravic ter mednarodnega kazenskega prava. Študentje se preizkusijo v simulacijah različnih vlog: pravnih svetovalcev pred vojaško komisijo, predstavnikov Mednarodnega odbora Rdečega križa v pogajanjih s predstavniki zaporov ali vlad, vladnih predstavnikov, pravnih strokovnjakov za orožja itd. Poleg pravnega znanja sodniki ocenjujejo tudi ustreznost uporabe pravil v konkretnih situacijah, sposobnost argumentiranja, timsko delo, upoštevanje časovnih omejitev ter prepričljivost samega nastopa. Tekmovanja so se poleg ljubljanske pravne fakultete udeležile še fakultete iz Krakova, Varšave, Brna, Bukarešte, Reke, Sarajeva, Skopja in Beograda.

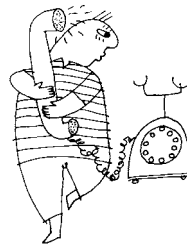
Predavanje Holozofskega društva Slovenije

Holozofsko društvo Slovenije vabi na predavanje *Bogastvo je v tebi*. Predavanje nas seznanja s tem, kako lahko najdemo odgovore na temeljna vprašanja smisla življenja. Ko smo povezani z notranjo svetlobo in zvokom, se nam razkrijejo vse skrivnosti, spoznamo pravo naravo vsega obstoječega in svoj resnični jaz. Predavanje bo v sredo, 27. januarja, ob 19. uri v Meditacijskem centru na Slomškovi 7 v Ljubljani. Vstop prost!

Informativa 2010

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bo med 29. in 30. januarjem vseslovenski sejem izobraževanja, štipendiranja in zaposlovanja Informativa '10. Na njej bodo informacije našli učenci, dijaki in študenti kot tudi starši in odrasli, ki se želijo izobraževati, učitelji, profesorji in strokovni delavci. Mogoče se bo

Ljubljanske novice

povezati s šolami in zaposlovalci. Več informacij na spletni strani www.informativa.si.

Kralji ulice imajo nove prostore

Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice ima od 20. novembra nove prostore na Pražakovi 6, ki jih je odprl župan Zoran Jankovič. Društvo izdaja časopis Kralji ulice in želi privabiti k sodelovanju čim več brezdomcev, tako piscev oz. druge vrste ustvarjalcev kot tudi prodajalcev časopisa, in z njimi navezati odnose, prek katerih se odpirajo možnosti za spoznavanje, medsebojno vplivanje in spreminjanje. Telefon: 059 022 503, spletna stran: www.kraljiulice.si.

Združenje proti spolnemu zlorabljanju, Masarykova 23, Ljubljana

Brezplačna telefonska številka: 080-28-80, ali tel/fax. 01/43-13-341. Delovni čas: ponedeljek - petek med 09.00 in 13.00 uro ter ob sredo še od 17.00 do 18.30. Specializirani smo za delo na področju spolnih zlorab otrok ter drugih oblik nasilja, katerih žrtve so otroci, ter za delo z odraslimi preživeliimi žrtvami spolnih zlorab v otroštvu in/ali z žrtvami drugih oblik nasilja. Nudimo pomoč in podporo po telefonu, informacije, osebne pogovore, svetovanja, zagovorništvu in podporo za samopomoč.

Spominski park bogatejši za dve drevesi

Spominski park prijateljstva ob Poti spominov in tovarištva v neposredni bližini Biotehniške fakultete v Ljubljani je 6. oktobra bogatejši za dve na novo zasajeni drevesi. Ob navzočnosti poslanca Državnega zbora in kočevskega župana Janka Vebra, predstavnikov MO ZZB NOV Ljubljana, jurišnega bataljona 18. divizije, Ljubljanske in Levstikovske brigade, Društva Zeleni prstan veteranov Mladinskih delovnih brigad, podjetja za usposabljanje in zaposlovanje invalidov Zelva ter drugih sta drevesi zasadila Franc Bizjak in Jože Kalar. Jože Bizjak je na mesto darila za svoj 85. rojstni dan zasadil drevo v počastitev 65. obletnice ustanovitve Jurišnega bataljona 18. divizije NOV. Jože Kalar pa je v imenu KO ZB Malči Belič drevo zasadil kot spomin na soborca iz narodnoosvobodilnega boja in izredno sposobnega človeka Jurija Pavčka, ki se je pozneje uveljavil tudi kot sposoben strateg družbenega razvoja.

Jože Čurin

Bobri: 2. festival kulturno-umetništne vzgoje

Ljubljana, 30. 1. - 7. 2. 2010

Januarja se bodo *Bobri* že drugič naselili v Ljubljani. Otrokom in mladim bodo ponovno omogočili brezplačen ogled cele vrste gledaliških predstav, filmskih projekcij in udeležbo na zanimivih ustvarjalnih delavnicah. Prirediteljica festivala je Mestna občina Ljubljana, pokrovitelj župan Zoran Jankovič, pripravljata pa ga Slovensko mladinsko gledališče (SMG) in Kinodvor. Otvoritev festivala bo 30. 1. 2010 ob 18. uri v SMG, ogledali si bomo *Sneguljčico in sedem palčkov* v režiji Vita Tauferja.

Evropske poslovne asistentke v Ljubljani o avtentičnem mišljenju

Okoli 200 članic in članov Združenja evropskih poslovnih asistentk in asistentov (*European Management Assistants - EUMA*) se je od 17. do 19. septembra v Ljubljani zbralo na 35. letni konferenci z naslovom *Make it Easy - with Original Thinking*. Konferenco z vrhunskim programom je organiziral Planet GV v sodelovanju s slovensko sekcijo EUMA.

Poleg internih sestankov organizacije je tridnevno konferenco zaznamoval predvsem vrhunski program, h kateremu je Planet GV povabil izključno slovenske strokovnjake. Rdeča nit konference je bil poziv k drugačnemu, ustvarjalnemu oziroma avtentičnemu načinu razmišljanja v organizacijah. Le s tem namreč lahko spremenimo ustaljene vzorce mišljenja ter delovanja in si tako lajšamo delo ter življenje. Z udeleženci so na predavanjih in delavnicah avtentično razmišljali dr. Andrej Vizjak, dr. Maja Makovec Brenčič, dr. Lučka Kajfež Bogataj, Brane Gruban, Ksenija Benedetti, Robert Kržišnik in Aaron Marko.

Udeleženci so spoznavali tudi slovenske naravne lepote, običaje in obrti. Navduševali so se nad našo prestolnico in ljubljanskim gradom, kjer jih je sprejel tudi prvi mož Ljubljane, župan Zoran Jankovič. V duhovitem nagovoru jih je povabil, da tudi svoje direktorje, sodelavce in bližnje pripeljejo v »najlepše mesto na svetu«. Sprejem na Gradu so popestrile članice amaterske

igralske skupine Tajnice.smo, ki so evropskim kolegicam ter kolegom zaigrale priredbo Prešernove pesnitve Povodni mož.

Saša Gnezda in Petra Ilar

Razpis za mestna priznanja januarja v časniku Dnevnik in na spletu

Komisija za priznanja MOL sporoča, da bo predvidoma 8. januarja v časniku Dnevnik in na spletu objavljen razpis za podelitev nagrad in priznanj Mestne občine Ljubljana, medtem ko je častne meščane mogoče predlagati vse leto.

Zahvala

Za 70. rojstni dan sem dočakala, da je moj oče Pavel Černe skupaj z drugimi partizani in urhovskimi žrtvami končno stopil iz anonimnosti in dobil obeležje na urhovski grobnici. Lepo se zahvaljujem vsem, ki ste se trudili za postavitev obeležij: gospodu Aleksandru Markovčiču, ZZB Ljubljana (Tatjana Japelj), Oddelku za kulturo Mestne občine Ljubljana (Milijana Smerdel), ZB Zadvor (Magdi Lovec in Jožetu Martiniju) in županu Zoranu Jankoviču.

Majda Oman

Povabilo župana Zorana Jankoviča na dneve odprtih vrat v Mestno hišo

Župan Zoran Jankovič ostaja odprt za predloge, pobude in morebitne težave ljubljancank in ljubljancanov. Tako ste vsi, ki vam ni vseeno za naše mesto, vsak prvi tork v mesecu dobrodošli na dnevu odprtih vrat, ko je župan na voljo med 14. in 17. uro v pritličju Mestne hiše, Mestni trg 1. Župan je dosegljiv tudi na elektronskem naslovu zoran.jankovic@ljubljana.si.

Pisma z vprašanji županu ali Mestni upravi lahko naslovite tudi na **GlasiLO Ljubljana, Mestna občina Ljubljana, Dalmatinova 1, Ljubljana** in **Službo za pobude in pritožbe občanov, Adamič-Lundrovo nabrežje 2, Ljubljana**.

Najem poslovnih prostorov

Mestna občina Ljubljana oddaja več poslovnih prostorov v najem. Vse informacije so objavljene na spletni strani <http://www.ljubljana.si/>, dodatne informacije so vam na voljo na tel. št. 01/306-12-17.

● **Zdravstvo in socialno varstvo: Ambulanta za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 20 10; **Socialna delavka v Ambulanti za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 91 82; Klinični center: tel.: 01/ 522 50 50; **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** tel.: 080 12 34; **telefonski klic v duševni stiski** (od 19. do 7. ure): tel.: (01) 520 99 00; **telefon za starše pri Mladinskem domu Jarše** (tor. in čet. od 16. do 18. ure): tel.: (01) 543 43 23 ali e-naslov: stan-skupina.hisa@guest.arnes.si; **Klepetalnica za starše pri Dijaškem domu Poljane** (pon., tor. in čet. od 14. do 15. ure): tel.: (01) 300 31 34 ali e-naslov: lidija.vranesic@guest.arnes.si; **Pravnoinformacijska pisarna Sveta za varstvo pravic najemnikov stanovanj MOL**, Tavčarjeva 3 (tor. in čet. od 18. do 19.30 ure): tel.: (01) 431 23 24; **SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja:** 080 11 55 ● **SOS telefon** je namenjen ženskam in otrokom, ki so doživljali ali še vedno doživljajo nasilje v družini in drugih medosebnih odnosih ter potrebujejo pogovor. SOS telefon je namenjen tudi ženskam in njihovim otrokom, ki potrebujejo umik pred nasiljem v družini v Zatočišče za ženske in otroke - žrtve nasilja v Ljubljani. Prek SOS telefona se ženske lahko vključijo tudi v skupino za samopomoč za ženske, ki so doživljale ali še vedno doživljajo nasilje. Na SOS telefon lahko pokličete ob delavnikih od 12. do 22., ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 18. do 22. Telefonska številka 01 / 524 19 93 pa je telefaks, namenjen gluhih - žrtvam nasilja. ● **ROZA ALARM!** Prijavite homofobno diskriminacijo in nasilje prek spletne prijave na naslovu www.ljudmila.org/lesbo/alarm. Namenjena je prijavam, obveščanju in poročanju o nasilju, zlorabah in diskriminacijah, katerih žrtve so geji, lezbijke, biseksualci in transspolne ter transseksualne osebe. Omogoča hitro in preprosto poročanje o kršitvah ter takojšen dostop do pomoči in podpore. ● **Krizni center Ženske svetovalnice** lahko pokličete 24 ur na dan na telefonski številki: 040/ 260 656 in 031/ 233 211. ● **Svetovalnica Fužine: Svetovanje in informiranje posameznikom, parom, družinam, ki so se znašli v psihosocialnih stiskah in težavah;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure. svetovalnica.fuzine@siol.net, www.csd.ljmostepolje.si ● **Program Korak: svetovanje, informiranje in pomoč uporabnikom nelegalnih drog in njihovim svojcem;** Preglov trg 15, tel.: 5206-447, vsak dan od 9. do 17. ure svetovalnica.fuzine@siol.net; www.csd.ljmostepolje.si ● **Center za psihološko svetovanje POSVET**, Mestni trg 8, 1000 Ljubljana, uradne ure: vsak delovni dan od 12. do 19. ure, tel.: 01/251 29 50, faks: 01/421 77 95, e-naslov: posvet@posvet.org in info@posvet.org, spletna stran: www.posvet.org ● **Društvo Al-anon** za družine, v katerih je problem alkohol. Naslov: Lepi pot 6, Mirje, e-naslov: alanon@email.si; dežurni telefon: 041/ 590 789. ● **Anonimni alkoholiki** Vas zanimajo naše izkušnje? Pišite, telefonirajte, pridite! Naslov: P. p. 3512, 1001 Ljubljana, tel.: 01/ 433 82 25, e-naslov: aa.slo@amis.net, spletni naslov: <http://www.aa-drustvo.si> ● **Društvo socialni forum za zasvojenosti in omame**, Resljeva 11, Ljubljana: najava po tel.: 01/ 438 68 00, 01/ 438 68 05 ali na e-naslovu tomazic.katja@siol.net; odprto od ponedeljka do petka med 9. in 15. uro, v ponedeljek in četrtek tudi od 17. do 19. ure. ● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet:** tel.: (01) 306 17 14; številka za zapuščena vozila: tel.: (01) 306 16 25; Redarstvo: tel.: (01) 306 16 32; AMZS, pomoč, vlečna služba, informacije: tel.: 19 87 ● **Služba za pobude meščanov:** tel.: (01) 306 12 82 ● **Okolje: JP Snaga, reklamacije, informacije in naročila:** tel.: (01) 477 96 40 ali (01) 477 96 67; JP Energetika, Center za pomoč uporabnikom: tel.: 080 28 82; dežurna številka Inšpektorata MU MOL, informacije o divjih odlagališčih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavnih onesnaževanja okolja: tel.: (01) 306 16 04 ● **Varuh človekovih pravic**, brezplačni klic in informacije: tel.: 080 15 30 ● **Policija:** tel.: 113 ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja:** tel.: 112 ● **Dnevni center za starejše:** Povšetova, tel.: 01/430 51 520 ● **Zavetišče za živali Gmajnice 30**, tel.: 01/256 02 79. Uradne ure za obiskovalce - delavniki: od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sobote, nedelje in prazniki - od 12. do 15. ure. Za oddajo najdenih živali lahko pokličete kadarkoli 24 ur na dan in najdenična oddaste.

Kakovost vode in zraka v Ljubljani

Rezultati notranjega nadzora skladnosti pitne vode

Centralni vodovodni sistem mesta Ljubljane in okolice se oskrbuje iz dveh vodnih virov, Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, kjer se podzemna voda izkorišča v petih vodarnah: Kleče, Hrastje, Jarški prod, Šentvid in Brest.

Notranji nadzor nad skladnostjo pitne vode JP Vodovod-Kanalizacija izvaja na vseh oskrbovalnih območjih v skladu z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS 19/04, 35/04, 26/06, 92/06) v okviru mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav, katerih obseg je odvisen od ocene tveganja za določeno vzorčno mesto oz. nadzorno točko sistema. Notranji nadzor izvajajo akreditirani laboratoriji. V nadaljevanju podajamo rezultate notranjega nadzora za julij in avgust 2009

Druge javno dostopne informacije uporabniki prejmejo:

- po elektronski pošti na naslovu voka@vo-ka.si,
- na spletni strani JP Vodovod-Kanalizacija www.vo-ka.si.

Dodatne informacije o rezultatih notranjega nadzora pitne vode najdete v podmenijih na spletni strani www.jh-lj.si/index.php?p=3&k=364

Kakovost podzemne vode za obdobje julij, avgust, september 2009

MV - predpisane mejne vrednosti za podzemno vodo po Uredbi o stanju podzemne vode (Ur. l. RS, št. 125/09)

- () - meja zaznavanja merilne metode (LOD)
- - spojine niso bile ugotovljene
- < - Meja določanja (LOQ)

Mejne vrednosti za podzemne vode so bile, od vseh izmerjenih parametrov, julija in avgusta presežene za atrazin in njegov razgradni produkt desetilatrazin in sicer na merilnem mestu: vodnjak I a črpališča Hrastje. Vodnjak Hrastje I a ni vključen v centralni vodovodni sistem za oskrbo meščanov s pitno vodo!

Zrak v Ljubljani v mesecih julij, avgust, september 2009

V preglednici so predstavljeni podatki stalnih meritev OMS na merilnem mestu Figovec za mesece julij, avgust in september 2009. Od začetka leta do konca septembra smo zabeležili 92 dni s preseženo dovoljeno dnevno vrednostjo delcev PM₁₀. Preostale izmerjene vrednosti so v okviru dovoljenih meja.

V skladu z Uredbo o ukrepih za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 52/02) in Uredbo o ozonu v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 8/03) veljajo za leto 2009 naslednji normativi:

SO₂: Mejna letna koncentracija SO₂ znaša 20 mg/m³ urna mejna koncentracija znaša 350 mg/m³ in je lahko presežena največ 24-krat v koledarskem letu. Dnevna mejna koncentracija SO₂ znaša 125 mg/m³ in je lahko presežena največ 3-krat v koledarskem letu.

NO₂: Mejna letna koncentracija NO₂ v letu 2009 s sprejemljivim preseganjem znaša 42 mg/m³. Urna mejna koncentracija znaša 200 mg/m³ in je lahko presežena največ 18-krat v koledarskem letu.

Benzen: Mejna letna koncentracija benzena s sprejemljivim preseganjem za leto 2009 znaša 5,5 mg/m³.

PM₁₀: Mejna letna vrednost v koledarskem letu znaša 40 mg/m³, mejna 24-urna vrednost delcev PM₁₀ znaša 50 mg/m³ in je lahko presežena 35-krat v koledarskem letu.

Rezultati notranjega nadzora skladnosti pitne vode

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE		
			KLEČE	KLEČE, HRASTJE, JARŠKI PROD, BREST	ŠENTVID
			6.7.2009	6.7.2009	25.8.2009
pH		6,5 -9,5	7,35	7,46	7,29
Elektroprevodnost (pri 20°C)	µS/cm	2500	452	428	504
Celotni organski ogljik (TOC)	mg/l C	brez sprememb	0,22	0,32	0,26
Amonij	mg/l NH ₄	0,5	<0,02	<0,02	<0,02
Nitrat	mg/l NO ₃	50	15,4	13,2	19,8
Nitrit	mg/l NO ₂	0,5	<0,01	<0,01	<0,01
Sulfat	mg/l SO ₄	250	12,9	12,1	14,4
Klorid	mg/l Cl	250	10,9	6,9	18,5
Fluorid	mg/l F	1,5	<0,1	<0,1	0,13
Bor	mg/l B	1	0,02	0,01	<0,04
Krom	µg/l Cr	50	<2	<2	<2
Svinec	µg/l Pb	25	<1	<1	<1
Atrazin	µg/l	0,1	<0,05	<0,05	<0,05
Desetilatrazin	µg/l	0,1	<0,05	<0,05	0,05
2,6-diklorobenzamid	µg/l	0,1	<0,05	<0,05	<0,05
Pesticidi - vsota	µg/l	0,5	<0,05	<0,05	0,05
Trihalometani - vsota	µg/l	10	<0,5	0,6	<0,5
Trihalometani - vsota	µg/l	100	<0,5	<0,5	<0,5
<i>Escherichia coli</i>	v 100 ml	0	0	0	0
Koliformne bakterije	v 100 ml	0	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN	SKLADEN

Vir: JP Vodovod-Kanalizacija d.o.o., oktober 2009.

Podatki o kakovosti podzemne vode v vodnjakih vodarn na Ljubljanskem polju

merilno mesto	datum	atrazin	desetil- atrazin	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki	nitrat	krom (skupno)
enota		µg/l	µg/l	µg/l	mg/l	µg/l
MV		0,1	0,1	10	50	30
Kleče - Villa	6. 7. 2009	(0,03)	(0,03)	-	12	1,6
Hrastje - Ia	6. 7. 2009	0,14	0,11	1,3	23	17
Šentvid -IIa	6. 7. 2009	(0,03)	<0,05	-	17	1,7
Jarški prod - III	6. 7. 2009	(0,03)	(0,03)	0,2	11	2,2
Kleče - Villa	3. 8. 2009	(0,03)	<0,05	<0,5	11	1,6
Hrastje - Ia	3. 8. 2009	0,11	0,12	1,3	23	18
Šentvid -IIa	3. 8. 2009	(0,03)	<0,05	<0,5	19	2
Jarški prod - III	3. 8. 2009	(0,03)	(0,03)	0,1	9,7	2,4
Kleče - Villa	7. 9. 2009	(0,03)	(0,03)	0,2	11	1,3
Hrastje - Ia	7. 9. 2009	0,07	0,1	1,5	23	17
Šentvid -IIa	7. 9. 2009	(0,03)	(0,03)	0,2	21	1,5
Jarški prod - III	7. 9. 2009	(0,03)	(0,03)	-	10	1,9

Vir: Monitoring kakovosti podzemne vode in površinskih vodotokov za leto 2009, Oddelek za varstvo okolja Mestne uprave Mestne občine Ljubljana.

Zrak v Ljubljani julija, avgusta in septembra 2009

	Merilno mesto Figovec	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Benzen
Julij	Povprečna mesečna vrednost	5 µg/m ³	43 µg/m ³	36 µg/m ³	3 µg/m ³
	Maksimalna urna vrednost	11 µg/m ³	110 µg/m ³	107 µg/m ³	6 µg/m ³
	Maksimalna dnevna koncentracija	7 µg/m ³	60 µg/m ³	60 µg/m ³	4 µg/m ³
	Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	5	0
Avgust	Merilno mesto Figovec	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Benzen
	Povprečna mesečna vrednost	5 µg/m ³	45 µg/m ³	42 µg/m ³	4 µg/m ³
	Maksimalna urna vrednost	18 µg/m ³	116 µg/m ³	110 µg/m ³	6 µg/m ³
	Maksimalna dnevna koncentracija	7 µg/m ³	62 µg/m ³	70 µg/m ³	4 µg/m ³
	Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	10	0
September	Merilno mesto Figovec	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Benzen
	Povprečna mesečna vrednost	5 µg/m ³	54 µg/m ³	45 µg/m ³	4 µg/m ³
	Maksimalna urna vrednost	13 µg/m ³	124 µg/m ³	132 µg/m ³	7 µg/m ³
	Maksimalna dnevna koncentracija	7 µg/m ³	77 µg/m ³	85 µg/m ³	4 µg/m ³
	Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	9	0

Vir: Oddelek za varstvo okolja Mestne uprave Mestne občine Ljubljana.

Foto: Dunja Wedam